

فهرست نسخه‌های خطّی

کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی

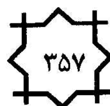
جلد ۳۹

مجموعه اهدایی شیخ محمد کاظم معزی دزفولی

تألیف

محسن صادقی

سرشناسه: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی.

عنوان و نام پدیدآور: فهرست نسخه‌های خطّی کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی، جلد ۳۹، (مجموعهٔ اهدایی شیخ محمّدکاظم معزّی دزفولی)/ تألیف: محسن صادقی

مشخّصات نشر: تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری: ۲۹۰ص

شابک: 978-600-220-130-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی -- فهرست‌ها

موضوع: نسخه‌های خطی -- ایران -- تهران -- فهرست‌ها

موضوع: نسخه‌های خطّی فارسی -- ایران -- تهران -- فهرست‌ها

موضوع: نسخه‌های خطّی عربی -- ایران -- تهران -- فهرست‌ها

شناسهٔ افزوده: حسینی اشکوری، سیدصادق، ۱۳۵۱

شناسهٔ افزوده: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

رده‌بندی کنگره: ی ۱۳۰۰ ۸م/ Z۶۶۲۱

رده‌بندی دیویی: ۰۱۱/۳۱

شمارهٔ کتابشناسی ملّی: ۷۸۰۵۸۵۱م

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی

جلد ۳۹

مجموعهٔ اهدایی شیخ محمدکاظم معزی دزفولی

تألیف:
محسن صادقی

کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

تهران - ۱۳۹۱

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی

(ج ۳۹)

مجموعهٔ اهدایی شیخ محمدکاظم معزّی‌دزفولی

تألیف: محسن صادقی

صفحه‌آرا: فاطمهٔ بوجار

شمارهٔ انتشار : ۳۵۷

ناظر چاپ: نیکی ایوبی‌زاده

چاپ اول : ۱۳۹۱

شمارگان : ۵۰۰

بها : ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: 0 - 130 - 220 - 600 - 978

انتشارات و توزیع:

مرکز پژوهش کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی
خیابان انقلاب، مابین خیابان ابوریحان و دانشگاه، ساختمان فروردین
طبقهٔ ۷، واحد ۲۷ و ۲۸؛ تلفن: ۶۶۹۶۴۱۲۱

نشانی سایت اینترنتی: ***WWW.Majlislib.com (org)***

نشانی پست الکترونیکی: ***Pajoohesh@Majlislib.com***

به‌نام آنکه جان را فکرت آموخت

در آخرین مرحله از تلاش‌هایی که برای بخش خطی کتابخانهٔ مجلس داشتیم، یعنی پس از بهبود وضعیت داخل مخزن خطی و عوض کردن قفسه‌ها و تمیز کردن کف و دیواره‌ها، و همین‌طور اسکن تمامی نسخ، نیز صحافی بسیاری از آنها و مهم‌تر از همه فهرست کردن نسخ باقی مانده که این مجلد هم یکی از همانهاست، از جناب آقای دکتر لاریجانی درخواست کردم اجازه دهد تصاویر تمامی نسخ خطی را به طور یکجا به چندین مرکز پژوهشی کشور بدهیم. دلیل این درخواست این بود که هر کدام از اینها، برای گرفتن تصاویر، وقت و انرژی خود را تلف کرده و این امکان هم وجود دارد که بعدها نتوانند به آنچه می‌خواهند، به آسانی دسترسی داشته باشند. بعلاوه، نفس این که تصاویر کامل نزد آنها باشد، این امکان را به محققان آنها می‌دهد تا با بازبینی تصاویر، آنچه را می‌خواهند استفاده کنند. و دهها فایده دیگر. جناب آقای لاریجانی که در طول این مدت (از شهریور ۸۷ تا اردیبهشت ۹۱) همواره به درخواست‌های بنده برای کتابخانه پاسخ مثبت دادند، والحق در مقام یک مدیر، همراهی کامل داشتند، با این درخواست موافقت کرده و فرمودند که اقدام کنید. به دنبال آن، بنده از چندین مرکز پژوهشی خواستم در صورتی که خواستار این تصاویر هستند، درخواستی همراه با ارسال یا هارد به کتابخانه بفرستند. اکنون که این مجلد چاپ می‌شود، بحمداللّه از این مرحله نیز گذشتیم و تصاویر برای چندین مرکز ارسال شده است. این علاوه بر آن است که طی دو سال گذشته، تصاویر روی سایت کتابخانه بوده و هر کسی بدون پرداخت هزینه می‌توانست آنها را بردارد. در این زمینه برای این که بتوانیم دسترسی را در هر حال ممکن کنیم، نه تنها تصاویر نسخه را روی رسان گذاشتیم، بلکه آذرسا را نیز با تلاش شرکت آذرخش فعال کردیم که علاوه بر خطی‌ها، سنگی‌ها را نیز روی خط گذاشته است. در کنار اینها، تصاویر در اختیار کنسرسیوم محتوای ملی هم گذاشته شد که آنها نیز سایتی را به عنوان کتابخانهٔ دیجیتالی مجلس شورای اسلامی دایر کرده‌اند. در داخل کتابخانه نیز برنامه‌ای برای دسترسی بهتر به آثار اسکن شده اعم از سنگی و خطی تدارک دیدیم که در بخش کاوش کتابخانه راه‌اندازی شده است. همهٔ این تلاش‌ها برای آن بود تا امکان دسترسی به تصاویر نسخ خطی آسان‌تر شود و بحمداللّه چنین شده است. اما آیا دیگر کتابخانه‌ها که برخی از آنها سرمایهٔ خطی‌شان به مراتب از کتابخانه مجلس بیشتر

است، در این زمینه با محققان همراهی خواهند کرد؟ متأسفانه، نشانه‌های خوبی در این زمینه تا این لحظه به چشم نیامده است، هرچند امیدواریم گشایش بیشتری به دست آید. اکنون پس از نزدیک به چهار سال تجربه در کتابخانهٔ مجلس، و با شناختی که از وضعیت مطالعه و کتاب دارم، برآنم که اگر قرار باشد همتی در حوزهٔ علم و پژوهش در ارتباط با کتاب صورت گیرد، هیچ راهی جز توسعهٔ کتابخانه دیجیتال نخواهد بود. البته نه با کیفیت ساده و تصویری، بلکه با گذاشتن متن‌های مهم، ایجاد تمرکز در جستجو، و فراهم کردن زمینه‌های فنی برای سرعت بالا در جستجو. طبیعی است که باید کتابها و متون انتخاب شده، به‌طور کامل و دقیق در وب قرار گیرد و بعلاوه با تبدیل دانش غیر کتابی اعم از شفاهی یا صورت‌های دیگر به دانش دیجیتال، هرچه سریعتر زمینهٔ توسعه دانسته‌های مورد نیاز در پژوهش فراهم گردد. بگذریم. فعالیت‌های خوبی در این زمینه انجام شده و مسلماً در آیندهٔ نزدیک در این باره شاهد فعالیت‌های بیشتری خواهیم بود.

از دوست عزیز و دانشمند محترم، جناب آقای محسن صادقی -زید عزّه العالی- که همت کرده مانند شمار دیگری از دوستان رنج آمدن از قم به کتابخانهٔ مجلس را تحمل کرد و این مجلد از فهرست نسخ خطی را آماده کردند سپاسگزاری می‌کنم. در همهٔ این آثار، تلاش مدیر بخش خطی ما جناب آقای یکه زارع، مدیر بخش پژوهش جناب آقای ایمانی و تلاش دیگر کارمندان دو بخش یاد شده هویداست. از همهٔ آنها سپاسگزارم.

رسول جعفریان

رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد

مجلس شورای اسلامی

مقدمه

خاندان معزّی

هجرت قاضی معزّالدین - دانشمندِ بنامِ سدهٔ یازدهم - از اصفهان به دزفول، تحوّلی آفرید که آثار آن، هم امروز بعد از گذشت سیصد سال، مشهود و محسوس است. آن بزرگ با خلوص نیّت، دارالعلم اصفهان را به قصد شهری رها کرد که از جهت علمی، اهمیت چندانی نداشت. اما او ماند و گام‌های استوار در راهی ناهموار نهاد که در سال‌های بعد، دزفول به عنوان «دار العلم» شناخته شد، شهری که از آن بزرگانی شناخته شده همچون شیخ اسدالله دزفولی صاحب مقابس الانوار و شیخ مرتضی انصاری و ده‌ها بزرگِ نام آشنا و ناشناختهٔ دیگر برخاستند، به‌گونه‌ای که مرحوم آیة الله شیخ محمد علی معزی، بحق آن را «زاویهٔ فحول» نام نهاد.

در میان نوادگان قاضی معزالدین، دو برادر فقیه و فقیه‌پرور، برآمد: شیخ اسدالله که به کاظمین هجرت کرد و شیخ محسن که در دزفول باقی ماند. هر یک لوای علم و فقاهت را در دیار خود برافراشتند، و خاندانی دانش‌پرور بر جای نهادند که برکات آن شجرهٔ طیبه تا سده‌های بعد، نورافشانی می‌کرد. خاندان شیخ اسدالله - که به نام‌های اسدی، اسداللهی، آل اسدالله شناخته می‌شدند - در کاظمین و نجف عاصمهٔ علم و فقاهت بودند. بدین روی، شهرت، بیشتر یافتند. اما خاندان شیخ محسن - که به نام جدّشان به معزّی شناخته شدند - در گوشهٔ انزوای دزفول، شکوه فقاهت را با زعامت و خدمات مختلف دینی و اجتماعی به مردم، همراه کردند. و بسا باقیات صالحات علمی و عملی که از هر دو خاندان بر جای ماند... .[1]

---

۱. معزی نامه، مقدمهٔ ویراستار، ص ۹ - ۱۰.

خاندان پربرکت معزی دزفولی در طول سیصد سال آثار و برکات گرانقدری از خود بر جای گذاشتند. حجة‌الاسلام علی راجی در کتاب علما و روحانیت دزفول (ج ۲، صص ۶۶۴ـ ۷۸۱) به شرح احوال و آثار چهل تن از بزرگان این خاندان پرداخته است. در این مجال فرصت پرداختن به شرح حال همهٔ آنها نیست و ما در این جا تنها به شرح حال و آثار مختصر دو تن از بزرگان این خاندان می‌پردازیم:

۱. شیخ محمد طاهر معزی

فرزند شیخ محسن معزی است (۱۲۳۰ ـ ۱۳۱۵ ق). در نجف در محضر شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر شاگردی کرد و چندی در اصفهان در درس سید محمدباقر شفتی و حاج محمد ابراهیم کلباسی حضور یافت و پس از تکمیل تحصیل به دزفول مراجعت کرد.

بر کل خوزستان مرجعیت تام یافت و آثار علمی از خود بر جای گذاشت که بخشی از آنها در همین مجموعه به یادگار مانده است.

صاحب المآثر والآثار دربارهٔ ایشان می‌نویسد:

> شیخ محمدطاهر دزفولی، متفقّهی است اصولی، در ایالت خوزستان ریاستی عامه و شهرتی تامه دارد. صیت فقاهت و فضیلت زهد و تقوا و ورع و قدس وی تا به همه جای رسیده است، و از ایران به سایر بلاد اسلام کشیده.[1]

۲. شیخ محمدرضا معزی

برادرزاده و داماد شیخ محمدطاهر (۱۲۷۳ ـ ۱۳۵۲ ق)، پس از وفات شیخ محمد طاهر مرجعیت و زعامت حوزهٔ علمیهٔ دزفول به ایشان واگذار می‌شود. ایشان علاوه بر ادارهٔ حوزه علمیه به عمران و آبادی منطقه هم همت گماشت. از ایشان آثار علمی بسیاری باقی مانده است که تعدای از آنها در همین مجموعه به یادگار مانده است.[2]

---

۱. المآثر و الآثار، ج ۱، صص ۲۰۴ـ۲۰۵.

۲. برای اطلاع از شرح حال و آثار خاندان بزرگ معزی به کتاب **معزی نامه** (مروری بر زندگی و اندیشه‌های خاندان معزی دزفولی) که به مناسبت چهلمین سال درگذشت آیة الله شیخ محمد علی معزی در سال ۱۳۹۰ به کوشش و ویرایش عبدالحسین طالعی منتشر شد، مراجعه کنید.

چند نکته

الف) این مجموعه در اختیار بقیة السلف خاندان معزی، یعنی شیخ محمدکاظم معزی بوده که به وساطت حاج شیخ مرتضی معزی ـ از معمّرین خاندان و مستشار سابق دیوان عالی کشور ـ و پیگیری‌های مرحوم آیت‌الله سید محمد نبوی و مرحوم استاد سید علی کمالی دزفولی در سال ۱۳۷۲ به کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی اهدا شده است.

ب) بسیاری از آثار خاندان بزرگ معزی در این مجموعه وجود دارد که برخی از آنها تا کنون چاپ نشده‌اند. بعضی از این آثار به شرح زیراند:

۱. تحفة الاخیار، رسالهٔ عملیهٔ شیخ محمدطاهر معزی دزفولی (ش ۲۸).

۲. تقریرات اصول فقه از شیخ محمد رضا معزی (ش ۱۰۷).

۳. مفتاح الفلاح، رسالهٔ عملیهٔ شیخ محمدرضا معزی (ش ۱۵۹).

۴. فیض الواهب و فوز الراغب، شرح مکاسب شیخ انصاری از شیخ محمدرضا معزی (ش ۱۶۶ و ۱۷۳).

۵. هدایة العباد الی الحق والرشاد، رساله عملیهٔ شیخ محسن معزی دزفولی (ش ۱۷۴).

۶. تراجم علما از شیخ محمد کاظم معزی (ش ۱۷۸).

۷. جهد المقل فی اجوبة المسائل از شیخ محمد رضا معزی، ۳ جلد، جلد اول (ش ۲۹۱)، ج دوم (ش ۲۷۷)، ج سوم (ش ۱۸۸).

۸. شوارع الاحکام فی شرح شرائع الاسلام از شیخ محمدطاهر معزی دزفولی (ش ۱۸۹).

۹. فیض الباری فی شرح مکاسب الانصاری از شیخ محمدرضا معزی (ش ۱۹۷).

۱۰. مشارع الانام الی شرائع الاسلام از شیخ محمدطاهر معزی دزفولی (ش ۲۳۴).

۱۱. هدی المتقین فی احکام الدین، رسالهٔ عملیهٔ شیخ محمدرضا معزی (ش ۲۵۱).

۱۲. کلمة التقوی، رسالهٔ عملیهٔ شیخ محمدرضا معزی (ش ۳۵۱).

۱۳. الاجازات شامل صورت اجازات خاندان معزی (ش ۱۱۲).

ج) این مجموعه می‌تواند در تدوین تاریخ علم و عالمان خوزستان، بویژه دزفول در چند صد سالهٔ اخیر کمک خوبی باشد؛ چرا که در بردارندهٔ بسیاری از آثار عالمان آن دیار است.

د) بسیاری از نسخه‌های این مجموعه بدون آغاز و انجام است و بسیاری نیز ملغمه‌ای از

اوراق چندین کتاب است که یک جا صحافی شده‌اند. این امر فهرست نویسی را بسیار دشوار می‌ساخت، اما تا حد توان سعی کردیم با کمک دوستان و برنامه‌های رایانه‌ای بسیاری از آنها را شناسایی کنیم، اما چنان که مشاهده می‌کنید بسیاری نیز مبهم و مجهول مانده‌اند که با فرصت اندک و بضاعت مزجات ما شناسایی آنها ممکن نشد.

هـ) مکمل این مجموعه، دو مجموعهٔ دیگر است که فهرست آنها در معزی نامه (یادنامهٔ خاندان معزی) منتشر شده است:

۱. مجموعه‌ای که در اختیار شیخ محمد علی معزی بوده که به تدریج وقف آستان قدس رضوی شده و فهرست بخشی از آن در معزی نامه درج شده است.

۲. مجموعه‌ای که در مدرسهٔ خاندان معزی در دزفول بوده و اکنون به رسم امانت در اختیار امام جمعه محترم دزفول حجة الاسلام سید محمد علی قاضی است.

تقدیر و تشکر

جناب حجة الاسلام جعفریان در سال‌های اخیر در کتابخانهٔ مجلس بویژه در زمینه فهرست نویسی مخطوطات و دیجیتال ساختن آنها کاری کارستان کردند که باید الگوی دیگر کتابخانه‌های ایران و دیگر کشورها قرارگیرد تا دستنوشت‌های اسلامی بویژه شیعی از کنج عزلت کتابخانه‌ها درآید و به جامعه علمی عرضه شود.

در تدوین این فهرست، دوست دانشمند و کتابشناس، جناب عبدالحسین طالعی در شناسایی مؤلفان بعضی نسخه‌ها و فهرست تفصیلی دورهٔ کتاب جهد المقل که در این مجموعه آمده کمک شایانی کردند. دوست همیار و همکارم جناب عباسعلی مردی قشلاقی نیز در فهرست نویسی و کشف مجهولات بسیار کمک کردند. همچنین دوست فاضلم جناب اسماعیل گله داری یک دور فهرست را از نظر گذراندند و نکات سودمندی را متذکر شدند. در این جا از همهٔ این عزیزان سپاسگزاری می‌کنم. أجرهم عندالله.

دوستان و عزیزان بخش خطی کتابخانه که در مدت فهرست‌نویسی زحمات ما را تحمل کردند، آقایان سهراب یکه زارع، علی قلعه خندابی، محمود نظری، محمدرضا طاهری، والی مرادی و بهروز ایمانی و همکارانشان در پژوهش و خانم سیمین صیدیه که قدردان همهٔ ایشان هستم.

استاد عبدالحسین حایری نیمی از این نسخه‌های این مجموعه را وارسی کرده و فهرستی دستی و نامگو برای آنها نوشته‌اند که در فهرست حاضر بسیار کار ساز بود. برای ایشان سلامت و طول عمر آرزو می‌کنم.

محسن صادقی

کتابخانه تخصصی امام رضا ـ علیه السلام

قم ـ اسفند ۱۳۹۰

۱ || جنگ بیاض

(عربی ـ فارسی)

کتابشناسی: فواید حدیثی، فقهی و طبی و منقولاتی از کتب است. انتهای برگ ۷ تاریخ ۱۲۶۷ دارد. برگ یادداشتی به تاریخ غرّهٔ شهر رمضان ۱۲۶۸ که لیست تعدادی کتب است. سپس منقولاتی از کنوزالفوائد آمده؛ مطلبی از انوار سهیلی، ابواب الجنان (۱۰ برگ)، سپس فصلی درباره رضاع (برگ ۱۱ ـ ۱۸) اشعار بسیاری از محمدعلی أعسم نقل کرده است. سپس فصلی در معالجات (برگ ۱۸ ـ ۲۰)، فصلی از انیس المسافر (برگ ۲۰ ـ ۲۱)؛ نسخه پزشکی (برگ ۲۱ ـ ۲۲)؛ اعراب مشکل (برگ ۲۲)؛ فائده‌ای در باب «من شفع شفاعة حسنه» (برگ ۲۲)؛ از اصطلاحات صوفیه (برگ ۲۲ ـ ۲۴)؛ اعراب و تفسیر آیه‌ای از سورهٔ نساء (برگ ۲۵ ـ ۲۶)؛ نقلهایی از کتاب مقامع (برگ ۲۶ ـ ۲۷)؛ تفسیر آیه «بلغ ما انزل الیك» (برگ ۲۷ ـ ۲۸)؛ در معالجه (برگ ۲۸ ـ ۳۰)؛ اعراب مشکل و معنی آیات (برگ ۳۰ ـ ۳۲)؛ در معالجه (الف ۳۲)؛ معنی آیه من نفس واحده (الف ۳۲ ـ ب ۳۲)؛ صفات حروف (۳۲ ب ـ ۳۳ الف)؛ اعراب آیات (۳۴ الف) منقولاتی از ابواب الجنان (۳۴ ب)؛ در معالجه (۳۵ ب ـ ۳۶ الف)؛ دعایی برای قنوت (۳۷ الف)؛ در ادامه احادیثی از رسول خدا(ص) نقل شده است (۳۷ الف ـ ۳۸ ب)؛ منقولاتی از ثواب الاعمال (۴۱ الف) منقولاتی از مجمع البحرین (۴۲ ب)؛ نقلی از صحاح (۴۳ ب)؛ نقلی از انیس المسافر (۴۴ ب)؛ فوائد فقهی (۴۶ الف ـ ۴۸ الف)؛ منقولاتی از مفتاح (۴۸ ب ـ ۴۹ ب)؛ انوار سهیلی (۴۹ ب)؛ فوائد فقهی

(۵۲ـ۵۳)، سوری از قرآن (۵۳ ب ـ ۵۴ الف)؛ آداب فقهی (۵۴ ب به بعد)؛ منقولاتی از آداب المتعلمین (۵۹ الف)؛ مسائلی در ارث (۵۹ ب ـ ۶۱ الف)؛ فصلی در مراسلات (۶۱ الف ـ ۶۵ الف)؛ منقولاتی از مفتاح (۶۵ ب ـ ۶۶ ب)؛ منقولاتی از حدیقة الشیعه (۶۷ الف)؛ منقولاتی از انوار سهیلی (۶۸ ب به بعد)؛ مراسلات (۷۲ الف)؛ جواب مسائل سید عبدالله به نقل راوندی (۷۳ الف)؛ منقولاتی از مفتاح (۷۵ الف)؛ منقولاتی از کشاف (۷۷ الف)؛ منقولاتی از کشکول شیخ بهایی (۷۸ الف)؛ جواب مسائل سیدعبداللّه (۷۹ ب)؛ منقولاتی از زینة المجالس (۸۰ الف و ۸۵ ب)؛ منقولاتی از مجمع البحرین (۸۳ الف)؛ منقولاتی از کشکول (۸۹ ب)

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق.

تعدادی از صفحات سفید مانده، تملک محمدطاهر دزفولی در ۱۴ ذیقعده ۱۲۹۷ در برگ آخر نسخه.

تاریخ: قرن ۱۳

۱۲۰ برگ، ۷ × ۱۶، ۶ × ۱۴

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۲۴)

۲ || جنگ بیاض

(عربی و فارسی)

کتابشناسی: فواید فقهی و اصولی و روایی و کلامی است ظاهراً تألیف شیخ محمدرضا معزی. مؤلف در صفحه ۴۷ الف به هنگامی که طرق روایی خود را می‌نویسد می‌گوید: من اعلی طرقی الی المحمدین وغیرهم من أرباب الکتب عمّی المحقق الورع الشیخ محمدطاهر عن شیخه المؤسس الوحید الشیخ مرتضی الانصاری... .

کتاب شامل فوائدی همچون شقوق اسم (۲ ب)؛ منقولاتی از کشکول (۳ ب) فائده نحوی (۵ الف)؛ سخنی از جوهری (۵ ب)؛ روایتی از وسائل و توضیح آن (۶ الف)؛ برخی از مباحث فقهی و اصولی که فائده‌ای بر آنها مترتب نیست (۳۰ ب)؛ بحث صیغه افعل برای وجوب (۴۰ ب ـ ۴۱ ب)؛ صلاة مسافر (۴۴ الف)؛ فائده فقهی بطلان وکالت (۴۴ ب)؛ منقولاتی از رسالة النیات والعقود که به محقق ثانی نسبت داده‌اند (۴۷ الف)؛ فایده درایی (۴۹ ـ الف ـ ۴۸ ب)؛ مباحث اصولی (۴۹ ب ـ ۶۳ الف)؛ روایتی از فقیه و شرح مجلسی و نظر مصنف دربارهٔ اذان صحیح و اتصال این بحث به مباحث مفوضه و مباحثی چون سهو النبی و اقوال علما در این باب (۶۴ الف ـ ۶۶ الف)؛ منقولاتی از درّة الغوّاص حریری (۶۶ ب)؛ بحثی در تعداد نمازهای واجب (۶۶ ب ـ ۶۷ الف)؛ منقولاتی از اجوبهٔ مسائل محقق قمی (۶۹ الف ـ ۶۹ ب)؛ قصیده اخلاقی (۷۵ الف ـ ۷۷ ب) ابیاتی از ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی، ابی تمام و دیگران (۷۷ ب ـ ۷۹ ب) و سر آخر با ابیاتی از معزی این بخش را به اتمام رسانده؛ سخنی از علامهٔ مجلسی اول در شرح فقیه (لوامع صاحبقرانی) (۸۰ الف)؛ سخنی از

شیخ احمد احسائی در شرح زیارهٔ جامعه (۸۱ ب) و مباحثی اصولی در نهی برگ‌های پایانی نسخه است.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمدرضا معزی (ظ).

تاریخ: قرن ۱۳.

بسیاری از صفحات در میانه جنگ سفید مانده است.

۱۲۶ برگ، ۹/۵ × ۱۶، مختلف سطر.

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۷۲۵)

۳ || بیاض جمع و خرج

کتابشناسی: صورت حساب دخل و خرج مالک نسخه که عمدتاً و در برخی برگ‌ها سالهای ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۳ به چشم می‌خورد.

خط: سیاق و شکسته نستعلیق.

تاریخ: قرن ۱۳.

تعدادی از صفحات در میانه نسخه سفید مانده است

۹۱ برگ، ۱۱ × ۱۸، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۲۶)

۴ || جنگ بیاض

(فارسی و عربی)

کتابشناسی: جنگ اشعار عربی و فارسی و ادعیه است. نام برخی از شاعرانی که قصایدی از آنها نقل شده چنین است: حاجی حسن تمیمی، الخلیعی، السیدحسین، شیخ علی بن حمّاد.

خط: نستعلیق و نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳.

در پایان یکی از صفحات اواخر نسخه تاریخ ۱۱۴۹ هـ. دیده می‌شود که ظاهراً تاریخ کتابت کتابی است که بخشی از آن در این جنگ آمده است. اوراق کتاب وصّالی شده است.

۶۵ برگ، ۱۶ × ۱۲/۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج آجری یک‌لا و مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۲۷)

۵ || جنگ بیاض

(عربی و فارسی)

کتابشناسی: جنگی است شامل فواید ادعیه، فواید ادبی و فواید متفرقه دیگر. به علاوه یک رساله با عنوان رساله نجوی (۷ ب ـ ۱۷ الف) شامل مطالبی هم چون طریقه ختم آیة الکرسی (۱ الف)؛ فایده در دفع حبس الحیض (۳ الف)؛ مطلبی از جنة الواقیه (۱۸ ب ـ ۱۹ الف)؛ صلاة هدیه (۱۹ ب).

رسالهٔ نجوی / مؤلف: ناشناس

کتابشناسی: آغاز رساله حدیثی از رسول خدا(ص) است که از جبرئیل می‌پرسد که خدا چگونه با موسی تکلم کرد، در ادامه سخنان خدا به حضرت موسی آمده است.

آغـاز: بسمله. بروایة الثقات بلغنا ان

النبی(ص) قال یوما لجبرئیل(ع) کیف کان تکلیم اللّه عزّوجلّ عبده موسی؟ قال جبرئیل اوحی اللّه إلیه... .

انجام: یا موسی اکثر قول سبحان اللّه... یا موسی لاتأمن مکري و لاتیأس رحمتي وکن لی اکن لك والحمدللّه رب العالمین... تاریخ اتمام بیست و پنجم شهر رمضان المبارك ۱۲۴۶.

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ هجری به اعتبار تاریخ‌های ۱۲۷۶ ه. و ۱۲۹۳ ه. و ۱۲۶۴ه. و ۱۲۹۴ه.

۳۱ برگ.

(ثبت ۲۱۱۷۲۸)

۶ || بیاض تمرین‌های صرف و نحو

(صرف و نحو ـ فارسی)

از: محمدمهدی.

کتابشناسی: دفترچه تمرین‌های کلاس صرف و نحو طلبه‌ای مبتدی است. در ابتدای دفتر آمده: این از مال درس عربی.

در یادداشتی (۳۲ الف) محمدمهدی از شرط خود برای آموختن نحو نزد ملاعلام حسین مشهور به نحوی سخن گفته است غزلی به فارسی نوشته شده که تخلص مهدی دارد (۳۱ ب)

خط: نستعلیق و نسخ.

تاریخ: قرن چهاردهم هجری.

۴۱ برگ، ۲۱/۵ × ۱۱/۵.

جلد: تیماج مشکی

(ثبت ۲۱۱۷۲۹)

۷ || جنگ ادعیه و زیارات

(ادعیه و زیارات ـ عربی)

کتابشناسی: کتاب شامل سوره یس و فتح و الرحمن و چند زیارت و دعا است. به قرینهٔ الفصل الرابع فی ذکر زیارة ابی عبداللّه الحسین علیه السلام (۲۱ ب) بخشی از کتابی بوده است.

خط: نسخ

تاریخ: قرن ۱۳ ـ ۱۴ هجری.

۵۹ برگ، ۱۵ × ۱۰، ۱۳ سطر، ۱۳/۵ × ۷.

جلد: تیماج آجری مجدول گرهی.

(ثبت ۲۱۱۷۳۰)

۸ || جنگ احادیث و ادعیه

(فارسی و عربی)

کتابشناسی: مجموعه‌ای از احادیث قدسی و ادعیه شامل احادیث قدسیة (۱ ب ـ ۳۷ الف)، سوال موسی از خدای متعال (۳۷ ب ـ ۳۹ الف) چهار کلمه (۳۹ الف ـ ۳۹ ب)، دوازده کلمه از امیرالمؤمنین (۳۹ ب ـ ۴۱ الف)، حدیث آنکه آرزوی مرگ می‌کرد (۴۱ الف ـ ۴۲ ب) دعاء سورة المنتهی (۹۵ ب ـ ۱۰۴ ب)، دعای حاجت (۱۰۹ الف ـ ۱۱۹ الف) وادعیه دیگر و کتاب نان و حلوا از شیخ بهائی (۱۳۳ الف ـ ۱۴۹ الف).

تاریخ: قرن ۱۳ هجری.

در ص آغاز جداشده از نسخه: «قد انتقل الی الاحقر محمدکاظم سنة ۱۳۴۶»، رکابه‌نویسی شده، عناوین قرمز.

کاتب: رسالهٔ اول: ابن محمد رشید.
۱۴۹ برگ، ۱۱ × ۱۶، ۱۰ سطر، ۷ × ۱۲
جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۷۳۱)

مجموعه

۱. الأحادیث القدسیة (۱ ب ـ ۳۷ الف)
(عربی)

کتابشناسی: چهل سوره از تورات است که امیرالمؤمنین از عربی به عربی برگردانده و راوی ابن عباس است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۲۷۸ ـ ۲۷۹، ش ۱۴۶۲

آغاز: بسمله، حدیث القدسی کلمة‌اللّه لموسی بن عمران(ع) نقل امیرالمؤمنین صلوات اللّه وسلامه علیه بالعربیة اربعون سورة السورة الاولیٰ انا لمن ایقن بالموت کیف یفرح...

انجام: السورة الاربعون یابن ادم لاتعصنی... وکم من غنیّ قد ترك ماله فی الدنیا وخرج منها الی الاخرة وهو فقیر وحید من نادم علی عمله وجمع ماله لوارثه وکان اشد الناس عذابا یوم القیمة زدنا عذاباً فوق العذاب بماکانوا یکسبون

۲. شرح اوراد محمدبن اسامه به روایت ابونصربن طاهر بلخی (۶۸ الف ـ ۹۵ ب) (فارسی)

از: محمد بن اسامه به روایت ابونصر بن طاهر بلخی.

آغاز: روایت کند ابونصر بن طاهر امام بلخ که مردی در اصفهان و او را محمد بن اسامه المفزی خواندندی و مردی عالم و متقی بود و او را به مذهب قرامطه متهم کردند...

انجام: روز پنج‌شنبه همه دعاها بخواند... ربّنا لاتجعلنا کان عزاما ربّنا هؤلاء اضلونا فانهم عذابا ضعفاً من النار وصلی اللّه علی محمد وآله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین

۳. نان و حلوا (۱۳۳ الف ـ ۱۴۹ الف)
(منظومه ـ فارسی و عربی)

از: بهاءالدین محمد عاملی (د: ۱۰۳۰ھ)

نک: الذریعه، ج ۱۹، ص ۳۱۹، ش ۱۳۹۲.

آغاز: بسمله. ایها اللامی عن العهد القدیم/ ایها الساهی عن النهج القویم/استمع ماذا یقول العندلیب/ حیث یروی من احادیث الحبیب...

انجام: یا بهائی اتّخذ قلباً سواء/فهو ما معبوده الا هواه/هرچه از حق باز دارد ای پسر/نان و حلوا نام کردم سر به سر

۹ || الوافیة فی أصول الفقه

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی عبداللّه بن محمد تونی بشروی خراسانی (د: ۱۰۷۱ھ)

کتابشناسی: کتابی است که به لحاظ نظریات خاص مؤلف و تبویب آن مورد توجه عالمان شیعی قرارگرفته و چندین شرح و حاشیه بر آن نگاشته شده است.

نک: مدخل تونی در دایرة المعارف بزرگ اسلامی؛ الذریعه، ج ۱۴، ص ۱۶۶ ـ ۱۶۸.

آغاز: (افتاده) والقدر المخرج من المال من لفظ الزکوة والقصد الخاص من لفظ الحج

ونحو ذلك مع أن هذه الالفـاظ مـوضوعة فـی اللغة لمعان أخر والتبادر من امارات الحقيقه

انجام: وعليك بامعان النظر فی المرجحات المذكورة فی كتب الاصول فما رجع الی احـد من المرجحات المنصوصة اوقام عـليه دليـل قطعی فـهو مـقبول والا فـعدم الالتـفات اليـه احوط واولی والعلم عندالله

خط: نسخ.

کاتب: حیدربن محمد.

تاریخ: ۱۲۴۶ هـ.

در حاشیه تصحیح شده.

تملک شیخ محمدتقی ابن مرحوم شیخ حیدر در پایان نسخه. رکابه‌نویسی شده.

۱۵۴ برگ، ۱۵ × ۱۰، ۱۸ سطر، ۱۱/۵ × ۶.

جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۷۳۲)

۱۰ || قطعاتی از چند رساله

(فوائد متفرقه - عربی و فارسی)

کتابشناسی: این نسخه بـا قـطعه‌ای از رسـاله دربارهٔ عقود نکاح آغـاز مـی‌شود. بـرگهایی از رساله‌ای در نـجوم در ادامـه است، دو بـرگ از رساله‌ای نحوی، برگی از یک دعا، دو بـرگ از رساله‌ای در تجوید، برگی از رساله‌ای در تعبیر خواب، سه برگ از رساله‌ای تألیف میرسیدعلی علیه الرحمه، دو برگ از رسـاله‌ای در تـجوید، برگی از رساله‌ای فقهی، برگی از دیوان شعر، دو برگ درباره معالجه، دو برگ از رساله‌ای نحوی، برگی از رساله‌ای تاریخی، چهاربرگ از کـتاب اصول الملاحم ابوالفضل بن حبیش، دو بـرگ شعر در نحو و دو برگ از رساله‌ای کلامی.

خط: نسخ.

تاریخ: حدود قرن ۱۳.

۵۷ برگ، ۱۴/۵ × ۱۰، ۱۱ سطر، ۱۰ × ۶.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۳۳)

۱۱ || از آثار بهائیان

(فرق ضاله - فارسی)

کـتابشناسی: بـعضی از مشـاهیر ایـن فـرقه را معرفی نموده و به بـرخـی اتـهامات بـر فـرقه بهائیت پاسخ گفته و وعده داده که شرح حـال مبسوطی از طاهره بنویسد.

آغاز: (افتاده) معرفت می‌نماید گرز مشـرق برزند خورشید سر/عین خورشید است نه چیز دیگر...

انجام: و از کثرت لطافت و صفا... نظر این قسم می‌آید و بقول جنابعالی ایـن سـتاره‌های سیّاره منحصر به فرد عدد... آنها را معلوم نموده‌اند و اغلب... در کوچکی و بزرگی... از ثبت این

خط: نستعلیق شکسته.

تاریخ: قرن چهاردهم.

۴۲۵ برگ، ۱۸ × ۱۱، ۱۱ سطر، ۸ × ۱۵.

جلد: تیماج آجری.

(ثبت ۲۱۱۷۴۳)

۱۲ || واجبات نماز (رساله عملیه)

(فقه شیعه - فارسی)

از: شیخ محمدتقی اصفهانی.

کتابشناسی: آقابزرگ آداب **الصلاة** از آقانجفی معرفی کرده که به ضمیمه **جامع الانوار** چاپ شده که احتمالاً همین رساله است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۲۱، ش ۱۰۴.

مطالب نسخه شماره ۱۸ دنباله این نسخه است

آغاز: بسمله. حمدله والصلوة والسلام... اشرف المصطفین محمد وآله وعترته... اما بعد این رساله‌ای است وجیزه... واجبات نماز و روزه... و نماز اموات و سنّتی بسیار است افضل آنها نوافل یومیه است...

انجام: (افتاده) و در سجده نیز چند امر مستحب است... ششم آنکه انگشتان خود را رو به قبله گذارد هفتم آنکه سجده بر زمین...

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ هجری، **یادداشت تملک و مهر (بیضوی) محمدطاهر بن محسن معزی دزفولی بر برگ اول؛ تاریخ شروع مطالعه** روز دوشنبه... **ربیع الاول ۱۲۵۷ دارای حواشی به امضای محمدطاهر عفی عنه است.**

۱۵۴ برگ، ۱۱ × ۱۵/۵، ۱۲ سطر، ۶ × ۱۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۳۵)

۱۳ || قطعاتی از چند کتاب دعا

(ادعیه و زیارت ـ فارسی و عربی)

کتابشناسی: این نسخه که قطعاتی از چند کتاب را داراست شامل دو برگ در باب اعمال شبهای رمضان، یک برگ بخشهایی از دعای روز دوشنبه؛ دو برگ شامل بخشی از رساله‌ای در خواص آیات قرآن مجید؛ چند برگ از خاتمه کتابی در ادعیه، دو برگ از زیارت حضرت عباس؛ ۱۴ برگ از کتاب در ادعیه که از فصل نهم تا فصل ۳۷ را شامل است که با کتب ادعیه مشهوره مطابقت ندارد؛ بخشی از کتابی یا بخشی از دعای تلقین آغاز می‌شود که در برگ سوم در حاشیه احتمال داده شده که از منهاج الفلاح اخذ شده باشد؛ این بخش مفصل و به فارسی است و برخی از فصول را داراست؛ دو برگ آخر نسخه بخشی از اوراد امام موسی کاظم(ع).

خط: **نستعلیق و نسخ.**

تاریخ: قرن ۱۳ هـ.

یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی در آخر نسخه با تعبیر «للقاصر محمدطاهر عفی عنه بالهبة من الملا علی وهو بالهبة من المیرزا حسین.

۹۹ برگ: ۱۰ × ۱۵، ۱ سطر، ۷ × ۱۱.

جلد: مقوایی با روکش الوان گوشه‌ها و عطف تیماج.

(ثبت ۲۱۱۷۳۶)

۱۴ || مجموعه

۱. النکت الاعتقادیه (۱ الف ـ ۳ ب)

(کلام ـ عربی)

از: فخرالمحققین محمد بن حسن بن یوسف حلی (د: ۷۷۱ هـ) [ظ]

نک: **کتاب شیعه، دفتر اول، ص ۲۳۱ ـ ۲۳۳.**

آغاز (افتاده): ابن علی الهادی الجواد

العسکری ثمّ محمد ابن الحسن الخلف الحجّة... فان قیل ما الدلیل علی امامة هؤلاء المذکورین؟ فالجواب: الدلیل علی ذلك...

انجام: فکلّ ما جاء به المعصوم فهو حقّ و هذا ما اردنا ارادته فی هذه المقدمة و نختمها بآیة من القرآن و هی «سبحان ربک ربّ العزّة عمّا یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین»...

۲. اللمعة الجلیه فی معرفةالنیه (۴ ب - ۳۷ الف) (فقه امامیه - عربی)

از: احمد بن فهد حلّی (د: ۸۴۱ ه)

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۳۵۰ - ۳۵۱، ش ۴۳۷.

آغاز: بسمله. الحمدلله مبدئ الصور و منشئ البشر و خالق الشمس و القمر... و بعد فهذه المقدمة الموسومة باللمعة الجلیه فی معرفة النیة...

انجام: ونیة المندوب آمر بالمعروف لندبه قربة الی الله و هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه اللمعه نصح الله بها الطالبین انه خیر موفّق و معین.

۳. العوامل فی النحو (۳۸ ب - ۴۳ الف) (نحو - عربی)

از: عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی (د: ۴۷۴ ه).

نک: کشف‌الظنون، ج ۲، ص ۱۱۷۹.

آغاز: بسمله. العوامل فی النحو علی ما الفه الشیخ الفاضل عبدالقاهر بن عبدالرحمن الجرجانی... النوع الخامس حروف تنصب الفعل المضارع.

انجام: العامل فی المبتدأ و الخبر والعامل فی المضارع و هو وقوعه موقع الاسم.

۴. ریحانة الحافظ فی القراءة (۴۳ ب - ۴۴ ب).

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل الکتاب المبین و النور المستبین... و بعد ان بعض الاخوان فی الله اشار الی ان اعمل له مقدمة مختصرة فی علم القراءة.

انجام (افتاده): الباب الثانی فی ادغام المتماثلین... الا ما استثنی مما اذا کان الاول من المتماثلین

۵. رساله‌ای در فقه (۴۵ الف - ۵۰ ب) (فقه امامیه - عربی)

از: ناشناخته.

بخشی از کتاب الطهاره، صلاة، خلل صلاة از کتابی فقهی است.

آغاز (افتاده): دارت علیه الابهام والوسطی عرضاً ثم یغسل یده الیمنی من المرفق الی اطراف الاصابع

انجام (افتاده): الاول ان یشكّ بین الاثنتین و الثلاث بعد اکمال السجدتین. الثانی ان یشكّ بین الثلاث و الاربع مطلقا و یجب البناء علی الاکثر.

۶. شرح کتابی کلامی (۵۱ الف - ۸۲ الف) (کلام - عربی)

از: ناشناخته.

شرحی مزجی است بر کتابی کلامی.

آغاز (افتاده): الآخر تسکینه فاما ان یقعا معاً و هو محال والالزم اجتماع المتنافیین... الواحد هو المنفرد بصفات ذاتیه

انجام: و هو ان یؤدّی الامر والنهی الی ضرر علیه او علی بعض المؤمنین فی النفس او المال و اذا ارتفع الامن ارتفع الوجوب ولیکن هذا آخرما اوردناه فی هذه الرسالة والحمد لله ربّ العالمین.

۷. ترجمة الصلاة (۸۳ ب - ۱۰۴ ب)

(فقه امامیه - عربی)

از: احمد بن محمد بن فهد حلّی (د: ۸۴۱ ه)

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۱۱۳، ش ۵۳۱.

آغاز: بسمله. حمدله. و بعد، فهذه مقدمة وجیزة تشتمل علی معانی افعال الصلاة... الفصل الاول فی الوضوء و هو مشتق من الوضاة.

انجام: و روی وجوب الاعراب فی ذلک والاستحباب اشهر. اما مخارج الحروف فیجب فی الجمیع.

۸. قطعه از کتابی فقهی (۱۰۵ الف - ۱۰۷ب)

(فقه امامیه - عربی)

از: ناشناخته.

آغاز (افتاده): الفصل الرابع من المصباح فی صلاة الجنازة و هی تجب علی کلّ مسلم و طفل اذا بلغ ستّ سنین فصاعداً.

انجام: و قد ذکرنا لک صلاة المنافق فی الرابعة من الرکعات والمرأة و الرجل و السنی فی النیة سواء حتّی تعلم.

۹. صیغ العقود و الایقاعات (۱۰۸ ب - ۱۳۶ ب)

(فقه امامیه - عربی)

از: علی بن عبدالعالی کرکی (د: ۹۴۰ ه)

نک: کشف الحجب، ص ۲۷۲، ش ۱۴۵۲.

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لله کثیراً کما هو اهله... و بعد فهذه جملة کافیة ببیان صیغ العقود و الایقاعات اذ کان لابد من معرفتها

انجام (افتاده): واقع عنک و تغفل عنی واغفل عنك و ترثنی وارشك فیقول قبلت و هو من العقود اللازمة و یلزم فیه ما یلزم فیها

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ دوم و ششم: **حسین بن احمد بن یوسف بن سعید** تاریخ: رسالهٔ دوم: **یک‌شنبه ۲۹ ربیع‌الاول ۹۷۳.**

آخر رسالهٔ اول و دوم و ششم: **یادداشت تملک غلامعلی بن مرحوم الشیخ عبد علی در ۱۱۳۹ ه عناوین رسالهٔ اول و چهارم قرمز.** متن رساله ششم قرمز. **یادداشت تملک محمدطاهر بر پشت برگ آخر.**

۱۳۶ گ. ۱۴×۱۰، مختلف السطور.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت: ۲۱۱۷۳۷)

---

۱۵ || مجموعه

۱. خلاصة الحساب (۱ ب - ۵۰ الف)

(ریاضیات - عربی)

از: محمد بن حسین بن عبدالصمد عاملی (د: ۱۰۳۰ه).

کتابشناسی: بهترین چاپ خلاصة الحساب در حلب سوریه صورت گرفته است.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. نحمدك یا من لایحیط بجمیع نعمه عدد ولاینتهی تضاعف قسمه

انجام: فان کثیراً من مطالبها جری بالصیانة والکتمان حقیق بالاستتار من اکثر اهل الزمان واحفظ وصیتی الیك والله حفیظ علیك

۲. تحفهٔ حاتمیه (۵۱ ب ـ ۹۸ الف)

(نجوم ـ فارسی)

از: مولی مظفر بن محمدقاسم منجم (قرن ۱۱).

کتابشناسی: مؤلف آن را به خواجه ناصرالدوله حاتم بیکا اهدا کرده است.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. افتتاح کلام در هر مقام و اختتام مقال در همه حال حمد و ثنای قادری را سزد... اما بعد این رساله‌ای است در استخراج خط نصف النهار ومعرفت سمت قبله

انجام: این مسافت به تقدیری است که در طریق... تا مسافت میان بلاد مکه که در ضمن استخراج انحراف قبله معلوم کرده‌ایم به حسب درجات و فراسخ ارضیه در جدول ثبت کردیم و رساله را به آن ختم نمودیم.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: رساله اول: محمدعلی اردکانی.

تاریخ: رساله اول شب پنج شنبه پنجم رمضان ۱۲۲۰.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. دارای چند جدول و رسم در هر دو رساله. چند حدیث در فضایل امیرالمؤمنین در پایان مجموعه با امضای «العبد الاقل محمدعلی ۱۲۲۰». در پایان رساله دوم الهی نامه‌ای منظوم منسوب به حضرت امیر(ع) در دو صفحه آمده با این مطلع: «لك الحمد یا ذالجود والمجد والعلی /تبارکت تعطی من تشاء وتمنع» و با این مقطع: «وصلّ علیه ما دعاك موحّد/وناجاك اخیار ببابك رکعٌ» رکابه‌نویسی شده. آخر رساله اول با مهر بیضی «عبده محمدعلی بن نعمةالله» ومهر مربع «رب نجّنی بمحمد وعلی». بالای همه صفحات نوشته شده: «ام ع » (یعنی الله محمد علی). با مهر تملک: شیخ محمد معزی در اول نسخه با این عبارت: «قد انتقل الی بالطریق الشرعی وانا العبد محسن بن اسماعیل با مهر بیضی «یا محسن قد اتاك المسیء» و یادداشت استعارهٔ با عبارت: استعرته العبد حیدر من ابن مخدومی آقاشیخ محمدطاهر تحریراً فی تاریخ اول شهر ذی الحجة سنهٔ ۱۲۴۷». یادداشت دیگر: «من ترکة والدی وانا محمد طاهر بن محسن».

۹۹ برگ، ۱۴/۵ × ۱۱، ۹ سطر، ۱۰ × ۵/۵.

جلد: تیماج مشکی مجدول

(ثبت ۲۱۱۷۳۸)

۱۶ || قطعاتی از چند رساله

کتابشناسی: ۱. یک برگ از صفحهٔ آغاز رساله‌ای در اصول فقه ۲. قطعه‌ای از معراج‌نامه‌ای منثور [برگ ۲ تا ۱۱] ۳. بخشی از درهٔ بحرالعلوم [برگ ۱۲ ـ ۲۰].

۲۲ برگ، ۱۰ × ۱۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج مشکی مصنوعی.

(ثبت ۲۱۱۷۳۹)

۱۷ حاشیة المطول

(بلاغت ـ عربی)

از: مولی عبدالله بن شهاب الدین یزدی (ت: ۹۸۱هـ).

کتابشناسی: تألیف ۹۷۲ ق

آغاز: بسمله. حمداً لمن خلق الانسان وعلمه البیان وشکراً لمن...

انجام: وقد اتفق الفراغ من تعلیق ما وسعه المجال من توزع البال وتشتت الحال...

خط: نستعلیق تحریری.

تاریخ: ۹ رمضان ۱۰۷۱ ق.

عناوین و نشان‌ها قرمز.

۹۸ برگ، ۹ × ۱۵، ۱۳ سطر، ۵ × ۱۱.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی شکری، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۴۰)

۱۸ رسالهٔ عملیه

(فقه ـ فارسی)

از: شیخ محمدتقی آقانجفی اصفهانی.

کتابشناسی: رساله شامل مسائل و فروعات نماز است.

نک: شماره ۱۲ همین فهرست که این نسخه دنبالهٔ آن رساله است.

آغاز: (افتاده) بر زمین نماید خصوصاً بر تربت حضرت سیدالشهداء و از حضرت صادق مرویست که سجده بر کل قبر امام حسین نورانی می‌نماید تا زمین هفتمین را

انجام: مسئله. مستحب است که به جهت دو رکعت که از مقصوره کم شده در تعقیب آن نماز سی بار بگوید سبحان‌الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اکبر تا آن دو رکعت راکه گم شده گرفته تلافی آنرا نموده باشد تا ثواب چهار رکعت باو عطا شود

خط: نسخ درشت.

کاتب: غلامرضا بن ملاآقا گپ (گپ به لهجه دزفولی به معنای بزرگ).

تاریخ: سده سیزدهم هجری.

تملک محمدطاهر در برگ اول نسخه.

عناوین و نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده.

۱۶۸ برگ، ۱۵ × ۱۰/۵، ۱۲ سطر، ۱۱ × ۶.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۴۱)

۱۹ الوجیزه

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: محمدجعفر شریعتمدار استرآبادی (۱۱۹۷ـ۱۲۶۳هـ).

کتابشناسی: مشتمل بر احکام و مسائل نماز است.

آغاز: بسمله. بدانکه نماز منقسم می‌شود بواجب و مستحب و اول منقسم می‌شود به شش قسم اول یومیه دویّم جمعه سیّم عیدین چهارم آیات پنجم طواف ششم آنچه بنذر و عهد و نهوهما لازم می‌شود.

انجام: چهارم هرگاه متذکر شد بسجده منسیه در رکعة اخیر قبل از ایتان بصیغهٔ سلام مخرج از نماز ظاهر اینست که عود بجهة عمل آوردن سجدهٔ منسیه لازم است... و همچنین است حال در تشهد عینی در رکعة اخیره.

خط: نسخ.

کاتب: سلمان.

تاریخ: ۱۲۵۶ هـ.

عناوین و نشان‌ها: شنگرف. با مهر بیضوی و تملک در آغاز و انجام نسخه با عبارت: «المتوکل علی اللّه عبده ابراهیم ۱۲۶۰»

۱۸۹ برگ، ۱۶ × ۱۱/۵، ۱۰ سطر، ۱۱/۵ × ۷/۵

جلد: گالینگور سورمه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۴۲)

۲۰ || الحق المبین فی تصویب رأی المجتهدین وتخطئة الاخباریین

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ جعفر بن شیخ خضر جناجی‌نجفی (۱۲۲۷ هـ).

کتابشناسی: این رساله در گنجینه بهارستان چاپ شده است. تألیف رساله در اصفهان انجام یافته در شب پنجم رمضان.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی خلق الانسان وعلمه البیان... وبعد فانه قامت الحرب علی ساق واحد وکثر الجدال والقیل والقال حتی ملئنا جمیع الاقطار والافاق بین فریقین من الامامیه.

انجام: وکذا الحال فی اوامر الحکام والموالی ونحوهم وفی الوصایا والسجلات وجمیع الخطابات الوضعیات کما لایخفی.

خط: نسخ.

تاریخ: سده ۱۳ هجری.

عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده. پنج برگ در پایان نسخه سفید مانده.

۷۹ برگ، ۱۶ × ۱۰/۵، ۱۵ سطر، ۱۱ × ۵/۵

جلد: تیماج عنابی یک‌لا.

(ثبت ۲۱۱۷۴۳)

۲۱ || جنگ اشعار و حکایات و طب

(فارسی)

کتابشناسی: شامل منظومه‌ای با اصطلاحات دزفولی با آغاز: بشنو ای صاحب خرد بشنو / بشنو از بنده این حکایت نو [برگ ۹ ـ ۲۱] منظومهٔ دیگری با آغاز: بیکسی و ناکسی هرچار شد / بخت بد را این همه آثار شد [برگ ۳۱]

انجام: هرکه آر این نصیحتها به جای / در دو عالم رحمتش بخشد خدای.

با تاریخ سنه ۱۱۹۵ ق.

از برگ ۶۰ تا ۱۰۵ ب: کتابی کهنه در طب قدیم با آغاز و انجام افتاده با این سرفصل‌ها: معجون فذاسفه که آن را مادة الحیاة خوانند [برگ ۶۰] معجون فلافلی نسخهٔ صاحب جامع [۶۱ ب] نسخه پرشعثا [۶۲ ب] معجون نجاح مستهل مؤلف [۶۳ ب] معجون سورنجان [۶۴

الف] باب سه در جوارشات از جمله جوارش کمونی؛ جوارش سفرجلی، جوارش اترج. در ۶۳ الف از کتاب منهاج نام می‌برد. در ۶۶ از کامل الصناعه نام برده در ۶۷ جامع اکبر. از ۱۰۶ تا آخر کتاب بحثی در علم حروف است که تاریخ تألیف آن ۲۴ شوال ۱۰۷۳ ق است.

حاشیه‌نویسی شده.

۱۰۹ برگ، ۱۵/۵ × ۱۰/۵، مختلف السطور.

جلد: تیماج عنّابی.

(ثبت ۲۱۱۷۴۴)

۲۲ || جنگ بیاض

(عربی و فارسی)

کتابشناسی: تقریرات فقه اصول فقه است و نکات رجالی و کلامی و تفسیری.

خط: شکسته نستعلیق و نسخ.

۷۹ برگ، ۲۲ × ۱۶/۵، مختلف السطور، ۱۸ × ۱۲.

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۷۴۵)

۲۳ || مجموعه

۱. هدایة المسترشدین (ظ) (۱۵ الف ـ ۲۰ الف)

(کلام شیعه ـ فارسی)

کتابشناسی: رساله‌ای مختصر در اصول دین است.

آغاز: بسمله. کتاب التوحید ودر آن مقدمه است و چندین هدایت و خاتمه. مقدمه بدان که توحید اقرار و اعتقاد به وجود خدای تعالی که واجب الوجود و خالق کل موجودات است.

انجام: پنجم از اصول دین معاد است یعنی باید اقرار و اعتقاد کرد به این که حق تعالی این بدنها را بعد از مردن و پوسیدن و خاک شدن زنده خواهد گردانید و هریک را به جزای خود خواهد رسانید

۲. رسالهٔ عملیه (۲۰ الف ـ ۹۹ الف)

(فقه امامیه ـ فارسی)

کتابشناسی: دارای چند فصل در طهارت و صلات و صوم و زکات و خمس و اعتکاف و حج

آغاز: بسمله. کتاب طهارت و در آن چند باب است باب اول در وضو و در آن چند فصل است.

انجام: و تکبیرات این است اللّه اکبر اللّه اکبر لا اله الا اللّه واللّه اکبر اللّه اکبر وللّه الحمد اللّه اکبر علی ما هدینا اللّه اکبر علی ما رزقنا فی بهیمة الانعام

۳. مواعظ و نصایح (۱۰۲ الف ـ ۱۱۵ الف)

(فارسی)

آغاز: بسمله. سپاس بی حد و ستایش بی عد سزاوار بارگاه واحدی است احد و سرمدی است صمد که عقول و اوهام از ادراک کنه ذاتش عاجز و قاصر و

انجام: دوازدهم در عقاب ترک غسل جنابت.

۴. نثر اللئالی (۱۱۶ الف ـ ۱۴۰ ب)

(حدیث ـ عربی)

از: فضل بن حسن بن فضل طبرسی (ت: ۵۴۸ هـ)

کتابشناسی: احادیث کوتاه علوی است که به ترتیب الفبا چیده شده است

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۵۳ـ۵۴، ش ۲۶۲.

آغاز: بسمله. کتاب الالف الباب الاول ایمان المرء یعرف بأیمانه، أخوك من واساك فی المسألة، أدب المرء خیر من ذهبه.

انجام: کتاب الیاء... یأس القلب راحة النفس، سعد الرجل بمصاحبة السعید.

رکابه‌نویسی شده. چهاربرگ آغاز مجموعه تامل احایث ومطالب نحوی و... است. چند برگ در آغاز نسخه سفید مانده است. در پایان نسخه نیز چند مطلب متفرقه کتابت شده است

خط: تحریری.

۱۵۱ برگ، ۱۱ × ۱۶، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۴۶)

۲۴ || مجموعه

۱. منظومه‌ای در منطق (۱ ب ـ ۹ ب)

(منطق ـ عربی)

آغاز: بسمله. احمد ربی منعم الانام / مصلیا علی النذیر الهادی. وآله الائمة للعباد / بمنطق الفصیح والکلام

انجام: وذا الاجل الخلف والعکاس / کبراه والصغری علی القیاس/ لکن مع الترتیب ثم عکس ما / یحصل من ذی لدی من علما

۲. منظومه‌ای در علم بیان (۱۷ ب ـ ۲۳ الف)

(بلاغت ـ عربی)

آغاز: بسمله. افصح قول بسط اللسانا / حمد الذی علمنا البیانا. ثم الصلوة وصلّت بالرحمة / علی نبیه واهل العصمة

انجام: اطنابهم زیادة اللفظ علی / مقداره لنکتة قد تجب لا. کمثل تکریر لتأکید برد / وکشف ابهام لتفخیم قصد

۳. الفرائد (۲۴ ب ـ ۴۹ الف)

(کلام منظوم ـ عربی)

از: محمدبن سلیمان تنکابنی (د ح: ۱۳۰۰ق)

کتابشناسی: منظومه در ۱۲۸۳ق در شهر قم تألیف شده است.

آغاز: بسمله. یامن هو الإله الفرد الاحد / الواحد الماجد والوتر الصمد. دل علی وحدته العوالم / اذ وحدة النظام فیها قائم

انجام: فرغت عن تنظیمها فی شهر قم / مقامها کان هنا ولم یؤم. اخدمت بالنظم الفرید فاطمة / خدمتها کانت للاثم هاومه. وفی الثمانین مضی فی البین وثالث والالف والمائین

۴. رسالة فی معنیٰ الشبهة

(فقه الحدیث ـ عربی)

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی اللّه علیه وآله الطاهرین فان قال قایل ایها السالکون فی طریق الاعمال بدلالة الحدیث والجاعلون بناء امورکم

انجام: وقد طال به لئلا یخفی علی ذی العلم وطالبه ونرجو من اللّه ان لایجعلنا وایاکم ممن یماری ویعمل... ویجعلنا ممن یتأسیٰ بمحمد وآله صلی اللّه علیه وآله

تاریخ: سدهٔ چهاردهم هجری.

خط: رسالهٔ اول و سوم نسخ، رسالهٔ دوم نستعلیق.

۶۲برگ، ۱۰×۱۵، ۱۰ و ۲۰ سطر، ۵/۵×۱۰.

جلد: پارچه‌ای ملون، عطف و دور جلد تیماج.

(ثبت ۲۱۱۷۴۷)

۲۵ || قرآن و ادعیه

(ادعیه ـ عربی و فارسی)

آغاز: سورة الفاتحة الكتاب سبع آيات بسم اللّه الرحمن الرحيم. الحمدللّه رب العالمين.

انجام: عوذة النبی صلى اللّه عليه وآله يوم القرى تصلح لكل شیء من كتبها وعلّقها عليه كان فی امان اللّه وكتفه وحجابه... وله ما فی السموات وما فی الارض.

خط: نسخ معرب.

نشان‌ها و علایم شنگرف، صفحات مجدول به طلایی و آبی.

۲۴۷ برگ، ۱۴ × ۱۰، ۹ سطر، ۱۲ × ۷/۵.

جلد: مقوا با روکش کاغذ الوان.

(ثبت ۲۱۱۷۴۸)

۲۶ || مجموعه اوراق ناقص در فقه و کلام و احادیث

(فارسی و عربی)

کتابشناسی: صفحاتی از چند کتاب فقهی و کلامی و رساله عملیه است که یکجا صحافی شده است.

خط: مختلف.

تاریخ: قرن ۱۳.

بعضی صفحات رکابه‌نویسی شده. نشان‌ها و علایم قرمز.

۸۱ برگ، ۱۱ × ۱۶، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۴۹)

۲۷ || اقالیم سبعه

(جغرافیا ـ عربی)

آغاز: (افتاده) الفصل الاول من الباب الثانی فی ذكر الاقليم الاول فی ساحل بحر المحيط فی اقصىٰ المشرق والعمارة التی فی اول هذه الاقليم الجزيرة المعمورة الذی يقال لما جزيرة الياقوت

انجام: (افتاده) بعد ذلك سر من رای وجماعة يقولون آنها سرای بركان وطرف شمالی سرمن رای بلغار و روس

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. صفحات مجدول به قرمز و مشکی. رکابه‌نویسی شده.

۱۴/۵ × ۱۰، ۱۲ سطر، ۱۲ × ۸.

جلد: تیماج مشکی مجدول دارای شمسه.

(ثبت ۲۱۱۷۵۰)

۲۸ || تحفة الاخیار

(فقه ـ فارسی)

از: شیخ محمدطاهر معزی دزفولی (د: ۱۳۱۵ه).

کتابشناسی: رساله عملیه شیخ محمدطاهر معزی است به قلم محمدحسن بن محمدزمان در باب طهارت و صلات.

آغاز: هذه الرساله المسمی بتحفة الأخيار. بسمله. الحمدللّه رب العالمين... اما بعد

بدانکه این مختصریست در بیان مسائل مهمهٔ طهارت و صلوة که بنده خاطی بی‌بضاعت محمدحسن بن محمدزمان از رسالهٔ... جناب آقاشیخ محمدطاهر سلمه اللّه... منتخب نموده.

انجام: مسئله نهم مستحب است در این صلوة جماعت اداء باشد یا قضا و مأموم قراءت نمی‌خواند لکن سایر افعال و اقوال را بجا میاورد.

خط: نسخ.

نشان‌ها قرمز. چندین صفحه در آغاز و انجام نسخه سفید مانده است. رکابه‌نویسی شده.

یادداشت تملک محمدطاهر دزفولی.

۲۱ برگ، ۱۶ × ۱۱، ۱۲ سطر، ۱۰ × ۶/۵.

جلد: **تیماج زیتونی مجدول.**

(ثبت ۲۱۱۷۵۱)

---

۲۹ || مجموعه

۱. نیات العبادات وصیغ العقود والایقاعات (۱ب ـ ۶۹ب) (فقه امامیه ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. الحمدللّه رب العالمین... وبعد فقد التمس بعض الاخوان ان اجرد له نیات العبادات وصیغ العقود والایقاعات عن ارکانها واحکامها... ثم التمس منی بعض الاخوان الاجلاء ان اضیف الیها مهما استطعت من الغرائب والفطنات والتنبیهات فاجبت مطلوبهم رعایة الایمان فی رضی الرحمن.

انجام: ولاشك ولاخلاف فی انعقاد الاولین ونازع السید فی انعقاد الثالث والمشهور انعقاده وهو المعتمد تم ما قصدنا ایراده علی التمام والکمال.

۲. مسائل السید مهنا بن سنان (۷۰ب ـ ۲۱۶ب) (فقه امامیه ـ عربی)

از: علامه جمال‌الدین حسن بن یوسف بن مطهر حلّی (م ۷۲۶ ق)

کتابشناسی: مسائل فقهی است که مهنا بن سنان در سال ۶۱۶ از علامه حلی پرسیده و علامه به آنها پاسخ داده است.

آغاز: بسمله. هذه مسایل ورسایل من العبد الفقیر الی رحمة ربه مهنا ابن سنان ابن عبدالوهاب الحسینی... الی الشیخ الامام العلامه جمال الدین ابی منصور حسن بن یوسف بن علی ابن المطهر الحلّی.

انجام: فقال یا رسول اللّه یطلع فجم فی العرش المجید فی کل ثلاثین الف سنه مرة واحدة وقد شاهدته طالعاً ثلاثین الف مره والحمدللّه علی ولایته والاتمام.

خط: نسخ.

تاریخ: رساله دوم ۱۲۳۲ ه‍.

عناوین و نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده.

بین دو رساله یادداشت مطالعه‌ای وجود دارد با تاریخ ۱۲۳۲ ه‍.

۲۱۷ برگ، ۱۵/۵ × ۱۰، ۱۲ سطر، ۱۱/۵ × ۷.

جلد: **تیماج مشکی.**

(ثبت ۲۱۱۷۵۲)

---

۳۰ || مجموعه

۱. رساله عملیه (۱الف ـ ۷۷الف)

(فقه امامیه ـ فارسی)

کتابشناسی: شامل احکام و مسائل طهارت و نماز و روزه.

آغاز: (افتاده) پس مسح سر است و مسح دو قدم اما رو پس حد آن از رستنگاه موی سر است تا طرف ذقن و بحسب عرض آنچه را فراگیرد انگشت ابهام و وسطی.

انجام: (افتاده) دهم مسمای قی عمداً و هرگاه چیزی در شب بخورد که واجب باشد قی کردن آن در روز روزه او باطل است.

خط: نسخ درشت.

۲. رسالة في المواعظ والاخلاق (۷۸ ب - ۱۳۱ ب) (اخلاق و موعظه - عربی)

از: محمود بن محمد تبریزی.

کتابشناسی: مؤلف رساله را در کنار مرقد عبدالعظیم حسنی تألیف کرده و به محمدشاه قاجار تقدیم کرده است.

آغاز: بسمله، الحمدللّه الذی هدانا شرایع الاحکام واولانا مدارک الحلال والحرام... اما بعد فیقول الفقیر الی اللّه الغنی محمود بن محمد التبریزی هذا عبارات ذائقة وفقرات فایقة.

انجام: ترحّم زحام الطائفین ومن له / بحبّك بین الطائفین مشج. فما زلّت مسجود الملوک محمد / الی ان سرت شمس وسال خلیج.

۳. رفع آفات و دفع بلیات (۱۳۳ ب - ۱۸۰ الف) (ادعیه - فارسی)

آغاز: بسمله. الحمدللّه وسلامه علی الذین اصطفی... اما بعد این رساله‌ای است در دفع آفات و دفع بلیات از خود و مال و زنان و اطفال به قرآن و دعا و عوذه.

انجام: دفع زنگ از کارد و نحو آن سفیده تخم مرغ را با روغن بجوشاند و کارد را بپالایند زنگ او را ببرد و این باب آن رساله از محمدبن اسحاق منقول است که در رساله قلعی آثار آورده.

۴. بحر الغرائب در خواص اسماء اللّه تعالی (۱۸۱ ب - ۲۳۲ الف) (علوم غریبه - فارسی)

از: محمدبن شیخ محمدبن ابوسعید هروی.

آغاز: بسمله. الحمد لولیه وله الاسماء الحسنی والصلوة علی نبیه محمد بالاسم والمسمّی وعلی آله واصحابه الذین سلکوا طریق الهدی بر رای ارباب الباب پوشیده نماند که اکابر اولیاء در خواص اسماء اللّه تبارک و تعالی رسایل و کتب به طریق رمز و ایماء نوشته‌اند.

انجام: دیگر شیخ شرف الدین گفته چون کسی روز سه شنبه و چهارشنبه و پنج شنبه روزه بدارد در صبح جمعه نماز را در اول وقت بگذارد و بعد از سلام پیش از آنکه به شغلی بپردازد خواه قولی و خواه فعلی به ذکر یاحی یا قیوم قیام نماید متصل بگوید بی آنکه مکثی در بین نماید

خط: نسخ.

کاتب: رساله دوم: محمدعلی بن محمدجواد دزفولی.

تاریخ: رساله دوم: دوشنبه ۲۳ ذی الحجه ۱۲۶۶ هـ.

در پایان مجموعه پنج برگ دربارهٔ ماهیت علم به عربی آمده است.

۲۳۸ برگ، ۱۱×۱۵/۵، ۱۱ سطر، ۶×۱۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۵۳)

۳۱ مجموعه

از: نعمت بن عبداللّه (از علمای قرن ۱۳).

کتابشناسی: این نسخه شامل رساله‌ها و فواید فقهی، نحوی و... است که رساله‌هایی که آغاز و انجام دارند به طور مستقل مشخص شده‌اند، در لابلای این رساله‌ها صورت حساب اشخاص، گلچین اشعار و... ثبت نیز هست.

ایام الهامیه از امیرالمؤمنین؛ استحباب عند عقد النکاح، نامه‌ای به شیخ جعفر؛ صور عقد و ازدواج برخی اشخاص (۷۶ ب)؛ بحثی کوتاه دربارهٔ نزاع اقل و اکثر (۱۰۶ الف)؛ اشعاری بسیاری از مؤلف نعمت بن عبداللّه و مصالحه افراد.

نک: مقدمه‌ای بر فقه شیعه، ص ۹۳ ذیل «اهم آثار استدلالی».

۱. پاسخ‌نامه رساله‌ای در وصف روزگار (۱ب ـ ۲ب) (عربی ـ اخلاق)

کتابشناسی: این رساله در وصف روزگار به صورت مسجّع است. و در پایان آن مؤلف از اقامتش در یکی از شهرهای شوش، حویزه و دزفول سخن گفته است.

آغاز: بسمله. حمدله... وله الشکر حیث اطفی بك فائزة... وشفی بطلعتك القلوب واستر بظفرك العبوب

انجام: ولرجانا فیکم صدعنا من ارسلناه الی الحضرة العلیة فی هذه الوقت البارد من جهة الاضطرار ولاحاجة الی التأکید والسلام.

۲. وصیتنامه (۳ الف ـ ۴ ب) (عربی ـ اخلاق)

کتابشناسی: بعد از شهادتین نحوه تقسیم اموال موصی بین زنان و فرزندان و اموال وقفی موصی ذکر شده است. وصیتنامه ظاهراً اصلاح شده و بعدها حذف و اضافه‌ای صورت گرفته است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی امر بالوصیة قبل حلول المنیة... وبعد فانی عبداللّه ومخلوقه اشهد انه فطر الخلق بلانصیر ودبرهم باحسن التدبیر...

انجام: ثمّ لتفصیل ثلثي برد مظالم ونصف صلوة وتوخذ من نصف الصلوة... وبعض الثوبات والعدة بعد ذلك عفواللّه.

۳. رساله‌ای در اوزان و مقادیر شرعی (۱۵الف ـ ۱۷الف) (عربی ـ فقه)

آغاز: بسمله. اعلم انه قدمت الحاجة الی ضبط المقادیر التی تعلقت بها الأحکام الشرعیة وزنا ومساحة...

۴. رساله‌ای در اصالة البراءة (۸ الف ـ ۱۰ ب)

آغاز: بسمله. مسئله فیما بیان ما یجری فیه اصل البراءة مع بیان مورد الاحتیاط الوجوبی؛ اما المراد بالبراءة فهو الحالة السابقة علی ثبوت...

انجام: بانه غیر واجب فی الجملة ایضاً عقلاً... اذا اعرفت هذا فالحق تبین انه الحق التفصیل فتدبر.

۵. رساله‌ای در بیع (۱۱الف ـ ۱۲الف) (عربی ـ فقه)

آغاز: مسئلة فی بیان تلف المبیع ممن یکون فهنا صور لان البیع اما ان یکون مستقراً...

انجام: دع ما یریبک الی ما یریبک خذ باالحافظه لدینك واخوك دینك فاحتط لدینك هذا ماوصل الیه النظر والفکر القاصر واللّه العالم، تمّت.

۶. ذخیرة البضایع فی شرح الشرایع (۲۱ب - ۷۵ب) (عربی - فقه)

آغاز: قوله ولو تکرر منه... الخ قد مر الکلام فی ذلك وعرفت ان الاصح ما نسب الی الشهید...

انجام: وحیث قد جعلت فاکتبته ذخیرة لی فی الدنیا والاخرة فقد ناسب ان اسمیه بذخیرة البضایع فی شرح الشرائع ومن فضله العمیم... واما الخاتمة ففی عدة نصایح ناسب ان اجعلها بعد هذا القلم لوجود المناسبة بینهما، واللّه ولی التوفیق.

۷. نصایح (۸۴الف - ۸۱الف)

(عربی - اخلاق و موعظه)

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی هو للحمد أهلاً وللثناء معدناً... وبعد ایها الاخوان والاحباء الخلان...

انجام: المرجو من کافّة الاخوان والامناء الخلان ان یمنوا علینا بالدعا وطلب الغفران وهو نعمة بن عبداللّه... تمت وللّه الحمد یوم الخمیس تاسع شهر ربیع الاول ۱۲۶۳ ه.

۸. الصلوة (۹۸الف - ۸۴الف) (عربی - فقه)

کتابشناسی: مؤلف بعد از اتمام رساله صلوة امور چندی نیز افزوده است از جمله آنچه که بعد از نماز به جا آورده می‌شود از جمله تسبیح حضرت زهرا(س)، خواندن ادعیه مأثوره و...

آغاز: بسمله. وصلی علی محمد وآله... الشرط الثانی للصلوة الوقت وقبل الخوض فی ذلك لابدّ من الاشارة الی عدد الصلوات...

انجام: ونرجو من اللّه ان یجعلها ذخیرة لیوم المعاد بمحمد وآله الامجاد... وقد وقع الفراغ من تألیفها یوم الثلثاء سابع شهر ربیع الاول سنة ۱۲۶۳ من الهجرة النبویه علی صاحبها الصلوة والسلام.

۹. رسالة فی الصلوة والصوم ومقدماتها (۱۰۴الف - ۹۸الف) (فقه - عربی)

کتابشناسی: رساله با بیانی در اصول دین آغاز شده و مطالبی در طهارت نوشته شده است. ظاهراً درباره صوم و صلات در صفحات دیگر سخن گفته است و این رساله تا تیمم و شروط آن را در بردارد و شاید رسالهٔ شماره ۸ عمل به وعده‌ای است که در پایان این رساله داده شده است.

آغاز: بسمله. الحمللّه الذی خلق الانام... وبعد فیقول الاقل خادم العلوم... ان اکتب رسالة وجیزة فی بیان الصلوة والصوم ومقدّماتها ولواحقهما...

انجام: هذا ما اردت فی الطهارة بقسمها مقتصراً علی ما هو الاهم الواضح الدلیل... ونسئله ان یوفقنا لاتمام الصلوة وباقی مقدماتها ومقارناتها ولواحقها وکتاب الصوم بحوله وقوته آمین وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین.

۱۰. رساله‌ای در ارث (۱۱۰ب - ۱۰۸ب) (فقه - عربی)

آغاز: بسمله. من المسائل المهمة تحقيق الارث من الثابت بسبب العيب على تقدير ثبوته وعدم سقوطه من حيث انه ورد به الشرع...

انجام: هذا ما اقتضاه الحال من التحقيق فى المسئلة مع تشويش البال وتشتت الحال والله التوفيق فى جميع الاحوال تمت.

۱۱. رساله در امر معاش و معاد (۱۱۹ب ـ ۱۱۴ب) (اخلاق ـ عربى)

آغاز: بسمله. مما ينبغى صرف الهمة فيه والدقّة فى معانيه الاشارة الى ما ارادته من العباد مما يتعلق بامر المعاش والمعاد وبيان الطريق الى ذلك...

انجام: وهذا التحقيق مما له يسبقنى اليه احد، على هذا الوجه... واما بالنسبة الى المجتهدين فينبغى أيضاً تجديد المقال فى ذلك المجال لبيان الحال الزوال... انه كريم متعال متوسلا بمحمد (ص) والآل

۱۲. بخشى از اشعار نعمت بن عبدالله (۱۲۲الف ـ ۱۲۱ب) (اشعار ـ عربى)

آغاز: بسمله، ومما ينبغى ان يتوسل به ويستعمل ما سنح بخاطرى الحقير نعمة فى الشدة من الاشعار المشابهة للمناجاة... وهى هذا الابيات...

انجام: فلقد توسل بالحبيب وآله / اعنى ذوى التنزيل والقرآن / صل عليهم ربنا ما عزز / القمرىّ فى الأشجار والاغصان. تمت

كاتب: مؤلف.

خط: نسخ.

كاتب: مؤلف.

تاريخ: مختلف ۱۲۶۳، ۱۲۶۵.

تاريخهايى همچون ۱۲۵۴ (۱۱الف)؛ ۱۲۵۹ (۷۶الف)؛ ۱۲۶۳ (۷۶ب)

۱۲۶ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، مختلف السطور.

جلد: تيماج قهوه‌اى.

(ثبت ۲۱۱۷۵۴)

۳۲ رساله احكام شرعى

(فقه شيعه ـ فارسى)

از: آخوند محمدباقر سبزوارى (د: ۱۰۹۰ هـ).

كتابشناسى: رساله عمليه است كه به نام شاه عباس ثانى نوشته شده است.

آغاز: افتاده: السلطان بن السلطان بن السلطان مورد عنايات ربانى مظهر فتوحات و فيوضات سبحانى شاه عباس الثانى الحسينى الموسوى الصفوى... مقدمه: چون مكلف در وقتى كه در نماز يا در عبادتى ديگر از عبادات شرعيه شروع مى‌نمايد.. پس بايد كه خداى عزوجل را بشناسد.

انجام: و خلاف است در آنكه كفاره واجب مى‌شود در اعتكاف بسبب موجب كفاره مخيرات چون كفاره رمضان يا نه و اشهر اقرب اول است.

خط: نسخ.

تاريخ: چهارشنبه ۱۶ ربيع الثانى ۱۱۴۷ هـ.

نشان‌ها و عناوين شنگرف. در آخر كتاب علامت مقابله با اين عبارت: «قوبل من اوله الى آخره» ركابه‌نويسى شده. در حاشيه تصحيح شده. داراى حواشى به قلم نستعليق

تملک محمدطاهر در آغاز کتاب که ظاهراً شیخ محمدطاهر معزی دزفولی باشد.
۱۸۷ برگ، ۱۶/۵ × ۹، ۱۸ سطر، ۱۲/۵ × ۶/۵.
جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف مرمت شده.
(ثبت ۲۱۱۷۵۵)

۳۳ مفتاح الفلاح

(ادعیه ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملی (د: ۱۰۳۰هـ).

آغاز: (افتاده) الباب الخامس فیما یعمل ما بین وقت النوم الی انتصاف اللیل السادس فیما یعمل بین انتصاف اللیل الی طلوع الفجر.

انجام: وقد فرغت بعون اللّه تعالی من تألیفه ببلدة گنجه مع تراکم افواج العلایق وتلاطم امواج العوایق وتوزع البال بالحل والترحال...

خط: نسخ.
کاتب: محمدعلی بن محمد جعفر حسینی (چند برگ آخر).
تاریخ: ۱۲۵۲ هـ. (چند برگ آخر).
نشان و عناوین شنگرف. در حاشیه برگ ۱۴ الف وقف‌نامه‌ای آمده که سیدمحمدعلی بن محمدجعفر حسینی در سال ۱۲۶۰ هـ نسخه را وقف کرده، نسخه به چند قلم جدید و قدیم نوشته شده.
۱۷۳ برگ، ۱۶ × ۱۰، ۱۰ و ۲۰ سطر.
جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.
(ثبت ۲۱۱۷۵۶)

۳۴ مجموعه

۱. میزان المقادیر (۱الف ـ ۵۴الف)
(فقه ـ عربی)

از: علامه محمدباقر مجلسی (د: ۱۱۱۰هـ).
نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۳۱۸ـ۳۱۹، ش ۹۱۴۴.

آغاز: بسمله، الحمدللّه الذی ارتفع عن مطارح الافهام فلا توزن صفات عظمته بمیزان العقول ومکیال الاوهام. اما بعد فیقول الفقیر... ابن محمدتقی باقرانی...

انجام: (افتاده) تبریزیه و ثلاث مائة... فما یبلغ... سبعة وعشرین بشرا هو مذهب فی الکر مائة واربعة وعشرین...

۲. جواب مسائل داود بن یوسف بحرانی (۵۹الف ـ ۵۵ب).

از: ناشناخته.

کتابشناسی: به صورت سوال و جواب است. سوالاتی دربارهٔ احادیث ذم التصوف؛ پایین‌تر حد معرفت الواجب، طی مراتب معرفه، شک در نجاست شیء؛ معنای ایمان و اسلام؛ شرب ماء مغصوب؛ اجرة بر تعلیم قرآن؛ تحدید مسح سر به جلوی سر در حدیث، اجرای صیغه عقد از طرف ناکح و منکوح توسط یک شخص.

آغاز: هذه مسائل سئل عنها افضل المحققین واکمل المدققین عمدة الفضلاء وزبدة الصلحاء الشیخ الفاضل والعالم الربانی داود بن یوسف البحرانی رزقه اللّه خیر ما تمناه...

انجام: مسئله: هل یجوز ان یقول صیغة

النکاح شخص واحد وکالة من جانب النکـاح والمنکوحة الجواب الاحوط فی هذه المسئلة ان یتولی کل طرف شخص.

۳. **الکلمات الطریفة** (۶۰ الف ـ ۹۰ ب)

از: محمدبن مرتضی مشهور به فیض کاشانی (د: ۱۰۹۱ هـ.)

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۱۱۶، ش ۹۷۰.

آغاز: بسمله. سبحان الذی خلق الانسان من طین... فیقول الفقیر الی اللّه فی موطن محمد بن مرتضی المدعو بمحسن...

انجام: فان الحقائق لاتعرف بالبحث ابداً والسلام علی من اتبع الهدی، هذا آخر الکلام فی الکلمات الطریفة.

۴. **الاعتقادیه** (۹۳ ب ـ ۹۹ ب)

از: علامه محمدباقر مجلسی (د: ۱۱۱۰ هـ)

نک: کشف الحجب والاستار، ص ۵۲، ش ۲۴۴؛ الذریعه، ج ۲، ص ۲۲۴ ـ ۲۲۵، ش ۸۸۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی سهل لنا سلوک شرایع الدین واوضح اعلامه وبین لنا مناهج الیقین.

انجام: وایاك ان تظن بالوالد العلامة... انه کان من الصوفیه... وحاشاه غیر ذلك وکیف کان کذلك... هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة وارجوا من فضل اللّه تعالی ان ینفعك... وفقنا اللّه وایاك لما یحب ویرضی ویجعلنا وایاك ممن یذکر فنفعه الذکری.

۵. **رساله فی بیان الاخلاق وتهذیبها** (۱۱۷ ب ـ ۱۳۹ ب) (اخلاق ـ عربی)

از: محمدبن عبدالغفور ملقب به مؤمن

آغاز: بسمله. الحمدللّه خالق النفس وقوا... وبعد هذه رسالة فی بیان الاخلاق وتهذیبها علی سبیل الایجاز الفها محمدبن عبدالغفور الملقب بمؤمن... فصل ان الخلق عبارة...

انجام: فصل الاخلاص اخلاصان... وهو الاخلاص حقاً... ویخرج العمل عن القبول والأجز هذا آخر ما اردنا ذکره فی تلك الرسالة اللهم اجعلنا من المؤمنین الموقنین المتوکلین المخلصین الصدیقین بحرمة محمد وآله الطاهرین.

۶. **الاعتقادات** (۱۴۲ الف ـ ۱۴۰ الف) (عقاید ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن حسن مشهور به شیخ طوسی (د: ۴۶۰ هـ).

کتابشناسی: پایان نسخه با آنچه که در الرسائل العشر چاپ شده کمی متفاوت است.

نک: الرسائل العشر، انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین.

آغاز: بسمله. اذا سالك سائل وقال ما الایمان؟ قل هو التصدیق باللّه وبالرسول(ص) وما جاء به الرسول...

انجام: واللطف واجب علی اللّه تعالی فیجب ان یکون حیّاً موجوداً ویجب ان یعتقد ان اللّه تعالی... لما ثبت من عدله وحکمته فثبت اعادة الروحانی والحمدللّه علی اتمامه.

۷. **واجب الاعتقاد** (۱۴۲ ب ـ ۱۴۳ الف) (عقاید ـ عربی)

از: حسن بن یوسف مشهور به علامه حلّی (د: ۷۲۶ هـ)

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۴، ش ۱۹.

آغاز:(افتاده) ویحب ان یعتقد ان اللّه تعالی کلف عباده بالشرائع العلوم...

انجام:(نانوشته) ومنها الامر بالمعروف والنهی عن المنکر بشروطه وهو العلم بکون المعروف معروفاً والمنکر منکراً... کل مستطیع

(ثبت ۲۱۱۷۵۷)

۳۵ || شرح اثبات الواجب

(کلام ـ عربی)

متن از: مولی جلال‌الدین محمد دوانی (د: ۹۰۸ هـ).

کتابشناسی: شرحی است با عناوین قال ـ اقول بر رسالهٔ اثبات واجب.

آغاز:(افتاده) بین الاقاصی والادانی مولانا جلال الملة والدین محمد الدوانی تغمده اللّه بغفرانه الربانی لکن بقی فی بعض مواقعها تأملات ووقع فی بعض مواضعها اشکالات.

انجام: لان اللطف یحصل به غرض المکلّف فیکون واجباً والالزم بعض الغرض... والحمدللّه العزیز الغفار الکریم الستار...

خط: نستعلیق.

نشان‌ها و علایم قرمز. یادداشت تملک ابوالحسن در برگ آخر نسخه. یادداشت دیگر تملک در صفحهٔ ماقبل آخر متعلق به علی بن ابوالحسن الدزفولی.

۱۵۳ برگ، ۸ × ۱۷، ۱۶ سطر، ۳/۵ × ۱۱.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ.

(ثبت ۲۱۱۷۵۸)

۳۶ || مجموعه

۱. المطلع السعید فی نساب الکواکب علی الرصد الجدید (۱ ب ـ ۹۳ الف)

(عربی ـ هیئت)

از: حسین زائد المصری.

نک: ایضاح مکنون، ج ۲، ص ۵۰۰.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی جعل الشمس ضیاء والقمر نوراً وبسط علی بساط السیطة ظلاً وحروراً... علی ترتیب ونظام کماکان فی الکتاب مسطوراً...

انجام: وثلاثة اخماس خمس ساعة علی رای بطلمیوس وعشرة ایام وعشرون ساعة الا دقیقة وثلاث اخماس دقیقة من دقایق ساعات ما ذهب الیه... کما لایخفی علی من له درية فی الحساب وهو اسرع الحاسبین.

۲. مثنوی مدخل منظوم فی النجوم (۹۴ب ـ ۹۸ب) (نظم فارسی ـ هیئت)

از: عبدالجبار خجندی.

کتابشناسی: این کتاب برای جمال الدین ابومحامد محمدبن نورالدین احمد به نظم درآمده است در **الذریعه** گفته شده که گاهی به غلط به خواجه نصیرالدین طوسی نسبت داده شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۹، ص ۲۹۰ـ ۲۹۱، ش ۱۲۵۰.

آغاز: بسمله. مرد را تا سخن ادا نکند / تا به نام حق ابتدا نکند / مالک لم یزل کریم قدیم / صانع... حکیم علیم

انجام:(افتاده) سهم را جای چون بود

سرطان / روز سرما و باد و باران / چون دو کوکب نظر کنند به هم /کی بود خانشان برابر هم...

موضوع ابیات در حواشی ذکر شده است.

۳. دیوان ترکی (۹۹ الف ـ ۱۰۶ ب)

کتابشناسی: ظاهراً از افسانه‌ها و داستانهای فولکلور ترکی است.

آغاز:(افتاده) من آتدم آوه اوخ بیر قصد... / قولاغی دوشدی ناگه دگدی بیر تیری / منی دوتی گتور دیلر هم اولدم / منیمچون روز بهجت اولدی ماتم...

انجام:(افتاده)... قلدی منادی گلدی لشکر /... یریزون دوتی سراسر /... سن زلزله دوشدی جهانه / روانه اولدی قصد داد سینه.

خط: تحریری.

تاریخ: رساله اول ۱۲۴۸ ه.

تملک محمدطاهر (شیخ محمدطاهر معزی دزفولی ظ) در ۷ رجب ۱۲۹۳ در برگ آخر مجموعه. رکابه‌نویسی شده. برگ آخر مجموعه بخشی از یک کتاب فقهی است.

۱۰۶ برگ، ۱۱/۵ × ۱۸، ۱۵ سطر، ۶ × ۱۲.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۷۵۹)

۳۷ || مجموعه

در پایان نسخه چهار برگ از رساله‌ای در علوم غریبه (احتمالاً جفر) آمده است.

۱. نزهة القلوب (غریب القرآن)

(۱ب ـ ۷۳الف) (علوم قرآن ـ عربی)

از: محمدبن عزیز معروف به عزیزی سجستانی (د: ۳۳۰ ه)

آغاز: بسمله. حدثنا الشیخ الامام السید الادیب ابوالحسین محمدابن الحسن ابن الحسین الوثائی... قال حدثنا الشیخ السعید ابوبکر احمد بن فضل الباطرقانی... هذا تفسیر غریب القرآن.

انجام: الیاء المکسوره قیل لیس فی کلام العرب کلمه اولها یاء مکسوره الا فی قولهم یسار للید الیسری ویساق لغة فی السیاق للصنم.

تاریخ: ۱۲۱۵ ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز رنگ.

۲. شرح المعلقات السبعة (۷۴ ب ـ ۱۵۹ب)

(شرح شعر ـ عربی)

از: ابوعبداللّه زوزنی (د: ۴۸۶ ه)

آغاز: بسمله. قال القاضی الامام ابوعبداللّه الحسین ابن احمد الزوزنی هذا شرح القصاید السبع املیته علی حد الایجاز والاختصار علی حسب ما اقترح علیّ مستعینا باللّه.

انجام: کان اعناقها کراث سابقة طارت لفایفه او... الکراث بقل والسابقة ما استرق من الرمل ودق بعد کنافیه لفایفه‌ای ورقه... فشبهها فی ذلك اذ لم یکن علیه ورق.

کاتب: علی بن ابراهیم.

تاریخ: سه شنبه ماه دوازدهم (ذیحجه) ۱۲۱۵ ه.

اشعار متن قرمزرنگ.

خط: نسخ.

کاتب: رساله دوم: **علی بن ابراهیم.**

تاریخ: رساله اول: ۱۲۱۵ ه. رساله دوم: سه شنبه هشتم ذوالحجهٔ ۱۲۱۵.

نشان و عناوین شنگرف، بین رساله اول و دوم در برگ ۷۳ و ۷۴ سواد چندین عقدنامچه به تاریخ‌های ۱۰ و ۱۳ه. ۱۳۰۸ه. و ۱۳۰۹ ه. آمده است. رکابه‌نویسی شده. در پایان مجموعه پس از رساله دوم، پنج برگ حرز برای دندان درد و... آمده است.

۱۶۳ برگ، ۱۶ × ۱۱، ۲۱ سطر، ۱۳ × ۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار.

(ثبت ۲۱۱۷۶۰)

۳۸ || جنگ بیاض

(عربی و فارسی)

کتابشناسی: این نسخه شامل گزیده احادیث، فواید فقهی، گزیده کتب مختلف، حکایات و... است که از آن میان می‌توان به نکته‌های زیر اشاره کرد:

بررسی برخی از عناوین کافی؛ بخشی از کتاب عقیقه؛ بخشی از فهرست تذکرة الفقها؛ بخشی از کتاب الطهاره که شرحی بر معتبر است و احتمالاً از مؤلف جنگ است؛ مطالبی به فارسی در طهارت و حدث و وسواس که ابواب و فصولی ناقص دارد در بخشی از نقل حکایتی از طلبه‌ای جاهل ملبس به لباس علم آمده است؛ فایده فقهی جریان آب بر موضع جنس؛ حکم آب باران؛ فایدهٔ تاریخی به نقل از روضة الواعظین؛ مطالبی دربارهٔ وصیّت با تمسک به قرآن؛ دیه قتل عمدی؛ معنای عافیت؛ فصلی در تفسیر «و منکم امة یدعون إلی الخیر»؛ روایاتی ذیل اقرضوا اللّه قرضاً حسناً جهاد؛ گریه برای طلب بخشش از گناه؛ وصایای پیامبر به ابوذر؛ منتخبی از حلیة المتقین؛ سقوط نماز جمعه از بانوان؛ نکته‌ای در باب...؛ صلوة المیت؛ حدیث العلماء ورثة الانبیاء؛ روایتی از عقاب الاعمال شیخ صدوق؛ روایت الثواب علی قدر العقل؛ شرح حدیث نبوی «ستة فی النار»؛ بخشی از کتاب القضاء؛ منقولاتی از ابواب الجنان؛ بخشی از مجلد اول مجمع المسائل.

شایان ذکر است که مجموع مطالب فارسی که به صورت پراکنده درا ین جنگ آمده ظاهراً تألیفی مستقل در باب حکایات و حکم و مواعظ است.[1]

دیگر اینکه مؤلف ذیل حکایتی مقدار کر را به وزن و مقادیر دزفول در سال ۱۲۶۱ بیان می‌کند: «به عبارت و اصطلاح اهل دزفول مقدار کر به سنگ دزفول در سنه ۱۲۶۱ (شصت و یک) پنجاه و سه من و دهسیر و یکچارک و نیم سنار است و به حسب من شاه شانزده عباسی که در اصفهان و بعضی به «دیگر متداول است». شبیه این مطلب از محشی در سال ۱۲۶۲ تذکر داده شده است (۱۳ ب)

دیگر اینکه پدر مؤلف دارای رساله و کتاب است که نوشته: «چنانچه در رساله والد (ره)» از

---

۱. در «۳۲ الف» نوشته شده است: این رساله‌ای است منتخب از حلیة المتقین و غیر او از کتب اخلاق و کلام و حکمت مسمی به بهجة العارفین.

رساله‌های شیخ محمدتقی والا و ملا اسماعیل یزدی نام برده است که ظاهراً هر سه رساله در طهارت یا آب کر دارند. در حاشیه (۱۲ الف) مؤلف از عم خود شیخ اسدالله نقل می‌کند؛ در حاشیه‌ای، محشی تلویحاً نوشته را به عموی خود نسبت می‌دهد.

خط: نسخ و نستعلیق.

تاریخ: قرن ۱۳ ه.

در متن و حواشی تاریخهای ۱۲۶۱، ۱۲۶۶، ۱۲۶۹، جمادی الاول ۱۲۶۸، ۱۲۶۶، ۱۲۶۵، ۱۲۶۲، یادداشت تملک محمدطاهر ۸ شعبان.

۸۷ برگ، ۲۲ × ۱۶، مختلف السطور.

جلد: مقوا با روکش کاغذ الوان و گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۶۱)

۳۹ || قطعاتی از چند کتاب و رساله

(فقه و کلام و....فارسی و عربی)

کتابشناسی: برگ‌هایی از چندین رساله و کتاب است از جمله اصول دین محمدجعفر استرآبادی، گزیده‌ای از کتاب مداین العلوم استرآبادی توسط محمدعلی بن محمدشفیع، رساله عملیه و محرم نامه و چندین رساله دیگر که در این مجموعه صحافی و ترمیم شده و قابل تشخیص نیستند.

تاریخ: قرن ۱۳ ه.

عناوین.

۱۶۵ برگ، ۱۰/۵ × ۱۵/۵، مختلف سطر، مختلف.

جلد: تیماج فرنگی مجدول با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۷۶۲)

۴۰ || مجموعه ادعیه

(ادعیه ـ فارسی و عربی)

کتابشناسی: مجموعه‌ای پراکنده شامل دعای جوشن صغیر، دعای صباح، دعاء للمهمات من کتاب امالی الصدوق.

خط: نسخ معرب.

کاتب: حمزه بن نظر علی (بعضی برگ‌ها).

تاریخ: ۱۲۶۰ ه. (بعضی برگ‌ها).

نشان‌ها و عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده. **در آخر مجموعه تملکی ظاهر به خط شیخ محمدطاهر معزی دزفولی (به قرینهٔ دیگر نسخه‌ها) به تاریخ ذی قعدهٔ ۱۲۹۳ ه).**

۱۳۳ برگ، ۱۶ × ۱۱/۵، ۱۵ و ۹ سطر، ۱۱ × ۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای با نقش برجسته گل و مرغ.

(ثبت ۲۱۱۷۶۳)

۴۱ || حاشیه اثبات الواجب

(کلام ـ عربی)

کتابشناسی: حاشیه‌ای است با عناوین «قوله قوله» بر اثبات الواجب مولی جلال الدین دوانی.

آغاز: بسمله. وبه نستعین الحمد لمن تقدس جنابه عن ان یکون شریعة لکل وارد... اما بعد فهذه فوائد شریفة ونکات لطیفة وافیة فی حل

رساله اثبات الواجب المشتملة علی الدقائق.

انجام: (افتاده) وحینئذ یکون قلمه الذی یرسم به تلك النفوس فی ذلك الکتاب واللوح العقل الاول بل اراد به تعالی المتعلقة بافاضته الوجودات والخیرات علی الدوام...

رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها شنگرف، کاغذ آبدیده و ترمیم شده.

۱۲۱ برگ، ۱۰ × ۱۷، ۲۴ سطر، ۴/۵ × ۱۲

جلد: مقوایی با روکش کاغذی شکری، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۶۴)

۴۲ || جنگ

(فارسی و عربی)

کتابشناسی: این نسخه شامل مطالب ذیل است:

بخشی از اربعین سورة من التوراة را دارد. در ادامه بخشی از کتابی اصولی را شامل است که بخشی از این رساله بیان ادلة الاحکام الشرعیه آغاز می‌شود در آن از قدما عده شیخ طوسی و از متأخرین به فوائد الغرویه فتونی (د ۱۱۳۸ه) اشاره شده است.

بخشی دیگر قسمتی از شرح ارجوزه رضاعیهٔ سید صدرالدین محمد (د ۱۲۶۳ه) احتمالاً از محمدتقی شیرازی است. در ادمه بخشی در رساله‌ای در خمس آمده و خواسته رسالهٔ خود را در هفت مبحث بیان کند سه مبحث از آن در رساله موجود است.

بخشی از شرح فارسی رضاعیه سیدصدرالدین محمد

سپس بخشی از دیوان حافظ آمده که در حواشی آن رباعی و ابیاتی از دیگر شعرا نقل شده است از جمله فغانی

سپس یک برگ فایدهٔ فقهی درباره لعان آمده؛ اشعاری از فیض؛ نامه‌ای به دوست به صورت سجع؛ اشعاری از سعدی؛ حافظ از دیگر مطالب ادامه نسخه است.

بخشی از رساله در اختلاف علما در وجوب نماز جمعه در زمان سلطان عادل یا نائب خاص او آمده. قسمتی از رساله در اعراب نحوی از دیگر بخشهای نسخه است.

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۳۵۳، ش ۱۶۳۹

خط: نستعلیق و نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ و ۱۴.

یادداشت تملک محمدطاهر معزی بر برگه «الف».

۱۱ × ۱۷/۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج منقش به گل و مرغ.

(ثبت ۲۱۱۷۶۵)

۴۳ || مجموعه

۱. **الحاشیة علی شرح الشمسیة** (۱الف - ۱۱۳ب) (منطق - عربی)

از: میرسیدشریف جرجانی (د: ۸۱۶ه).

کتابشناسی: شرحی است با عناوین «قوله»، «اقول» بر شرح شمسیه.

آغاز: (افتاده) قوله لان ما یجب ان یعلم فی المنطق تکون جزءاً منه لانّ ما هو خارج عنه

لایعلم فیه وجوباً قطعاً و یلزم ان یکون المقدمة جزا من المنطق

انجام: (افتاده) فلا یکون ایضاً جزاً علی حدة بل مندرجا فی المطاوی التصدیقیة.

۲. سوال و جواب درباره «شبهه» (۱۱۶ الف ـ ۱۲۲ب) (شرح حدیث ـ عربی)

از: شیخ حرعاملی و ملارحیم

کتابشناسی: سائل شیخ ابراهیم است و جواب از شیخ حر عاملی و ملارحیم است.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین فان قال قائل ایها السالکون فی طریق الاعمال بدلالة الحدیث والجاعلون بناء امورکم علی اساس التثلیث.

انجام: ونرجوا من اللّه ان لایجعلنا وایاکم ممّن یماری ویعمل ویتبنی علی ما تراکم من غیر الحق.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها شنگرف.

۱۲۴برگ، ۱۱/۵×۱۷/۵، ۱۶ سطر، ۶/۵×۱۱.

جلد: تیماج مشکی مجدول گره‌دار فرسوده، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۶۶)

۴۴ || آثار احمدی

(تاریخ ـ فارسی)

از: احمدبن تاج‌الدین حسن بن سیف‌الدین استرآبادی (قرن ۱۰هـ).

کتابشناسی: در سرگذشت پیامبر و جنگ‌هایش. خاتمه در سرگذشت امامان و خلفا همراه تحفة‌المجالس در ۱۲۷۴هـ. در تبریز چاپ شده است.

نک: خطی منزوی، ج ۶، ص ۴۴۰۴؛ الذریعه، ج ۱، ص ۶.

آغاز: (افتاده) بیت اگر غیر وصلت بودکام دل / نخواهم بردن دگر نام دل. جدا بودن از تو به ملک جهان / نباشد به جز شیوه ابلهان. وقایع سال نهم از هجرت پیغمبر و فرستادن عبادهٔ انصاری را در میان بنی المصطلق به جهت تعلیم.

انجام: قاریان کلام الهی را وسیلهٔ معیشت سازند و سائلان از ذلت سؤال شرمنده و منفعل نشوند و قضاة رشوه گیرند و حق را ناحق سازند بسبب رشوه امر به معروف و نهی از منکر ننمایند... و دیگر علامات بسیار فرمودند که در آنجا تفصیل آن موجب تطویل کلام است لهذا بدین اکتفا نموده شد.

خط: نستعلیق و نسخ.

کاتب: هاشم الموسوی.

تاریخ: هشتم شهر ذی الحجة الحرام ۱۲۰۰هـ.

نشان و عناوین شنگرف، رکابه نویسی شده، نشان تملک در برگ آخر نسخه با این تعبیر: «قد دخل هذا الکتاب فی ملکی واشتریته العبد میرزا ابوالقاسم بن مرحوم مغفور حاجی ملاحسین واعظ شوشتری» با مهر مربع با عبارت: یا اباالقاسم.

۱۶۶ برگ، ۱۳ × ۱۸/۵، ۱۴ سطر، ۸ × ۱۳/۵

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۶۷)

۴۵ ایضاح المعانی لحرز الامانی

(قرائت ـ عربی)

از: حسین بن حسین بن حسن اصفهانی.

کتابشناسی: شرحی بر قصیده شاطبیه.

نک: فهرست عکس مرکز احیاء، ج ۶، ص ۳۳۶، ش ۲۲۹۰.

آغاز: (افتاده) جمع هاطل... اسم ان ساعدت خبرها و معموله محذوف ای صاحبها والحملة وهی فی تقدیر الفعلیة.

انجام: اللهم وقفنا للعمل بما انزلت والاتباع لمن ارسلت خیر مسؤول و اکرم مأمول.

خط: نسخ.

کاتب: عتیق الله بن ابی المعالی الزاهدی.

تاریخ: ۹ رجب ۸۰۶ ق.

دارای مهر مدور با عبارت: «هذا مما وقفه طلبا الشفاعة سیدالمرسلین علی عامة الطلبة من المسلمین الفقیر الی الله الغنی احمد ابن یحیی بن محمدبن سعد التفتازانی در چند جای نسخه از جمله برگ ۱۳۴، ۷ متن قرمز و معرّب، در حاشیه تصحیح شده

۱۵۷ برگ، ۱۴ × ۱۸، ۲۳ سطر، ۹ × ۱۳/۵

جلد: تیماج قرمز

(ثبت ۲۱۱۷۶۸)

۴۶ حاشیه تهذیب المنطق

(منطق ـ عربی)

از: مولی عبدالله یزدی (د: ۹۸۱هـ)

آغاز: بسمله. وبعد الحمدلله افتتح بحمدالله بعد البسمله ابتداء بخیر الکلام واقتداء بحدیث خیرالانام علیه الصلوة والسلام.

انجام: انه موفق ومعین فرغ من تالیفه الفقیر الی عفو مولاه نجم الدین بن شهاب الدین المدعو بعبدالله... وجعل اخرته خیراً من دنیاه.

خط: نسخ.

کاتب: معزالدین بن فتح الله.

تاریخ: رمضان ۱۰۸۰.

نشان‌ها و علایم قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

متن تهذیب با خط درشت بالای صفحات آمده، یادداشت تملک محمدکاظم معزّی دزفولی بر روی برگ آغاز نسخه.

۵۰ برگ، ۱۲/۵ × ۱۸، ۱۴ سطر، ۶/۵ × ۱۳.

جلد: تیماج قرمز.

(ثبت ۲۱۱۷۶۹)

۴۷ مجموعه

(عربی)

۱. قانونچه (۱ ب ـ ۵۲ الف) (طب ـ عربی)

از: محمودبن محمدبن عمر، چغمینی (قرن ۹هـ).

نک: الکنی والالقاب، ج ۲، ص ۱۴۸.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فهذا مختصر مشتمل علی یزیده مایجب استحصاره من صناعة الطب انتخبته من کتب الاقدمین ورتبته علی مقالات...

انجام: الثانی عشر فی احوال الطبخ، اما الاسفیداج... اما احلوا فالعسل معین علی الهضم والعجیبن الغلیظ مولد للسداد للسد. تمّ

۲. **تکمله شرح حاجی حسین یزدی بر خلاصة الحساب** (۵۵ ب - ۱۱۰ ب) (عربی - حساب)

از: محمداشرف حسنی حسینی طباطبائی.

کتابشناسی: این شرح تکمله شرح مولاحاجی حسین یزدی بر خلاصة الحساب است، و از باب سوم خلاصة الحساب آغاز می‌شود.

آغاز: بسمله وبه ثقتی بعد حمدالله... یقول الفقیر الی الله محمد اشرف... لماکانت الرسالة الموسومه بخلاصة الحساب... وقد شرح الاستاد العلامه مولانا حاجی حسین یزدی... التمس بعض الطلبة ان اکتب لباقیها شرحاً... .

انجام: (افتاده) اعطیتنی ربع ما معك اونصف او ثلثه اوغیر ذلك من المال علی ما معی ثم لی سبب اعطائك الربع ثمتها فکم مالا مع کل واحد منها ای من الرجلین وکم الثمن.

خط: نسخ.

رکابه نویسی شده.

۱۱۰ برگ، ۱۰ × ۱۸/۵، ۱۴ سطر، ۶/۵ × ۱۲.

جلد: تیماج قرمز.

(ثبت ۲۱۱۷۷۰)

---

۴۸ || مجموعه

۱. **الشمسیه فی شرح العقائد العضدیه** (۱ ب - ۱۹ الف) (کلام - عربی)

از: افتخارالدین محمد دامغانی.

کتابشناسی: مؤلف این رساله را برای شمس‌الدین محمد دامغانی تألیف کرده و رساله را با روایتی منسوب به پیامبر دربارهٔ اختلاف آغاز کرده است.

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۱۴۵.

آغاز: بسمله. وبه استعین. الحمدلله الذی احکم مبانی الاحکام بقواعد العقائد... اما بعد فهذه خلاصة اصول الدین ولباب کلام الاولین والآخرین... سمّیتها بالعقائد الشمسیه فی شرح العقائد العضدیه لتنمیقها باقتراح... .

انجام: وشرطه ان لایودی الی الفتنة وان نظن قبوله ولایجوز التجسس لقوله تعالی ولا تجسوا ثبتك اللّه علی العقائد الصحیحه ووفقك لما یرضی من الاعمال.

۲. **الأضحویة** (۱۹ ب - ۴۳ ب)

(کلام - عربی)

از: حسین بن عبدالله، ابوعلی سینا (د ۴۲۷ه)

کتابشناسی: کتاب در هفت فصل برای امیر سید ابوبکر محمد بن عبدالله نوشته شده است. در این کتاب در اثبات معاد جسمانی و حل شبهات این موضوع است. در فصل هفتم آن به ذکر طبقات مردم بعد از مرگ پرداخته است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۱۳ - ۲۱۴، ش ۸۳۴.

آغاز: بسمله. عونك یا لطیف. افاض اللّه تعالی علی روح الشیخ الامین فی الدارین الحکمة وطهّر عن ادناس... وهو القول فی المعاد... فهو سبعة الفصول الموردة فی هذه الرسالة... .

انجام: وافصل الجواهر النبوية محمد العربی القرشی الهاشمی المکیّ المدنی... لامم البشری وعلی آله الطیبین الطاهرین واصحابه الغرّ المحجّلین.

۳. العروس (۴۵ ب ـ ۵۷ الف) (کلام ـ عربی)

از: حسین بن عبدالله، ابوعلی سینا (۴۲۷هـ).

کتابشناسی: برخی این کتاب را العرش یا العروش هم خوانده‌اند، موضوع رساله اثبات علّت العلل بودن واجب است.

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۲۵۳، ش ۱۶۳۱.

آغاز: بسمله. کل شیء فی عالم الکون والفساد ومما لم یکن فکان قبل الکون ممکن الوجود اذ لو کان ممتنع الوجود لما وجد ولو کان واجب الوجود لکان لم یزل... .

انجام: هو غالب ای مقتدر علی اعدام العدم وسلب المهیات ما یستحقها بنفسها من البطلان وکل شیء هالك الا وجهه والحمدلله وحده والصلوة والسلام علی محمد کما هو اهله ومستحقّه.

۴. مقالة فی اثبات المفارقات (۵۷ ب ـ ۶۰) (حکمت ـ عربی)

از: ابونصر محمدبن احمد بن طرخان، فارابی (د: ۳۳۹هـ)

کتابشناسی: این کتاب سالهای ۱۹۲۶ م و ۱۹۳۱ م در مومبای ۲ بار چاپ شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۹۶، ش ۵۶۴۱؛ مستدرکات اعیان الشیعه، ج ۱، ص ۱۷۰.

آغاز: بسمله. المفارقات اربع مراتب مختلف الحقائق الف) الموجود الذی لاسبب له وهو واحد ب) العقول الفعال وهی کثيرة بالنوع... .

انجام: وبالجمله لابد للنفس فی ان یحصل لها العقل بالفعل من البدن فان العقل بالملکه یستفاد بالبدن لامحالة وکثیر من الاوساط فی الثوانی... من الرصد وبالحس تمّ.

در حاشیه تصحیح شده.

۵. کلمة التصوف (۶۱ ب ـ ۸۰ الف) (عرفان ـ عربی)

از: عمر بن محمد سهروردی، شیخ اشراق (د: ۵۶۳هـ).

کتابشناسی: در این رساله به بیان مقامات صوفی و معانی اصطلاحات اهل حقیقت و معرفی متصوفه واقعی پرداخته شده است. این رساله را نجف قلی حبیبی در سال ۱۳۹۷ ق چاپ کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۱۲۲، ش ۱۰۰۰.

آغاز: بسمله. المحمودلله، ومحمد رسول اللّه، اللهم لك العبادة والتسبیح والأذکار والتقدیس... فان الصداقة التی بیننا الزمتنی باسعافه وتحریر کلمات... اول ما اوصیك به تقوی اللّه عزوجل ؟ظ فما خاب من آب إلیه... .

انجام: واجمع هذه الخصال فی نفسك فتکون من المفلحین واعلم ان الصوفی هو الذی اجتمع فیه جمیع هذه الملکات الشریفة والتصوف اصطلاح علی هذه... انك انت العلیم الحکیم. تمت

۶. رسالة الطیر (۸۰ ب ـ ۸۳ الف) (عربی)

از: ابوحامد محمدبن محمد غزالی (د: ۵۰۵هـ)

کتابشناسی: برخی این رساله را به سهروردی نسبت داده‌اند اما به نظر آقا بزرگ تهرانی رسالهٔ طیر سهروردی ترجمه فارسی رسالة الطیر ابن سینا است.

نک: التراث العربی، ۶، ص ۱۴۱، و ر.ک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۱۹۵، ش ۱۳۰۷.

آغاز: بسمله. اجتمعت اصناف الطیور علی اختلاف الوانها وانواعها... وزعمت ان لابد لها من ملك واتفقوا انه لایصلح لهذا الشان الا العنقاء وقد وجدوا... .

انجام: وابن آدم یصحح فی کل نفس احد هذین النسبتین ولابد یتلوه یوم القیامه احد... اما یعرف المجرمون بسیماهم اوسیماهم فی وجوههم من اثر السجود ایدك اللّه بالتوفیق وهداك إلی التحقیق وطوی لك الطریق انه بذلك حقیق.

۷. شرح رسالة زینون الکبیر (۸۴ب ـ ۸۸الف)
(حکمت ـ عربی)

از: ابونصر محمدبن محمد فارابی (د: ۳۳۹ه‍)

نک: آغازنامه، ج ۲، ص ۳۸۵.

آغاز: بسمله. قال الحکیم ابونصر الفارابی رأیت لزینون الکبیر تلمیذ ارسطاطالیس وللشیخ الیونانی رسائل... فاول هذه الرسالة لزینون الکبیر... .

انجام: فمن فعل ذلك فهو حکیم... مثلاً کمثل نحاس مطلا بالذهب فاذا فارقته نفسه بقیت فی حسرة وبلاء ونعوذ باللّه من عذاب الآخره.

۸. عیون المسائل علی رأی أرسطاطالیس (۸۸ب ـ ۹۴الف) (حکمت ـ عربی)

از: ابونصر محمدبن احمدبن طرخان (د: ۳۳۹ه‍).

کتابشناسی: میرزا کمالا داماد مجلسی در مجموعه بیاض کمالی از این رساله نقل کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۳۸۳، ش ۲۳۸۸.

آغاز: بسمله. العلم ینقسم إلی تصور مطلق کما تصور الشمس والقمر والعقل والنفس والی تصور مع تصدیق کما یتحقق کون السموات... .

انجام: اذ لو لم یکن ملك الشرور لم یکن الخیرات الکثیرة دائمة وان فات الخیر الکثیر الذی یصل إلی ذلك الشی لاجل الیسر من الشر الذی لابد منه کان الشر اکثر.

۹. الرسالة الفارابیه (۹۴الف ـ ۹۴ب)
(حکمت ـ عربی)

از: ابو نصر محمدبن احمدبن طرخان، فارابی (د: ۳۳۹ه‍)

آغاز: قال ابونصر محمدبن محمد بن طرخان الفارابی رحمه المبادی التهی بها قوام الاجسام والاعراض... .

انجام: مفارقة الأجسام غیرمحتاج فی قوامه إلی شیء... فما دونه من جسم او ولواحقه وان نفی علی ذلك الکمال دائما والعقل الفعال هو ذاته ان یقال روح الامین روح القدس ومرتبه عالم الملکوت.

۱۰. رسالة فی الوجود (حکمت ـ عربی)

از: عمربن ابراهیم خیام

کتابشناسی: بیان معنای وجود و فرق بین وجود ذاتی و وجود عرضی و معنای واجب الوجود است.

نک: تراث عربی، ج ۱۳، ص ۲۸۵.

آغاز: بسمله. سبحان اللّه جل جلاله وتقدست اسماءه اعطی کلّ شیء خلقه ثم هدی واحفی کل شیء عددا والصلوة علی سیده المصطفی... الاوصاف علی ضربین، ضرب یقال له الذاتی... .

انجام: وهی کلما خیرات لاشر فیها بوجه من الوجوه انما الشر الذی هو الذم او لا ذمه یحصل من ضرورة التضاد علی ما عرفت تفصیله تعالی اللّه عما یقول الظالمون الملحدون علوا کبیرا ولاحول ولاقوة الا به وحبی ونعم المعین والحمدللّه الذی هو المبدأ الأول.

۱۱. مختصر من قول ارسطو فی النفس (حکمت ـ عربی)

از: منسوب به ارسطو.

کتابشناسی: هفت سخن از ارسطو دربارهٔ نفس است که فقط قول اول (درک معلومات) موجود است.

نک: تراث عربی، ج ۱۳، ص ۱۲۸ ـ ۱۲۹.

آغاز: بسمله. هذا مختصر من قول الحکیم ارسطو فی النفس وهو اقوال. القول الاول فی درك کل معلوم ان کل شیء اما معلوم واما محسوس... .

انجام: (افتاده) کل فاسد فسادیه یفسده ومصالحه یثبته ومصالح النفس... والعفاف والعدل وهذه لا شیئاً لیست... .

خط: نستعلیق.

تاریخ: قرن ۱۳ ظ .

مهر چهارگوش با عبارت «شیخ بهادر ۱۱۹۴» و «یا محمود». صفحات مجدول به قرمز و لاجورد. علائم و نشان‌ها قرمز.

۱۰۲ برگ، ۱۰ × ۱۸، ۱۷ سطر، ۶ × ۱۱/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد الوان، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۷۱)

۴۹ || کفایة المعانی

(عربی ـ معانی حروف)

از: ابومحمد عبداللّه بن محمد شفاعی بیتوشی (د ۱۲۱۱هـ)

نک: هدیة العارفین، ج ۱، ص ۴۸۷.

آغاز: بسمله احمد ربّی حالة الضّراء / حمدی له فی حالة السّراء / لاحمد من یعبد ربّه علی / حرف فان وان کما قد انزلا

انجام: والال والصحب الحجاج الغرر / ومن عذا من بعد للدین وزر / ممن لهم حسنی الا له عمّت / وفیهم کل المزایا تمّت

کاتب: علی بن محمد جواد.

تاریخ: **۱۰ ذی قعده ۱۳۱۲هـ.**

عناوین قرمز رنگ.

۴۸ برگ، ۱۱ × ۱۷/۵، ۹ سطر، ۶/۵ × ۱۲.

جلد: **تیماج مشکی مجدول.**

(ثبت ۲۱۱۷۷۲)

۵۰ || مجموعه

۱. منتخبی از رساله عملیه حجةالاسلام حاج سید اسدالله (۱ ـ ۳۰) (فقه ـ فارسی)

از: سیدعلی.

کتابشناسی: این رساله شامل طهارت، صلات، صوم است.

آغاز: بسمله. حمدله وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین وبعد این مختصری است که حقیر مذنب عاصی سیدعلی منتخب نموده از رساله... حجةالاسلام والمسلمین الحاج سیداسدالله ادام الله ظلاله...

انجام: مگر دود غلیان و امثال آن از برای کسی که عادت داشته باشد و لذت ببرد که در این صورت به منزله قوت خود قرار دادن است. دهم باقی ماندن بر جنابت تا به صبح و تفصیلش ذکر شد.

کاتب: میرزا محمد خوانساری.

تاریخ: ۱۲۸۳ھ.

دارای حواشی کوتاه بدون امضاء ظاهراً از محمدطاهر است.

۲. [رساله در کلام] (۳۱ الف ـ ۸۴ ب)

کتابشناسی: این رساله آغاز و انجام افتاده است. برخی از مطالب کتاب رساله عبارتند از: فصل فی عدله سبحانه وتعالی؛ فی وجه التسمیه المعتزله بالقدریه؛ فصل فی تکفیر القوم وبیان الاختلاف منه؛ فصل فی ذکر شبه المخالفین والجواب عنها.

آغاز: (افتاده) الی انفسهم فلهذا اضاف الی نفسه ولهذا قیل فی المثل... جناح الطالب وایضاً هو ان القوم علموا ان درجة موسی عندالله اعظم من درجتهم...

انجام: (افتاده) ومن المرجئة من قال یدخل فساق اهل الملّة النار ویعذبهم بمقدار ذنوبهم ثم... والیه ذهب بعض الاشعریه...

۳. مبدأ و معاد یا مفاتیح الغیب (۸۵ الف ـ ۱۱۰ ب)

از: ملاصدرا (د: ۱۰۵۰ھ) ظاهراً

کتابشناسی: الفصل الثانی فی الابانه؛ الفصل الثالث فی ان منشاء احتباس؛ الباب الثالث فی احوال البدایات...

آغاز: (افتاده) اول ما سافر منه وهو الموطی الطبیعی والمعدن الاصلی دون غیره من المنازل والحدود التی فی الاوساط...

انجام: (افتاده) کحیوة الارواح للارواح غیر ان حیوة الارواح یظهر لها فی الاجسام بالبشار ضوءها فیها وظهور قواها وحیوة الاجسام الزاتیة لیست کذلك اذ ما خلقت مدبّرة محیوتها الذاتیة تسبّح ربّها دائماً لانها صفة ذاتیة...

۱۱۰ برگ، ۱۲ × ۱۷، مختلف سطر.

این نسخه شامل یک رساله چاپ سنگی و دو رساله خطی است.

جلد: تیماج مشکی فرسوده

(ثبت ۲۱۱۷۷۳)

۵۱ || زبدة الاصول

(اصول فقه ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملی (د: ۱۰۳۰ھ).

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۱۰۲؛ ج ۱۲، ص ۱۹، ش ۱۱۵.

آغاز: بسمله. ابهی اصل ینتهی علیه الخطاب واولی قول فصل ینتهی الیه اولو الالباب... وبعد فیقول راجی عفو ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی.

انجام: فصل واما المدلول فالتحریم علی الاباحة والاثبات علی انفي وما یتضمن درء الحد علی الموجب... .

خط: نسخ.

دارای حواشی فراوان. رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی با امضای «منه». نشان‌ها و علائم قرمز. دارای نشان بلاغ در بعضی صفحات.

۹۶ برگ، ۱۲ × ۱۹، ۶ سطر، ۵/۵ × ۹/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۱۷۷۴)

۵۲ ‖ نخبة المقال

(رجال ـ عربی)

از: حسین بن رضا حسینی بروجردی (د: ۱۲۷۶هـ).

کتابشناسی: منظومه‌ای است در رجال شیعه. این کتاب چاپ سنگی هم شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۹۹، ش ۵۱۳.

آغاز: بسمله. سبحانك اللهم ذالجلال / عن منتهی درایة الرجال. صلی علی النبی ذی المکارم / محمد وآله الاطهار.

انجام: واجعل لنا اللهم ذالعجالة / ذخراً بحق خاتم الرسالة. عدته زین بالغرائب / تاریخه باسم الامام الغائب.

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ ظ .

نسخ. نشان‌ها و عناوین و حواشی قرمز. **بعضی صفحات حاشیه‌نویسی شده.**

۶۰ برگ، ۱۱ × ۱۷/۵، ۱۱ سطر، ۶/۵ × ۱۲/۵

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۷۵)

۵۳ ‖ حاشیه بر شرح تجرید قوشجی

(کلام ـ عربی)

از: مولی جلال‌الدین دوانی (د: ۹۰۸هـ).

با عناوین قوله، قوله نگاشته شده است.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. یامن وفقنا لتجرید الکلام فی تقریر عقائد الاسلام... وبعد فان شرح التجرید للمولی العلامة الفرید... .

انجام: (افتاده) اما ان یراد ان وجوده یقارن بوصف المضی... ویراد ان وجوده کان مقارنا لوصف الحضور ثم زال الوجود بزوال الحضور فیلزم ان یکون موجوداً فی ان لایکون موجوداً فی الماضی.

خط: نستعلیق.

تملک حمدطاهر بر برگ نخست؛ نشان‌ها و عناوین قرمز.

۱۷۶ برگ، ۱۲/۵ × ۱۸، ۱۹ سطر، ۶ × ۱۲.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ شکری.

(ثبت ۲۱۱۷۷۶)

۵۴ || احیاء العلوم (ج ۲)

(اخلاق و عرفان ـ عربی)

از: ابوحامد محمدبن محمد غزالی (د: ۵۰۵هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۱، ص ۲۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی تحیر دون ادراك جلاله القلوب والخواطر وتدهش فی مبادی اشراق انواره الاحداق والنواظر.

انجام: فان اردت ان تقتلها وتقهر وانت قادر علیها قبل الموت فافعل... آخر کتاب الخوف والرجاء ویتلوه ان شاءاللّه کتاب الفقر والزهد من المنجبیات والحمدللّه حق حمده وصلواته علی سیدنا محمد النبی وآله وصحبه وسلامه.

نشان‌ها و عنوان‌ها سیاه. دارای لوح و سرلوح چهارگوش مجدول مذهب در آغاز نسخه. دارای چند نشان تملک در آغاز نسخه به این شرح: «بسمه اللـه تعالی من ترکة الوالد طاب ثراه حرره محمد طاهر بن محسن عفی اللّه عنهما فی سنة ۱۲۵۰»؛ ثمّ انتقل الی الجانی محمدجواد بن الشیخ محسن ره؛ ثم انتقل الی الکتاب المستطاب من فضل اللّه تعالی وانا محمدرضا ابن محمد جواد فی سنة ۱۲۸۸.

۱۷۹ برگ، ۱۳ × ۱۹، ۲۵ سطر، ۹/۵ × ۱۶

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۷۷۷)

۵۵ || شرح کافیة ابن الحاجب

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: یکی از شروح کافیه ابن حاجب (د: ۶۴۶هـ) است.

آغاز: (افتاده) الجر فیه لعدم انصرافه وعلماً... من مثل احمر أی خالف فیه من حیث العلم فی وقت... لامن حیث الوزن والوصف قبل العلمیة اوحال من احمر... .

انجام: (افتاده) ثم معطوفها ای معطوف حتی خبرها من مستوعه ای متبوع المعطوف ولیفید متعلق بمقدار وفوه مفعول به وضعفاً عطف علی به والمعنی وانما اشترط کون.

خط: نستعلیق.

در حاشیه تصحیح شده، نشان‌ها و علائم قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۹۶ برگ، ۱۳/۵ × ۲۰، ۱۱ سطر، ۸ × ۱۴

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۷۸)

۵۶ || شرح المکودی علی ألفیة ابن مالک

(نحو ـ عربی)

از: ابوزید عبدالرحمن بن علی بن صالح مکودی (د: ۸۰۷هـ).

کتابشناسی: شرحی است بر الفیهٔ ابن مالک اندلسی.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۷، ص ۸۷.

آغاز: ولا یدخل علیه ال اشار الی ذلك بقوله مالم یضف الی اخره فشملت... الی نحو المزید وغیر المزایدة نحو الحسن.

انجام: (افتاده) ثم قال وفك حیث مدغم فیه... لکونه بمضر الرفع اقترن یعنی انه اذا التحق بالمدغم فیه ما یوجب... .

خط: نسخ معرب.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. دارای یادداشتی در ۲۳ ذی الحجه ۱۳۲۱ دال بر نام کتاب و مؤلف ظاهراً به خط محمدطاهر معزی، در آغاز نسخه. و دارای یادداشت تملک محمدبن محمدرضا با مهر مربع با عبارت «اللهم صل علی محمد و آل محمد».

۲۳۲ برگ، ۱۴ × ۱۹/۵، ۲۰ سطر، ۹ × ۱۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۷۹)

۵۷ || مواعظ السنة

(وقایع الأیام - عربی)

از: یکی از شاگردان سیدنعمت اللّه جزائری (د: ۱۱۱۲ه).

کتابشناسی: کتاب مواعظ السنه از رویدادهای سوم محرم تا بخشی از ۲۸ صفر را دربردارد.

مؤلف از سید نعمت‌اللّه جزائری تعبیر «سیدنا وسندنا الاجل الأعلم السید نعمت اللّه الموسوی الحسینی» دارد و از حواشی قرآن او نقل می‌کند.

مؤلف در ذیل مطلبی در هفتم محرم می‌گوید که: «فقد مضی فی الیوم الأول من ذی القعدة الحرام»؛ به مناسبت هفتم محرم روز عبور حضرت موسی از نیل مطالب فراوانی دربارهٔ حضرت موسی و مناجات او آورده است؛ نیز دربارهٔ روز نهم محرم روز نجات یونس از شکم ماهی دربارهٔ یونس مطالبی گفته است؛ ذیل روز دهم به طور مبسوط وقایع عاشورا و بعد از عاشورا قتل دو فرزند مسلم را مطرح می‌کند.

کتاب ریاض را به سید نعمت اللّه نسبت می‌دهد و از آن حکایت عجیبی نقل می‌کند؛

روز ۲۰ صفر را روز ورود اهل بیت به مدینه و جابر را در این روز اولین زائر کربلا معرفی می‌کند؛ بحثی نیز درباره رأس شریف امام(ع) مطرح می‌کند؛ از کتابهایی که نقل کرده است می‌توان: قصص سیدنعمت‌اللّه جزائری؛ منتخب طریحی؛ انوار سیدنعمت‌اللّه؛ الدر الثمین؛ مناقب ابن شهر آشوب؛ بحارالانوار؛ امالی؛ علل؛ کشف الغمة؛ ریاض الابرار؛ روضة الواعظین و... را نام برد.

آغاز: (افتاده)... رأسه إلی السماء فقال اللهمّ ان هذا ابنی... یا مولای لاذقت بارد الشراب حتی انظر إلی منزلتی منك... .

انجام: (افتاده) وایضا فی کتاب روضة الواعظین قال ابن عباس لما مرض رسول اللّه صلی اللّه علیه وآله... قال ابن الفارسی یعنی یوجد اللّه الصلوة علی النبی فی فوق عرشه... ثم جل اهل بیتی ونسائی الاقربون... .

خط: نسخ.

کاتب: احتمالاً مؤلف.

تاریخ: سدهٔ سیزدهم ظ.

رکابه‌نویسی شده. برگ اول نونویس است.

۱۱۵ برگ، ۱۴/۵ × ۱۹، ۱۸ سطر، ۹ × ۱۵

جلد: تیماج قهوه‌ای دارای ترنج.

(ثبت ۲۱۱۷۸۰)

۵۸ مجموعه اوراق مختلف از چند کتاب

(فارسی)

کتابشناسی: اوراق پراکنده‌ای از کتب مختلف است در ادبیات و مقتل امام حسین(ع) که کنار هم صحافی شده است.

خط: نسخ و نستعلیق.

تاریخ: قرن ۱۴ هجری ظ.

نشان‌ها و علایم قرمز.

۹۹ برگ، ۱۲/۵ × ۱۸/۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۸۱)

۵۹ شرح الصحیفة السجادیة

(شرح ادعیه ـ عربی)

از: میرمحمد باقر حسینی مشهور به میرداماد (د: ۱۰۴۰هـ).

کتابشناسی: ۵۳ دعا را شرح کرده و دعای ۵۳ را با عنوان «وکان من دعائه علیه السلام فی استکشاف الهموم» پایان بخش شرح خویش قرار داده است. عناوین قوله، قوله است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۱۴۵، ش ۷۸۸، و جلد ۱۳، ص ۳۴۷، ش ۱۲۸۸.

آغاز: بسمله... الحمدلله الذی جعل لوح الامر... وبعد فافقر الخلق إلی غنی الأغنیاء عبده الضئیل الذلیل محمدبن محمد یدعی باقر بن داماد الحسینی ختم له فی نشأتیه بالحسنی یقول ان فی انجیل اهل البیت وزبور آل محمد علیهم‌السلام.

انجام: اللهم لقّنی حجّتی یوم القاك ایضاً علی هذا السبیل وکذلك ما ورد هذا اللفظ فی سایر الموارد... من اصحاب العصر عن نظایر هذه الدقائق والاسرار من الغافلین فاستقم کما امرت ولاتکن من القاصرین.

خط: نستعلیق.

کاتب: مسافر بن محمد [رستمداری].

تاریخ: ۱۸ رمضان ۱۰۵۹.

عناوین و نشان‌ها قرمز، دارای تملک کاتب در آغاز نسخه. و تملک: محمدرضا بن محمدجواد در ۱۸ ذی حجهٔ ۱۳۰۸، دارای مهر بیضوی کاتب در آخر نسخه با سجع: «دارد، مسافر به دل مهر علی». امضای محمدرفیع بن اکبر حسینی بر صفحه اول است.

۱۰۳ برگ، ۱۰ × ۲۰، ۱۸ سطر، ۵ × ۱۳.

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۷۸۲)

۶۰ عرائس البیان

(قصص قرآن ـ عربی)

از: ابواسحاق احمدبن محمد ثعلبی (د: ۴۲۷هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۱۳۱.

آغاز: بسمله. قال الاستاذ ابواسحق احمدبن محمد بن ابراهیم الثعلبی رحمة اللّه هذا الکتاب یشتمل علی ذکر القصص القرآن بالشرح والبیان واللّه المستعان... قال اللّه وکلا نقص علیك من ابناء الرسل... .

انجام: (نانوشته) فقلن ان جهنم تفوز... فی

کل سنة مرتين فتلقينا الی هاهنا ثم نعود اليها فشدة الحر من حرها فی الصيف ونشدة البرد من.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. مهر تملک «خادم الاطباء شیخ نادعلی» بر برگ نخست. پایان داستان لقمان حکیم ناتمام و نانویس مانده است.

۱۲۷ برگ، ۱۱/۵ × ۱۸/۵، ۱۹ سطر، ۷ × ۱۴.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۸۳)

۶۱ || شرح قطر الندی وبلّ الصدی

(نحو ـ عربی)

از: ابومحمد عبداللّه بن هشام انصاری (د: ۷۶۱هـ).

کتابشناسی: شرح ابن هشام انصاری است بر کتاب خودش (قطر الندی) که البته شروح و حواشی دیگری هم دارد.

نک: فهرست خطی آستان قدس، ج ۱۲، ص ۲۰۲ و ۲۹۴.

آغاز: بسمله. قال الشيخ الامام العالم العلامه جمال المتصدرين وتاج القراء... الحمد للّه رافع الدرجات.

انجام: (افتاده) ومنها ما يحرك بالفتح خاصة وهو همزة لام التعريف.

خط: نسخ و نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک شیخ محمدرضا معزی در ۱۲۹۱ با مهر بیضی «عبده الراجی محمدرضا» بر روی برگ آغاز نسخه.

۹۷ برگ، ۱۲ × ۱۹، ۱۷ سطر، ۶/۵ × ۱۳

جلد: **مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها چرم فرنگی قهوه‌ای.**

(ثبت ۲۱۱۷۸۴)

۶۲ || مجموعه

۱. شرح رسالة الاثيريه (۱ الف ـ ۲۷ ب) (منطق ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح منطق ایساغوجی با عناوین قال ـ اقول است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی نور قلوبنا بنور التصور والتصديق... قال نحمد اللّه علی توفيقه أقول لما انعم اللّه عليه بافاضته النفس الناطقة... .

انجام: قال والمغالطة قياس مؤلف من مقدمات... اقول المغالطة هی قياس فاسد... فلابد من مراعات جميع ذلك واعلم ان ما عليه التعويل من هذه القياسات انما هو البرهان لكونه مركبا من المقدمات اليقينية واللّه تعالی اعلم.

۲. حباب الاحباب فيمن كان هو وابوه من الاصحاب (۲۹ب ـ ۴۸الف) (رجال ـ عربی)

از: محمد ابوبكر بن عبدالرحمن

کتابشناسی: موضوع کتاب معرفی آن

صحابهٔ رسول خداست که پدرشان نیز صحابی بوده است که از دو کتاب البدایة والنهایه والاستیعاب فی معرفة الاصحاب استخراج شده‌اند.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی شرف الانسان وخصصهم ببدائع الایادی وروائع الاحسان... اما بعد فیقول احقر الخلیقه واصغرهم فی الجِرم والجرمان... هذه رساله رائقة وعجالة نافعة... .

انجام: حرف الیاء: یحیی بن اسیدی حضیر الانصاری ـ رضی الله تعالی عنها ـ ... یعلی بن مرة العامری ـ رضی الله تعالی عنها ـ یوسف بن عبدالله بن سلام ـ رضی الله تعالی عنها.

علائم و نشان‌ها قرمز، از کتابخانه مولوی محمدصالح بخاری از وکیل او امام خان به تاریخ ۱۱ محرم الحرام ۱۲۷۱ خریداری شده است. رسالهٔ دوم مجدول به زر و مشکی و برگ اول دارای سر لوح طلا و لاجورد.

۴۸ برگ، ۱۲ × ۱۸/۵، ۱۳ و ۱۷ سطر

جلد: مقوایی با روکش کاغذ شکری. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۸۵)

۶۳ || اوراقی از چندین کتاب

(فارسی و عربی)

کتابشناسی: اوراق پراکنده‌ای از چندین کتاب در موضوعات مختلف، برخی در هیئت، حساب و هندسه، طب و بخش مفصلی در احکام است. مباحثی چون تاریخ رومی، کواکب، ارقام و تقسیم آن، کسر و کیفیت تقسیم عدد صحیح به اجزای متساوی، غذای نیکو، اسباب تندرستی، تکبیرة الاحرام و متعلق آن و احکام حج در این مجموعه است.

خط: نستعلیق و نسخ.

۸۳ برگ، ۱۴ × ۱۹/۵، مختلف سطر

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد زرد، عطف و گوشه‌ها مختلف تیماج فرنگی.

(ثبت ۲۱۱۷۸۶)

۶۴ || مجموعه

(فارسی)

۱. کتابی در علم الصناعة (۱ الف ـ ۸۶ ب) (صناعت ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح فارسی بر کتابی در علم الصناعه است.

آغاز: (افتاده) و ثانی جد جدید پس... این از مغالطات قوم است زیرا که ارض سحر قبل از انفصال صبح... قال ارس الصلق الثقلین بالثلث یعنی بدان بدرستی که حکیم ارس ذکر نکرده است.

انجام: (افتاده) و این رنگی است که حکما توقف بدان کرده‌اند و تشبیه کرده است این رطوبت را... او آنست که بیرون آید بعد از ظهور... و اگر باقی بماند.

۲. **کتابی در علم الصناعة و طب و غرایب علوم** (۸۷ ر ـ ۱۲۴ پ) (طب و صناعت ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: ساختن انواع حب، میناکاری،

رنگ کردن کاغذ و... از مطالب این بخش از مجموعه است.

آغاز:(افتاده) به روغن قلول آلوده شود و آتش درگیرد و شهر دشمن سوخته شود... فصل‌ها در آتش انگیختن در شهر دشمنان به نوعی دیگر... باب بیست و هفتم در ساختن حب کوتکه جهت امساک که آن را در دهان گیرند...

انجام:(افتاده) علاج آنست که بیمار را پرهیز فرمایند از چیرهای گرم و تیز و در چشم کشند...

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، تملک ملامحمدطاهر به تاریخ ۱۴ جمادی الثانیه ۱۲۹۳ بر برگ آخر.

۱۲۴ برگ، ۱۱ × ۱۹، ۱۳ و ۱۸ سطر.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۸۷)

۶۵ || کتابی در کلام

(کلام ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح کتابی کلامی با عناوین قوله، قوله است.

آغاز:(افتاده) لان الحادث فی کل زمان... إلی جواب آخر یدفع هذا الاحتمال ایضاهی مأخوذة من حیث انها مضافة الی ازمنة حدوثها... قوله ولان معنی...

انجام:(افتاده) قوله التوحد لجلال ذاته أی... الامکان لایخلوا عن النقصان اصل افعّل فی ان یکون بمعنی استفعل کأنّ المتوجد بذاته طلب استبداده به برأیه.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در برخی از صفحات دارای حواشی با امضای «منه سلمه اللّه»، صفحات مجدول به رنگ قرمز.

۶۶ برگ، ۱۳/۵ × ۱۹/۵، ۲۱ سطر، ۸ × ۱۴

جلد: تیماج مشکی مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۸۸)

۶۶ || نهج الحق و کشف الصدق

(مواعظ و اخلاق ـ عربی)

از: رضی‌الدین ابونصر حسین بن فضل طبرسی (ق ۶هـ).

کتابشناسی: این نسخه از بخشی از باب ششم، فصل پنجم است تا بخشی از فصل هفتم باب ۱۲. به گفته آقابزرگ این کتاب را از آداب دینیهٔ پدرش (صاحب مجمع البیان) اخذ کرده و در ۱۲ باب تدوین کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۱۴۶ ـ ۱۴۷، ش ۶۴۴۲.

آغاز:(افتاده) رأیت علی أبی عبداللّه ـ علیه السلام ـ ثوباً خلقا مرقوعا فنظرت الیه فقال لی: مالك انظر فی ذلك الکتاب ـ و ثم کتاب ـ فنظرت فیه فاذا فیه «لما جدید لمن لاخلق له».

انجام: (افتاده) فمن علاقه احدهم انّك ترى له قوة فى دين وحزماً فى لين... وطلباً فى حلال ونشاطا فى هدى وتحرجا عن طمع يعمل الأعمال الصالحة وهو على وجل.

خط: نسخ.

تملک محمدطاهر معزی دزفولی که از ملامحمدعلی هدیه گرفته به تاریخ ۲۳ جمادی الاولی ۱۲۹۴، نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۲۲۸ برگ، ۱۲ × ۱۹/۵، ۱۴ سطر، ۷/۵ × ۱۴/۵

جلد: تیماج مجدول فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۷۸۹)

۶۷ || مکارم الاخلاق

(مواعظ و اخلاق ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر مشهور به علامه حلی (د: ۷۲۶هـ).

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۴۱۶، ش ۲۱۸۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذى غرقت فى بحار معرفته افكار العلماء... اما بعد، فان اللّه تعالى حيث حرم فى كتابه العزيز كتمان آياته وخطر اخفاء براهينه ودلالاته... .

انجام: ولان المطلوب بيان انه لايجوز للعامى ان يقلدا مثال هؤلاء... تحصيل فكيف يستغنى عن كثير النيّة بالقليل واللّه الموفق للصواب وإليه المرجع والمآب.

خط: نسخ.

تملک عبدالباقی بن سیدحسین حسینی به سال ۱۱۷۹ که از ملاربیعا فرزند ملامحمدرضا خریده است، علائم و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، وصالی شده.

۱۷۲ برگ، ۱۴ × ۲۰، ۱۹ سطر، ۶/۵ × ۱۳

جلد: تیماج زیتونی.

(ثبت ۲۱۱۷۹۰)

۶۸ || الشافیه

(صرف ـ عربی)

از: ابوعمرو عثمان بن ابوبکر مالکی مشهور به ابن حاجب (د: ۶۴۶هـ).

کتابشناسی: مؤلف گفته که از من کسی که نمی‌توانستم تقاضایش را رد کنم، خواست که به دو مقدمه‌ام در اعراب مقدمه‌ای در تصریف و مقدمه‌ای در خط ملحق کنم. پس شروع کرده و از تعریف تصریف آغاز می‌کند.

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۰۲۰.

آغاز: بسمله. قال الشيخ العلامه حجّة العرب جمال الدين ابوعمرو عثمان بن ابى بكر المالكى... سألنى من لايسعني مخالفته ان الحق بمقّدمتى فى الاعراب... التصريف علم باصول يعرف بها احوال ابنية الكلام... .

انجام: وانما كتبوا لذى بالياء لقولهم لديك وكلا كتبت على الوجهين لاحتمالها واما الحروف فلم يكتب منها بالياء غير بلى و الى وعلى وحتى واللّه اعلم بالصواب.

خط: نسخ.

تملک محمدطاهر معزی جمادی ۱۲۹۳ بر برگ آخر، دارای حواشی با امضای

«جاربردی»، «ح ح»، «نیسابوری»، «ج ج ج»، «ج» «شرح هادی»، «ش» بعضی از اوراق نونویس است.

۱۴۳ برگ، ۵/۱۳ × ۵/۲۰، ۵ سطر، ۶ × ۷/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج سوخته‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۹۱)

۶۹ || شرح کتابی در منطق

(منطق ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتاب با عناوین قال، اقول است، در برگ آخر محمدطاهر معزی آن را تصنیف میرزا حسین معرفی کرده است، شامل مباحث مفردات، احکام و قضایا و قیاس است، متن کتاب چنانکه از برگ آغازین برمی‌آید مرتب بر یک مقدمه و سه مقاله و خاتمه بوده است.

آغاز: (افتاده) من العدول فی جانب المحمول وذلك لانّك قد حققت ان مناط الحكم ذات الموضوع ووصف المحمول... .

انجام: (افتاده) آخر اقسام الاقترانيات الشرطية... اعنى نقيض اب وغيره... انه يستلزم نقيض اب فلان نقيض الملزوم واما انه يستلزم غيره... .

تملک محمدطاهر معزی بر برگ دوم، در حواشی تصحیح شده است، متن با خطوط سیاه و گاهی قرمز مشخص شده است، صفحاتی از کتاب نانوشته است.

۱۰۴ برگ، ۱۲ × ۵/۱۸، ۱۴ سطر، ۶ × ۱۲.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج سوخته‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۹۲)

۷۰ || مجموعه

(عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شامل اوراقی از چندین کتاب فقهی و نحوی است در یکجا صحافی شده است.

خط: نسخ و نستعلیق.

تاریخ: قرن دهم.

۷۵ برگ، ۱۳ × ۱۹، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۷۹۳)

۷۱ || حاشية شرائع الاسلام

(فقه شیعه ـ عربی)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی عاملی (د: ۹۴۰هـ).

کتابشناسی: حاشیه توضیحی مختصری است برای حل مشکلات کتاب شرایع الاسلام محقق حلّی.

نک: التراث العربی، ج ۴، ص ۳۳۳ ـ ۳۳۵.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة على سيدنا ونبينا محمد وآله الطاهرين. وبعد فهذه فوائد

مهمه علقتها علی کتاب شرایع الاسلام لیستعان بها علی تحریر مسائلها وتحقیق مطالبها.

انجام: ویحرم اما من حیث کونها متعلق الثواب ام لا فان ذلك من عرض العباده وان کان لامحذور فیه لان الشیء قد یکون معالمه وبملاحظة شیء اخر یکون عبادة.

خط: نستعلیق.

تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در ۱۳۰۸ قمری در صفحه آخر نسخه.

۱۹۷ برگ، ۱۲/۵ × ۱۹، ۱۸ سطر، ۶ × ۱۱/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۹۴)

۷۲ کتابی در نجوم و هیئت

(نجوم ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتابی است با عناوین فصل ـ فصل در علم نجوم و هیئت دارای جداول.

آغاز: (افتاده) که مزاجات مفرده کواکب و بروج چنان که مزاج هریک جدا جدا برشمرند در کتب قدیم و حدیث اعتماد شاید کرد... فصل چنان که جزئیات خلایق عالم را نهایت نیست وقیاس را نشاید... .

انجام: (افتاده) جملهٔ اوّل در شناختن مزاج مؤثر... و متابعت بیشتر می‌نماید و اگر زحل در ثور آید گویی مردی پیر دلگیر نزد هر دو آمد و دلگیری مطربه عظیم‌تر است از دلگیری دزد باز اگر این قران زهره و مریخ در عقرب.

خط: نسخ.

در حاشیه تصحیح شده، عناوین و نشان‌ها قرمزرنگ، از احکام علی شاه بن محمدبن... معروف به بخارائی صفات و منسوبات سیارات در حاشیه (از برگ ۷۳ به بعد) نقل شده است.

۱۰۳ برگ، ۱۳/۵ × ۱۹/۵، ۱۷ سطر، ۸/۵ × ۱۳/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی الوان، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۹۵)

۷۳ النظامیه فی مذهب الامامیه

(کلام ـ فارسی)

از: ملامحمدبن احمد معروف به خواجکی شیرازی (قرن دهم‌ه).

کتابشناسی: مؤلف کتاب را برای سلطان نظام شاه نوشته بعد از آنکه شاه شیعه شده است این اثر در سال ۱۳۷۵ به تصحیح علی اوجبی در نشر قبله ـ میراث مکتوب ـ چاپ شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۱۹۵، ش ۱۰۲۲.

آغاز: (افتاده) مکلف به طهارت اصلی و نور فطرة بردین حق مستقیم شد و وی را شبهتی و تردّدی بر خلاف حق عارض نشد... .

انجام: (افتاده) تحقیق بدانکه وجود خاص واجب پیش امامیه و محقّقان متکلمین و صوفیه و حکما عین ذات واجبست...

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، چند برگ الحاقی شده

که یکی دو برگ آداب و بر صفحه‌ای ترجیع بوذرجمهر است.

۶۹ برگ، ۱۱/۵ × ۱۸/۵، ۱۴ سطر، ۶ × ۱۲

جلد: مقوایی با روکش کاغذی الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۷۹۶)

۷۴ || مجموعه

۱. شرح کتاب في النحو (۱ الف ـ ۴۳ ب)

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح کتابی است در علم نحو با عناوین «قوله ـ قوله».

آغاز: (افتاده) وانما قيّد التاء بالساكنة لان المتحركة داخل على الاسم... قوله المصدر اسم الحدث الجاري على الفعل وانما احتاج الى تعريف المصدر ههنا مع تقدم تعريف المفعول المطلق.

انجام: (افتاده) قوله وعلامة التأنيث التاء والالف مقصورة كانت او ممدودة اى وعلامة التأنيث التى يلحق الاسم المؤنث ثلاثة وهى التاء والالف المقصورة والالف الممدودة.

۲. شرح کتابی في المنطق (۴۴ الف ـ ۷۴ ب)

(منطق ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرحی است با عناوین «قال ـ اقول» بر کتابی در منطق.

آغاز: (افتاده) فان كانا متوافقين فهو مرادف له واللفظان مترادفان اخذ من الترادف الذى هو ركوب احد خلف آخر كان المعنى مركوب واللفظان راكبان عليه... .

انجام: (افتاده) قال المقالة الثانية واقسام الاولية القضية فى القضايا واحكامها وفيها مقدمه وثلاثه فصول فنقول اما المقدمه ففى تعريف القضيه واقسامها.

خط: رسالهٔ اول نسخ و رسالهٔ دوم نستعلیق. نشانی‌ها و عناوین قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

۷۴ برگ، ۱۸/۵ × ۱۲/۵، ۱۷ سطر، ۱۵ × ۶/۵

جلد: مقوایی با روکش ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۷۹۷)

۷۵ || اسس الفقه [؟]

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: رسالهٔ عملیه است که گاهی به آیات و روایات و اقوال فقها هم اشاره می‌کند. ابتدا مسائلی از بحث اجتهاد و تقلید مطرح شده و در ادامه مسائل کتاب الطهارة آمده است. نام کتاب مشخص نیست اما استاد عبدالحسین حایری نام آن را «اسس الفقه» نهاده است.

آغاز: (افتاده) و دین او افضل و اتمّ ادیان و قرآن منزل برو کتاب مبین سماوی و کلام کریم الهی و نور عقلی درخشان و معجزهٔ قولی باقی

مابقی الزمان و بر جمیع صحف سماویه و کتب الهیه دلیل و برهانست.

خط: نستعلیق.

نستعلیق، نشانی‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، عناوین کتاب «مسئله» و «اساس» است.

۱۱۲ برگ، ۱۸/۵ × ۱۰، ۱۲ سطر، ۱۲ × ۵

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۷۹۸)

۷۶ || عجائب المخلوقات وغرائب الموجودات

(جغرافیا ـ عربی)

از: زکریا بن محمد قزوینی (د: ۶۸۲ه).

کتابشناسی: کتابی است در ۱۶ فصل که مطالب آن برپایهٔ کتابی فارسی با همین نام از محمدبن محمود همدانی، این کتاب در ۶۷۸ه تدوین شده و از جمله در بیروت (دار آفاق الجدیده، ۱۹۸۱ م) چاپ شده است.

نک: کشف الظنون، ج ۱، ص ۹.

آغاز: (افتاده) البحر فزعم قوم انه لمّا طال... والحدّة الشمس بالاحراق صار مرّا... .

انجام: (افتاده) ذکر الدخان قال اللّه تعالی عزوجلّ فارتقب یوم تأتی السماء بدخان مبین وروی عن الحسن رضی اللّه عنه... ثم یکشفه اللّه عزّوجلّ بعد ثلاثة ایام وذلک بین یدی الساعة واکثر اهل التأویل علی.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز و مشکی، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده.

۱۴۰ برگ، ۱۸/۵ × ۱۲، ۱۷ سطر، ۱۲/۵ × ۵/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۷۹۹)

۷۷ || مفتاح الغرر لفتح الباب الحادی عشر

(عقاید امامیه ـ عربی)

از: نجم‌الدین خضربن محمدبن علی حبلرودی (از علمای اوایل دوره صفویه).

کتابشناسی: این کتاب منتخب شرح جامع الدرر فی شرح الباب الحادی عشر است. که توسط خود مؤلف نوشته شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۳۶ ـ ۳۳۷، ش ۵۳۵۸.

آغاز: (افتاده) هذا کتاب مفتاح الغرر لفتح الباب الحادی عشر والاطّلاع علی انواع انوار حدائقه... قال الشیخ العلامه الاعرف الاشهر جمال الملة والدین حسن بن یوسف بن علی بن مطهر.

انجام: لئلا یحصل الامر بالمنکر او النهی عن المعروف وان یکونا هما سبقان لان الامر بالماضی والنهی عنه عبث... .

خط: نسخ.

عناوین مشکی و نشانه‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، نشان تملک محمدطاهر با این تعبیر در پایان نسخه: «من العواری لدی القاصر محمدطاهر عفی عنه فی ۲۵ رجب سنه ۱۲۸۷»، در حاشیه تصحیح شده.

۴۹ برگ، ۱۹ × ۱۴/۵، ۱۵ سطر، ۱۱/۵ × ۹

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۰۰)

۷۸ خلاصة الاقوال

(رجال امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلّی (د: ۷۲۶هـ).

کتابشناسی: کتاب در دو قسم و یک خاتمه تألیف شده است، قسم اول در ثقات و قسم دوم در کسانی که برایشان توقف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۷، ص ۲۱۴، ش ۱۰۴۰.

آغاز: بسمله. الحمدللّه مرشده عباده الی سبیل السداد وهادیهم الی طریق النفع فی المعاد... وقد سمینا هذا الکتاب بخلاصة الاقول فی معرفة الرجال.

انجام: وبالاسناد عن الشیخ ابی جعفر الطوسی عن ابی محمد هرون بن موسی التلعکبری رحمه اللّه عن ابی عمرو محمدبن عمر بن عبدالعزیز رحمه اللّه بکتابه وقد اقتصرت من الروایات الی هؤلاء المشایخ بما ذکرت والباقی من الروایات الی هؤلاء المشایخ والی غیرهم مذکور فی کتابنا الکبیر.

خط: نسخ.

کاتب: محمودبن فصیح الدین محمد محمد کرهرودی.

تاریخ: ۱۰۱۳هـ.

نشانه‌ها و عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده، در هامش حاشیه‌نویسی شده، در صفحهٔ آخر تملک با این تعبیر: «بسم اللّه خیر الاسماء... بن محمدطاهر عفی عنه»، تملک دیگری با این تعبیر: «من متملکات العبد المذنب الجانی محمدتقی المازندرانی» با مهر بیضی، تملک دیگر در همان صفحه: «قد اشتریت هذا الکتاب من ملاحسن بن ملامحمد ملاشرف الدزفولی وانا ابن محمدمؤمن الدزفولی محمدتقی ۱۱۷۸» با مهر مستطیل، آغاز نسخه صفحه آغاز نسخه با قلمی متفاوت و متأخر از بقیهٔ صفحات کتابت شده است، رکابه‌نویسی شده است.

۱۵۳ برگ، ۱۹/۵ × ۱۱/۵، ۱۹ سطر، ۱۴ × ۶

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۰۸)

۷۹ اوراق پراکنده

(عربی ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: مجموعه چند کتاب و جستار بی‌آغاز و انجام در احکام نماز، ترجمه احادیث، ادعیه، آداب و طب است.

خط: نسخ.

عناوین و نشانه‌ها مشکی و قرمز، ادعیه معرب، در حاشیه بعضی اوراق مجموعه تصحیح شده.

۹۲ برگ، ۱۸/۵ × ۱۲، مختلف السطور، ۱۲/۵ × ۷

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد،

گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۰۲)

۸۰ || مختصر المعانی

(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (د: ۷۹۳ه‍).

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۱۱، ص ۱۷۷ ـ ۱۸۳، رک: ش ۹۲ همین فهرست.

آغاز: (افتاده) الضرب الثانی وضرب اخرج مخرج المثل بان یقصد بالجملة الثانیة حکم کلّی منفصل عمّا قبله جار مجری الامثال فی الاستقلال وفشوا الاستعمال... .

انجام: وان کلا من السور بالنسبة إلی المعنی الذی یتضمّنه مشتملة علی اللطف الفاتحه ومنظویة علی حسن الخاتمة ختم الله تعالی لنا بالحسنی ویرلنا الفوز بالذخر الاسنی بحق النبی المصطفی وآله الاکرمین الطیبین الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین.

خط: نستعلیق.

نشانه‌ها و عناوین قرمز، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، از حاشیه قاضی قطب الدین بر مطول در حاشیه نقل شده.

۱۲۴ برگ، ۱۹ × ۱۲، ۱۵ سطر، ۱۱ × ۵/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۰۳)

۸۱ || الاثنا عشریه فی الرد علی الصوفیه

(رد صوفیه ـ عربی)

از: محمدبن حسن حرّ عاملی (د: ۱۱۰۴ه‍).

کتابشناسی: این کتاب در دوازده باب و دوازده فصل در رد صوفیان تألیف شده است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۱۱۶، ش ۵۵۹.

آغاز: (افتاده) طریق اعدائهم وخالفوهم واهوائهم وآرائهم وبعد فیقول الفقیر الی الغنی محمدبن حسن الحر العاملی... فلمّا رایت کثیراً من ضعفاء الشیعة قد أخرجوا عن طریق قدمائهم وائمتهم فی احکام الشریعه.

انجام: (افتاده) الحادی عشر مارواه عن ابی جعفر علیه السلام قال التائب من الذنب کمن لاذنب له.

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ ظ.

نشانه‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، اوراق نسخه وصالی شده.

۷۱ برگ، ۱۸/۵ × ۱۲، ۱۶ سطر، ۱۲ × ۷.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۰۴)

۸۲ || مکارم الاخلاق حضرت رسول (ص)

(سیره ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتاب در مکارم الاخلاق حضرت رسول خدا (ص) در جمیع احوال و تفرقاتش و نشستن و برخاستن و سفرکردن و در حضر بودن و خوردن و آشامیدن بخصوص آن حضرت و جمیع آنچه مرویست از آن حضرت و ائمه معصومین صلوات الله علیهم

اجمعین نسبت به‌احوال عموم مردمان درین باب است. مؤلف آن را در ۱۷ باب تدوین کرده است.

آغاز: (افتاده) و منزلت او نزد حضرت عزت پس باید که نظر کند نظر کننده بعقل خود که ایا کرامی داشت... .

انجام: (افتاده) و ابوعبداللّه (ع) فرموده که هرکه غضب خود را از مردم بازدارد حق سبحانه وتعالی غضب خود را ازو باز دارد و نیز در غضب باید که صلوات بر پیغمبر و آل بفرستد و بگوید ویذهب الغیظ قلوبهم اللهم اغفرلی ذنبي.

خط: نستعلیق و نسخ و آیات و روایات ثلث.

تملک محمدطاهر که از ملاعلی هدیه گرفته است، عناوین و نشانی‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۸۵ برگ، ۱۹ × ۱۴، ۱۵ سطر، ۱۴ × ۱۰

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۰۵)

۸۳ || ۱۴ اساس

(اخلاق و حکایات ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: بخشی از اساس اول افتاده و از اساس دوم و تا بخشی از اساس سیزدهم در کرامت را شامل است، هر اساسی شامل حکایات و اشعار (رباعی، قصیده، مثنوی و ترجیع) است، داستانی از شاه عباس نقل می‌کند، از کتابهایی که از آنها مطلب نقل کرده می توان **جوامع الحکایات** را نام برد.

آغاز: (افتاده) حباب را چون سپید از آب بر آتش می فشاند مؤذن حضرت که در هر وقت از اوقات خمسه بهر اعلام صلوة بر درگاه آن دین پناه حاضر شدی... .

انجام: (افتاده) کرمی و مروت وی مدهوش گشته... احسان خود را فراموش کرد و بمزیت احسان وی انصاف... .

خط: نستعلیق.

رکابه‌نویسی شده، نشانه‌ها و عناوین قرمز.

۱۳۶ برگ، ۱۸ × ۱۳/۵، ۱۴ سطر، ۱۳/۵ × ۷/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۰۶)

۸۴ || مجموعه

(ادعیه ـ عربی)

۱. عدّة الداعی ونجاح الساعی (۱ ب ـ ۲۰۶ الف).

از: احمد بن فهد حلّی اسدی (د: ۸۴۱هـ).

کتابشناسی: کتاب در یک مقدمه و ۶ باب: ترغیب به دعا، اسباب اجابت دعا، آداب داعی، کیفیت دعا، ذکر و تلاوت قرآن و خاتمه در اسماء حسنی تدوین شده است. تاریخ فراغت از تألیف کتاب شب دوشنبه ۱۶ جمادی الاوّل سال ۸۰۱ بوده است.

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۲۲۸، ش ۱۴۹۱.

آغاز: بسمله وبه ثقتی الحمدللّه سامع الدعاء ودافع البلاء ومفیض الضیاء... وبعد فان

الله سبحانه وتعالی من وفور کرمه علم الدعاء وندب إلیه والهم السؤال وحث علیه... .

انجام: ونجاة من کل شدة انه ولی المیزان بنعمته تتم الصالحات، وصلی الله علی محمد اشرف النفوس الطاهرات وعترته البررة السادات ما اختلف الصباح والمساء واعتقت الظلام والضیاء والحمدلله رب العالمین.

۲. نبذة الباغی فیما لابد منه من آداب الداعی (۲۰۶ ب ـ ۲۱۶ ب) (آداب دعا ـ عربی)

از: احمدبن فهد حلی اسدی (د: ۸۴۱ه).

کتابشناسی: تلخیص عدة الداعی در سه باب است و هر باب دارای اقسام و فصولی است.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۳۶، ش ۱۷۳.

آغاز: بسمله. الحمدلله موضح الرشاد ومرشد العباد... وبعد فهذه نبذة یسیرة تشتمل علی مالابد منه من آداب الداعی اختصرناها من کتاب العدّة وفیها ابواب... .

انجام: القسم الثالث ما یتأخر عن الدعاء من الآداب وهو خمسة معاودة الدعاء مع الاجابة... ولیکن هذا ما نورده فی هذه النبذة ومن اراد الاستقصاء فی هذاالباب فعلیه بکتاب عدة الداعی فانه کاسمه وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین والحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ.

کاتب: محمودبن محمدملک خوانساری.

تاریخ: شنبه ۶ جمادی الاولی ۱۰۶۳ه.

پایان نسخه بعد از کتاب نبذة الباغی بلافاصله متنی در فضیلت و ثواب خواندن آیاتی از قرآن در سه صفحه آمده است، در هامش حاشیه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، نشان‌ها و عناوین قرمز، یادداشت تملک عبدالله بن علی‌رضا در پایان رسالهٔ اول، مجموعه به درخواست مولانا عین الله کتابت شده است.

۲۱۶ برگ، ۱۱ × ۱۸/۵، ۱۵ سطر، ۵/۵ × ۱۱/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۰۷)

۸۵ || الاعتقادات (دین الامامیه)

(اعتقادات ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن علی بن بابویه (د: ۳۸۱ه).

کتابشناسی: شیخ صدوق این کتاب را در مجلس روز جمعه ۱۲ شعبان سال ۳۶۸ املا کرده تا به تقاضای حاضران در مجلس، دین امامیه را وصف کند، به همین خاطر شیخ طوسی در فهرست آن را دین الامامیه معرفی کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۲۶، ش ۸۸۷.

آغاز: بسمله. حمدله وحده ولا شریك له... باب فی صفة الاعتقادات الامامیة فی التوحید... اعلم انّ اعتقادنا فی التوحید ان الله تعالی واحد احد لیس کمثله شیء... .

انجام: فقد سئل رجلاً عن الزنادقة عن امیرالمؤمنین فاخبره بوجوه اتفاق معانی هذه الآیات وبیّن له تأویلها وقد اخرجت الخبر فی

ذلك مسنداً بشرحه فی کتاب التوحید وسأجر کتاباً فی ذلك کتاباً بمشیة الله وعونه.

خط: نسخ.

عناوین و نشانی‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در هامش حاشیه‌نویسی شده است، دارای تملک محمدطاهر در ۱۲ شوال ۱۲۹۶ﻫ.

۵۲ برگ، ۱۸/۵ × ۱۲، ۱۴ سطر، ۱۱/۵ × ۷.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۰۸)

۸۶ || غرر الحکم وجواهر الکلم

(حدیث ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: مؤلف از اعلام امامیه است و کتاب شبیه غررالحکم آمدی است و حاوی کلمات قصار امیرالمؤمنین علیه السلام است که به ترتیب حروف الفبا تنظیم شده است.

نک: فهرست خطی آستان قدس، ج ۵، ص ۲۲۵ ـ ۲۲۸، مقاله «نگاهی به کتاب غررالحکم وجواهر الکلم» از سیدمحمد رضوی در شماره چهارم مجله سفینه.

آغاز: بسمله وبه ثقتی الحمدلله قابل اولیائه من شکوك ظلم العی وخامد اعدائه عن سلوك نعم الهدی... .

انجام: (افتاده) ومما ورد من حکم امیرالمؤمنین علیه السلام فی حروف الیاء ینبغی للعاقل... یحتاج الاسلام الی الایمان یحتاج الایمان الی الایقان یحتاج العلم الی العمل یحتاج العمل... .

خط: نسخ معرب.

عناوین و نشان‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک اسماعیل بن محمدتقی دزفولی در شعبان ۱۳۰۳ﻫ. بر روی برگ آغاز نسخه، یادداشت تملک ابراهیم بن محمد باقر موسوی دزفولی با مهر بیضوی «عبده ابراهیم الموسوی» بر پشت برگ آخر نسخه: نیز تملک محمدعلی بن محمد. سه صفحه اول نونویس است.

۱۷۵ برگ، ۱۲ × ۱۹، ۱۷ سطر، ۷/۵ × ۱۳/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۰۹)

۸۷ || مجموعه

(نحو ـ عربی)

۱. آجرومیه (۱ ب ـ ۵۱ الف) (نحو ـ عربی)

از: ابوعبدالله محمدبن داود صنهاجی مشهور به ابن آجروم (د: ۷۲۳ﻫ).

کتابشناسی: مقدمهٔ کوتاه ومشهوری است در نحو که مؤلف برای تعلیم مبتدیان در مکه تألیف کرده است.

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۷۹۶ ـ ۱۷۹۷، فهرست نسخه‌های خطی مجلس، ج ۳۸، ص ۱۳.

آغاز: بسمله. قال الشیخ الامام العالم العلّامة الفقیه الاستاذ ابوعبدالله محمدبن داود الصنهاجی الشهیر بالجرومیه... باب الکلام هو اللفظ المرکب المفید بالوضع الواضع... .

انجام: وقسم يقدر بمن قولك ثوب جزو باب ساج وخاتم وما اشبه ذالك.

۲. العوامل فی النحو (۵۱ ب ـ ۵۴ ب)

(نحو ـ عربی)

از: ملامحسن بن محمد طاهر قزوینی (قرن ۱۲).

آغاز: بسمله. احمدك يا من يرفع صالح العمل واصلى على نبيك... اما بعد فالنحو علم يعرف به احوال اواخر اعراباً وبناء والكلمة اسم أو فعل... .

انجام: (ناتمام) والاستتار يجب فى الفعل فى ستة مواضع فعل الامر للواحد المذكر والمضارع المبدو بتاء خطاب.

۳. رسالة في النحو (۵۵ ب ـ ۵۹ ب)

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. اعلم ان الكلمات عرب لاتخلو عن ثلاثة اقسام اسم وفعل و حرف.

انجام: باب افعنلل يفعنلل افعنلالا نحو احر نجم يحرنجم احر نجاماً... باب افعلل يفعلل افعلالاً نحو اقشعر يقشعر اقشعرارا.

تاریخ: رجب ۱۲۷۳.

۴. التصريف (۶۰ الف ـ ۶۴ ب)

(صرف ـ عربی)

از: ابراهیم زنجانی (د: ۶۵۵هـ).

کتابشناسی: یکی از جمله کتب مقدماتی و درسی طلاب علوم دینی است.

آغاز: بسمله. اعلم ان التصريف فى اللغة التغيير وفى الصناعة التحويل الاصل الواحد.... .

انجام: (ناتمام) ويكسر اذا كان فعل الواحدة المخاطبة فتقول فى الأمر الغايب موكد بالنون الثقيله لينصرنّ ينصران لينصرن.

خط: نسخ.

تاریخ: رسالهٔ اول ۲۸ رجب ۱۲۷۱.

نشان‌ها و عناوین قرمز.

۶۴ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۱۲ سطر، ۱۷ × ۱۰/۵

(ثبت ۲۱۱۸۱۰)

۸۸ || نزهة القلوب

(علوم قرآن ـ عربی)

از: ابوالعباس احمدبن عبداللّه سجستانی (د: ۳۳۰هـ).

کتابشناسی: به این رساله «العزیزی» هم گفته می‌شود، معجم کوچکی است شامل غریب القرآن به ترتیب حروف الفبا.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۳، ص ۷۶ ـ ۷۷.

آغاز: هو العالم. بسمه اللّه وربّه نستعين. بسمله. الحمدللّه حق حمده... بسمله الحمدللّه رب العالمين... هذا تفسير غريب القرآن الّف على حروف المعجم.

انجام: الياء المكسوره قيل ليس فى كلام العرب كلمه اولها ياء مكسوره الا يسار ويسار لليد والحمدللّه رب العالمين والصلاة والسلام على محمد وآله الطاهرين.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲۳۱ ق.

عناوین و نشانه‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده است. در دو برگ آخر نسخه حدیث نیروز از معلی بن خنیس نوشته شده است.

۱۱۵ برگ، ۱۹ × ۱۴، ۱۴ سطر، ۱۰/۵ × ۷/۵

جلد: تیماج مشکی مجدول فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۸۱۱)

۸۹ || کنز المعانی فی شرح حرز الامانی

(علوم قرآن ـ عربی)

از: ابوعبدالله محمدبن احمدبن محمد معروف به شعله (سدهٔ هفتم هجری).

کتابشناسی: یکی از شروح شاطبیه در علم قرائت است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل القرآن علی سبعة احرف کلما شاف کاف واف... بدأت ببسم الله فی النظم اولاً/تبارك رحماناً رحیماً وموئلا.

انجام: کما ان الصحابة فی الصلاة نبع للنبی صلی الله علیه وآله اجمعین ورزقنا شفاعتهم فی یوم الدین وهذا اخر ما اردنا من ایضاح المعانی لحرز المعانی... .

خط: نسخ.

کاتب: حدادبن حسین شهرکی.

تاریخ: ۴ جمادی الثانی ۱۰۷۰.

اشعار و نشانه‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده.

۳۸۴ برگ، ۱۸ × ۱۱/۵، ۱۷ سطر، ۱۲ × ۷

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و طبله.

(ثبت ۲۱۱۸۱۲)

۹۰ || کتاب فی النحو

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح مزجی کتابی است در نحو.

آغاز: (افتاده) الراجعة إلی الفاظ مخصوصة مفردة أو مرکبة فانّ الوضع فیها وان کان عاماً لکن الموضوع له خاص فلیس هناك مفهوم کلّی هو الموضوع له... .

انجام: (افتاده) یکون الاسم اصلا والفعل فرعان ویحذف ایضاً المخفّفة فی حال الوقف علی ما الحقت تحقیقا اذا ضمّ او کسر ما قبلها کما یحذف التنوین لذلك فیرد ما حذف.

خط: نستعلیق.

در هامش حاشیه‌نویسی شده، نشانه‌ها و عناوین قرمز و سیاه، در حاشیه تصحیح شده.

۱۴۲ برگ، ۱۹/۵ × ۱۴، ۱۵ سطر، ۱۴ × ۹

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۳)

۹۱ || الموجز الحاوی لتحریر الفتاوی

(فقه امامیه ـ عربی)

از: احمدبن فهد حلی اسدی (د: ۸۴۱ه).

کتابشناسی: کتاب را در چهار قاعده تدوین کرده است، قاعدهٔ اوّل در عبادات است که

شامل چندین کتاب از جمله طهارت است.

نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۲۴۸، ش ۸۸۴۰.

آغاز: بسمله. وبه نستعین علی الکتابة. حمدله وصلی الله علی سیدالمرسلین محمد وآله الطیبین وبعد فقد استخرت الله سبحانه وعملت هذا المختصر وسمّیته بالموجز الحاوی لتحریر الفتاوی... .

انجام: ولو کانت شاة جاز اخذها واعطاوه غیرها واعطاوها او غیرها لغیره وللفقیر ولابدك القیمه تم والحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ.

تاریخ: ظهر شنبه ۲۶ ربیع الثانی ۹۷۷.

عناوین قرمز، یادداشت تملک محمدطاهر معزی در پشت برگ آخر نسخه.

۵۸ برگ، ۱۵ × ۱۹/۵، ۱۵ سطر، ۷ × ۱۲

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۴)

۹۲ || مختصر التلخیص (المختصر فی شرح التلخیص)

(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (د: ۷۹۳ه‍).

کتابشناسی: دومین شرح تفتازانی بر تلخیص المفتاح است. نخستین شرح المطول نامیده می‌شود که سالها در حوزه‌های علمیه هر دو کتاب درسی بوده‌اند.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۱۱، ص ۱۷۷ ـ ۱۸۳.

آغاز: بسمله. نحمدك یامن شرح صدورنا لتلخیص البیان فی ایضاح المعانی ونور قلوبنا بلوامع التبیان من مطالع المثانی.

انجام: وقع فی موقعه بالنظر الی مقتضیات الاحوال وان کلاً من السور بالنسبة الی المعنی الذی یتضمنه مشتملة علی لطف الفاتحة ومنطویة علی حسن الخاتمة ختم الله لنا بالحسنی ویسرلنا بالفوز بالذخر الاسنی بحق النبی وآله واهل بیته اجمعین.

خط: نسخ.

کاتب: علی محمد الطباطبائی.

تاریخ: ۱۲۴۲ه‍.

علائم و نشان‌ها شنگرف، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک «محمدکاظم بن محمدبن محمدرضا دزفولی» بر روی برگ آغاز نسخه. و «ابن سید محمود... اکبر بن میرمیران». نیز یادداشت ابتیاع نسخه با این تعبیر «این کتاب مختصر التلخیص در شیراز به توسط میرزای رفعت[؟] ابتیاع شد فی شهر صفر المظفر ۱۳۱۰» در برگ پایانی نسخه.

۱۷۱ برگ، ۱۸ × ۱۱، ۲۱ سطر، ۷ × ۱۳

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۱۵)

۹۳ || شرح الانموذج

(نحو ـ عربی)

از: عمادالدین محمدبن عبدالغنی اردبیلی (د: ۶۴۷ه‍).

کتابشناسی: متن انموذج از زمخشری است و این شرح در مدارس علمیه قدیم کتاب درسی بوده است.

نک: کشف الحجب والاستار، ص ۳۲۴، ش ۱۷۶۰؛ الذریعه، ج ۱۳، ص ۱۱۵، ش ۳۶۵.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمدلله الذی جعل العربیّة مفتاح البیان... وبعد فیقول المؤلف... اعنی الانموذج فی النحو قلیل اللفظ کثیر المعنا صغیر الحجم عزیزاً الفحوی... .

انجام: وانی تسمّی الترنی فیه لمن ابتلن بشر صحبته الاضداد وعصمنا الله من شرورهم وردّ الیهم کید... .

خط: نسخ.

تاریخ: دوشنبه هشتم ربیع الآخر ۱۲۲۷ در کرمان.

عناوین و نشان‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

۴۹ برگ، ۱۴ × ۱۹، ۲۳ سطر، ۹/۵ × ۱۶

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۹)

۹۴ || شرح الشافیه

(صرف ـ عربی)

از: احمدبن حسن جاربردی (د: ۷۴۶هـ).

کتابشناسی: شارح، شافیه را علی‌رغم حجم اندکش دارای فواید بسیار می‌دانسته، به درخواست جمعی که وزیر محمدبن علی ساری از آن جمله بوده، آن را شرح کرده است.

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۰۲۰.

آغاز: بسمله. نحمدك یا من بیده الخیر والوجود ولیس فی الحقیقة غیره بموجود.

انجام: ولم یکتب شی من الحروف بالیاء غیر هذه وهی بلی لامالتها وعلی لقولك علیك والی لقولهم إلیك وحتّی یحمل علیها لأنّها بمعناها فی الغایة و الا... .

خط: نسخ.

کاتب: حسن بن علی.

تاریخ: ربیع الثانی ۱۱۹۳.

تملک محمدطاهر بن محسن بر روی برگ آغاز، تملک حسن بن علی بر پشت برگ آخر نسخه، در حاشیه تصحیح شده رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز.

۲۹۸ برگ، ۱۴ × ۱۹، ۱۴ سطر، ۹/۵ × ۱۳/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده، عطف تیماج فرنگی عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۱۷)

۹۵ || المختصر النافع

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوالقاسم نجم‌الدین جعفر بن حسن حلی (د: ۶۷۶هـ).

کتابشناسی: این کتاب مختصر شرائع الاسلام محقق حلی است که خود تلخیص کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۱۳، ش ۲۶۳۶.

آغاز: (افتاده) وقیل: دلو، ولبول الصبّی سبع

وفی روایة ثلث ولو کان رضیعاً فدلو واحد وکذا فی العصفور وشبهه ولو غیرت النجاسة ماؤها تنزح کلّه.

انجام:(افتاده) کتاب النکاح واقسامه ثلاثة: الأول فی الدائم... ویشترط النطق بأحد الفاظ ثلاثة: زوجتك وانکحتك ومتعتك والقبول وهو الرضا، بالایجاب وهل یشترط وقوع تلك الالفاظ بلفظ الماضی.

خط: نسخ.

در حواشی تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشانها قرمز، برگهای اولیه نونویس.

۱۶۲ برگ، ۱۳ × ۲۰، ۱۰ سطر، ۷ × ۱۲.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۸)

۹۶ || مجموعه

۱. شرح کتاب فی الصرف (۱ الف - ۱۶ب)

(صرف - عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح کتابی در صرف است (احتمالاً شافیه) که با عناوین «قوله قوله» تألیف شده است.

آغاز:(افتاده) المهملة والزاء المعجمة والغین المعجمة والراء المهمله بمعنی واحد وهو التباعد کقوله (صلی) لتأخذوا مصافکم المصاف بفتح المیم وتشدید الفاء... .

انجام:(افتاده) کقول انشاء احفظ ودیعتك التی استودعها یوم الاغازة وصلت وان لم ای سواء وصلت اولم تصل والاغازة بالعین.

۲. حاشیة علی شرح التصریف (۱۷الف - ۵۷ب)

(صرف - عربی)

از: ناشناخته.

آغاز:(افتاده) قوله ما وضع له ای وضع الفظ التصریف قیل الواضع هو اللّه تعالی کما او مذهب الاشعری وعلیه جمیع المحققین وقیل کل قوم واضع... .

انجام:(افتاده) قوله وانما قال... قوله کذلك ای اکثر الموزون دون الوزن لیلا یحتاج الی تمثیل الموزون وهم یذکرها جمیعاً ایضا حذرا عن التطویل.

۳. شرح قطر الندی (۵۷الف - ۷۱الف)

از: ابن هشام انصاری (د: ۷۶۱ه)

آغاز:(افتاده) نحو یعجنی ای قایم وتبنی فی الرابعة علی الضم تشبیها بالغایات وهو ما اذا اضیفت.

انجام: ان یکون من الثلاثة التی اذا مات ابن ادم انقطع عمله الامنها... فضایحه ولاعرض نفسه لتکلم... الجارحه. والحمدللّه الذی هدانا لهذا وماکنا لنهتدی لولا ان هدانا اللّه... وصلی اللّه علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه.

۴. شرح التصریف (۷۱ب - ۱۲۶ب)

(صرف - عربی)

از: مسعودبن عمر تفتازانی (د: ۷۹۱ه).

کتابشناسی: اصل کتاب از شیخ عزالدین ابراهیم زنجانی (د: ۶۵۵ه) است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۱۲۰.

آغاز: بسمله. ان اروی زهر یخرج فی ریاض الکلام من الاکمام... لما رأیت مختصر التصریف الذی صنفه الامام الفاضل...الزنجانی مختصراً ینطوی علی مباحث شریفة... .

کاتب: رسالهٔ سوم: **ملامحمدبن شیخ احمدبن شیخ شهاب الدین.**

تاریخ: رسالهٔ سوم: **ظهر جمعه ذی قعده ۱۰۸۵.**

تملک ملا محمدطاهر بر برگ پایانی، حاشیه نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده.

۱۲۶ برگ، ۱۵/۵ × ۲۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۹)

۹۷ || مجموعه

۱. شرح حکمة العین (۱ ب ـ ۱۳۷ ب)
(فلسفه ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمدبن مبارکشاه مشهور به میرک بخارایی (قرن هشتم)

کتابشناسی: اصل کتاب یعنی «حکمة العین» از ابوالحسن علی بن عمر مشهور به دبیران کاتبی قزوینی (۶۷۵ﻫ) شاگرد خواجه نصیراست که شرح میرک بخارایی از مشهورترین شروح آن است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۱۲۱؛ فهرست نسخه‌های خطی مجلس، ج ۱۶، ص ۵۵، دنا، ج ۶، ص ۶۴۱.

آغاز: بسمله. وبه ثقتی. اما بعد حمداللّه فاطر ذوات العقول النوریه ومظهر خفیات اسرار الربوبیه.

انجام: (افتاده) وفی الحواشی القطبیة هذه المستند ضعف اذ لامدخل لاجتماع فی الحکم بالزیادة والنقصان.

۲. حاشیة علی حاشیة الخفری علی شرح التجرید (۱۲۸ الف ـ ۲۱۸ ب) (کلام ـ عربی)

از: عبدالرزاق بن علی لاهیجی (د: ۱۰۵۱ﻫ).

کتابشناسی: در همین کتابخانه چند نسخه از این کتاب وجود دارد: شماره‌های ۱۷۲۹، ۱۷۳۴، ۱۷۳۵، ۱۸۸۰.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۶۶؛ معجم التراث الکلامی، ج ۳، ص ۱۴.

آغاز: بسمله. الحمدلصناع السموات العلی وخالق الارضین السفلی وله الاسماء الحسنی والصفات العلیا.

انجام: هذا التخصیص لایناسب عموم عبارة المتن قد عرفت من التحقیق وثبوت الادراک... باحساس به آلة. الحمدللّه الذی وفقنا بالاتمام والصلوة علی رسوله خیر الانام وآله الکرام.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب دوم: **محمدجعفر بن محمدصادق... قهپائی.**

تاریخ: کتاب دوم: **رمضان المبارک ۱۲۱۷.**

متن کتاب اول قرمز و حاشیه‌نویسی شده. رکابه‌نویسی شده. کتاب اول در حاشیه تصحیح شده.

۱۴ × ۱۹/۵، ۱۴ سطر، ۶ × ۱۳.

جلد: تیماج مشکی فرسوده، عطف تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۲۰)

۹۸ المختصر النافع

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوالقاسم جعفر بن حسن حلی، محقق حلی (د: ۶۷۶هـ)

کتابشناسی: این کتاب مختصر کتاب دیگر مؤلف به نام شرائع الاسلام است که خود دارای شروح و حواشی بسیاری است.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۱۱، ص ۲۱۹.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمدلله الذی صغرت فی عظمته عبادة العابدین وحصرت عن شکر نعمته السنة الحامدین وقصرت عن وصف کماله افکار العالمین... اما بعد فانی مورد لك فی هذا المختصر خلاصة المذهب المعتبر.

انجام: فهذا ما اردنا ذکره وقصدناه... مختصرین مطوله ومحررین محصله...

خط: نسخ.

کاتب: ابوطالب بن شیخ محمود

تاریخ: ۱۰۱۹هـ.

نشان‌ها و علایم قرمز. حاشیه‌نویسی شده. زیر سطور گاهی بعضی کلمات به فارسی ترجمه شده در حاشیه تصحیح شده. پس از پایان یافتن کتاب، ۸ برگ از بحث دیات آمده که ظاهراً در صحافی جابه‌جا شده است.

۲۲۰ برگ، ۱۳ × ۱۹/۵، ۱۲ سطر، ۷ × ۱۱/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی الوان.

(ثبت ۲۱۱۸۲۱)

۹۹ کتابی در وقایع الایام

(تاریخ و حدیث ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتابی است که حوادث مذهبی ایام را به ترتیب ماه و روز آورده است. وقایع ربیع الاول را تا باب ۱۲ ماه جمادی الثانی را دارد. از ریاض سید نعمت‌الله نقل می‌کند. و دنبالهٔ جلد سابق است که در این مجموعه معرفی شد.

آغاز: (افتاده) لیلة الخمیس وفی لیلة الرابع منه کان خروجه من الغار متوجهاً إلی المدینة وفی انوار السید(ره) وفی صبیحة هذه اللیلة صار المشرکون إلی باب الغار.

انجام: (افتاده) فی الثالث منه وفیه کانت وفات فاطمة الزهراء صلوات الله علیها... والله لتلبس قبرها ولنصلین علیها فضرب علی علیه السلام إلی جوامع ثوبه فهزّه ثم ضرب به الارض.

خط: نسخ.

آخر نسخه روایاتی از کمال‌الدین را دربارهٔ خروج قائم علیه السلام در چندین برگ نقل کرده است و در پشت برگ آخر یک صفحه از آغاز وجیزهٔ شیخ بهائی آمده است. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک محمدطاهر در

۱۹ رجب ۱۲۹۳ه که از ملاعلی به او هبه شده است. نسخه شامل وقایع ربیع الاول تا جمادی الاولی است.

۸۵ برگ، ۱۴/۵ × ۱۹، ۱۸ سطر، ۸/۵ × ۱۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج.

(ثبت ۲۱۱۸۲۲)

۱۰۰ || کتابی در لغت

(لغت ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: فرهنگ لغت عربی ـ فارسی است به ترتیب ابواب صرفی تنظیم شده مانند باب فعل یفعل، باب الافعال، باب التفعیل، باب التفعّل، باب التفاعل و... .

آغاز: (افتاده) باب فعل یفعل بضمّ العین فی الماضی والغابر الجنابة جنب شدن والنعت منه جنب و دور شدن.

انجام: (افتاده) الادهان مداهنت کردن الاذعان کردن نهادن الارضان استوار کردن... الازمان افکار کردن و دیرینه شدن.

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۸ ـ ۹ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۵۹ برگ، ۱۴/۵ × ۱۸، ۱۷ سطر، ۱۰ × ۱۳/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۲۳)

۱۰۱ || مجموعه

۱. التصریف (۱ ب ـ ۵۹ ب) (صرف ـ عربی)

از: عزالدین ابراهیم زنجانی (د: ۶۵۵ه).

آغاز: بسمله. اعلم ان التصریف فی اللغه التغییر وفی الصناعة تحویل الاصل الواحد الی امثلة مختلفة.

انجام: کقولك رحمة رحمة واحدة ودحرجة دحرجة واحدة والفعلة بالکسر لنوع من الفعل فنقول هو حسن الطعمة والجلسة.

۲. نصاب الصبیان (۵۹ ب ـ ۱۰۱ ب)

(لغت ـ فارسی و عربی)

از: ابونصر مسعود بن ابوبکر فراهی (د: ۶۴۰ه).

آغاز: بسمله. حمدله. و... اما بعد چنین گوید ابونصر فراهی / نصاب من بخون گر علم خواهی.

انجام: (افتاده) وحش چارپای سبع دد وجنانه دشت دار سرا.

خط: نسخ.

علایم و نشان‌ها قرمز، حاشیه‌نویسی شده.

۱۰۱ برگ، ۱۵ × ۱۹/۵، ۶ سطر، ۸ × ۱۳

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۲۴)

۱۰۲ || حاشیة المعالم

(اصول فقه ـ عربی)

از: ملامیرزا محمدبن حسن شیروانی (د: ۱۰۹۹ یا ۱۰۹۸ه).

کتابشناسی: حاشیه‌ای است بر معالم الاصول حسن بن زین الدین عاملی با عناوین «قوله قوله».

آغاز: بسمله وبه نستعین قوله الفقه فی اللغة الفهم ابتدأ بتعریف الفقه... لانّ وضع الکتاب انما هو فی الفقه.

انجام: ولابد من ملاحظة ترجیحات المجاز الطرفین فی الشهرة والشیوع وغیر ذلك مختلف باختلاف المواد فقد عرفت مافیه.

خط: نستعلیق.

تاریخ: ۱۲۳۰ در طهران.

عناوین و نشان‌ها قرمز. حاشیه‌نویسی شده. رکابه‌نویسی شده.

۱۰۷ برگ، ۱۵ × ۲۰، ۱۹ سطر، ۸ × ۱۵

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، عطف تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۲۵)

۱۰۳ || مجموعه

۱. شرح کتابی فقهی (۱ الف ـ ۳۳ ب)

(فقه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح کتابی فقهی با عناوین قال اقول.

آغاز: (افتاده) الزاید بکماله وهو الاحباط... الناقص والباقی یسقط... ویکون الحکم للفاضل استحقاق ثواب کان او عقاب والمذهبان باطلان... .

انجام: مع حصول الاسفار وتشویش الافکار لکن المرجو من کرمه تعالی ان ینفع به کما نفع باصله وان یجعله خالصا لو حبه انه لسمیع مجیب والحمدلله رب العالمین.

۲. الحدود والدیات (۳۴ ب ـ ۱۲۶ الف)

(فقه ـ فارسی)

از: علامه محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (د: ۱۱۱۰ه‍)

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۲۹۷، ش ۱۵۹۱.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی شرع الدیات والقصاص والحدود لرفع الفساد من بین العباد... اما بعد چنین گوید احقر عباد محمدباقر بن محمدتقی عفی الله عن جرائمها به لوح ارواح زکیّه ودفاتر خواطر علیه... .

انجام: در حفظ حیوان تقصیر کرده است ضامن است خواه در شب و خواه در روز و اگر تقصیر نکرده است ضامن نیست.

۳. شرح الشمسیه (۱۲۷ ب ـ ۲۲۲ ب)

(منطق ـ عربی)

از: قطب‌الدین الرازي (د: ۷۶۶ه‍).

کتابشناسی: حاشیه‌ای است با عناوین قوله قوله بر شمسیه.

آغاز (افتاده): قوله ورتبته علی مقدمة وثلث مقالات وخاتمة هکذا وجد عبارة المتن فی کثیر من النسخ والصواب ان لفظ ثلث هنا زائده.

انجام: هذه موضوعات المسایل وبالجمله هی موضوعات العلم او جزئیاتها أو اعراضها الذاتیة او جزئیاتها... .

کاتب: رسالهٔ سوم غازی بن مساعد بن ربیع بن محمد.

تاریخ: رسالهٔ سوم ۱۰۹۶هـ. رسالهٔ دوم ۴ محرم ۱۲۰۹، رسالهٔ اول ۴ رمضان ۱۰۷۰. تملک «محمدطاهر» در ابتدای نسخه با تعبیر «للقاصر محمدطاهر». تملک محمدطاهر به سال ۱۲۷۶ بعد از رسالهٔ اوّل و در ص اول. تملک محمدبن شیخ جواد در اوایل ربیع الثانی ۱۱۵۹ در برگ آغاز رسالهٔ سوم.

۲۲۲ برگ، ۲۰/۵ × ۱۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۲۶)

۱۰۴ || شرح التصریف

(صرف ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی.

آغاز: بسمله. ان اروی زهر تخرج فی ریاض الکلام من الاکمام وابهی.

خط: نسخ و نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها مشکی و قرمز. در پشت صفحهٔ آخر نسخه تملک محمدطاهر با این تعبیر: «بسم اللّه خیر الاسماء للقاهر محمدطاهر عفی عنه». رکابه‌نویسی شده.

۲۴ برگ، ۲/۵ × ۱۴، ۱۴ سطر، ۹×۱۵/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۲۷)

۱۰۵ || حاشیة علی حاشیة الخطائی علی المختصر

(بلاغت ـ عربی)

از: مولیٰ عبداللّه یزدی.

کتابشناسی: حاشیه در ۲۷ ذوالحجه ۹۶۲ به پایان رسیده. حاشیه‌ای با عناوین قوله قوله بر حاشیهٔ خطایی بر مختصر تفتازانی.

آغاز: بسمله. حمداً لمن خلق الانسان وعلمه البیان وشکراً... قوله نحمدک اللهم الاصل فیه یا اللّه فحذف حرف الندا وعوض عنه المیم ولایقاس علیه.

خط: نسخ.

کاتب: عبدالواحدبن محمدبن نصر الحویزاوی.

عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. نشان تملک در پشت برگه آغاز نسخه: قد انتقل هذا الکتاب الی ملك اقل خلق اللّه محمدبن جوداللّه [ظ-] الحویزی بالبیع الشرعی.

۵۲ برگ، ۲۰/۵ × ۱۴، ۲۱ سطر، ۱۶/۵ × ۹

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد.

(ثبت ۲۱۱۸۲۸)

۱۰۶ || شرح قطر الندی (ظ)

(نحو ـ عربی)

آغاز: بسمله. الکلمة قول مفرد ش فأطلقوا الکلمة فی الجمله کقوله تعالی رب ارجعونی لعلی اعملوا صالحاً فیما ترکت وفی الاصطلاح علی القول المفرد.

خط: نسخ.
کاتب: حسین‌بن علی‌بن محمدبن الحسن‌بن زین الدین.
تاریخ: ۲۵ محرّم ۱۰۶۹ه.
عناوین و نشان‌ها قرمز. حاشیه‌نویسی شده. حواشی با امضای فاکهی دارد. رکابه‌نویسی شده. در پایان نسخه چند صفحه از میانهٔ کتاب دیگر نحوی صحافی شده است.
۱۱۲ برگ، ۱۹/۵ × ۱۴/۵، ۱۵ سطر، ۹×۱۴
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.
(ثبت ۲۱۱۸۲۹)

۱۰۷ || تقریرات اصول فقه

(اصول فقه ـ عربی)
از: شیخ محمدرضا معزی (ظ) (د: ۱۳۵۲ه).
آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة علی محمد وآله الطاهرین. اما بعد فقد اختلفوا الاصحاب فی ان الاصل فی الطلب ان یکون تعبدیاً او توصلیاً علی اقوال مختلفة.
انجام:... ولااقل من موافقة الجمع غالباً لما دل علی انك بایهما اخذت من باب التسلیم وسعك وانه غیر مناف له انتهی.
خط: نستعلیق.
کاتب: مؤلف [ظ].
حاشیه‌نویسی شده، خط خوردگی دارد.
۳۱ برگ، ۲۰ × ۱۵، مختلف سطر، ۱۳ × ۸
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.
(ثبت ۲۱۱۸۳۰)

۱۰۸ || لؤلؤة البحرین فی الاجازه لقرتی العین

(اجازات ـ عربی)
از: شیخ یوسف بحرانی (د: ۱۱۸۶ه).
کتابشناسی: مؤلف این اجازه‌کبیره را در سال ۱۱۸۲ در کربلا به انجام رسانده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعلنا من اهل الروایة ونور قلوبنا بانوار المعرفة والدرایة... اما بعد فیقول الفقیر الی ربه الکریم والمتعطش لفیض جوده الجسیم یوسف بن احمدبن ابراهیم.
انجام:... فاجتهدا فی تصحیح ذلك حسب الامکان وتحصیل النسخة المحتاج الیها فی ذلك من کل مکان فکأنما مأذونان فی ذلك لیتم النفع بها للطالبین ویعظم الوقع لها فی صدور الراغبین.
خط: نسخ.
کاتب: محمدبن آخوند ملاابوطالب شوشتری.
تاریخ: ۱۲۳۶ه.
نشان‌ها و عناوین قرمز، در حاشیه تصحیح شده، در روی صفحهٔ بدرقه: «واقع شد عقد جواهر دختر حج نورالله برای محمد پسر حج حسین... شب دوازدهم رجب سنهٔ ۱۳۰۳...».
۸۶ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، ۲۰ سطر، ۱۵×۹
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد،

گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۳۱)

۱۰۹ || تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیة

(منطق ـ عربی)

از: قطب‌الدین محمدبن محمد بویهی رازی (د: ۷۶۶ه‍).

کتابشناسی: شرحی است بر متن شمسیه دبیران کاتبی.

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۳۸۸، ش ۱۳۹۵؛ کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۰۶۳.

آغاز: بسمله. ان الهی در تنضم ببیان البیان وان ازهر زهر تنشر فی اردان الازهان حمد مبدع انطق الموجودات... ان اشرح الرسالة الشمسیة وابین فیه القواعد المنطقیه علما منهم.

انجام: فلابدّ ان تکون خارجة عن موضوعاتها لامتناع ان یکون جزء الشی مطلوبا بالبرهان لانّ الاجزاء بینه الثوب للشیء ولیکن هذا آخر ما اوردنا ایراده فی هذا الاوراق والحمد لواجب الوجوب ومفیض الارزاق والصلوة علی افضل البشر علی الاطلاق وآله اجمعین والحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲۷۰.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه نویسی شده. بین برگ اول و دوم مطالبی افتاده است. متن شمسیه بر فراز صفحات نوشته شده است. در هامش بعضی صفحات تصحیح شده و حاشیه‌نویسی شده است.

۱۰۳ برگ، ۱۴/۵ × ۲۱/۵، ۲۰ سطر، ۱۳/۵×۸

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۳۲)

۱۱۰ || شرح الکافیه

(نحو ـ عربی)

از: ملا جامی (ظ).

کتابشناسی: شرحی است مزجی برکافیهٔ ابن حاجب.

آغاز:(افتاده) حمار مما فاوه مکسور والمده بحالها علی امره وحمیر غالباً وجاء حیران والصوار القطیع من البقر والشمایل بخلاف الیمین وللخق ونحو غراب.

انجام:(افتاده) استشقالا والاولی عدم الفرق لان حروف الحلق لایوجب الفتح والا کان کل ما فیه حرف الحلق مفتوح العین فی غیر باب المغالبه ولیس کذلك مع.

خط: نسخ.

نشان‌ها سیاه. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزی در ۲۴ جمادی الاخره ۱۲۹۴ه‍ بر پشت برگ آخر نسخه.

۹۰ برگ، ۱۰ × ۲۰/۵، ۱۴ سطر، ۵ × ۱۴/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد آبی. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۳۳)

۱۱۱ || معجزات معصومان

(فضایل و معجزات ـ فارسی)

از: محمدبن حسین قطب‌الدین کیدری [ظ] (سده ۶ه).

کتابشناسی: شامل معجزات پیامبر اکرم و ائمه اطهار است که در این نسخه تا امام سجاد ادامه یافته است. مرحوم محمدطاهر معزی مالک نسخه در روی برگ نخست نسخه استظهار کرده که این نسخه از تألیفات قطب‌الدین کیذری است.

آغاز: (افتاده) در نیم روز وقت قیلوله در حجره بود سه تن از مشرکان بیامدند و دستوری خواستند و بیش رسول آمدند یکی گفت ای محمد تو گفتی که من از ابراهیم فاضلترم.

انجام: (افتاده) معجزه دیگر روایت کرد که ابن شهاب الزهری گفت من حاضر بودم آن روز که علی بن الحسین را ساز کردند تا از مدینه بیش عبدالملک مروان بردند... در محمل وی جز آهن که بر وی بود نیافتیم زهری گفت پس از آن بیش عبدالملک مروان شدم وی مرا...

خط: نسخ.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزی بر روی برگ نسخه.

۸۰ برگ، ۱۲ × ۲۰/۵، ۱۴ سطر، ۷/۵ × ۱۴/۵

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، عطف تیماج مصنوعی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۳۴)

۱۱۲ || الاجازات

(علوم حدیث ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی و... .

کتابشناسی: مشتمل بر صورت اجازات زیر: اجازهٔ مولی اسدالله بن اسماعیل تستری؛ اجازه محمدبن مهدی اصفهانی شهرستانی به مولی اسدالله بن اسماعیل؛ اجازهٔ سیدعلی طباطبایی صاحب ریاض المسائل به مولی اسدالله بن حاج اسماعیل در ۱۲۱۱ه؛ اجازه مولی اسدالله بن اسماعیل از احمدبن زین‌الدین بن ابراهیم در ۱۲۹۹ه؛ اجازهٔ مولی احمد نراقی به شیخ مرتضی انصاری؛ اجازه شیخ محمدرضا معزی از شیخ محمد طاهر معزی در ۱۲۹۹ه؛ اجازهٔ شیخ محمدکاظم بن شیخ محمد معزی از شیخ محمدرضا معزی در جمادی الاولی ۱۳۵۲ه.

آغاز: بسمله. حمدله والصلوة علی محمدوآله الطاهرین. وجدت فی بلدة الکاظمین، مجلدا مشتملا علی ثلاث رسائل منهج التحقیق فی مسئلة التوسعة والتضیق ومبلغ النظر ونتیجة الفکر فی مسئله طلاقیه.

انجام: از برای من جائز شده از روایات معصومین علیهم الصلوة والسلام سیّما کتب اربعه وجوامع متأخرین وتألیفات مؤلفین معقول و منقول واوصیه بملازمة التقوی والتحذز عن متابعة الهوی و اسئل الله أن یوفقه لما یحب ویرضی انشاء الله، کتبت فی جمادی الاولی ۱۳۵۲ (افوض امری الی الله... محمدرضا).

خط: نستعلیق.

۱۶ برگ نسخه نوشته شده و بقیه نانوشته مانده است.

۱۷۵ برگ، ۱۲/۵ × ۲۱، مختلف سطر، ۶/۵ × ۱۴/۵

(ثبت ۲۱۱۸۳۵)

۱۱۳ || مجموعه

(فارسی)

۱. حسنیه (۱ ب ـ ۴۷ الف).

از: مولی ابراهیم‌بن ولی اللّه استرآبادی (م سدهٔ دهم‌ه).

ترجمه به فارسی از رساله‌ای است که مترجم آن را به ابوالفتوح رازی مکّی نسبت داده است.

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۹۷، ش ۴۵۲.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی منّ علینا بمعرفة الأنبیاء والأئمة المعصومین... چنین گوید فقیر حقیر بی‌بضاعت و غریب مهجور بی استطاعت ابراهیم استرآبادی.

انجام: آنکه این مخلص کمترین راکه مترجم این رساله شریفهٔ نامیه است بفاتحه یاد نمایند که مقصودم از این کلمات نه اظهار فضیلت و شهرت و اعتبار است بلکه غرض استدعای فاتحه و دعا و استغفار است.

۲. **مقتل منظوم** (۴۸ ب ـ ۶۵ الف)

(شعر ـ فارسی)

از: ابراهیم بن محمدباقر جوهری (م ۱۲۵۳ه).

کتابشناسی: رساله‌ای با عنوان نخبة المناقب والمصائب با همین آغاز در مرعشی/۱۱۸۹ از غلام علی‌بن محمدابراهیم وجود دارد که نباید ارتباطی با این منظومه داشته باشد.

مقدمه چهارده بند در تعزیه ابی‌عبداللّه است که در بند چهاردهم در بیت خواموش جوهری که بگردون بلند شد.

از نظم گریه خیر تو فریاد روزگار نام مؤلف آمده است.

نک: الذریعه.

آغاز: بسمله. نحمدک اللهمّ یا من خصّنا بمصیبة من بکا علیه السموات وسکّانها والجبال وخزّانها والارض وقیعانها... ویغرق عیون الباکین فی هذه الطوفان.

انجام: ای قوم آیا حلال پیغمبر را حرام یا حرام او را حلال نموده‌ام. ای اهل کوفه و... منم آن حسینی که مرا پیغمبر شما مکرّر می‌بوسید.

خط: نسخ.

تاریخ: رسالهٔ اول: یک شنبه نهم شوال ۱۲۶۱ه.

رکابه‌نویسی شده. در رساله دوم: نشان‌ها قرمز. در چند برگ انتهای مجموعه یادداشتی در آداب افطار و صائم، موعظه‌ای از پیامبر اکرم(ص) و چند دعا و طلسم آمده است. در بین صفحات رساله دوم چندین صفحه سفید مانده است.

تملک شیخ محمدطاهر معزی بر برگ نخست.

۷۴ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۲۳ سطر، ۹/۵ × ۱۶

جلد: تیماج قهوه‌ای با مجدول گره‌دار با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۸۳۶)

۱۱۴ || الفوائد الضیائیه

(نحو ـ عربی)

از: نورالدین ملا عبدالرحمان‌بن احمد جامی نقشبندی (م ۸۹۸هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۳۴۶، ش ۱۶۰۹؛ معجم المطبوعات العربیه، ج ۱، ص ۶۷۱ـ۶۷۲؛ مجلس ش ۳۱۷ و ۸۱۶۲ و ۸۷۲۷ و ۳۲۹ طباطبائی و ۱۰۵۴۲.

آغاز: بسمله. الحمد لولیّه والصلوة علی نبیه وآله واصحابه المتأدّبین بآدابه اما بعد فهذه فواید وافیه کل مشکلات الکافیه للعلامة المشتهر فی المشارق والمغارب الشیخ ابن الحاجب تغمده اللّه بغفرانه.

انجام: المفتوح ما قبلها تقلب الفا «کقولك فی اضربن اضرابا تشبیهاً له بالتنوین فانّ التنوین اذا انفتح ما قبلها تقلب الفا واذا انضمّ او انکسر یحذف نحو انما اصبت خیراً واصابنی خیر وختم لی خیر.

خط: نسخ.

کاتب: اشرف بن محمدعلی موسوی در مسجد جامع دزفول.

تاریخ: دوشنبه ۲۰ رمضان ۱۲۳۷هـ.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک محمدکاظم معزی با مهر بیضی محمدکاظم بر روی برگ نخست نسخه.

۲۳۵ برگ، ۱۴ × ۲۱، ۱۴ سطر، ۷/۵ × ۱۳/۵

جلد: **مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی قهوه‌ای.**

(ثبت ۲۱۱۸۳۷)

۱۱۵ مجموعه

۱. هدیة المؤمنین (۸ ب ـ ۹۵ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سید نعمت‌اللّه بن عبداللّه حسینی جزائری (م ۱۱۱۲ هـ).

کتابشناسی: در دو باب طهارت و صلاة است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی فقهنا فی امور الدین وجعل الصلاة قربانا لعباده... فان الفقیر إلی اللّه عبده نعمت اللّه الحسینی الجزایری یقول لایخفی علی اخواننا فی الدین... انّنا فی هذه الزمان فی شدّة الحال.

انجام: خاتمة تتضمّن دعاء عظیم القدر وهو ما رواه عمر بن شعیب... وهو دعاء البیت المعمور اذاکان الملائکة یطوفون به کملت الرساله.

تاریخ ۱۱۵۴ هـ.

۲. الدرر المنثورة فی الاحکام المأثوره (۹۹ ب ـ ۱۳۷ب) (فقه امامیه ـ عربی و فارسی)

از: سیدعبدالکریم‌بن محمدجوادبن عبداللّه‌بن نورالدین‌بن نعمت‌اللّه جزائری.

کتابشناسی: مؤلف پس از تألیف شرحی مبسوط بر مقدمهٔ بدایة الهدایة موسوم به نهایة الکفایة، تألیف کتابی مشتمل بر احکام خمسه را شروع کرده و آن را الدرر المنثورة نام نهاده است. نسخه مشتمل بر کتاب النکاح است که ترجمهٔ

فارسی آن هم زیر سطور قرار داده شده است.

آغاز: اما بعد فیقول العبد المذنب الاثیم ابن محمدجواد بن عبداللّه‌بن نورالدین‌بن نعمت‌اللّه الموسوی... ان اسمیه الدر المنثورة فی الاحکام المأثورة ورتبة علی مقدمه وخمسة وثلاثین کتابا کتاب التاسع عشر فی النکاح... الدرماء اللعب الولو (وان لم تکن حسناء: که گوشتین باشد ساق پای او زاینده باشد هرچند نیکوروی نباشد).

انجام: الثانی لو ترک لزوجته نفقة ثم مات رجع الباقی فی المیراث: اگر گذاشت برای زن نفقه بعد از آن مرد برمی‌گردد آنچه مانده در میراث. کتاب النکاح فی در المنثورة فی الأحکام المأثوره لسیدعبدالکریم.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۳۸)

۱۱۶ || فتح اللطیف الخیر
= شرح الترصیف فی التصریف

(صرف ـ عربی)

از: عبدالرحمن بن عیسی عمری مرشدی (د: ۱۰۳۷هـ).

کتابشناسی: کتاب شرحی است بر منظومهٔ الترصیف فی التصریف. مرشدی تصریف عزالدین زنجانی را به نظم کشیده و خود آن را شرح کرده است.

نک: فهرست ملک، ج ۱، ص ۱۳۳ـ۱۳۵، نسخه ش ۵۷۷۳؛ فهرست آستان قدس، ج ۱۲، و برای اطلاع از خاندان علمی مرشدی ر.ک: فهرست آستان قدس، ج ۱۲، ص ۵۰۳ـ۵۰۶.

۱۱۷ || نجاة العباد

(فقه شیعه ـ عربی)

از: شیخ محمدحسن بن محمدباقر نجفی (د: ۱۲۶۶هـ).

کتابشناسی: رسالهٔ عملیه صاحب جواهر است با حواشی با امضای «میرزا سلمه اللّه» و همچنین با رمز «ض».

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۵۹، ش ۲۹۲.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیقول العبد القاصر محمدحسن بن شیخ باقر انه قد التمسنی جماعة من المخلصین واهل الرغبة فی الدین...

انجام: ثم یفعل ذلك عند الثانیة ویصنع کما صنع بالاولی ویقف ویدعی اللّه کما دعی ثم یمضی الی الثالثة وعلیه السکینة والوقار ولایقف عندها واللّه العالم.

خط: نسخ.

کاتب: حاج مطربن شیخ رحیم.

تاریخ: ۵ شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۵۴هـ.

حاشیه‌نویسی شده، یادداشت تملک محمدتقی با مهر بیضی بر پشت برگ آخر، در حاشیه تصحیح شده، دارای نشان بلاغ.

۱۰۵برگ، ۱۵/۵×۲۰/۵، ۱۹سطر، ۸/۵×۱۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۱۸۴۰)

۱۱۸ || مجموعه

۱. کنز الرموز (۸ ب ـ ۵۷ الف)

(آداب و اخلاق ـ فارسی)

کتابشناسی: رساله‌ای است مشتمل بر خلاصهٔ اقوال علما و نفاق اعمال حکما منطوی برده فصل و خاتمه و هر فصلی را خاصیتی مخصوص است.

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۱۵۶، ش ۱۱۶۹، مجلس، ش ۸۸۷۱.

آغاز: بسمله الحمدلله علی افضاله... اما بعد این رساله‌ایست مشتمل بر خلاصهٔ اقوال علما و... فصل اول در بیان آنکه حکما گفته‌اند که ده چیز ذهن را بیفزاید.

انجام: پس عزفطه زبان بدعا و ثنا گشوده گفت یا رسول الله خدایتعالی ترا و علی را جزای خیر دهاد این بگفت و به سوی قوم خود باز گردید.

تاریخ: ۲۷ ربیع الاول ۱۰۷۸هـ.

یادداشت تملک شیخ محمدطاهر معزی در رمضان ۱۲۹۳هـ در پشت برگ ماقبل آخر.

۱ برگ.

۲. رساله در باب خوب و بد ایام ماه و هفته (۵۷ ب ـ ۸۱ ب) (اختیارات ایام ـ فارسی)

از: محمدباقربن محمدتقی، علامه مجلسی (م ۱۱۱۰هـ).

آغاز: بسمله حمدله... اما بعد چنین گوید احقر عبادالله محمدباقر بن تقی که این رساله‌ایست در میان آنچه از احادیث معتبرهٔ اهل‌بیت رسالت... معلوم می‌شود از سعادت و نحوست ایام هفته و ماه.

انجام: هرکه از آن وضو سازد هرگز اشعث و اغبر نگردد و ساقی این آب کوثر امیرالمؤمنین علی باشد که دوستان خود را آب دهد با یازده فرزند برگزیدهٔ خود و دشمنان خود را تشنه بدوزخ فرستد اللهم ارزقنا... واسقنا من حوض خاتم النبیین.

۳. در بیان بعضی از معجزات امیرالمؤمنین (۸۲ الف ـ ۱۲۹ ب) (فضایل ـ فارسی)

آغاز: در روایت آمده که شخصی از علمای یهود نزد ابوبکر آمده گفت در توریة خوانده‌ام که جانشین پیغمبر باید عالم‌تر و داناتر از جمیع امت پیغمبر باشد.

انجام: سپس حضرت پیغمبر فرمود از برای زنی که نافرمانی کند شوهر خود را... لحال زنی که راضی و خوشنود باشد از او شوهر.

خط: نسخ. عبارات عربی معرب.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. پیش از شروع رسالهٔ کنز الرموز در هفت برگ ترجمه چندین حدیث از امیرالمؤمنین در بیان حال انسان در وقت احتضار و بعد از وفات آمده است.

۱۳۰ برگ، ۱۵ × ۱۲، ۱۰ سطر، ۸/۵ × ۱۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۴۱)

۱۱۹ || التصریف

(صرف ـ عربی)

از: عزالدین ابراهیم‌بن عبدالوهاب زنجانی (م بعد از ۶۵۵هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۱۳۸ـ۱۱۳۹.

آغاز: (افتاده) لغة التغيير وفى الصناعة تحويل الاصل الواحد الى امثلة مختلفة لمعان مقصودة لاتحصل الا بها.

انجام: فالوصف بالواحدة كقولك رحمته رحمة واحدة ودحرجته دحرجةً واحدة والفعلة بالكسر لنوع من الفعل تقول هو حسن الطعمه والجلسة والركبة.

عناوين قرمز. با حواشی فارسی بسیار. يادداشت تملک محمدکاظم معزی با مهر بیضی «عبده محمدکاظم» بر پشت برگ آخر نسخه. ۲ برگ پایان نسخه نونویس است.

۹۹ برگ، ۱۶ × ۲۰، ۴ سطر، ۶ × ۱۳.

جلد: تیماج مصنوعی شکلاتی، عطف و گوشه‌ها فندقی.

(ثبت ۲۱۱۸۴۲)

۱۲۰ || شرح الفوائد

(کلام ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح یکی از متون کلامی است با عنوان الفوائد نوشتهٔ علامه، چنانکه در انجام نسخه آمده است. در اعیان الشیعه (ج ۸، ص ۴۸) از شیخ نورالدین علی نام برده شده که فوائد علامه را شرح کرده است.

آغاز: (افتاده) الفاعل من لوازم الهيئه الممكنة مطلقا فانها اسما وجدت كانت متصفة بهذا الاحتاج سواءً كان اتصافها...

انجام: والرابعة المعلوق بالعين المهملة وهو مثل المعلاق وهو ما يعلق به شيئا قال ابوعبيده لانظير لهذه الاربعة. هذا آخر ما اوردنا ايراده على فوائد العلامة مما تحتاج اليه من كشف مشكلاتها وحل معضلاتها والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب بعون الملك الوهاب.

تاریخ: ۱۰۰۴ در کربلا.

رکابه‌نویسی شده؛ در حواشی امضاهایی «ح ن مدظله العالی»، «زنجانی» «منه ره»، «منه رحمةالله تعالی» دارد. از مؤلف با تعبیر «الفاضل الشارح» یاد شده است.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۴۳)

۱۲۱ || التجارب

(طب ـ عربی)

از: محمدبن زکریا رازی (د: ۳۱۳هـ).

نک: فهرست سنا، ج ۱، ص ۱۸۸؛ فهرست ملک، ج ۷، ص ۴۳۳.

آغاز: بسمله. هذاكتاب نظمنا فيه ماكان علقة تلميذ الحكيم الفاضل ابى بكر محمدبن زكريا الرازى عند السماع من لفظه مما أشار به على الساكمين عن عوارض عللهم... باب فى الصداع.

انجام: (افتاده) ويتجرع منه مقدار درهم واحد دفعة ومن دهن اللوز اخرى ويتخذ له فالوذج دقيق بدهن لوز.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، یک رسالهٔ طبی مختصر هم در ابتدای نسخه

آمده است، ناقص الاول والآخر که... احتمالاً یکی دیگر از تألیفات رازی است.

۱۱۰ برگ، ۱۳ × ۲۰، ۱۶ سطر، ۷ × ۱۳/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد زرد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی.

(ثبت ۲۱۱۸۴۴)

۱۲۲ || مجموعه

۱. الالفیه (۱ ب ـ ۲۳ ب)

(فقه ـ عربی)

از: ابوعبدالله محمدبن محمد مکّی (د: ۷۸۶ه).

کتابشناسی: این کتاب در یک مقدمه، سه فصل و یک خاتمه تدوین شده است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۹۶، ش ۱۱۹۵.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین... وبعد وهذه رسالة وجیزة فی فرض الصلوة اجابة لالتماس من طاعته حتم... .

انجام: (افتاده) وانما یجب القضا علی التارک مع بلوغه وعقله واسلامه وطهارة المرأة من الحیض والنفاس اما عادم المطهر فالأولی.

۲. الرسالة الرضاعیة (۸۳ الف ـ ۱۰۹)

(فقه ـ عربی)

از: نورالدین علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی (د: ۱۰۴۰ه).

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۱۹۲، ش ۱۱۷۹.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمدلله کما هو اهله والصلوة علی محمد وآله اعلم وفقك الله انه قد اشتهر علی السنة الطلبة فی هذا العصر تحریم الهر أعلی بعلها بارضاع بعض... .

انجام: (افتاده) فقد ارتکب العمل لقیاس وصرّح عن اصول المقدرة وذلك باطل قطعاً وقول فی الدین بغیر عمل الثانی.

خط: نسخ.

خط: رسالهٔ اول نستعلیق و رسالهٔ دوم نسخ. تملک محمدطاهر با عبارت: «بسمه‌الله تعالی للقاصر محمدطاهر عفی عنه فی محرم من سنه ۱۲۹۹» در پایان نسخه. افزون بر ۲ رسالهٔ زیر اوراقی چند از کتابهایی در فقه (صیغ العقود) منطق و طب در این نسخه آمده است، رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها شنگرف.

۱۰۹ برگ، ۱۹ × ۱۳، مختلف سطر، مختلف.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۴۵)

۱۲۳ || الرحمة فی الطب والحکمة

(طب ـ عربی)

از: مهدی بن علی صبیری یمنی (سدهٔ ۹ه).

نک: فهرست کتابخانه ملی، ج ۹، ص ۱۶۶، ش ۱۱۷۹، عربی؛ فهرست نمازی خوی، ص ۱۸، ش ۷۲۵.

آغاز: (افتاده) الثانی من الادویه انشاءالله تعالی زیادة خلط السودا اذاکثر الانسان من اکل الاغذیه الیابسة کالعدس والدخن ولحم البقر والبادنجان.

انجام: (افتاده) صفة المعجون الفلاسفة

النافعة من الفضول البلغمية ويقوی القلب ویفرح ويهضم الغذاء ويقطع سلسل البول ويسكن الريح... .

خط: نسخ.

کاتب: **محمدعلی بن مرحوم محمدعزیز الخلخالی**

تاریخ: **سه‌شنبه ۲۷ صفر المظفر ۱۱۱۳ه.**

نشان‌ها و عناوین قرمز، حاشیه‌نویسی شده، رکابه‌نویسی شده، یادداشت تملک محمدطاهر معزی بر یک برگ به آخر مانده نسخه.

۴۶ برگ، ۱۷/۵ × ۱۲/۵، ۱۶ سطر، ۱۲/۵ × ۶/۵

جلد: **مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.**

(ثبت ۲۱۱۷۴۶)

۱۲۴ || مجموعه

۱. مجموعه ادعیه (۱ الف ـ ۲۳ ب)

(دعا ـ عربی و فارسی)

از: ناشناخته.

آغاز: (افتاده) یا اللّه الحسیب الجلیل یا اللّه الکریم الرقیب یا اللّه الواسع الحکیم.

انجام: یارسی التوامح، فی ارضه السوانح، اطوادها البواذخ، اوثادها الرواسخ من صنعه القدیم.

۲. منشئات (۲۴ الف ـ ۵۲ ب)

(ادبیات ـ فارسی)

از: ناشناخته.

آغاز: (افتاده) دیگر گرگوئی یا علی... طولی و عریض... چون عنوان صحائف.

انجام: (افتاده) از خط شریف لفظ منیف منشی المسالك منشأ الفاضل ملجأ الافاضل ترجمان السلطان... طاوسی الخط قاموسی اللفظ المعروف بحسن الخط... .

۳. **کتابی فقهی** (فقه امامیه ـ عربی)

کتابشناسی: مشتمل بر بحث مقدمات نماز است.

آغاز: (افتاده) والغساله کالمحل قبلها وعفی عمّا لایری من الدم وعمّا نقص عن سعة درهم البغلیّ وعن نجاسة ثوب المربيّة... .

انجام: (افتاده) الثانی مراعات اعرابها وتشدیدها علی الوجه المنقول بالتواتر فلو قرء بالشواذ بطلت الثالث مراعات ترتیب کلماتها وآیتها علی المتواتر الموالات فلو سکت طویلا.

خط: **رسالهٔ اول نسخ معرب. دوم: تعلیق. سوم: نسخ.**

۶۱ برگ، ۱۵ × ۲۱/۵، مختلف سطر.

جلد: **مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی مشکی.**

(ثبت ۲۱۱۸۴۷)

۱۲۵ || مجموعه

۱. النکت الاعتقادیه (۱ الف ـ ۱۲ ب)

(عقاید ـ عربی)

از: ابوطالب محمدبن حسن‌بن یوسف‌بن مطهر، فخرالمحققین (م ۷۷۱ه).

کتابشناسی: این رساله به شیخ مفید نسبت داده شده که اشتباه است. متن کتاب ترجمه را زیرنویس دارد.

نک: مقالهٔ «الشیخ المفید وعطاؤه الفکری الخالد» از مرحوم سیدعبدالعزیز طباطبائی، فهرست مرعشی، ج ۲۸، ص ۱۳۲ ـ ۱۳۵؛ الذریعه، ج ۲۴، ص ۳۰۲، ش ۱۵۸۳.

آغاز:(افتاده) الموجب... الفعل سبب اشتماله علی مفسدة صارفة الایجاد وکراهیة لافعال عبده عبارة عن نهیه... فان قیل اما الدلیل علی انه مرید لافعال نفسه فالجواب... انه تعالی خصص وجود الحوادث بوقت دون وقت.

آغاز ترجمه: وکراهیة افعال بنده است یعنی نهی کرده است که معنی حرام نکنند هرگاه اختیار.

انجام: فان قیل ما الدلیل علی ان کل ما جاء به النبی حق فالجواب الدلیل علی ذلك انه معصوم وکلما اخبر به المعصوم یکون حقا و الا لم یکن معصوم وکلما اخبر به النبی (ص) حق والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمدوآله الطاهرین.

انجام ترجمه: وهرگاه معصوم نباشد پس جمیع اخبار دروغست و باطل، پس ثابت شد که حضرت النبی (ص) معصومست جمیع اخبارکه آورده حق است الحمدلله رب العالمین.

۲. **الالفیه** (۱۳ ب ـ ۵۵ الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوعبدالله محمدبن مکی، شهید اول (م ۷۸۶ھ).

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۹۶، ش ۱۱۹۵.

آغاز: بسمله. حمدله... فهذه رسالة وجیزة فی فرض واعلم انها تجب کل بالغ عاقل. آغاز ترجمه: این رساله که مختصر است از برای فرض بدان بدرستی که نماز واجب است بر هر بالغ و عاقل.

انجام: ولا یقضی الجمعة والعیدان ولا الایات لغیر العالم بها مالم یستوعب الاحتراق ولواطلق القضا علی صلوة الطواف والجنازه جاز وکذا لنذر المطلق.

انجام ترجمه. یا اگر تمام ماه و آفتاب نگرفته باشد قضا لازم نیست و اگر تمام گرفته هرگاه باشد قضا لازم است.

۳. **الجعفریة** (۵۵ ب ـ ۱۳۸ الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: نورالدین علی‌بن حسین بن عبدالعالی کرکی (م ۹۴۰ھ).

کتابشناسی: درباره نماز و مقدمات در یک مقدمه و ۵ باب است. تاریخ فراغت از تألیف پنج شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۹۱۷ در مشهد مقدس است.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۱۱۰، ش ۴۵۷.

آغاز: بسمله الحمدلله الولی الحمید المبدی المعید الفعال لما یرید... اما بعد فانّ التماس من اجابته من افضل الطاعات واسعافه بقضاء حاجته من اقرب القربات ان اکتب رسالة مرجزة تشتمل علی واجبات الصلوة.

انجام: وباقی الصلوات المندوبات مذکورة فی کتب باقی الاصحاب... وصلوة الاعرابی

فانها اربع ولیکن هذا آخر ما ذکرناه فی هذالرسالة والحمدلله الذی وفق لاتمامها... وفرغ من تسوید مؤلفها العبد المذنب الجانی علی بن عبدالعالی وسط نهار الخمیس تقریباًعاشر جمادی الاخر سنه سبع عشرة وتسعمائه من الهجرة النبویه... صلوات الله علی مشرفها بمشهد سیّدی... افضل الصلوة والسلام والحمدلله رب العالمین.

کاتب: **محمدامین‌بن نعمت‌اللّه‌بن هدایت‌اللّه‌بن علی بن حاجی محمدبن احمد الامزایی الحسینی الدزفولی الخطیب.**

تاریخ: ذوالقعدهٔ ۱۰۵۱.

کاتب: رسالهٔ اول ملا محمدرضا شوشتری و رسالهٔ دوم محمدتقی بن غلامعلی.

عناوین و نشان‌ها قرمزرنگ. یادداشت تملک محمدرضا در شوال ۱۳۱۹ بر برگ نخست. یادداشت استعاره محمدطاهر از حاج سیداشرف بر برگ آغازین رسالهٔ سوم در حاشیه رساله اول. حواشی به فارسی. ترجمهٔ فارسی رسالهٔ دوم زیر سطور عربی.

۱۳۸ برگ، ۱۵ × ۲۰ مختلف سطر.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۴۸)

۱۲۶ || مجموعه

۱. رساله شکّیات (۱ ب ـ ۲۶ ب)

از: محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (د: ۱۱۱۰هـ).

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی ازاح ظلمات الشبهات والشکوک والارهام عن مناهج المسائل والاحکام شریعة سیدالانام... چنین گوید.

انجام: جمیع مؤمنان را در سایر احوال از شر او محفوظ دارد. بمحمد وآله الطاهرین.

انجامه: باینجا ختم شد این رساله عجالة در مشهد مطهر منور امام المؤمنین ومولی المسلمین وبضعة سیدالمرسلین علی بن موسی الرضا صلوات اللّه علیه وعلی ابائه الطاهرین واولاده المعصومین در روز دهم ماه ذی القعدة الحرام از سال هزار و هشتاد و پنجم از هجرت والحمدللّه اوّلا واخرا وصلی اللّه علی محمدوآله المقدّسین.

۲. اوصاف الاشراف (۳۷ ب ـ ۶۶ ب)

(سیر و سلوک ـ فارسی)

از: نصیرالدین محمدبن محمدبن حسن معروف به خواجه نصیرالدین طوسی (د: ۶۷۲هـ)

کتابشناسی: این کتاب را به درخواست محمدبن بهاءالدین محمدجوینی بعد از اخلاق ناصری در شش باب نوشته است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۴۷۷، ش ۱۸۶۶.

آغاز: بسمله. سپاس بیقیاس بار خدایی را بسبب آنکه هیچ عقل را قوت اطلاع بر حقیقت او نیست.

انجام: اینست آنچه مطلوب بود از تنبیه بر حقیقت نفس بحسب این موضع و این قدر کفایتست در معرفت نفس ناطقه.

۳. کتاب الحقائق (باب پنجم) (۶۷ الف ـ ۷۳ ب).

از: مولی محسن فیض کاشانی (د: ۱۰۹۱هـ).

کتابشناسی: کتاب حقائق تلخیصی از محجّة البیضاء مؤلف است.

آغاز: بسمله. الباب الخامس فی الیقین والتوکل قال اللّه تعالی وبالاخرة هم یوقنون.

انجام: وقال الباقر علیه السلام بئس العبد عبدله طمع یقوده وبئس العبد عبدله رغبة تذله وقال الصادق علیه السلام شرف المؤمن قیام اللیل وعزّه استغناؤه عن الناس.

خط: رسالهٔ اول و سوم نسخ و دوم نستعلیق.

کاتب: رسالهٔ اول محمدبن محمدتقی.

تاریخ: رسالهٔ اول ۱۱۷۴هـ.

رکابه‌نویسی شده، علایم و نشان‌ها قرمز، در نسخه یک برگ که صفحه‌ای از آن دربارهٔ رزق و صفحه دوم عبارتی منقول از حقایق مولی محسن فیض است پس برگی از زادالسالك آنگاه دو برگ از رساله در تجوید، پس برگی از حلیة المتقین در پایان نسخه اشعار دوازده امام از حجابی، عبدالعلی، ملاخطایی، واعظی، ابن نجمی و شیخ لطف اللّه آمده است.

۷۸ برگ، ۱۴/۵ × ۱۹، مختلف سطر.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۸۴۹)

۱۲۷ || مجموعه

۱. رساله فی بیان ما ادعاه المنطقیون من انحصار الجزء المفرد المحمول علی الماهیة فی الجنس والفصل (۱ ب ـ ۱۰ الف) (منطق ـ عربی)

از: محمد المدعو بمصلح الدین.

آغاز: بسمله. وبك نعتصم یا کریم. بعد تمهید فصل من جنس الحمد للمفصل المنعام... یقول الفقیر الی اللّه المتین محمد المدعو بمصلح الدین ان هذا رسالة فی بیان ما ادّعاه المنطقیّون من انحصار الجزء المفرد المحمول.

انجام: فیکون فصلا لها مکان فصلا... وهکذا الی ان ینتهی الی تمام مشترک یکون هذا البعض مختصابه اذ یلزم تمام مشترکات غیر مشاهیة... بتعین الاوّل.

۲. فوائد دوانی بر منطق (۱۴ب ـ ۲۸ب) (منطق ـ عربی)

از: جلال‌الدین محمد دوانی (م ۹۰۷هـ).

آغاز: بسمله. رب یسّر وتمم بالخیر یاکریم قوله ورتبته علی مقدمة الترتیب جعل کل شیء فی مرتبة... قال الشارح الرسالة قد یتهم منه انه اشاره الی ان الظاهر ان یقول رتّبتها.

انجام: قوله بخلاف التصورات فان اکتسابها الی المعنی... وبما ذکرناه یندفع المنافاة بین ما ذکرهنا وبین ما ذکره اولا من ان کل مرکب صادر عن فاعل مختار لابدّ له من علة مادیة و صوریّة فانه شامل للعرض المرکب الصادر عن المختار فافهم.

۳. شرح الشمسیه (۲۹ ب ـ ۱۲۱ ب) (منطق ـ عربی)

از: محمودبن نعمت اللّه.

آغاز: بسمله. رب یسر وتمم بالخیر. الحمدلله الذی ابدع بحکمته اجناس الماهیّات وانواعها... اما بعد فهذه (ظ) نبذه قلیلة من الشبه... ما استفادها احقر عباداللّه محمودبن نعمت‌اللّه من المحققین الذین... .

انجام: المراد بالسور هو اللفظ الکائن فی القضیه الدال علی کمیة... وکون لام الاستغراق والعهد والنکرة الواقعة فی سیاق النفی کذلک محل تامل ... وصورها کل ولیس بعض وبعض لیس کل یحتمل ان یراد بلیس کل.

۴. رسالة فی تحقیق مباحث الوجود الذهنی (۱۲۲ب ـ ۱۲۹ب) (فلسفه ـ عربی)

از: محمدباقربن محمد استرآبادی، میرداماد (م ۱۰۴۰هـ).

آغاز: هوالمعبود الباقی اعلم ان القوم اختلفوا فی الوجود الذهنی ما ثبت بعض ونفاه بعض آخر منهم وهم الحکماء... استدلوا علیه بوجوه الاول انا نتصور ما لا وجود له اصلا فی الخارج.

انجام: ثم اقول واستبان منه الدفاع ما ذکره بعض المدققین... لم یکن هناک علة بها لغیر متصفا بالوجود فانّ شان العلّة ان یرجح احد الطرفین المتادیین علی الآخر فاذا لم یکن هناک طرفان متساویان فای حاجة الی العلّة وقد صححها.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول: عبدالحی بن عبدالملک.

تاریخ: رسالهٔ اول ۱۲ ربیع الآخر ۹۶۰ و رسالهٔ دوم ۱۷ رجب ۹۶۰ هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۱۳۳ برگ، ۱۲/۵ × ۱۹/۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت: ۲۱۱۸۵۰)

۱۲۸ || مجموعه

۱. کتابی در منطق (الف ـ ۷۰ ب)

(منطق ـ عربی)

کتابشناسی: شرح کتابی در منطق با عناوین «قوله ـ اقول» است.

آغاز: (افتاده) یونانیة تعصم مراعاتها الذهن عن الخطاء فی الفکر حصل عنده مقدمة کلیة وهی ان کلّ مسئلة منه لها مدخل فی تلک العصمة وتمکّن بذلک من ان یعلم.

انجام: فهو اصل فیه نظر فافهم تستغنی فیه عن الاطالة والاستعاب فإن مسائل التفریع فی الاستثناء کثیرة لایلیق ذکرها بهذا المختصر.

کاتب: اللّه مبارک (ظ).

۲. العوامل (۷۶الف ـ ۹۶الف)

(نحو ـ عربی)

کتابشناسی: شرحی است مزجی بر عوامل عبدالقاهر جرجانی.

آغاز: (افتاده) فوائد غرایب المفتاح وابتداء اوّلاً بآیة من کتاب اللّه تعالی تیمّناً وتبرّکاً وبیت من الأبیات لنفد مهارة وتموّناً معتصماً بحبل الرشاد... قال رب انی لا املک الا نفسی.

انجام: الباب الرابع فی العوامل المعنویّة علی الباب الخامس فی فصول من العربیة... قلنا هذا السؤال عام فی کلّ حصر جعلیّ لاعقلیّ

لکن یرفع بالاستقراء یعنی اذا لم یکن البحث من جهة العاملیة فهو الخامس بالاستقراء لا بالعقل لان العقل یجوز ان یکون شیئاً آخر.

خط: نسخ.

عناوین مشکی، نشان‌ها قرمز. دارای حواشی با امضای «س».

تاریخ: ۱۲۳۷ھ در دزفول.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۹۷ برگ، ۱۴/۵ × ۲۱، ۱۸ و ۱۷ سطر، ۸ × ۱۵

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۵۱)

۱۲۹ || اسرار الآیات [ظ]

(تفسیر فلسفی ـ عربی)

از: صدرالدین محمدبن ابراهیم، ملّا صدرا (م ۱۰۵۰ھ).

کتابشناسی: بعضی مباحث کتاب: الفصل الثانی فی العلم بالسموات والارض وما بینهما ان فی خلق السماوات والارض لآیات للمؤمنین وفی خلقکم...؛ فی کیفیة حرکات الافلاک وما یتبع ذلک؛ فی مقادیر الاجرام والابعاد لخلق السماوات والارض....

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۳۹، ش ۱۵۰.

آغاز: (افتاده) وکما انّ لکلّ منها بیان وهو ما ذکرناه فی هذه المباحث کلّا فی محلّه فکذلک لکل منها عیان وهو ان یتحقق العبد بهاء یشاهدها ونشیر الی ذلک... فی العلم السموات والارض.

انجام: (افتاده) ما فی دابة الا هو اخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم وظهر ایضاً من ذلک ان الغرض الاقصیٰ بناء العالم وادارة الافلاک وتسییر الکواکب وبعث الانبیاء وارسل وانزل الملائکة من السماء.

خط: نسخ.

یادداشت تملک محمدطاهر معزی در جمادی الثانیة ۱۲۹۴ھ بر روی برگ نخست نسخه.

در حواشی امضای «منه ره» دارد.

۱۳۸ برگ، ۱۵/۵، ۲۰/۵، ۱۹ سطر، ۱۰ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۵۲)

۱۳۰ || مجموعه

۱. الجوهر النضید (منطق ـ عربی)

از: حسن‌بن یوسف بن مطهر، علامه حلی (م ۷۲۶ھ).

کتابشناسی: شرحی است با عناوین «قال ـ اقول» بر تجرید المنطق خواجه نصیرالدین طوسی.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۲۹۰، ش ۱۳۵۶.

آغاز: بسمله. الحمدللّه المتفرد بوجوب الوجود... واکمل المعاصرین فی الفضائل والاخلاق نصیرالملّة والدین محمدبن الحسن الطوسی قدس اللّه الزکیه... وقفت علی مختصره الموسوم بالتجرید فی المنطق.

انجام: (افتاده) ومطالب التصدیق اثنان هما

هل ولم ومن المطالب الفرعية كم الشيء وهو يسأل به عن احواله وان الشيء وهو يسأل به عن مكانه ومتى.

۲. کتابی در منطق (۱۲۱الف - ۱۳۴ب)
(منطق - عربی)

کتابشناسی: شرحی است بر یکی از کتاب‌های منطقی با عناوین «قال - اقول».

آغاز: (افتاده) العنوانی ثابتاً له وقد بیّنا انّ نقیض الدائمة... هو المطلقه العامه لکن لا مطلقا بل دام الوصف العنوانی فنقیض العرفیه العامه هو المطلقه العامیه الوصفیه.

انجام: اقول السالبة الكلية اذا كانت ممكنة سواء كانت عامه او خاصة او مطلقة لاتنعكس لانه يتحمل ان يكون لشيء، خاصة غيرضروری الثبوت له ويمكن سلبها عن ما مرّ يصدق.

۳. شرح العوامل (۱۳۵ ب - ۱۴۱ ب)
(نحو - عربی)

از: عبداللّه‌بن ملاحسن‌بن ملامحمد رونی.

کتابشناسی: شرحی است بر مزجی بر العوامل تألیف عبدالقاهر جرجانی.

آغاز: بسمله وبه نستعين الحمدللّه الذی لايعلم جميع صفاته غيرذاته ودلّ على ذاته جميع مصنوعاته وصفاته... اما بعد فيقول العبد المعترف بالعجز والتقصير المحتاج الى ربّه الفقير عبداللّه‌بن ملامحسن بن ملامحمد الرونی.

انجام: وعامل لفظية سماعية اعنی اللام للمقدر عند ابن الحاجب.

کاتب: احمدبن عبدالرحمان نزد استاد خود محمدکلولانی.

تاریخ: ۱۱۲۸.

۴. شرح تصریف (۱۴۳ ب - ۱۶۶ ب)
(صرف - فارسی)

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. حمد آن خداوندی را که ارباب سعادت را توفیق تحصیل بخشید و اصحاب دولت را در سلك زمرهٔ اهل علم کشید... اعلم ان التصریف الخ بدان بدرستی که تصریف در لغت عرب.

انجام: (افتاده)... گفتند یعنی البته یاری کنی تو یکزن حاضره در زمان آینده و قیاس کن بر این مثال نظایر این مثالها را و اما.

۵. شرح الانموذج (۱۶۷ ب - ۲۳۰ الف)
(نحو - عربی)

از: محمدبن عبدالغنی اردبیلی (م ۶۴۷ه‍).

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۱۱۵، ش ۳۶۵.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی جعل العربية مفتاح البيان... ويعد يقول الفقير الى اللّه تعالى محمدبن عبدالغنى الاردبيلى... لما رايت مختصر الامام الهمام علامة العالم...

انجام: فأقول التنوين على ضمة... التأليف فيها كايجاد الممتنع بالذات والتصنيف... فی الثياب وذلك لانه شأن اسس على الاستعداد... ابتلى بشر صحبة الاضداد عصمنا الله من شرورهم... بخورهم.

عناوین نشان‌ها شنگرف، رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر بن محسن معزی

در ۱۲۴۹ه‍ بر روی برگ نخست نسخه.

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۵۳)

۱۳۱ || بصائر الدرجات

(حدیث ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن حسن‌بن فروخ صفار (م ۲۹۰ه‍).

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۱۲۴ـ۱۲۵، ش ۴۱۶؛ ش ۶۵۵، مجموعه طباطبائی مجلس.

آغاز: باب الأوّل فی العلم ان طلبه فریضة علی الناس محمدبن الحسن الصفار المعروف بمهزله عن ابراهیم بن هاشم... قال رسول اللّه (ص) طلب العلم فریضة علی کلّ مسلم.

انجام: عن عبداللّه بن ابان قال قلت للرضا علیه السلام ان قوما من موالیك سألونی ان تدعواللّه لهم فقال واللّه انی لاعرض اعمالهم علی اللّه فی کل یوم.

خط: نسخ.

کاتب: محمدجعفر.

تاریخ: ۲۰ رجب ۱۰۷۸ه‍.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت استعارهٔ شیخ محمدرضا بن محمدجواد معزی از سیدمحمدعلی در ۸ شوال ۱۳۱۹ه‍ بر روی برگ آغاز نسخه. یادداشت استعارهٔ شیخ محمدطاهر از حاج میرزااشرف بر روی برگ دوم نسخه. در پایان نخسه مناجات خمسه عشر به نسخ معرب نوشته شده است و در پایان مناجات یادداشت تملک لطفعلی با مهر مستطیل.

۱۲۳ برگ، ۱۲/۵ × ۲۱، ۱۷ سطر، ۷ × ۱۴.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۵۴)

۱۳۲ || مجموعه

۱. الحدائق الناضرة (۱ الف ـ ۱۴ ب)

(فقه ـ عربی)

از: شیخ یوسف بحرانی (د: ۱۱۸۶ه‍).

کتابشناسی: تاریخ فراغت ۱۱۶۹ در کربلای معلی بوده است. بخشی از جلد (۲۳) چاپ جدید حدائق ناضره است.

آغاز: (افتاده) بالانکار والصد و الاستکبار لقصور تتبعي ذلك... فلا بأس لو أرخنا زمام القلم فی هذا المیدان... .

۲. کلید بهشت (۱۵ الف ـ ۱۴۴ ب)

(فلسفه ـ فارسی)

از: رجبعلی تبریزی متخلص به واحد (د: ۱۰۰۸ه‍).

کتابشناسی: این رساله به قاضی سعید قمی نیز نسبت داده شده و به نام وی چاپ شده است اما در آغاز رساله در این نسخه به رجبعلی تبریزی نسبت داده شده است.

نک: ایضاح المکنون، ج ۲، ص ۳۸۱.

آغاز: بسمله. لااله‌الااللّه له الکبریاء والأسماء الحسنی... وبعد بر ضمیر منیر بالغ نظران حقیقت منظر پوشیده و مستور نیست که علت غایی و غایت امانی در آفرینش... .

انجام: که نفس عاقله را قوه حاجمه است که

عین ذات اوست... و همین قوتست که در گوش سامعه است و در چشم باصره و در زبان ذائقه و بنفس ذات ناطقه همچنان که مذکور شد.

۳. نفی الجبر والتفویض (۱۴۵الف - ۱۵۱ ب) (کلام - فارسی)

از: آقاجمال‌الدین محمدبن حسین خوانساری (د: ۱۱۲۵ه‍).

کتابشناسی: این رساله را برای حسین علی جان نوشته است.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۸۳، ش ۳۲۶.

آغاز:.. بر لوح اظهار می‌نگارد که بر هوشمندان خبیر و خردمندان بصیر محتجب و مختفی نیست که بنابر اقتضای حکم بالغه... .

انجام: مراد از قول گفتن به زبان حالست و اسناد افعال به خود بر نحویست که مذکور شد که یا مراد اینست که اهل من چنین و چنین کردند و می‌کنند و یا مراد اینست که در من چنین و چنین واقع شده و خواهد شد عصمنا اللّه وایاکم من شرور الدنیا... وحسن الخاتمه... .

دیباچه آقاجمال را نقل نکرده است.

۴. توصیف عین الیقین کاشانی (۱۵۲الف - ۱۵۴الف) (کتابشناسی - عربی)

از: سید عبداللّه.

آغاز: بسمله. کتاب عین الیقین فی اصول اصول الدین للمولی الجلیل والفاضل النبیل علم الاعلام وثقة الاسلام افضل المتأخرین... العالم الربانی محمدمحسن القاشانی... کتاب بدیع فی اتقانه عجیب... .

انجام: هذا آخر الکلام فی العلم بالسموات والارض وما بینهما وبه تم وختم کتاب عین الیقین الملقب بالانوار والاسرار واتفق لتاریخه کل انوار الحکیم واسرار الکلم ۱۳۱۶. والحمدللّه اولا واخرا وظاهرا وباطنا هواللّه ربی وهو حسبی.

(کلام - فارسی)

۵. نور الهدایه (۱۵۴ ب - ۱۶۳ ب).

از: مولی جلال‌الدین دوانی (م: ۹۰۷).

نک: الذریعة، ج ۲۴، ص ۳۸۴، ش ۲۰۶۸.

آغاز: بسمله. حقیقت حمد مختص بجناب حضرت واجب الوجودیست عزوجل که وجوب و وحدت و حساب... .

انجام: و خدایتعالی به ظهور او زمین را پر از قسط و عدل کند... و روی زمین جائی نماند که در آنجا بانگ نماز نگویند و مجموع اهل زمین خداپرست شوند.

۶. سؤال و جواب (۱۶۴الف - ۱۷۱ ب) (تصوف - فارسی)

از: سیدمیرشریف علی بن محمد جرجانی (د: ۸۲۵ه‍).

کتابشناسی: شامل مباحثی در عرفان است از جمله: حکمت خلق عالم، اوّل ما خلق اللّه، ترکیب روح با جسد، ثواب و عقاب، حقیقت ملائکه، صراط و میزان، معراج نبی و... .

نک: مجله تراثنا، ج ۵۹، ص ۲۴۲ «دلیل المخطوطات».

آغاز: بسمله. این اجوبه‌ایست که استاد البشر والعقل الحادی عشر زین الملّة والدین علی المشهور بسید شریف قدس سره فرموده‌اند

مقدمه در تمهید معذرت جهت قصور ادراک و عبارت اکابر علما.

انجام: لمعه از آن مرتبه چون برق خاطف ظهور کند و اشارات ایشان بتوحید از آنجا ناشی گردد والله الموفق للصواب وإليه المرجع والمآب.

۷. رسالة فی اثبات الواجب وتوحیده وصفاته (۱۷۲الف ـ ۱۷۲ ب) (کلام ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. الحمدلله الاحد الصمد والصلاة علی سیدنا الانبياء محمد وآله... فهذ رسالة فی اثبات الواجب وتوحیده وصفاته اقول وبالله التوفيق جميع الممكنات... .

انجام: بتقییدات اعتباریه یترائی منه التهیات؟ المغایرة التی یتوهم ههنا تعدد الذات.

خط: نستعلیق.

کاتب: رسالهٔ سوم تا ششم محمدبن علی بن حسن بن علی تستری.

تاریخ: رسالهٔ اول و سوم شعبان ۱۱۷۵ه‍ از نسخهٔ مؤلف. رسالهٔ چهارم پنج‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۱۷۸ه‍ در دارالمؤمنین تستر. رسالهٔ پنجم جمعه ۸ رمضان المبارك و رسالهٔ ششم ۹ رمضان المبارك.

تملک محمدطاهر در جمادی الثانی ۱۲۹۴ بر برگ نخست، رسالهٔ دوم دارای حواشی با امضای «منه رحمه الله». در انتهای رسالهٔ هفتم چند سطر از رساله‌ای آمده که اوّلش این است: «بسمله. لاشبهة فی ان الممكن بالامکان الخاص لایمکن ان یوجد الا بارتباطه بالوجود الحقیقی...».

۱۷۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۰/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت: ۲۱۱۸۵۵)

۱۳۳ || مقدمة الواجب

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا [معزّی ظ].

آغاز: بسمله وبه ثقتی. حمدله. والصلوة علی محمد وآله الطاهرين اصل اختلفوا فی وجوب مقدمة الواجب علی اقوال يأتی تفضیلها... .

انجام: لیست کلها من هذا القبیل بل بعضها راجع إلی تحقق تلك المصلحة الداعية للامر الی المأمور به بمعنی انّ الطبيعة المأمور بها لامصلحة ملتزمة بدونه.

خط: نسخ.

کاتب: محمد المدعو بالکسائی.

تاریخ: ۱۳۳۵ه‍ ذی‌قعدة الحرام.

رکابه‌نویسی شده، دارای حواشی با امضای «منه ره»، در حاشیه تصحیح شده.

۱۲۲ برگ، ۲۱/۵×۱۶، ۱۸ سطر، ۱۴/۵ × ۸/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای دارای ترنج با نقش گل و مرغ.

(ثبت ۲۱۱۸۵۶)

۱۳۴ || عدة الداعی و نجاح الساعی

(ادعیه ـ عربی)

از: ابن فهد حلّی (د: ۸۴۱ه‍).

خط: نسخ.
کاتب: حاج محمدتقی بن مرحوم عالیشان آقامحمد قلی.
تاریخ: ۱۲۸۴ﻫ شنبه ۱۵ صفر المظفر.
رکابه‌نویسی شده. صفحه آخر نسخه؛ تملک محمدطاهر با عبارت: «هو للقاصر محمدطاهر عفی عنه فی صفر المظفر سنة ۱۲۸۴». و نیز در همین صفحه یادداشتی بـه تـاریخ ششم جمادی الاولای ۱۲۸۷ از علی‌اکبر واعظ آمده است. نشان‌ها مشکی.
۱۵ × ۲۱، ۱۵ سطر، ۱۴ × ۹.
جلد: مقوایی با روکش کـاغذی ابـر و بـاد، گوشه‌ها و عطف: تیماج زرشکی.
(ثبت ۲۱۱۸۵۷)

۱۳۵ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدحسین بن محمدهاشم نجفی کاظمی (م ۱۰۳۸ﻫ).

کتابشناسی: شرحی است مفصل بـر کـتاب شرائع الاسلام که چند جلد آن در نجف چاپ شده جلد حاضر مشتمل بر شرح کتاب التجارة می باشد.

نک: الذریـــــعه، ج ۲۵، ص ۱۷۳ ـ ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلّ الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین قال (ره) القسم الثـانی فی العقود... اقول العقود جمع عقد وهـو لغـة الشد وضدَ الحل حسیا کـان أو مـعنویا فـفی القاموس عقد الحبل.

انجام: ولا یبعد جواز ذلك مع التمکن مـن ای... ایضاً الی غیر ذلك من کلماتهم التی... من نظر کما یظهر من التدبر فیما مرّ وغیره فلاحظ وتدبّر والله اعلم.

خط: نسخ.
نشـان‌ها مشکـی. در حـاشیه تـصحیح‌شده. رکابه‌نویسی شده.
۲۳۶ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۲ سطر، ۱۲ × ۱۶.
جلد: مقوایی با روکش کـاغذی ابـر و بـاد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی مشکی.
(ثبت ۲۱۱۸۵۸)

۱۳۶ || الدر المنثور من المأثور و غیر المأثور(ج ۲)

(فقه و حدیث امامیه ـ عربی)

از: علی بن محمدبن حسن بن زیـن‌الدیـن (د: ۱۱۰۴ﻫ).

کتابشناسی: مجموعه‌ای از فواید حدیثی و فقهی و ادبی که در ۱۰۷۳ تألیف شده است.

نک: الذریعه، ج ۸، ص ۷۶، ش ۲۶۹.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلوته عـلی خـیر خلقه محمد وآله الطاهرین وبعد فـهذا الجـزء الثانی من کتاب الدر المنثور.

انجام: ان مولده کان فی ثـالث عشـر شـهر شوال سنة ۹۱۱ و ان ابتداء امره فی الاجـتهاد کان سنة ۹۴۴ وان ظهور اجتهاده وانتشاره کان فی سنة.

خط: نسخ.

کاتب: محمدعلی بن محمد جواد

تاریخ: یک‌شنبه دههٔ آخر صفر ۱۲۸۰.

در پایان نسخه مسودهٔ بعضی باب‌های کتاب المشارع فی شرح الشرائع و رساله‌ای در اصول فقه از تألیفات محمدطاهر معزی (ظ) قرار دارد.

۱۳۶ برگ، ۱۵/۵ × ۲۰/۵، ۱۷ سطر، ۸ × ۱۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۵۹)

۱۳۷ || شرح الشافیه

(صرف ـ عربی)

از: فخرالدین احمدبن حسن جاربردی (م ۷۴۶هـ).

آغاز: بسمله. نحمدک یا من بیده الخیر والجود ولیس فی الحقیقه غیره بموجود ونصلّی علی رسولك محمد طیب... والعود والموعود بالبعث فی مقام محمود وعلی آله وصحبه الذین اطاعوه.

انجام: ولم یکتب شیء من الحروف... هذه وهی بلی لامالتها وعلی لقولهم علیك والی القول هم الیك وحتی حملا علیها لانّها بمعناها فی الغایة والانتهاء واللّه اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. قصیدهٔ میمیهٔ فرزدق در وصف امام سجاد و چند صفحه شعر فارسی در انتهای نسخه. حاشیه‌نویسی شده.

۲۰۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۰، ۱۹ سطر، ۸/۵ × ۱۳/۵

جلد: تیماج قهوه‌ای گره‌دار با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۱۸۶۰)

۱۳۸ || معالم‌الدین و ملاذ المجتهدین (قسم الأصول)

(اصول فقه ـ عربی)

از: حسن بن زین‌الدین عاملی (د: ۱۰۱۱هـ).

کتابشناسی: در حوزه‌های علمیه شیعی سالها کتاب درسی بوده است و چندین حاشیه بر آن نوشته شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۴، ص ۷۰؛ ج ۲۱، ص ۱۹۸، ش ۴۵۹۳.

آغاز: (افتاده)... وجمعنا بین التحقیق الدلیل والمدلول بعبارات قریبة الی الطباع وتقریرات مقبولة عند السماع من غیر ایجاز موجب للاخلال واطناب معقب للملال.

انجام: نعم هذا الخبر الذی اشار الیه لم یثبت صحته فلا ینهض حجة... وذلك کاف فی الترجیح فکلام الشیخ عندی هو الحق.

خط: نسخ.

کاتب: محمدتقی بن اسداللّه

نشان‌ها و عناوین مشکی و قرمز، دارای حواشی از «ملاصالح» و «سلطان»، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، در آخر نسخه تملک «احمدبن محمدتقی موسوی دزفولی» دارد.

۱۱۹ برگ، ۲۱ × ۱۵، ۱۵ سطر، ۱۴ × ۹

جلد: مقوایی با روکش کاغذ الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۶۱)

۱۳۹ || شرح الالفیه

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: یکی از شروح الفیهٔ ابن مالک اندلسی است.

آغاز: (افتاده) ومما یختص به الصفة المشبهة استحسان جرها الفاعل بالاضافه نحو ظاهر القلب جمیل الظاهر تقدیره ظاهر.

انجام: (افتاده) یدغم اول المثلین ان تحرکا فی کلة واحدة ولم یصدر اولم یمکن... ولم یعرض تحرک ثانیها اولم یکن ما هما فیه ملحقا بغیره وذلک نحو رو فطن ولب اصلها رود فطنن ولبب فلوکان.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. با حواشی توضیحی بسیار با امضای «زکریا» و «شواهد».

۲۱۵ برگ، ۱۳ × ۲۱، ۱۴ سطر، ۷ × ۱۴.

جلد: تیماج مصنوعی مشکی با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۸۶۲)

۱۴۰ || فوائد في الفقه والأصول والرجال

(کشکول ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا بن محمدجواد معزی (م ۱۳۵۲ه).

کتابشناسی: مجموعه‌ای از قواعد فقهی، و رجال و... است. شامل: بحث دربارهٔ یکی از قواعد فقهی در قواعد شهید، بحث درباره قاعده من ملک شیئاً، رساله هدیة النمله الی مرجع الملة حاج شیخ محمدرضا بن میرزا علی نقی همدانی، اجتماع الامر والنهی، ترجمهٔ ابان بن تغلب جریری.

آغاز: بسمله. حمدله... فیقول احقر العباد محمدرضا بن محمدجواد عفا الله عن زلاتهما انی مثبت فی هذا الدفتر مایمر بالبال وینقدح فی الخیال من مطالب علمیه تحتاج الی استتباع فکر ونظر.

انجام: وفی قب الرؤاسی بضمّ الراء بعدها واو بهمز وبعد الالف سین مهمله جراح المداینی الاسم کالسابق والنسبة الی المداین بفتح جیم والدال المهملة بینها حاء مهملة ساکنة والاخیر راء حیله بجیم والباء الموحدة واللام المفتوحات مع تخفیف اللام.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ سده ۱۴ه.

بسیاری از صفحات سفید مانده است.

۷۷ برگ، ۱۶/۵ × ۲۱، ۱۷ سطر، ۱۰/۵ × ۱۴/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف قهوه‌ای سیر.

(ثبت ۲۱۱۸۶۳)

۱۴۱ || مجموعه

۱. عقلیه (۱الف ـ ۵۳الف)

(عقاید سني ـ فارسی)

از: شیخ عبدالحق دهلوی.

کتابشناسی: کتاب با شرح جمله حقایق الأشیاء ثابتة آغاز می‌شود. پس بحثی درباره توحید و صفات خدا پیش می‌کشد. مؤلف قائل به رؤیت خدا در روز قیامت است «وهو مرئی للمؤمنین یوم القیمة» اعتقاد باید کرد که خداوند تعالی روز قیامت خود را به بندگان مؤمن می نماید».

فرشتگان، قرآن، افعال بندگان از خلقت خداست (جبر)، ایمان، خلافت ابوبکر، تقدیم عثمان بر علی و فضیلت اولاد رسول بر خلفای اربعه و... از مطالب کتاب است.

آغاز: (افتاده) و بیان قول صحیح و تعرض نکردم بذکر مذاهب اربعه و ایراد اقوال باطله و نرفتم براه بحث و جدال و طریقه قیل و قال و تجرید کردم از دلایل کلامیه و تدقیقات فلسفیه.

انجام: و در تأخیر رجا گفته‌اند الایمان بین الخوف والرجا رمزی بدینمعنی تواند یا اشارت است بغلبه خوف بر رجاء... لله الحمد که ختم رساله برجا و مغفرت و رحمت آید عاقبت بخیر باد.

انجامه از مؤلف: تم الرسالة بعون اللّه وتوفیقه درین رساله در نوشتن لفظ عربی از عقاید دو غرض بود یکی تبرک و تیمن بلفظ مشایخ تا آن عمده واصل باشند و بیانی که در پایان آن نوشته آید ضرع و طفیلی بود دیگر ضبط و اختصار تا آن لفظ را بجنس یادگیرند و ورد سازند و کدام ورد از آن بهتر که اصل و صول دین و نقد سرمایهٔ ایمان است خواهد بود و چون مجملاً الفاظ یاد شدند اینهمه معانی و تفاصیل در ضمن آن متصور و ملحوظ خواهد بود و چون در امتزاج و اختلاط آن به بعضی عبارات عربی کتاب احتمال ابهام لو و امکان اشتباه دانست آن را در آخر رساله جدا نوشتم.

۲. چهل حدیث (۵۳ ب ـ ۷۴ الف)

(حدیث سنی ـ فارسی)

از: علوی جبوری.

کتابشناسی: شامل چهل حدیث با متن عربی و ترجمه فارسی و شرح آن نگاشته، حدیث اول از کتاب شفاء از سلمان درباره حفظ چهل حدیث، حدیث چهل‌ام از ابن عباس درباره قضای حاجت مؤمن است به مناسبت حکایاتی ذیل شرح احادیث آورده است. از ابن عباس به شاه مفسران تعبیر می‌کند. تفسیر الزاهد، المشارق، الروضة الفتاوی، العوارق، خلاصة الحقایق، الکافی، العوارف، اسرار العارفین، مرصاد العباد، الوصایا، عمدة المعانی، و عمدة الابرار، نوادر الفتاوی، کشاف، کتاب النجم، تفسیر المدارک و شرح السنه کتبی هستند که از آنها نقل کرده است.

آغاز: بسمله... حمد وافر خدای عزوجل که توحید را سرمایه نجات و درجات بندگان ترتیب گردانید... دعاگوی فقیر حقیر علوی جبوری در حلقه بندگان حضرت رسالت مسلك است.

انجام: سی و پنجم بگذرد بر پل صراط چون برق درخشنده و سجده کند خدایرا عزوجل در بهشت در صف اول با انبیاء و اولیاء انشاءالله تعالی آمین یا رب العالمین.

۳. اربعین حدیثاً (۷۴ ب ـ ۹۰ الف)
(حدیث ـ عربی و فارسی)

از: محمدبن محمد غزالی (م ۵۰۵هـ).

کتابشناسی: چهل حدیث از پیغمبر در چهل فصل که فصل اول با حدیث «الندامة توبة» آغاز و با حدیث «متعلم کسلان ان یجتهد فی طلب العلم افضل عندالله من سبعین عابد» به پایان می‌رسد. شرح احادیث آمیخته با حکایات و مناجات است.

آغاز: بسمله... الفصل الاول قال النبی (ص) الندامة توبة ترجمه پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمود هر بنده از باد ندامت درخت توبه را بجنباند میوه بر دلش نثار گردد.

انجام: (نانوشته) حکایت امام شافعی... را بخواب بدیدند... گفت مرا هیچ چیز دستگیر نیامد مگر تکرار علم... آنگاه آن خواب بیننده این مناجات گویان بیدار شد. مناجات ای سازنده [...]

۴. چهل حدیث منظوم (۹۳ ب ـ ۹۶ الف)
(حدیث ـ فارسی)

کتابشناسی: چهل حدیث از پیغمبر با ترجمه منظوم است. بدین صورت: انما الاعمال بالنیات،

اصل اعمال نیت نیکو است
نیت نیک دار ای مهتر
زانکه هر کار نیست با نیت
هست آن جملگی هبا و هدر

آغاز: بسمله... حمدله... مرویاً ومعنعنا ومتصلا إلیٰ حضرت رسول صلی الله علیه وسلم ان قال انما الاعمال بالنیات.

انجام: سبکسار دارد امید نجات/گر آن بار خود بسته اندر جهان/کسی زودتر بگذرد از صراط/که دل برتواند گرفت از حیات.

خط: نستعلیق.

متن احادیث: قرمز رنگ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز. یادداشت تملک حاج نادعلی دزفولی بر روی برگ نخست نسخه.

قبل از رساله چهارم ۳ برگ احادیث پیغمبر به فارسی آمده است. بعد از چهل حدیث منظوم مطلبی از ناظم مترجم آمده که چهل کلمه را برای سهولت حفظ ترجمه کرده، صفحه آخر نیز اشعاری است که متضمن معانی احادیث است، ارتباط متن ناظم مترجم با هیچکدام مشخص نشد چه بسا میانه متن افتادگی باشد.

برخی از ابیات صفحه آخر:

هدف لعنت خدای آمد
دنیی و هرچه هست در دنیا
غیر ذکر خدا که صاحب ذکر
در دو عالم به رحمت اولی

۹۶ برگ، ۱۵ × ۲۰/۵، ۱۷ سطر، ۹/۵ × ۱۴/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۱۴)

۱۴۲ || مهج الدعوات ومنهج العنایات

(دعا ـ عربی)

از: ابوالقاسم علی‌بن موسی‌بن جعفربن محمد الطاوس (م ۶۶۴هـ).

کتابشناسی: تاریخ فراغ: جمعه ۷ جمادی الاول ۷۶۲هـ.

نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۲۸۷، ش ۹۰۰۹؛ مجلس، ش ۱۲۴۹۶ و ۱۲۳۷۷ و ۲۳۲ مجموعه امام جمعه خوی.

آغاز: بسمله. حمدله. افضل واکمل التحیات علی محمد وآله الطیبین... احمد للّه الذی ابتدأ بالاحسان ودعی عباده الی معرفته بلسان ذلك البرهان تجلی لهما فی آفاق ما اختصّ به من مقدوراته.

انجام: ومن صفات الداعی ان یکون فی یده خاتم عقیق... وفیما ذکرناه من الشروط الصفات ما ارجو ان یغنی عن الزیادات وهذا آخر ما اردناه من کتاب مهج الدعوات ومنهج العنایات والحمدللّه وحده اولا وآخرا وظاهراً وباطناً وصلی اللّه علی سیدنا محمد النبی وآله الطاهرین.

خط: نسخ.

عناوین قرمز. نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. نسخه مقابله شده و در حاشیه نسخه بدل‌هایی آمده است.

صفحه آخر نسخه کاتب دعایی برای قضای دین و دعای استیصال را از دست خط مؤلف نقل کرده است.

۲۶۵ برگ، ۱۴/۵×۲۲، ۱۵ سطر، ۸/۵ × ۱۶/۵.

(ثبت ۲۱۱۸۶۵)

۱۴۳ || ارشاد الاذهان

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن‌بن یوسف‌بن مطهر علامه حلی (د: ۷۲۶هـ).

کتابشناسی: نسخهٔ کهنه‌ای از ارشاد الاذهان علامه است که از آغاز و انجام آن یکی دو صفحه افتاده است.

آغاز: افتاده: وسنتها تغطیة الراس والتسمیة وتقدیم الرجل الیسری عند الدخول والاستبرا والدعا عند الدخول وعند النظر الی الماء والاستنجا.

انجام: افتاده: المقصد الثالث فی الشجاج والجراح.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین: قرمز. وصالی و ترمیم شده. **حاشیه نویسی با امضای «شرح ع ل» که ظاهراً مراد محقق کرکی است.** رکابه‌نویسی شده.

۲۰۸ برگ، ۲۰ × ۱۵، ۱۱ سطر، ۱۲ × ۹

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۸۶۶)

۱۴۴ || تفسیر القرآن

(تفسیر قرآن ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: تفسیر فارسی قرآن است که از سورهٔ حمد شروع شده و ۳ آیهٔ (یحرّفون الکلم عن مواضعه) ختم می‌شود.

آغاز: افتاده خیر الکلام سمت ذکر خواهد یافت و بعضی از سخنان ارباب تحقیق در مجلس صورة تلفیق خواهد پذیرفت و از قرآت معتبره روایت شعبه از عاصم رحمهما اللّه که در این دیار صفت اشتهار و رتبت اعتبار دارد مثبت می‌گردد.

انجام: افتاده یحرفون الکلم عن مواضعه می‌کردانند کلمها را و تغییر میدهند از اماکن آن مراد تحریف نعت پیغمبر است صلح تا تأویل کلمات نوریه بر وفق رای بلیغ خود یا تغییر کلام پیغمبر صلح یا کتمان آیه رجم.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. متن آیات معرّب. رکابه‌نویسی شده. متن جدول‌کشی شده به رنگ مشکی.

۸۶ برگ، ۲۰ × ۱۵، ۲۲ سطر، ۱۵ × ۱۲.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. گوشه‌ها و عطف: تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۶۷)

۱۴۵ || عین الیقین (ج ۱)

(کلام امامیه ـ عربی)

از: محمدمحسن بن مرتضی کاشانی، فیض کاشانی (د: ۱۰۹۱ه).

آغاز: بسمله. سبحان من حارت لطایف الاوهام فی بیداء کبریائه وعظمته وسبحان من لم یجعل للخلق سبیلا الی معرفته الّا بالعجز عن معرفته عجزت العقول عن ادراک کنه جماله... اما بعد فیقول الحقیر فی عیون العقلاء والفقیر فی فنون الفضلا محمدبن مرتضی الملقب بمحسن.

انجام: (افتاده) اذا حققت هذا وقد تبین مما مضی ان المواد تحت قهر الطبایع والطبایع تحت قهر النفوس والنفوس تحت قهر العقول والعقول تحت قهر کبریاء الاول وهوالله الواحد القهّار.

خط: نستعلیق.

نشان‌ها مشکی و عناوین قرمز. روی برگ بدرقه آمده: «دو قرآن بسم الله خیر الاسماء للقاصر محمدطاهر عفی عنه تحریراً فی ج ۲، سنه ۱۲۹۴. در برگ اول نسخه نقلی از جذوات میرداماد. دارای حواشی «منه».

۱۱۷ برگ، ۲۰/۵ × ۱۵/۵، ۱۷ سطر، ۱۵ × ۱۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف: تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۱۸۶۸)

۱۴۶ || مجموعه

۱. نجاة العباد (۳ ب ـ ۱۳۷ الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدحسن بن محمدباقر نجفی (م ۱۲۶۶ه).

کتابشناسی: رساله عملیه است که شامل کتاب الطهارة، کتاب الصلاة، دماء ثلاثه، اموات زکات و میراث با حواشی شیخ مرتضی انصاری.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۵۹، ش ۲۹۲.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد سیدالاولین والآخرین... اما بعد فقد التمسنی جماعة من المؤمنین واهل الرغبة فی الدین انی اکتب لهم معظم ما یحتاجون الیه من مسائل الطهارة.

انجام: واما المسلم فلا یرث بالسبب الفاسد اجماعاً ویرث بالنسب الصحیح وفاسده

الحاصل من الشبهة والله العالم.

۲. نورالهدایة (۱۳۸ الف ـ ۱۴۷ الف)

(عقاید ـ فارسی)

از: مولا جلال‌الدین محمد دوانی (د: ۹۰۷هـ)

کتابشناسی: شیخ عبدالله غفرانی این رساله را در مجموعه رسائل فارسی، چاپ آستان قدس رضوی، چاپ کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۳۸۵، ش ۲۰۶۸.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. حقیقت حمد مختص به جناب واجب الوجودی است عزوجل که وجوب و وحدت و حیوة وعلم و قدرت و اراده و سایر صفات کمالیه در مرتبهٔ ذات سرمدی الصفات اوست.

انجام: مراد رساله‌ای است منفرد در تحقیق خلق و افعاد عباد و آن رساله خاتمه دارد که مشتمل است بر کلیات اصول و فروع دین محمد صلی الله علیه وآله بر وجهی که جد و جهد این... بر آن قرار گرفته... .

خط: نسخ.

تاریخ: کتاب اول: ۹ ربیع الاول ۱۲۶۲هـ.

از کتاب الطهارهٔ نجات العباد تنها یک صفحه آمده است، عناوین و نشان‌ها قرمز، یادداشت تملک شیخ محمدجواد بن شیخ محسن بر روی برگ آغاز و پشت برگ آخر نسخه، کتاب اول در حاشیه تصحیح شده، کتاب اول با حواشی با امضای «ض».

۱۴۷ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، ۱۷ و ۱۸ سطر، ۹ × ۱۵/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۶۹)

۱۴۷ || اخلاق و آداب

(اخلاق و آداب ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتابی است در آداب و اخلاق بر پایهٔ احادیث در پنجاه فصل با نثری روان و فاخر.

آغاز: (افتاده) پادشاه عالم در بعضی کتب گفته است همهٔ عالم از برای شما آفریده‌ام و شما را برای خود. آورده‌اند که مردی دین‌دار بود صورت بس کریه داشت روزی آیینه در دست در این اندیشه بود که چه حکمت بود در آفریدن روی زشت من از میان آینه آوازی شنید که حکمتی فی خلقك محبتی فی قلبك.

انجام: (افتاده)... واما وافی دل باید و صافی سری تا دوستی حق را بشاید از آنکه تا بنده را اسرار ربوبیت بدل کشف نگردد و به حقیقت محبت حق را نیابد.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز.

۸۸ برگ، ۱۸/۵ × ۱۳/۵، ۱۵ سطر، ۱۳/۵ × ۹

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۷۰)

۱۴۸ || الفوائد الاصولية

(اصول فقه ـ عربی)

از: سیدمهدی بحرالعلوم (ظ) (د: ۱۲۱۲هـ).

کتابشناسی: آنچه با عنوان فوائد بحرالعلوم چاپ سنگی شده با این نسخه متفاوت و حجم آن کمتر است. استاد عبدالحسین حائری روی برگ اول نسخه نوشته‌اند «فوائد بحرالعلوم». باید بررسی بیشتر شود.

آغاز: افتاده: فیکون داخلاً فی الاصلیه وتمکین ارادة العهد من العمل فالمراد العمل المعین المتداول وفیه انما خرجت بغیر العملیة لا الشرعیه.

انجام: افتاده: المبحث الثالث فیما یحتاج الیه المجتهد من العلوم وهو تسعة ثلاثة من العلوم الادبیه وثلاثه من المعقولات وثلاثة من المنقولات الاول من الاول علم اللغه والاحتیاج الیه ظاهر فالکتاب والسنة عربیان ومعانی مفردات اللغه انما تبین فی علم اللغه... .

خط: شکسته نستعلیق و نسخ.

در حاشیه علامت بلاغ دارد با امضای «بلغ» و «بلغ ثانیاً»، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده.

۱۳۵ برگ، ۱۵/۵ × ۲۰/۵، ۲۰ سطر، ۹ × ۱۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج.

(ثبت ۲۱۱۸۷۱)

۱۴۹ || مجموعه

۱. نزهة الناظر فی الجمع بین الاشباه و النظائر (۱ ب ـ ۴۰ ب) (فقه ـ عربی)

از: منسوب به یحیی بن سعید حلّی (د: ۶۸۹ه).

نک: الذریـــعه، ج ۲۴، ص ۱۲۵ـ۱۲۶، ش ۶۳۶.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة علی رسوله محمد وآله الطاهرین اعلم انّی قد صنّفت لك هذا الکتاب وجمعت فیه بین الحکم ونظیره وسمّیة نزهة الناظر فی الجمع بین الاشباه والنظائر من شریعة النبی... .

انجام: و روی محمدبن اسماعیل بن بزیع... سیروا علی جانبی الطریق فأیما فارس اخذ علی... الطریق فاصاب رجلا عیب الزمناه الدیة وأیما رجل أخذ فی وسط الطریق واسابه [کذا] فلادیة وصلی اللّه علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین وسلم تسلیما کثیراً کثیرا.

۲. الرسالة المحمدیّة فی احکام المیراث الابدیّه (۴۲ ب ـ ۷۷ ب) (فقه ـ عربی)

از: یوسف بن احمدبن ابراهیم درازي بحراني (د: ۱۱۸۶ه).

کتابشناسی: این کتاب را برای برادرش محمد بن احمد بحرانی تألیف کرده و به نام او هم نامگذاری کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۲۲۴، ش ۱۳۶۳.

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الملك المانح بماله من المحامد والممادح... وسمّیتها بالرسالة المحمدیّة فی احکام المیراث الابدیة ومنه سبحانه استمدالاعانه.

انجام: اسئل ان یوفقنی العلم والعمل بجملة احکامه... وان یجعل ما جری به قلمی فی جملة المسائل والرسائل ذخراً لی فی یوم لاتعین فیه الوسائل وکتبه بیمنه الدائرة اعطاه

اللّه... به لها فی الآخرة وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین صلوات اللّه علیه اجمعین هم شفعاء یوم الدین.

۳. الدرّة المنظومة (۸۲ ب ـ ۱۶۰ ب)
(فقه منظوم ـ عربی)

از: محمدمهدی بن مرتضی مشهور به سیدبحرالعلوم (د: ۱۲۱۲ه).

کتابشناسی: این منظومه شامل طهارت و کتاب صلاة تا صلات خوف است.

نک: الذریعه، ج ۸، ص ۱۰۹، ش ۴۰۸.

آغاز: بسمله. افتتح المقال بعد البسمله/ بحمد خیر منعم والشکر له

انجام: وادع عقیب الفرض بالمأثور/ من الدعاء الموخر المشهور

۴. سر الصلاة (۱۶۲ ب ـ ۱۹۱ الف)

از: سلیمان بن عبداللّه ماحوزي بحرانی (د: ۱۱۲۱ه).

کتابشناسی: تاریخ فراغت از تألیف شب ۲۱ جمادی الأولی ۱۱۰۴ بوده است.

آغاز: بسمله. اللهم ادبنا بالآداب الصوريّة والمعنويّة... وبعد فهذه جمله فی وظایف الصلوات القبیله وما ینبغی استحضاره عند کل رکن وشرط من اعمال الصلوة من لوازم العبوديّة.

انجام: فان ابواب الفیض مفتوحه وانوار... مبذولة واصلة الی نفوس الانسانیة علی قدر استعدادها ولیکن هذا اخرما علیه فی هذه الرسالة ویقض به فی هذه المقالة والحمدللّه علی ترادف نعمه وتتابع دائم کرمه ونصلی علی محمد وآله الطاهرین.

۵. خلاصة الأقوال فی معرفة الرجال (۱۹۶ ب ـ ۲۵۴ ب)
(رجال ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر، علامه حلی (م ۷۲۶ه).

نک: الذریعه، ج ۷، ص ۲۱۴، ش ۱۰۴۰.

آغاز: فی من اعتمد علیه وفیه اربعة وعشرون فصلا فی الهمزة وفیه ثلثة عشر بابا ابراهیم ثمانية وعشرون رجلاً.

انجام: (ناتمام) العباس عشرة رجال... بن موسی ابوالفضل الوراق ثقة نزل ببغداد وکان من اصحاب یونس بن عامر بن ریاح ابوالفضل الثقفی.

۶. نزهة القلوب (تفسیر غریب القرآن) (۲۵۸ ب ـ ۳۱۲ الف)
(تفسیر ـ عربی)

از: ابوبکر محمدبن عزیز سجستانی (د: ۳۳۰ه).

کتابشناسی: ترتیب کتاب بر اساس حروف الفباست.

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۴۹، ش ۲۰۶.

آغاز: بسمله. حمدله وصلی اللّه علی محمد وآله وسلّم تسلیماً هذا تفسیر غریب القرآن الّف علی حروف المعجم لیقرب تناوله ویسهل حفظه علی من اراده وباللّه التوفیق الهمزة المفتوحه الم وسائر حروف الهجاء....

انجام: الیاء المسکورة قیل لیس فی کلام العرب کلمة اولها یاء مکسور الایسار ویسار للید.

خط: نسخ و نستعلیق.

کاتب: رسالهٔ اول و سوم و چهارم محمدمهدی بن شرف‌الدین و رسالهٔ دوم محمدحسین بن عباداللّه فریدنی.
تاریخ: رسالهٔ اول ۱۱۲۴ در اصفهان. رسالهٔ دوم دههٔ دوم جمادی الاولی ۱۲۳۳ه. رسالهٔ سوم سه‌شنبه ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۴۲ در اصفهان. رسالهٔ چهارم نیمهٔ اول شعبان ۱۲۴۱ه. رسالهٔ ششم ۱۲۳۲ه. در تهران.
تملک محمدجواد بر برگ نخست، محمدرضا بن محمدجواد به تاریخ ۲۳ رجب ۱۲۸۸ بر برگ نخست؛ تملک محمدطاهر بن محسن بر صفحه اوّل برگ دوم، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز.
۳۱۲ برگ، ۱۵ × ۲۱، مختلف سطر.
جلد: تیماج مشکی، عطف تیماج فرنگی عنابی.
(ثبت ۲۱۱۸۷۲)

۱۵۰ || المراسم العلویه

(فقه امامیه ـ عربی)
از: حمزة بن عبدالعزیز دیلمی (د: ۴۶۳ه).
آغاز: بسمله. الحمدللّه ذی القدرة والسلطان والکرم والامتنان والاحسان والعرش المجید المبدئ المعید.. اقول اولاً انّ الرسوم الشرعیة تنقسم قسمین عبادات ومعاملات.
خط: نسخ.
نشان‌ها و عناوین قرمز. در حاشیهٔ تصحیح شده. حاشیه‌نویسی شده. با رمز «ش» رکابه‌نویسی شده. در پشت برگ اول: «دخل فی نوبة اقل الوری محمدرضا عفی عنه فی ۱۴ جمادی الثانیة ۱۳۱۹».
۱۶۹ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۱۴ سطر، ۱۵ × ۹/۵.
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف: تیماج قهوه‌ای.
(ثبت ۲۱۱۸۷۳)

۱۵۱ || عمدة الطالب فی انساب آل ابی‌طالب

(انساب ـ عربی)
از: جمال‌الدین علی بن احمدبن حسین بن علی حسنی (د: ۸۲۸ه).
نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۱۳۶، ش ۲۱۶۸.
آغاز: افتاده: والطبقة العاشره وهم رهط الرجل واسرته وهم بمنزلة الاصابع.
انجام: افتاده: ومحمد النخاس بن طاهر بن علی له ولد واما احمدبن علی الرئیس بالمدینة بن محمد العقیقی بن جعفر بن عبداللّه بن الحسین الاصغر فولده علی المحدث بن احمد له عقب.
خط: نسخ.
تاریخ: قرن دهم هجری.
رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز، مهر گرد در چند جای نسخه با سجع: «خادم الشرع المحمدی محمدبن عنایة اللّه الحسنی ۹۷۱».
۱۰۹ برگ، ۲۰/۵ × ۱۵/۵، ۱۵ سطر، ۱۵ × ۱۱
جلد: مقوایی با روکش ابر و باد، گوشه‌ها و

عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۷۴)

۱۵۲ || دفتر یادداشت (مجموعة المطالب)

(جنگ ـ فارسی و عربی)

از: شیخ محمدکاظم معزی.

کتابشناسی: جنگی است شامل اشعار عربی و فارسی و نکات ادبی، کتابشناسی منطق، طب که البته بیش از چند صفحهٔ آن نوشته نشده است.

آغاز: بسمله. الرؤوف الکریم. هذا کتاب مجموعة المطالب للشیخ محمدکاظم. الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی اشرف الرسل والنبیین محمد وآله اجمعین. وبعد فیقول احقرالوری العاصی الآثم محمدکاظم رزقه الله حلاوة لتحصیل هذه المجموعة المفیدة ما استکشفته من مطالب مشکلة قد صار مطارح الانظار ومقفلات احادیث واخبار...

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: ۱۳۱۰ ش / ۱۳۴۹ ق

داخل لت رو و پشت جلد: «قد انتقل الی الاحقر محمدکاظم سنه ۱۳۴۶».

در پشت برگ آخر نسخه: «هر دعائی که می‌کند کاظم /فاستجب یا مجیب یا راحم».

۲۰ برگ نوشته شده و بقیه نانوشته مانده، ۲۱ × ۱۷، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی باروکش کاغذی ابر و باد.

گوشه‌ها و عطف: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۷۵)

۱۵۳ || حل مسائل النجوم

(نجوم ـ فارسی)

از: قطب‌الدین بن عبدالحی حسین لاری (د: ۱۰۵۰هـ).

کتابشناسی: مؤلف این کتاب را پس از تألیف کتاب حل و عقد نجوم و سراج السائلین در اعتقادات در یک مقدمه و دوازده باب و یک خاتمه نوشته است.

آغاز: بسمله... واصحاب بصیرة پوشیده و مستور نماند که اقلّ... از تألیف کتاب حل و عقد نجوم و تصنیف کتاب سراج السائلین در اعتقادات فارغ شد.

انجام: وآنچه دورتر بود ترک آن واجب دید و اگرچه خود را درصدد مصنفان ندانست فشانه ساخت و از حق توفیق خواست در اتمام آن و هو ولیّ التوفیق وهو خیر الرفیق.

کاتب: محمدحسین بن حاج محمدخضر حسب الفرمودهٔ عبدالباقی بن آقامیرمحمد حسینا.

تاریخ: شوال ۱۱۸۰.

جداول و نشان‌ها و عناوین قرمز، وصالی ترمیم شده، دارای چندین جدول.

۱۵ × ۲۱، ۱۷ سطر، ۹ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی مشکی، گوشه‌ها و عطف تیماج قرمز.

(ثبت ۲۱۱۸۷۷)

۱۵۴ || شرح دیوان امیرالمؤمنین ـ علیه‌السلام

(ادبیات ـ فارسی)

از: حسین بن معین‌الدین میبدی (د: ۹۱۱ه).

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۲۶۶، ش ۹۸۶.

آغاز: (افتاده) آنروز که آفریده شد لوح و قلم / در بزم عیان نهاد نور تو قدم. کردند محققان اسرار قدم / بر صفحه دل حرف وفای تو رقم.

انجام: (افتاده) وقارن اذا قارنت حرّاً مودبا / فتی من بنی الاحرار زین المشاهد کلا هر دو ولا باعد نفیض الاقارب وزکی پارسا وانجاز راست کردن وعده والموعودة.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، یادداشت تملک محمدطاهر معزی در شعبان ۱۲۹۳ه و یادداشت هبهٔ ملاعلی به محمدطاهر و او (ملاعلی) از میرزا حسین بر پشت برگ آخر، شمارهٔ ابیات در حاشیه آمده.

۲۲۱ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۱۵ سطر، ۹ × ۱۳

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۷۷)

۱۵۵ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی نجفی (د: ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: شامل بخش زکاة تا قسمی از کتاب الحج. این جلد در روز بعثت اتمام یافته است.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. قال رحمه اللّه کتاب الزکوة وفیه قسمان الاول فی زکوة المال والنظر فیمن تجب علیه وما تجب فیه ومن تصرف الیه اما الاول فتجب الزکوة علی البالغ العاقل الحرّ.

انجام: وفیه مع منافاته ظاهراً لاختیار القسمة بینهما مع القصور ان احتمال التخییر بینهما لعله اولی من الاول والاخیر فتدبر واللّه اعلم... .

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف (ظاهراً).

تاریخ: سده سیزدهم.

رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، زیر متن شرایع خط سیاه کشیده شده.

۲۸۸ برگ، ۱۴/۵ × ۲۱، ۲۴ سطر، ۱۱/۵ × ۱۶.

جلد: تیماج مشکی فرسوده، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۷۸)

۱۵۶ || مجموعه

۱. جامع السعادة (۱ ب ـ ۲۷۸الف)

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: سید محمدبن عبدالصمد حسینی شهشهانی اصفهانی (د: ۱۲۸۷ه).

کتابشناسی: رسالهٔ عملیه فارسی است.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۵۹، ش ۲۱۹.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة والسلام علی اشرف الخلائق اجمعین اما بعد چنین گوید

خادم ارباب معرفت و یقین... که چون قضاء حوائج برادران ایمانی از جمله طاعات و عبادات مؤکده است... .

انجام: واما اگر قصد نکند بآن فعل یا قول اهانت را پس اگر آن فعل یا قول صریح باشد در اهانت و استحفاف به یکی از آنچه ذکر شد بدون واسطه یا با واسطه یا به وسایط... .

۲. هدایة الطالبین (۲۷۹ الف - ۳۸۱ ب).

از: حسن بن سیدعلی حسینی اصفهانی.

کتابشناسی: بخشی از رسالهٔ عملیهٔ اصفهانی است در بیان عدد نمازهای واجب و جمله از نمازهای سنت.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۸۰، ش ۱۴۷.

آغاز: بسمله. وبه نستعین حمدله... اما بعد چنین گوید اقل عباداللّه حسن بن سیدعلی الحسینی مقصد دوم از مقاصد باب اول از ابواب رساله که حسب الخواهش جمعی از برادران ایمانی مرقوم گردید.

انجام: (نانوشته) اما نمازهای غیریومیه پس اگر در شرع قضاء آن واجب است بر ولی او نیز قضای آن واجب خواهد بود مثل یومیه.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب اول: سیدعلی‌اکبر بن محمدباقر موسوی.

تاریخ: کتاب اول: ۱۲۶۹ه.

در حاشیه تصحیح شده، علایم و نشان‌ها قرمز، یادداشت تملک شیخ محمدرضا معزی در محرم ۱۳۱۹ بر روی صفحه آغاز نسخه، و یادداشت تملک «محمدحسین» با مهر بیضوی بر پشت برگ آخر نسخه.

۳۸۱ برگ، ۱۴/۵ × ۲۰/۵، ۱۹ سطر، ۱۱ × ۱۵/۵

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۱۸۷۹)

۱۵۷ || دلائل الاحکام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه - عربی)

از: سید ابراهیم بن محمدباقر قزوینی (م: ۱۲۶۲ه).

کتابشناسی: شرح مفصلی است بر کتاب النکاح شرایع الاسلام محقق حلّی.

نک: الذریعة، ج ۸، ص ۲۳۹، ش ۱۰۱۳.

آغاز: کتاب النکاح هو لغة الوطی کما عن الأشهر بل علیه الاجماع اي اتفاق اهل اللغة مؤلف وغیره وشرعاً... .

انجام: (افتاده) اما الختان فمستحب یوم السابع بلاخلاف یظهر... لخطاب الولی فقد عرفت... ولا یجب علی الخنثی المشکل للاصل واما اطلاق الامر بختان الاولاد... .

خط: نسخ.

یادداشت تملک عبدالحسین بن محمد طاهر بر برگ ۱۶ الف تملک محمدطاهر در ۱۶ محرم ۱۳۹۰، در ابتدای کتاب در یک صفحه خطبهٔ یک کتاب و در ده برگ شرح شواهد یکی از کتب نحوی و در پایان نسخه دو برگ از مسائل ضیائیه آمده است، بعد از رسالهٔ اوّل اوراقی از دو کتاب نامعلوم آمده است و یادداشت تملک محمدطاهر معزی در

۱۲۹۰ هـ بر پشت برگ آخر نسخه.
۲۷۶ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۲۱ سطر، ۹/۵ × ۱۵
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.
(ثبت ۲۱۱۸۸۰)

۱۵۸ || مرشد الخواص (ج ۱)

(حدیث و تفسیر - عربی)

از: محمدبن محمدحسن مشهدی خراسانی (م ۱۲۵۷هـ).

کتابشناسی: مؤلف در کتاب به تفسیر آیات مشکل و رفع معضلات احادیث اقدام کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۳۰۶، ش ۳۱۰۹. نسخه ۱۵۸۸ مجلس که به اشتباه این کتاب را به شیخ طوسی نسبت داده‌اند! معجم المؤلفین، ج ۹، ص ۲۲۲.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیقول العبد الجانی الفقیر الی ربّه الغنیّ محمدبن الحسن المشهدی الخراسانی... هذا یا اخوانی واصدقائی مؤلف جامع لبیان بعض نکات الآیات وحلّ معضلات الروایات وفقرات الادعیه.

انجام: ثم ختم الکلام والتبیان باللعنة علی من صد الخلق علی الحق... لما وصل الکلام الی هذا المقام جلست نظری عن الحرکة والاضطراب لانّه کفایة لأولی الالباب والحمدللّه اوّلا وآخراً وظاهراً وباطناً.

خط: نسخ.

کاتب: نظر علی بن ابوالقاسم دزفولی.
نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده.
۱۵۰ برگ، ۱۶/۵ × ۲۲، ۱۹ سطر، ۱۰/۵ × ۱۶.
جلد: تیماج مصنوعی مشکی با ترنج و سرترنج.
(ثبت ۲۱۱۸۸۱)

۱۵۹ || مفتاح الفلاح

(فقه امامیه - فارسی)

از: محمدجواد بن ملامحمد.

کتابشناسی: شامل احکام تقلید، طهارت، صلاة، خمس و زکات است براساس فتاوی شیخ محمدرضا معزی دزفولی.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد چنین می‌گوید احقر عباد ابن مرحوم ملامحمد محمدجواد انکه حسب خواهش جمعی از برادران دینی از رسائل علمیه علماء اعلام رساله مختصره مشتمله بر مهمات مسائل عبادات بعبارات واضحه.

انجام: وشرط است در زکوة نیت قربت مثل سایر عبادات واللّه العالم بالاحکام حرره اقل العباد ابن مرحوم مبرور آخوند ملامحمد محمدجواد فی یوم العشرین من شهر شوال سنه ۱۳۲۹.

خط: نسخ.
کاتب: مولف (ظ).
تاریخ: ۲۰ شوال ۱۳۲۹.
۲۹ برگ، ۱۶ × ۲۱، ۲۰ سطر، ۹/۵ × ۱۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۸۲)

۱۶۰ || روضة الواعظین وبصیرة المتعظین

(حدیث ـ عربی)

از: ابوعلی محمدبن علی حافظ واعظ، فتّال نیشابوری (م ۵۰۸ه).

کتابشناسی: از «مجلس فی ذکر مناقب آل محمد» تا «مجلس فی ذکر افشاء السلام» را شامل است.

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۳۰۵، ش ۱۸۱۵، مجلس، ش ۶۵۳، مجموعه طباطبائی.

آغاز:(افتاده) مجلس فی ذکر مناقب آل محمدعلیهم السلام قال اللّه تعالی فی سورة حمعسق قل لا اسئلکم علیه اجرا الّا المودّة فی القربی قالت الانصار یا رسول اللّه اموالنا وانفسنا بیداللّه.

انجام:(افتاده) قال عمار بن یاسر ثلاث من جمعهن جمع الایمان الانفاق من الاقتار والانصاف من نفسك وبذل السلام للعالم.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز، نشان‌ها مشکی. ۱۸ برگ پیش از شروع روضة الواعظین شامل مطالبی دربارهٔ کسب حلال و حرام، دفع حیله ربا، حرمت رشوه، تفصیل عدد به نقل از عین الحیاة، نقل از شرح ابن خاتون بر اربعین شیخ بهایی، در توبه، نقل از عقاب الاعمال صدوق در قدر ترک امانت مؤمن، نقل از سیف الامّه، نقل از حلیة المتقین دربارهٔ صلهٔ رحم و عیادت بیمار.

۱۸۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۱۵ سطر، ۹ × ۱۴/۵.

جلد: تیماج. مجدول گره‌دار.

(ثبت ۲۱۱۸۸۳)

۱۶۱ || مجموعه

۱. مفاتیح الشرائع (۱ ب ـ ۲۶۴ الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدمحسن بن مرتضی، فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ه).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۰۳، ش ۵۱۸۸.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی هدانا لدین الاسلام وسنّ لنا الشرایع والاحکام بوسیلة نبیّه المختار واهل بیته الاطهار... ثم ان صاحب هذه الاسطر وهو خادم العلوم الدینیه محمدبن مرتضی الملقب بمحسن.

انجام: ختام واتمام کل ما یحکم العقل بجوازه ولا معارض له... هذا آخر المفاتیح ووقع الفراغ من تألیفه عام اثنین واربعین والف واتفق لتاریخه عدد حروف تاریخه هکذا اثنان اربعون الف مرفوعة بحذف حرف العطف والحمدللّه اولاً وآخراً وابدا.

۲. رساله در قبله (۲۶۵ ب ـ ۲۶۸ الف)

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: عبداللّه بن نورالدین بن نعمت‌اللّه جزائری (م ۱۱۷۳ه).

کتابشناسی: از آنجا که در کتب علما به قبلهٔ

شوشتر پرداخته نشده بود مصنف در این‌باره به تحقیق پرداخته و با بیان مختصات جغرافیایی شوشتر و مکّه معظمه جهت قبله شوشتر را معین کرده است.

آغاز: بسمله... حمدله... بدانکه تحقیق قبله از مسایل مهمه و مطالب عظیمه است که هر مکلفی را دانستن آن ضرور و ناچار و شناختن آن لازم و درکار است.

انجام: و الزام عوام باین تدقیقات که بسیاری از خواص از درک آن محروم مانده‌اند مستلزم حرج و عسریست که بنص کتاب و سنت متواتره و غیر واقع است پس مظنون آن است که استقبال جهتی که مظنون باشد واللّه یعلم حقایق الامور.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب اول: **محمدسمیع بن... نورالدین بن نعمت‌الله جزائری. رسالهٔ دوم: حسین واعظ شوشتری.**

تاریخ: کتاب اول: **شوال ۱۲۳۱. رساله دوم: ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۵۹هـ.**

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده.

۲۶۸ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۲۲ سطر، ۱۱ × ۱۵.

جلد: تیماج مصنوعی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۸۴)

۱۶۲ || شرح الفوائد

(اصول فقه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی [ظ].

کتابشناسی: شرح بحث استصحاب فرائد شیخ انصاری است به خط مؤلف که البته مسوّده است و تبییض نشده است.

آغاز: بسمله. ربنا وما ابرء نفسی ولا عاصم من الخطاء... قوله لا لعدم اتحاد الموضوع کانت النسخة اولا لعدم اتحاد الموضوع کما فی باب التعادل.

انجام: فلا یمکن جریان الاستصحاب فیه الا بعد احراز الاستعداد قوله واما ثانیا فلان الشك فی رفع الحکم آه کانه فهم من جواب القی... عن الاشکال ان مراده منه.

خط: نستعلیق تحریری.

کاتب: **مؤلف.**

تاریخ: **اوایل جمادی الثانیه ۱۲۹۹هـ.**

رکابه‌نویسی شده. حاشیه‌نویسی شده. برخی صفحات نسخه نانوشته مانده است.

۷۷ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۴۱ سطر، ۸ × ۱۶/۵

(ثبت ۲۱۱۸۸۵)

۱۶۳ || کفایة القراءة

(قرائت ـ فارسی)

از: علی قاری بن صفر علی ذاکر دزفولی.

کتابشناسی: کتاب برای آموزش تجوید در یک مقدمه و چهارده باب و خاتمه تألیف شده است. مقدمه در بیان استعاذه و بسمله است که ده وجه استعاذه بیان کرده، خاتمه در فضیلت قرآن و ثواب قرآن خوانان است. تاریخ فراغ: پنج شنبه ۲۷ شعبان ۱۳۲۵ هـ.

آغاز: بسمله. حمد بیحد و سپاس بی‌عد مر

آفریننده را سزد که از ترکیب کاف و نـون آیت وجود بنگاشت و بلطافت صنع بـیچون رایت حدوث برافراشت.

انجام: فرمودند از برای هر چیز بهاریست و بهار قرآن ماه رمضانست ولکن زبان مؤمنان در تمام سال مشغول بتلاوت قرآنست.

خط: نسخ.

کاتب: **محمدصادق بـن مـحمدباقر غـفاری دزفولی.**

تاریخ: **چهارشنبه ۲۲ ذی الحجه ۱۳۳۲ھ.**

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۱۶ × ۲۱/۵، ۱۷ سطر، ۸ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کـاغذی ابـر و بـاد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۸۶)

۱۶۴ || توشیح الوافیه فی شرح نظم صرف الشافیة

(صرف ـ عربی)

از: مولا محسن بن محمدطاهر قزوینی نحوی (م حدود ۱۱۵۰ھ).

کتابشناسی: متن منظوم از میرزا قوام الدین سیفی قـزوینی است (م ۱۱۴۹ھ) و شـرح از شاگردش مولا محسن است که در ۱۱۳۶ھ در قـزوین آن را تألیف کـرده است. ایـن نسـخه دیباچه و انجامهٔ شارح را فاقد است.

نک: نسخه‌پژوهی، دفتر سوم، ص ۶۱۵ ـ ۶۱۷. الذریعه، ج ۴، ۴۸۹، ش ۲۱۹۴؛ ج ۲۴، ۲۱۴ و ۲۵، ص ۱۹. التراث العربی، ج ۵، ص ۴۴.

آغاز: بسمله. الصرف علم باصول یفهم بهن احوال مبانی الکـلم عـرّف الصـرف بـانه عـلم اصول تعرف بها احوال ابنیة الکـلم والاصـول جمع اصل.

انجام: ناظمها فـی سـلکها قـوام/ولحـمد کالمسك لها ختام.

بثلاث همزات نقلت کسرة الوسطی الی ما قبلها کما فی الاصل فقلبت یـاء کـما فـی ایت وهذا آخـر مـا اوردنـا ایـراده فـی هـذا الشـرح والحمدللّه اولا وآخرا.

خط: نسخ.

کاتب: **عطاء اللّه موسوی.**

تاریخ: **جمادی الثانیهٔ ۱۳۲۲ھ.**

اشعار به لاجورد. رکابه‌نویسی شده. بر صفحه الف برگ نخست فـهرست شـرح درج شـده است

۱۶۶ برگ، ۱۷ × ۲۱، ۱۵ سطر، ۹ × ۱۴/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۸۷)

۱۶۵ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه شیعی ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی‌نجفی (د: ۱۳۰۸ھ).

کتابشناسی: شرح کتاب شرائـع الاسـلام بـا عناوین «قوله قوله». جلد حاضر کتاب تجارت است.

آغاز: قال ره وکذا فی طـرف البـایع اذا بـاع

مسلما وكذاكل من له حق حال أو مؤجل... ثم دفعه وامتنع صاحبه من اخذه فان تلفه من صاحبه الذى يجب عليه قبضه على الوجه المذكور اقول لاخلاف فى ذلك بل ظاهره من الاجماع عليه.

انجام: الى من يثق بديانته ويجعله وصيه فى تسليمه الى صاحبه وفى الجامع اوحى به الى ثقة به الى غير ذلك من كلماتهم الدالة على اعتبار العدالة... .

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۱۳ (ظ)

چند صفحه آخر کتاب وصالی شده.

جلد: پارچه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۸۸)

۱۶۶ || فیض الواهب وفوز الراغب

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدرضا بن محمدجواد معزی دزفولی (م ۱۳۵۲ ق).

کتابشناسی: حواشی مکاسب مرتضی انصاری است با عناوین «قوله قوله»، که در سال ۱۳۲۵ ق از تألیف آن فارغ شده است.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة على محمد وآله الطاهرين قوله لحرمته ونجاسته وعدم الانتفاع الظاهر استقلال كل من الثلاثة فى الدليليه.

انجام: وكون الأمر بالاداء بعد البيع... يكتفى فى اثبات الرجوع بالتبيب لاتلاف المال وان لم يلتزم باطلاقه فى المنافع والمسئلة محتاجه الى التأمل والتتبع والله العالم.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: ۱۳۲۵ ق.

دارای حواشی برخی به امضای «منه». ۶ برگ سفید وسط نسخه.

۱۳۴ برگ، ۲۲ × ۱۶، مختلف السطور، ۱۶ × ۱۰.

جلد: مقوا با کاغذ ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۸۸۹)

۱۶۷ || مجموعه

۱. رساله عملیه (۱ ـ ۳۰) (فقه ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: رساله با مبطلات نماز شروع شده، پس احکام سهو و شکیات بیان شده، آنگاه احکام سجده سهو و وجوب آن سپس کیفیت آن گفته شده و خاتمه‌ای در بیان علاج کثرة شک و سهو پایان بخش رساله است. تاریخ فراغت از تألیف دهم ذی قعده ۱۰۸۵ ق است.

آغاز: (افتاده) در چند موضع خلاف کرده‌اند چنانچه بعضی گفته‌اند که اگر کسی جاهل باشد بحرمهٔ پوشیدن چیزی در نماز که پشت پا را بپوشاند و ساق نداشته باشد و در چنین چیزی نماز کند نماز او صحیح است... .

انجام: پنجم آنست که نماز را با جماعت بجا آورد... حق تعالی جمیع مؤمنان را در سایر

احـوال از شـر او مـحفوظ دارد بـمحمد وآله الطاهرین باینجا ختم شد این رساله عجاله در مشهد منور امام المؤمنین... در روز دهم ماه ذی القعدة الحرام از سال هزار و هشتاد و پـنجم از هجره و الحمدلله اولا وآخرا وصلی الله عـلی محمد وآله المقدسین.

۲. **فقرة من کلام مولا آخوند محمدباقر مجلسی** (۳۰ ـ ۳۶) (عقاید ـ فارسی)

کتابشناسی: گزیده‌ای از باب ششم جلد دوم حق الیقین را دارد. بخشی از فصل ۱۸ در بیان جماعتی که داخل جهنم می‌شوند و بخشی از فصل نوزدهم در بیان معنی ارتداد.

آغـــاز: بســـمله. فـصل هـیجدهم در بـیان جماعتی که داخل جهنم می‌شوند و جمعی که در آن مخلّد می‌باشند....

انجام: در احادیث متواتره وارد شده است که هر که بیزاری از ایشان نجوید، شیعهٔ ما نیست بلکه دشمن ماست و السـلام عـلی مـن اتـبع الهدی.

۳. **مفتاح الجنه** (۳۸ ـ ۷۶) (فقه ـ فارسی)

از: عـــبدالکـریم بــن مــحمدجواد بــن سیدعبدالله (م ۱۲۱۵ ق)

کـــتابشناسی: مـــؤلف رســـاله ســبط سیدنعمت‌الله جزائری است و کتاب مقدمه‌ای در اصول دین و ۵ باب در عبادات است. پایان موجود رساله در حقوق است که ۵۱ امـر ۲۸ مورد ذکر شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۲۵، ش ۵۳۰۱.

آغاز: بسمله. الحمدلله حق حمده والصلوة والسلام علی افضل المرسلین محمد وآله من بعده. بدان ارشدک الله که هر عاقلی کـه تأمـل کند در اطراف عالم و در نفس خود....

انجام: (افتاده) بیست و هشـتم حـق نـیکی کننده است و آن اینست که بیاد آری نیکی او را و سپاس.

۴. **ترسل** (۷۷ ـ ۱۰۵) (ترسل ـ فارسی)

آغــاز: (افـتاده) وبـالعکس والمســاوات ومکتوب نام خطابی شانزده مرتبه است...

انجام: الحمدلله والمنة باتمام نـوشته شـد ومطبوع و مأمول از ناظران آنکـه اول بـدعای خـیر نـمایند و سـهو آنـرا از روی کـرم مـحو فرمایند.

۵. **شرح منظومه فقهی** (۱۰۶ ـ ۱۳۸) (فقه امامیه ـ عربی)

آغاز: (افتاده) ولو سـرق مـرارا کـفی قـطعها ویجب علی السارق...

انجام: (افتاده) ففطره من صوم نقل افضل... مما قدم له بلاالفظ من المضیف اکتفاء بقرینة.

۶. **برگهایی از چند کتاب** [گ ۱۳۹ ـ ۱۶۰]

کتابشناسی: برگهایی از چند کـتاب تألیـف حسین بن حسن شوشتری. ۱. بخشی از کتابی حدیثی در ۱۶ بـرگ ۲. یک بـرگ از کـتابی در حساب ۳. سه برگ از کتابی تاریخی.

خط: مختلف.

کاتب: رسالهٔ اول **ابن آخوند حاج علی حسین مشهور به نجار.**

تاریخ: رسالهٔ اول **۱۲۱۳ ه.**

بعد از رسالهٔ دوم ۲ برگ (۳۶ ـ ۳۷) افسون

عقرب‌زدگی و ذکری برای طلب حاجات آمده بین صفحات منظومه‌ای در فقه یک صفحه (۱۲۸ گ) از اکمال الاصلاح حسین بن حسن شوشتری معروف به واعظ آمده است.

۱۶۰ برگ، ۲۰/۵ × ۱۵، مختلف السطر.

جلد: تیماج مشکی مجدول

(ثبت ۲۱۱۸۹۰)

۱۶۸ || مجموعه

۱. اعمال و ادعیهٔ رجب، شعبان و رمضان (۱ـ ۵۶) (ادعیه ـ فارسی)

آغاز: (افتاده) شماتت کردند مناسبت خصوصاً عایشه... وابن عیاش که یکی از محدثان شیعه است گفته که حضرت فاطمه علیها السلام در روز بیست و یکم ماه رجب بعالم ارتحال نمود....

انجام: (افتاده) و بآن معتاد نباشد خلافست واظهر عدم وجوب قضا وکفاره است. و قی کردنست.

۲. ادعیه ماه مبارك رمضان (۵۷ ـ ۱۳۵) (ادعیه ـ عربی و فارسی)

کتابشناسی: شامل ادعیهٔ و اعمال ایام ماه مبارک رمضان است.

آغاز: (افتاده) منا وسلّمه لنا فی یسر منك وعافیة انك علی کل شیء قدیر.

انجام: (افتاده) ومن کلّ آفة نزلت أو تنزل من السماء الی الأرض فی هذه.

خط: نسخ.

برخی عناوین در حاشیه آمده.

۱۳۵ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، رسالهٔ اول ۱۳ و دوم ۸ سطر، رسالهٔ اول ۱۵ × ۹ و رسالهٔ دوم ۱۶/۵ × ۱۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای. مجدول گره‌دار.

(ثبت ۲۱۱۸۹۱)

۱۶۹ || محیی القلوب

(اصول و فروع ـ فارسی)

از: محمدرفیع بن محمدشفیع قزوینی (م ۱۱۲۸ ق).

کتابشناسی: کتاب دارای یک مقدمه و چهارده باب و یک خاتمه است. کتابی است در اصول عقاید و فروع فقهی با نگاه شیعی. بنابر انجام این نسخه، تاریخ فراغت از تألیف ۱۱۱۷ق است، اما کنتوری در کشف الحجب (ص ۴۹۴ ش ۲۷۷۰) و مرحوم آقابزرگ تهرانی (الذریعه، ج ۲۰، ص ۱۶۴، ش ۲۴۰۱) تاریخ فراغت را ۱۱۱۹ق دانسته‌اند.

نک: کشف الحجب والأستار، ص ۴۹۴، ش ۲۷۷۰؛ الذریعه، ج ۲۰، ص ۱۶۴، ش ۲۴۰۱، فهرستوارهٔ منزوی، ج ۹، ص ۵۱۳ـ۵۱۴؛ مرعشی، ج ۱۴، ص ۳۰۴.

آغاز: (افتاده) مطلب پنجم در آداب سفر بدانکه بهترین روزها برای سفر بنابر آنچه مفهوم می شود از احادیثی که در مصباح کفعمی است مسطور است روز شنبه است... .

انجام: خداوند کردگارم غفار است مطلبم را بلطف و احسان برار و کارم را باین و آن نگذار بلطف و کرم خویش ازین تألیف مرا در قیامت

نفع و فائده رسان... امین یا رب العالمین بحرمة محمد واهل بیته الطاهرین صلواة اللّه علیهم اجمعین.

خط: نستعلیق.

کاتب: طالب بن ابراهیم بن میراسدعلی.

تاریخ: ۱۱۱۹ ق.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده است.

۵۵۲ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵، ۱۳ سطر، ۱۶، ۹/۵.

جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۹۲)

---

۱۷۰ || مجموعه

---

۱. فروق اللغات (۳ ـ ۹۹) (لغت ـ عربی)

از: نورالدین بن سید نعمت‌اللّه بن عبداللّه حسینی جزائری

کتابشناسی: پایان بخش کتاب قصیده‌ای است که برای امام زمان (عج) سروده شده است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی من علی ذوی الالباب بملاحة البیان... وبعد فیقول المفتقر الی رحمة ربّه الغنیّ نورالدین بن نعمةاللّه الحسینی الجزائری لایخفی علی کرام اخوانی واعزّة أصحابی وخلّانی ان علم اللغة من أعظم ما یحتاج الیه الطالب....

انجام: اللهم صل علی ولیّه وعن سروره وارث علومه وشاهد طوره وناصره فی غیبته وقصوره علی المرتضی الذی نوره مثل نوره اللهم صل علی فلق الاصباح... واعوّذه من شرّ الشیطان الرجیم وبصّره الامثال لیستقم فانك قلت ویضرب اللّه الامثال واللّه بکل شیء علیم وحان الان ان تختم الکلام حامدین اللّه علی التوفیق للمرام ومصلین علی سیدنا الأنام وآله مصابیح الظلام ومفاتیح دارالسلام.

۲. قانونچه (۱۰۳ ـ ۱۳۵) (طب ـ عربی)

از: محمودبن محمودبن محمدبن عمر چغمینی (م ۷۴۵ ق).

آغاز: بسمله وبه استعین. حمدله والصلوة علی نبیه محمد وآله الطاهرین اما بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة مایجب استحضاره من صناعة الطب انتخبته من کتب الاقدمین ورتبته علی مقالات المقالة الاولی فی الامور الطبیعیّة....

انجام: الفصل الثالث عشر فی احوال الطبیخ... واما الهواء فالعلی معین علی الهضم منقح المعدة... غلیظ مولد للسدد.

قد تمت الرسالة المسمّی بقانونچه بید کاتبه الحقیر الفقیر الخمولی أقل المشایخ اسماعیل الدزفولی لعمّی العالم العامل والفاضل الکامل فخر المحققین وبدر المدققین اعلم العلماء وافضل الفضلاء البدر البهی والکوکب الدري جناب الشیخ محمدرضا الذزفولی سنه ۱۲۹۶ سلمه اللّه.

اللهم اغفر للمسلمین والمسلمات والمؤمنین والمؤمنات بحق محمد وآل محمد صلواتك علی محمد وآله اجمعین.

۳. رسالهٔ حنین بن اسحاق (طبّ ـ عربی)

از: ابویعقوب حنین بن اسحاق عبادی (م ۲۹۹ ق)

آغاز: الجزیل من اللّه عزّوجلّ وهو المعین فأقول وباللّه التوفیق اولی کم جزء ینقسم الطبّ الی جزئین وهما حفظ الأصحاب علی صحّتهم بالأشیاء المشابهة لهم....

انجام: واما الخصی فیطلی بالقیمولیا والاسفیداج بالسویه ویعجن بما الاس والبنج ویطلی فی الشهر صوّات فیدفع علی صغره زماناً.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول: نظرعلی بن ملا ابوالقاسم و دوم: اسماعیل دزفولی.

تاریخ: رسالهٔ اول ۱۲۷۹ ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز. بین رساله چندین برگ نانوشته است.

۱۸۲ برگ، ۲۲ × ۱۶ رسالهٔ اول ۱۶ و دوم و سوم ۱۵ سطر، ۱۴ × ۸.

جلد: مقوا با روکش کاغذ ابرو باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۹۳)

۱۷۱ || الحدائق الناضرة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ یوسف بحرانی (م ۱۱۸۶ ق).

کتابشناسی: بخشی از کتاب المتاجر حدائق ناضره است. این نسخه در چاپ جدید حدائق الناضره مطابق جلد ۱۸، ص ۳۴۸ تا صفحه ۵۵ جلد ۲۰ است.

نک: ش ۲۰۲ مجموعه معزی که شامل کتاب الصلاة حدائق الناضره است.

آغاز: بسمله. حمدله وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین ولعن اللّه اعدائهم من الأوّلین والاخرین وارکانه ثلاثة الصیغة والمتعاقدان والعوضان والبحث عن ذلک یقتضی بسطه فی مقامات....

انجام: فامثال هذه الفروع الخالیة من النصوص علی العموم والخصوص سیّما مع تعارض الاحتمالات العقلیّة فیها محل الاشکال واذا کان الأقرب بالنظر الی هذه التعلیلات هو عدم المطالبة الزاما له بالاعتراف بالقبض الذی بنو علیه صحّة العقد وعدم سماع دعوی الرد واللّه العالم.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. صفحات آغاز نسخه: تملک روز پنجشنبه دهم جمادی الاول ۱۲۵۴ ق و تملک «محمدطاهر» و تملک «محمدرضا» در ربیع الثانی ۱۳۱۶ ق. دارای حواشی با امضاء «ن».

۲۰۱ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، ۱۷ و ۲۱ و ۲۴ و ۲۵ سطر، ۱۷/۵ × ۱۱.

جلد: مقوا با کاغذ ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۹۴)

۱۷۲ || المطول

(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (م ۷۹۱ ق).

آغاز: بسمله. نحمدك يا من شرح صدورنا لتخليص البيان فى ايضاح المعانى... فيقول الفقير الى الله الغنى مسعود ابن عمر المدعو بسعد التفتازانى زاهد الله سواء الطريق... قد شرحت فيما مضى تلخيص المفتاح واغنيته بالاصباح عن المصباح....

انجام: اشار إلى ازالة هذا الخفاء بقوله يظهر ذلك لتامّل مع التذكير لما تقدم فى الاصول... وافتح علينا ابواب الحكمة وأرشدنا الى طريق الصواب [وصلى الله على محمد وآله] وعترته المعصومين بالهدى الناجى من العذاب برحمتك يا أرحم الراحمين.

خط: نسخ، حواشی به نستعلیق، نشان‌ها و عناوین قرمز.

کاتب: محمدتقی.

تاریخ: ۱۲۶۷ ق.

دارای حواشی با امضای «شرح مفتاح»، «یوسف»، «فخرالدین».

در صفحهٔ بیش از شروع نسخه و پس از آن نقلی از زینة المجالس و برخی فواید تفسیری و حدیثی و نقل چند بیت شعر فارسی از ضیاء اصفهانی و چند بیت شعر عربی از محمدعلی خان بن فضل علی خان و مکاتبهٔ علامه حلی و قاضی بیضاوی در بحث طهارت و اشعاری از وحشی، مشفقی، ضیاءالدین فارسی، دقیقی، صائب، قائم مقام، ادهم کاشی، ملک طیفور، شعاع کاشی، هلالی، خواجو، اوحدی کرمانی و شعر عربی از ابن غین. تملک «محمدکاظم دزفولی» در آغاز نسخه.

۲۱۸ برگ، ۲۱/۵ × ۱۷، ۱۵ و ۱۰ سطر، ۱۵ × ۷/۵.

جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد. گوشه‌ها و عطف: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۱۸۹۵)

۱۷۳ || فیض الواهب وفوز الراغب

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی دزفولی (م ۱۳۵۲ ق).

کتابشناسی: حاشیهٔ مکاسب شیخ مرتضی انصاری است با عناوین «قوله قوله». تاریخ فراغ مؤلف از حاشیه کتاب البیع اوایل جمادی الثانیهٔ ۱۳۲۶ است و تاریخ فراغت از خیارات ربیع الثانی ۱۳۲۸ است.

آغاز: بسمله، حمدله والصلوة محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين قوله فان الظاهر الاجماع على اشتراطها الاستظهار منه فانه مع قيد فى الجملة مقطوع به....

انجام: قوله والفاسخ انما يملك بسبب ملكه.. فيكون المراد من الفاسخ المغبون يعنى لابدّ ان يملك بالسبب السابق.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف

تاریخ: ۱۳۲۸ ق.

در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. برگ ۲۲ نسخه سفید است.

کاغذ ۱۲۲ برگ، ۲۲/۵ × ۱۶/۵، مختلف السطور، ۱۶/۵ × ۱۰.

(ثبت ۲۱۱۸۹۶)

۱۷۴ || هدایة العباد الی الحق والرشاد

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: شیخ محسن معزّی دزفولی.

کتابشناسی: رسالهٔ عملیه مؤلف است.

آغاز: (افتاده) و واجبست بر او که بنحو منذور آنرا بجا آورد ولیکن هرگاه مخالفة کند باینکه فریضه مزبوره را با انفراد بجا آورد... .

انجام: مبحث دویم در بیان شرایط جماعت است... ششم آنست که با وجود قدرت ماموم بر قیام امام نیز قادر بران باشد.

خط: نسخ.

در صفحه آخر نسخه درباره مؤلف گفته شده: والظاهر انّ غالب تلمذه کان عند اخیه الشیخ اسداللّه قدس سره. در یکی از صفحات آخر ذکر سجده تلاوت از کافی آمده است: «سجدت لك تعبداً...» در میان چند صفحه نانوشته مانده است.

۱۷۵ برگ، ۲۱ × ۱۶، ۲۳ سطر، ۱۷/۵ × ۱۰ و ۸

جلد: مقوایی با روکش کاغذ سفید. عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۹۷)

۱۷۵ || مجموعه

۱. نجم الولایة لمن اراد الهدایة (۱ ـ ۳۷)

(علوم حدیث ـ عربی)

از: محمدبن عبدالنبی نیشابوری اخباری (م ۱۲۳۲ ق).

کتابشناسی: در این کتاب ۱۳۹ نجم در معارف و اصول اخباریان آمده است. در ۱۰ شعبان ۱۲۲۳ ق از تألیف.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۷۰، ش ۳۶۴؛ ایضاح المکنون، ج ۲، ص ۶۲۷.

آغاز: بسمله. الحمدللّه وسلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد هذا نجم الولایه لمن اراد الهدایة وبالنجم هم یعتدون بل شمس الحقیقه لمن سلك الطریقه انّ فی ذلك لایات لقوم یعقلون نجم الوجود ما عرف به الموجود به... .

انجام: لمؤلفه مذنور لاح نور الصدق من تدریس/وانتزاح عنی حندس التکییس... فیض است روان ز سیل دریای شهود/بر دشمن و دوست مستوی یا معکوس.

۲. هدیة المؤمنین وتحفة الراغبین (۳۹ ـ ۱۱۵)

(فقه ـ عربی)

از: سید نعمت‌اللّه بن عبداللّه حسین جزائری (م ۱۱۱۲ ق)

کتابشناسی: دو کتاب طهارت و صلات را دربر دارد.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۲۱۴ـ۲۱۵، ش ۳۴۱.

آغاز: بسمله، الحمدللّه الذی ففهمنا فی امور الدین... وبعد فانّ الفقیر إلی اللّه عبده نعمت اللّه الحسینی الجزائری یقول لایخفی علی اخواننا فی الدین وجلانا فی طلب الیقین... .

۳. نزهة القلوب (۱۱۶ ـ ۱۶۰)

(علوم قرآن ـ عربی)

از: ابوبکر محمدبن عزیز سجستانی (م ۳۳۰ ق)

کتابشناسی: مؤلف از اکابر شاگردان ابن

الانباری است و نام کتابش را تفسیر غریب القرآن نهاده است کتاب براساس حروف معجم است.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی اللّه علی محمد وآله اجمعین. هذا کتاب نزهة القلوب تألیف ابی بکر محمدبن عزیز السجستانی فی غریب القرآن قراته من اوله الی آخره علی ابن العباس احمدبن عبداللّه المعروف بابن حیاه... واوّل الکتاب بعد تسمیة اللّه الحمدللّه رب العالمین وصلی اللّه علی محمد وآله وسلم تسلیما هذا تفسیر غریب القرآن الف علی الحروف المعجم لیقرب تناوله....

انجام: الیاء المکسورة قیل لیس فی الکلام العرب کلمة اولها باء مسکورة الاّ یسار ویسار للید والحمدللّه رب العالمین تمت.

خط: نسخ.

کاتب: محمدصادق موسوی دزفولی. **تاریخ:** ۱۳۰۸ ه.

صفحهٔ اول نسخه: تملک «محمدرضا» در رمضان ۱۳۴۱ ق. عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۱۶۱ برگ، ۲۲ × ۱۵/۵، رسالهٔ اول: ۱۷، دوم ۱۴، سوم ۱۸، سطر ۱۵ × ۷ و ۸ و ۹.

جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۸۹۸)

---

۱۷۶ || مجموعه

۱. رساله‌ای در طب (۲ ـ ۹) (طب ـ عربی)

کتابشناسی: مؤلف رساله را به نام مولانا امیر درویش تألیف کرده است.

آغاز: بسمله. باسمك اللهم نطلب النجاة والشفاء وباشارات ذکرک وحمدك نسالك الارشاد الی قانون الصحه.

انجام: من اراد التطویل والاستقها للخواص فعلیه بکتبنا المطولة واللّه تعالی ینفع بما من تلقاها بالقبول ولیحسن مقاصدنا امین والحمدللّه رب العالمین وصلی اللّه علی سیدنا محمد وآله اجمعین.

۲. **جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام** (۱۱ ـ ۱۰۴) (فقه امامیه ـ عربی)

کتابشناسی: شامل بخشی ازکتاب الهیات و کتاب الوکالة جواهر الکلام است.

آغاز: (افتاده) التی جمعها باعتبار احتلاف افرادها والا ففی حقیقة واحده کالبیع ونحوه والا عبر الاکثر بها موحّدة.

انجام: (افتاده) فان کثیرا من الکلمات غیر نقیه بل ظاهره فی التشویش من اهلها وکیف کان کان فلا یلزم عقد الوقف الا بالاقباض الذی هو القبض.

خط: نسخ و نستعلیق.

در ابتدای مجموعه یک برگ بحث فقهی دربارهٔ غنا آمده است. بین صفحات رسالهٔ طبی یک صفحه بحث فقهی در باب حیض و دو برگ دربارهٔ اصل البراءة والاحتیاط آمده است. در پایان مجموعه دوازده برگ از کتابی با عنوان مشرق الاحکام آمده که ظاهراً مسوّدهٔ کتابی فقهی است که تنها چند برگ آن (شامل باب طهارت و صلات و زکات) نوشته شده است. پیش از کتاب دوم، دو برگ از

کتاب سبل السلام فی شرح شرایع الاسلام تألیف محمدرفیع بن عبدالمحمد کوازی نجفی (م بعد از ۱۳۰۰ ق) از شاگردان میرزا حبیب‌اللّه رشتی آمده است.

۱۱۹ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگ قهوه‌ای

(ثبت ۲۱۱۸۹۹)

۱۷۷ || شرح الالفیه

(نحو ـ عربی)

کتابشناسی: شرح الفیهٔ ابن مالک اندلسی است به شیوهٔ مزجی.

آغاز:(افتاده) فی الناس من رفیق اولی به الفضل من الصدیق یعنی ایاکم فهذه الصور ونحوها....

انجام:(افتاده) بخلاف نحو لمن یحیی فانّ حرکة ثانی المثلین منه عارضة بصدد ان تزوله بزوال الناصب ومن فکّر نظر الی انّ اجتماع المثلین فی باب حیی کالعارض لکونه مختصا بالماضی.

در حاشیه بعضی صفحات تصحیح شده.

۱۱۳ برگ، ۲۲ × ۱۳/۵، ۱۸ و ۱۹ و ۲۲ سطر، مختلف

جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف قرمز.

(ثبت ۲۱۱۹۰۰)

۱۷۸ || تراجم علما و شعرا

(تراجم فارسی ـ عربی)

از: محمدکاظم معزی (د: ۱۳۴۸ ش).

کتابشناسی: شامل یک صفحه شرح حال محمدکاظم معزی و شرح سفرهایش و در ادامه شرح بعضی شاعران عرب به ترتیب الفبا و نیز شرح حال سیدعلی خان مدنی، شیخ بهاءالدین عاملی، صاحب بن عبّاد، سیدرضی، سیدمرتضی، شیخ مفید.

آغاز: بسمله، ماده تاریخی که مرحوم حجة الاسلام جد امجد قدس رمسه وطاب ثراه برای تولد بنده گرفته‌اند مطابق بوده با این کلمات....

انجام:که ایراد به تشویقات صاحب ابن عباد وزیر معروف دیالمه از اهل علم و فضلاء شیعه و سنی و همچنین و خود علما و کتاب و ادبا و دانشمندان نامی در آن عصر نباید کرد بجهت این که همه می‌دانند.

خط: نستعلیق.

تاریخ: **۱۳۵۲ ق.**

۴۱ برگ نوشته شده و بقیهٔ آن (۱۵۰ برگ) نانوشته مانده است.

۱۹۱ برگ، ۲۱/۵ × ۱۷، مختلف السطور، مختلف × مختلف

جلد: مقطر با کاغذ ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۰۱)

۱۷۹ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ملامحمد حسین بن محمدهاشم نجفی کاظمینی (م ۱۳۰۸ ق).

کتابشناسی: این جلد شامل شرح کتاب

النکاح شرائع الاسلام و طلاق است.

نک: نسخه ۱۶۵ همین مجموعه. الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۳ـ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: قال(ره) مسائل من لواحق العقد وهی سبع الأولی الکفائة شرط فی النکاح، وهی التساوی فی الإسلام اقول لاخلاف فی ذلک بل الاجماع بقسمیه علیه بل لعله من ضروریات المذهب....

انجام: فاذا عقب الانکار بالطلاق کان ثانیاً او ثالثاً قطعا کما لو کان بنفسه عالما... لم یحکم بکونه ثانیاً او ثالثاً واقعا وان امکن الحکم به ظاهرا من جهة قیام البینة علیه کما فی نظائره فتامل جیدا واللّه أعلم.

خط: نسخ. علائم مشکی.

کاتب: مؤلف (ظ).

آرایشها و حواشی: چهار برگ اول و برگ آخر نسخه سفید مانده است.

۳۱۷ برگ، ۲۱ × ۱۶، ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ سطر، ۱۶ × ۱۱.

جلد: مقوا با کاغذ ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۰۲)

۱۸۰ || کتابی در فقه شیعه

(فقه امامیه ـ عربی)

کتابشناسی: نسخه شامل کتاب الطهاره است. از صاحب جواهر و حدائق الناضره نقل کرده است.

آغاز: بسمله، حمدله. والصلوة علی محمد وآله الطاهرین ولعنةاللّه علی اعدائهم أجمعین. کتاب الطهارة ولاشتماله علی الحدثیة والخبیثیة اما للاستطراد بذکر الثانیه کما عن ظاهر الاکثر او للاشتراک لفظ الطهارة....

انجام: عدم طهر غیر المرئي من سطوح هذا الجسم الذی فرض رویة المطر سطحا منه لدخوله فی المنطوق بل المفهوم عدم طهر مالم یره اصلا.

خط: شکسته نستعلیق.

رکابه‌نویسی شده. حاشیه‌نویسی شده. چهار برگ آخر نسخه نانوشته مانده است.

۵۶ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۲۸ سطر، ۱۴ × ۸ و ۹.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج با نقش گل و مرغ.

(ثبت ۲۱۱۹۰۳)

۱۸۱ || شرح الکافیه

(نحو ـ عربی)

از: رکن‌الدین استرآبادی (م ۷۱۷).

کتابشناسی: شرحی است بر کافیه ابن حاجب با عناوین «قوله» در صفحه اول نسخه احتمال داده شده که شرح از رکن‌الدین استرآبادی باشد.

آغاز: (افتاده) و اما جواز اثبات النون ملتشبیه بالفعل، قوله ویتوسط بین المبتداء والخبر....

انجام: (افتاده) قوله وعکسها لعلّ ای وعکس لیت... فحمل لعلّ علیها لکونها من لغاتها.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. دارای حواشی توصیفی بسیار. تملک «محمدطاهر» که به او هبه شده با وکالت ملاعلی در ذیحجهٔ ۱۳۰۰ه در آغاز نسخه.

۹۶ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵، ۱۷ سطر، ۱۴/۵ × ۸/۵

جلد: تیماج مجدول گره‌دار قهوه‌ای فرسوده، دارای ترنج و سرترنج

(ثبت ۲۱۱۹۰۴)

۱۸۲ ‖ محاسبة النفس و...

(عرفان ـ فارسی)

از: مولی محمدطاهر قمی (م ۱۰۹۸ه).

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة والسلام علی افضل المرسلین محمد وآله الطاهرین. اما بعد چون این محتاج اله قادر محمدطاهر دید که اکثر اهل زمان در قافله کام جهان رحل اقامت انداخته.

انجام: یا رب تو ز خود پرستیم فارغ ساز/ در بوتهٔ اخلاص دلم را بگذار. از بال و پرم رشتهٔ غفلت بگشا/ شاید که کنم به اوج مهرت پرواز.

خط: نسخ.

تاریخ: ذی قعده ۱۲۶۹ه.

نسخه مجموعه قطعاتی از چند کتاب است: ۱. اختیارات ۲. محاسبة النفس ۳. چند صفحه نوحه و مقتل امام حسین و دیگر شهدای کربلا ۴. مقدمهٔ انیس الواعظین محمدجعفر استرآبادی. یادداشت تملک محمدکاظم معزالاسلام دزفولی در صفحه آغاز.

۱۳۲ برگ، ۱۵ × ۲۱/۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی با روکش کاغذی، عطف تیماج سفید.

(ثبت ۲۱۱۹۰۵)

۱۸۳ ‖ مجموعه

۱. شرح الدر النضید فی فقه الصلاة (۲الف ـ ۶۴الف) (فقه امامیه ـ عربی)

از: عابدین بن عبدالسمیع اسدی (سدهٔ دهم ه).

کتابشناسی: شرحی است بر الدر النضید ابن فهد حلّی. شارح کتاب را در حله و در روز یکشنبه ۱۸ صفر ۹۱۸ه به اتمام رسانده است. از غیاث الدین بن عبدالسمیع اسدی در ص ۹۹ ـ ۱۰۰ مکتبه علامه حلی نام برده شده. عبدالسمیع بن فیاض بن محمد اسدی (تراجم الرجال، ج ۱، ص ۲۹۲) از شاگردان ابن فهد. آثار: الفوائد الباهره (الذریعه، ج ۱۶، ص ۸۳۳، ش ۲۹۷) و کفایة الطالبین (الذریعه، ج ۱۸، ۹۲، ۸۳۰)

آغاز: (افتاده) المرشد والهادی الی المقاصد وفی الاصطلاح ما یلزم من العلم به العلم بمدلوله....

انجام: وهکذا صلوة الجنازة اذ لاوقت لها معینا شرعا... وکذا النذر المطلق ش لعدم تعیین وقت له والحمدللّه اولا وآخرا وله الشکر باطنا وظاهرا تم الشرح الفرید الدرّ النضید فی الحلّة

السیفیه... علی ید العبد الضعیف عابدین من عبد السمیع الاسدی عفا اللّه عنهما.

۲. عـدّة الداعـی ونـجاح السـاعی (۶۶ب ـ ۱۶۹ب) (ادعیه ـ عربی)

از: جمال الدین ابوالعباس احمد ابـن فـهد حلی (م ۸۴۱هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۲۲۸، ش ۱۴۹۱.

آغاز: بسمله. الحمدللّه سامع الدعـا ودافـع البلاء ومفیض الضیاء وکاشف الظلماء... وبعد فانّ اللّه سبحانه من وفورکرمه علم الدعا وندب الیـه والهـم السـؤال وحثّ عـلیه ورغب فـی معاملته...

انجام: (افتاده) اللطیف هو البرّ بـعباده الذی یلطف بهم.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب اول عبدالخضر بن جلال‌الدین بن محمد بن شمس‌الدین.

تاریخ: کتاب اول: ۲۰ صفر ۱۰۶۲ هـ.

۱۷۰ برگ، ۲۱ × ۱۴/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی سفید. گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۰۶)

۱۸۴ || مناسک حج

(فقه امامیه ـ عربی و فارسی)

از: مرتضی بن محمدامین انصاری مشهور بـه شیخ انصاری (م ۱۲۸۱ ق)

کتابشناسی: مناسک حج شیخ انصاری است با حواشی شیخ محمدرضا مـعزی دزفـولی و سید محمدکاظم یزدی و میرزای شیرازی.

آغاز: بسمله. حمدله والصلوة والسلام علی غیرخلقه محمد وآله الطاهرین... وبعد سـپس می‌گوید احوج العباد الی عفو ربّه الباری مرتضی بن محمدامین الانصاری این مـختصریست در بـیان واجبات واکثر مستحبّات حج....

انجام: که آن مکانیست که حضرت رسـول بامر خداوند عالم در آنجا حـضرت امـیرالمـؤمنین علیه السلام را خلیفه و جانشین خود گـردانـید و فرمود: من کنت مولاه فهذا علی مولاه و ثبّتنا بولایته فی الدنیا والآخرة برحـمتك یـا ارحـم علی محمد وآله الطیبین الطاهرین.

خط: نسخ.

کاتب: حاج محمدجواد الدزفولی سرکمری.

تاریخ: ۲۱ جمادی الآخره ۱۳۴۱هـ.

بعضی حواشی و عناوین و نشان‌ها قرمز. در ابتدای نسخه تعبیر سـیدیزدی چـنین آمـده است: «بسمله. عمل به این رساله شریفه بـا حواشی حقیر و آنچه اذن در ترک آن نشده از حواشی سیداستاد اعلی اللّه درجاته ونوراللّه مرقده ان شاءاللّه تـعالی صـحیح و بـی‌عیب است. العبد محمدکاظم الطـباطبائی الیـزدی عفی اللّه عنه. حواشی شیخ محمدرضا معزی با امضای «ضا» و حواشی سیدیزدی با امضای «ظم طبا» و حـواشـی مـیرزای شـیرازی بـا امضای «میرزا» درج شده است. این نسخه از روی نسخه چاپ ۱۳۲۵هـ کتابت شده که تنها حواشی میرزا را دارا بوده است.

۱۴۱ برگ، ۲۱×۱۴، ۱۳ سطر، ۹/۵، ۱۵/۵

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابرو باد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای

(ثبت ۲۱۱۹۰۷)

۱۸۵ || صحیفه سجادیه

(ادعیه ـ عربی و فارسی)

آغاز: بسمله. حدثنا السید الاجل نجم الدین بهاءالشرف ابوالحسن محمدبن الحسن بن احمد بن علی بن محمدبن عمر بن یحیی العلویّ الحسینی رحمه اللّه قال اخبرنا....

انجام: وکان من دعائه فی یوم السبت. بسمله... وتتم احسانك فیما بقی من عمری کما أحسنت فیما مضی منه برحمتك یا ارحم الراحمین وصلی اللّه علی محمد وآله اجمعین والحمدللّه رب العالمین.

خط: نسخ معرّب.

تاریخ: سدهٔ سیزدهم هجری.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. بعضی از ادعیه به فارسی ترجمه و زیرنویس شده. بر برگ دوم تملک حاج شیخ محمدرضا نوشته شده است.

۲۰۷ برگ، ۱۳ × ۲۱/۵، ۹ سطر، ۹ × ۱۵

جلد: تیماج مجدول گره‌دار قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۰۸)

۱۸۶ || القوانین المحکمة

(اصول فقه امامیه)

از: ابوالقاسم بن حسن جیلانی مشهور به میرزای قمی (م ۱۲۳۱ ق).

نک: الذریعه، ج ۱۷، ص ۲۰۲ـ۲۰۳، ش ۱۰۸۱.

آغاز: (افتاده) الا کراکب القصب او کراجل التفت ساقه بالساق... اما المقدمه، ففی بیان رسم هذا العلم وموضوعه....

انجام: (افتاده) واما روایة عمر ابن حنظلة فیمکن ان یقال ان بنائهما علی ان المتماکین... لایناسب ما ورد فی تلك الاخبار من تقدیم العرض علی کتاب اللّه فی جواب الرواة فی الاحکام المختلف فیها نعم ما دل من الآیات علی اصل البراءة والاباحة فهو ما یکثر.

خط: نسخ. نستعلیق.

در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. تملک محمدطاهر در ۱۲۸۸ در پشت طبلهٔ دوم جلد. نشان‌ها و عناوین قرمز. برگ آغازین افتاده است.

۲۷۳ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۲۳ سطر، ۹/۵ × ۱۴

جلد: تیماج مشکی فرسوده. عطف: تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۰۹)

۱۸۷ || مجموعه

۱. المقدمة الآجرومیة (۲ ب ـ ۴۰ الف)

(نحو ـ عربی)

از: ابوعبداللّه محمدبن داود صنهاجی (م ۷۲۳هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۷۹۶.

آغاز: بسمله: قال الشیخ الامام العالم العلامة الفقیه الاستاد ابوعبداللّه محمدبن داود

الصنهاجی الشهیر بالجرومی رحمةاللّه... باب الکلام. الکلام هو اللفظ المرکب....

انجام: تتمه ونعنی بالعامل اللفظیه ههنا مالایکون زائدة فدخل نحو بحسبك هذا والحمدللّه هذا ما اوردناه وهی ممّا تدخرون فی یوم لاینفع مال ولابنون ولمثل هذا فلیعمل العاملون.

۲. الفوائد الصمدیه (۴۳ الف ـ ۶۱ ب)

(نحو ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملي معروف به شیخ بهائی (د: ۱۰۳۰هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۸۸، و ج ۱۶، ص ۳۴۵، ش ۱۶۰۶.

آغاز: بسمله. احسن کلمة یبتدء بها الکلام وخیر خبر یختتم به المرام... وبعد فهذه الفوائد الصمدیة في علم العربیه حوت من هذا الفنّ ما نفعه اعم....

انجام: هل حرف استفهام وتفترق عن الهمزة... نحو الم نشرح لك صدرك، اللهم اشرح صدورنا بانوار المعارف ونوّر قلوبنا بحقایق اللطائف واجعل ما اوردناه فی هذه الوریقات..فانا نتوسل إلیك بحبیبك محمد سیّدالمرسلین وآله الائمّة المعصومین صلوات اللّه علیهم اجمعین.

۳. شرح الانموذج (۶۳ ب ـ ۱۳۹ ب)

(نحو ـ عربی)

از: محمدبن عبدالغنی اردبیلی (م هـ.)

کتابشناسی: متن انموذج از آثار زمخشری (م ح ۸۸۶هـ) است و شرح اردبیلی با عنوان‌های «قال ـ اقول» است.

نک: هدیة العارفین، ج ۲، ص ۲۱۳.

آغاز: بسمله. حمدله. والعاقبة للمتقین والصلوة والسلام علی اشرف البریّة محمد وآله الطاهرین... اما بعد فیقول الإمام العالم العامل محمدبن عبدالغنیّ الأردبیلی الامام... انموزجة فی النحو قلیل اللفظ....

انجام: والآن حال ان تقطع کلامنا علی ثالث الأبواب اذا وفقنا اللّه تعالی لایجاز ما وعدنا فی صدرالکتاب... وذلك لانّه شان اسس علی الاستعداد وانی یتسیّر التّرقی فیه لمن ابتلی بشرّ صحبته الأضداد عفااللّه من شرورهم ورد اللّه الیهم بلطفه کید نحورهم.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول: **حاجی محمد بن المزعل.** رسالهٔ دوم: **حاج محمد بن حاج حسین.**

تاریخ: رسالهٔ دوم: **۱۲۹۷هـ.**

میان اجرومیه و صمدیه دو برگ در لغت عربی به فارسی آمده است. یادداشت تملک «محمدکاظم بن محمدبن محمدرضا دزفولی» در برگ بدرقهٔ آخر کتاب آمده است.

۱۳۹ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵

جلد: **تیماج قهوه‌ای مجدول فرسوده تک لا.**

(ثبت ۲۱۱۹۱۰)

۱۸۸ || جُهدالمقل فی اجوبة المسائل (ج ۳)

(فقه امامیه ـ عربی و فارسی)

از: شیخ محمدرضا بن محمد جواد معزی (م ۱۳۰۲هـ).

کتابشناسی: فقه استدلالی ملمع و شبیه

جامع الشتابت میرزای قمی است.

جلد دوم و اول این کتاب هم در همین مجموعه هست.

فهرست مطالب:

۱. کسی در مسیر تعمیر خانهٔ خود، به خانه دیگری لطمه می‌زند، آیا ضامن است یا نه؟ (برگ ۱ ـ ب)

۲. لقطه هرگاه پول مسکوک باشد و زیاده از درهم باشد و تمیز و علامت نداشته باشد، آیا تعریف سنه لازم دارد یا به سبب عدم تمیز و علامت، مال واجد است؟ (۱۰ ـ الف)

۳. هرگاه شخصی ارض مواتی را احیاء کرده و مخارج زیادکرده، نیزار شود، آیا آن زمین ملک محیی می‌شود یا نه؟ شرایط معتبره در احیاء چیست؟ هرگاه غاصبی آن را غصب کند، ورثهٔ مغصوب منه را می‌رسد که مطالبهٔ آن زمین بکنند یا نه؟ آیا اراضی خالصه دیوان که خرید و فروش می‌کنند معاملهٔ آنها صحیح است یا نه؟... و ید تصرّف که می‌گویند اقوی است، مورد آن را بیان فرمایید (۱۲ ـ الف)

[برگ ۲۰ ـ ب تا ۲۳ ـ الف و ۲۵ تا ۲۷ و ۲۹ و ۳۰ سفید مانده است].

۴. اگر کسی در شهری باشد و بعد از دخول وقت در آن شهر نماز گزارد، سپس به شهری دیگر وارد شود که هنوز وقت داخل نشده، آیا باید بار دیگر نماز گزارد؟ آیا او مکلّف است به افق شهر مبدأ یا مقصد؟ (۳۴ ـ الف)

۵. کسی که در شهری متولد می‌شود و رشد می‌یابد، بعد از چندی ـ یا قبل از بلوغ یا بعد از آن ـ از آن شهر هجرت کند و در شهر دیگر متوطن شود و از شهر اوّل بکلّی اِعراض کند، هرگاه به عنوان مسافرت به شهر اوّل عبور کند، نماز او قصر است یا تمام؟ و آیا فرقی هست مابین آن که در آنجا خانه و ملک داشته باشد یا نه؟ (۳۷ ـ الف)

[برگ ۴۲ و ۴۳ سفید است].

۶. اذن عامّی که در ضمن وکالت معلق است، کافی است در جواز تصدّی عمل، چنانچه مرحوم میرزای قمی در جامع الشتات فرموده و از علّامه نقل کرده یا نه؟ (۴۴ ـ الف)

۷. در وقف نامه مالی وقف شده بر اولاد و فرزندان آنها و فرزندانِ فرزندان و... آیا مقتضای این، ترتیب طبقات است یا تشریک است و ترتیب ندارد؟ (۴۵ ـ الف)

۸. کسی گُل غصب و گلاب آن را گرفته، مغصوب منه چه حق دارد؟ (۴۶ ـ الف)

۹. آیا مأذون از طرف مجتهد در اخذ حقوق یا خود مجتهد، می تواند مقدار زیادی از خمس یا حق امام را صلح کند به کسی که می‌تواند تمام را اداکند یا ظن غالب دارد به اینکه قدرت بر اداء دارد، یا نه؟ (۴۶ ـ الف)

۱۰. آیا سیّد می تواند زیاده از مؤونهٔ سال خود خمس بگیرد...؟ (۴۶ ـ الف)

۱۱. جایز است که ولد اکبر را اجیر نمایند که صوم و صلاة برای متوفی بجا آورد یا نه؟ (۴۶ ـ الف)

۱۲. مسأله در خمس (۴۶ ـ ب)

۱۳. مسأله بیع شرط در مورد طلاهایی که

سرقت شده است (۴۶ ـ ب)

۱۴. بنّایی مقاطعه کرد که زمینی را بسازد، بعداً معلوم شد که قدری از آن وقف است. (۴۹ ـ الف)

۱۵. مسئلهٔ دیگر در مورد ساختن زمین، در صورتی که قدری از ساختمان به آفت سماوی خراب شود. (۴۹ ـ ب)

۱۶. مسئلهٔ دیگر در عمارت بناء (۵۰ ـ ب)

۱۷. مسأله در رهن. (۵۰ ـ ب)

۱۸. شخصی که دارایی خود را با اولاد ذکور خود صلح نموده... تکلیف سایر ورثه چیست؟ (۵۱ ـ الف)

۱۹. شخصی در یک شهر، دیگری را در شهر دیگر وکیل خود در خرید یک کالا کند و وکیل، آن کالا را داشته باشد. آیا حق دارد از کالای خود به موکّل بفروشد یا خیر؟ در صورت جواز، آیا اطلاع موکّل لازم است؟ وحق العمل خرید را می‌تواند از موکّل بگیرد یا نه؟ (۵۲ ـ الف)

۲۰. زنی فوت کرده، وصیت بر ثلث خودش کرده، وارث او منحصر است به زوج دائمی و جدّه و جدّهٔ ابی و خواهران. ترکهٔ او به چه نحو تقسیم شود؟ (۵۲ ـ ب)

۲۱. دو برادر از یک پدر و مادر، هر دو سوخته شده‌اند.... ارث آنها به چه نحو تقسیم می‌شود؟ (۵۲ ـ ب)

۲۲. مسئلهٔ وطی انسان با شتر، و حکم جنین او. (۵۳ ـ الف)

۲۳. هرگاه در کسب، شخص در سال ربح و خسران واقع شد، آیا جبر خسران به ربح در تخمیس می‌شود یا نه؟ (۵۴ ـ الف)

۲۴. چند مسأله در باب روزه و نماز برای کسی که تقلید مجتهدی می‌کند، سپس به مجتهدی دیگر رجوع کند که فتوای او با مجتهد قبلی تفاوت دارد. (۵۴ ـ ب)

[برگ ۵۸ سفید است].

۲۵. مسئلهٔ میوهٔ باغی که دو نفر به مشارکت، از مال غیر مخمّس خریده‌اند، سپس یکی از آنها مال خود را تخمیس کرده است. (۵۹ ـ الف).

[برگ ۶۱ تا ۶۳ سفید است].

۲۶. مسأله در مورد ثلث مال که با آن تجارت شود و حکم فوائد آن. (۶۴ ـ الف)

۲۷. حکم آبله کوبیدن اطفال، که خوف مرض بلکه موت در فعل و ترک است. (۶۴ ـ ب)

۲۸. اداء دین از مدیون توسط ضامن. (۶۴ ـ ب)

۲۹. حکم اجارهٔ ملکی با مالکیت مشترک و... (۶۵ ـ الف)

۳۰. حکم ازدواج با فردی که پس از عقد، معلوم می‌شود که مملوک بوده نه آزاد. (۶۵ ـ ب)

۳۱. شرط اجاره در مورد ملکی که متعلق به چند شریک است و مستأجر تمام آنها را نمی‌شناسد... (۶۵ ـ ب)

۳۲. حکم وقف بر اولاد و تقدم و تأخر آنها (۶۶ ـ الف)

۳۳. کسی اموال خود را با دیگری در حال

مرض صلح کند و بمیرد... (۶۷ ـ الف)

[برگ ۶۸ سفید است]

۳۴. حکم کسی که برای کفارهٔ جمع در ماه رمضان، برده برای آزاد کردن پیدا نکند (۶۹ ـ الف)

۳۵. کسی که در اوّل سال یا بین آن قدرت و استطاعت مالی بر حج پیدا کرد. (۶۹ ـ الف)

۳۶. حکم احداث سرداب در خانه که زیر کوچه واقع شود. (۷۰ ـ ب)

۳۷. کسی خانه‌ای خریده که سابقاً (در زمان تملک فروشنده) همسایهٔ او و از هوا و فضای آن خانه مقداری متصرف شده، آیا مالک جدید حقّ ادعای فضا دارد یا نه؟ (۷۱ ـ ب)

۳۸. چند سؤال در مورد حریم انهار (۷۱ ـ ب)

۳۹. مسئلهٔ مطالبه فردی از دیگری، و ترقی قیمت آن کالا و... (۷۲ ـ الف)

۴۰. توضیحاتی در مورد آب نیسان و تقویم رومی (۷۳ ـ الف)

۴۱. مسأله در باب مضاربه (۷۴ ـ الف).

۴۲. مسأله دیگر در باب تعیین مدت در مضاربه (۷۵ ـ الف)

۴۳. مسأله در باب عادت وقتیه و عددیّه (۷۷ ـ ب)

۴۴. مسأله در مورد ربح مضاربه و شرط عامل (۸۳ ـ ب)

۴۵. مسأله در مورد متوفی که دیون خود را معین کرده، ولی یکی از اولاد، طلب خود را منکر می‌شود. آیا اثبات با ورثه است یا با آن منکر؟ (۸۵ ـ الف)

۴۶. مسأله در وقف، در صورتی که یکی از دو برادر که در طبقه اولی است، بلا عقب فوت شود... (۸۶ ـ الف)

۴۷. حکم غُساله... (۸۷ ـ ب)

[برگ ۸۹ تا ۹۱ سفید]

۴۸. صلح منافع خانه یا باغ یا آسیاب (۹۲ ـ الف)

۴۹. حکم طلاق همسر در زمانی که حامله است. (۹۳ ـ الف)

۵۰. حکم نماز جمع... (۹۳ ـ ب)

۵۱. حکم نمازگزاردن در وقت ضیق در مکان غصبی (۹۵ ـ ب)

۵۲. حکم خرید ماهی حرام از کسی که آن را حلال می‌داند. (۹۷ ـ الف)

۵۳. مسأله دربارهٔ طلاق زن در ایام عادت (۹۷ ـ ب)

۵۴. آیا صحیح است که تلف یا خسران مال را به عنوان شرط ضمان عامل مضاربه قرار دهند؟ (۹۸ ـ الف)

۵۵. حکم پوست‌هایی که از دیار کفر می‌آورند که در آن مسلمانان زیادی هست. (۹۹ ـ الف)

۵۶. حکم روزه در حالی که روزه دار در روز، عزم بر افطار کند... (۱۰۰ ـ ب)

۵۷. حکم روزه داری که در اثر نسیان افطار کند. (۱۰۱ ـ ب)

۵۸. دربارهٔ عقیده به تفویض عالم به اهل بیت: (۱۰۴ ـ ب)

۵۹. اگر کافر عقد نکاح را جاری کند... (۱۰۵ ـ الف)

۶۰. حکم نماز به اقتدای فردی که مقلد مجتهد میّت است... (۱۰۵ ـ ب)

۶۱. آیا خرید ماهی از کسی که میته را حلال می‌داند، جایز است یا نه؟ (۱۰۵ ـ ب)

۶۲. دربارهٔ طلاق زن در حضور شهودی که فسق آنها معلوم است (۱۰۸ ـ ب)

۶۳. ویژگی‌های عدالت مورد نظر در شهادت و نماز جماعت (۱۱۱ ـ الف)

۶۴. اشتراط عدالت در قیّم یتیم و وصّی و ناظر وقف (۱۱۱ ـ الف)

(ضمن آن در مورد نماز جمعه بحث شده است)

۶۵. آیا اغما و جنون و مستی مانند خواب، ناقض وضوء هستند؟ (۱۲۱ ـ ب)

۶۶. اگر جدّ یا پدر که ولیّ صغیر است، فقیر باشد و به این جهت ملک صغیر را بفروشد صحیح است یا نه؟ (۱۲۲ ـ الف)

۶۷. صحّت اجارهٔ دکّان به مستأجر در برابر ربع کارکرد مستأجر و شاگردان او در آن مدت (۱۲۲ ـ الف)

۶۸. تفاوت قیمت مهریه بر اساس تفاوت بازار. (۱۲۳ ـ الف)

۶۹. رضایت حواله‌گیرنده معتبر است یا نه؟ (۱۲۵ ـ الف)

۷۰. اعتبار تماثل میان مال حواله شده و حواله‌گیرنده (۱۲۶ ـ الف)

۷۱. مسأله در باب شفعه (۱۲۷ ـ الف)

۷۲. مسأله در باب وصیت (۱۲۸ ـ ب)

۷۳. آیا کتابت مثل اقرار است؟ (۱۳۱ ـ الف)

۷۴. دربارهٔ شرط اجاره (۱۳۴ ـ الف)

۷۵. حکم ضمان مبیعه در بیع خیاری (۱۳۷ ـ ب)

۷۶. حکم قمه زدن در روز عاشورا (۱۴۰ ـ ب)

۷۷. مسأله در مورد وقف و اجارهٔ آن (۱۴۰ ـ ب)

۷۸. حکم اموال مجهول المالک (۱۴۱ ـ الف)

۷۹. تکلیف نماز و روزه برای کارگرانی که در جاهای مختلف کار می‌کنند. (۱۴۳ ـ الف)

۸۰. مسأله در مورد استیجار در عبادت (۱۴۴ ـ ب)

۸۱. ادعای قتل مورث خود بر دیگری، و عجز از اثبات آن. (۱۴۴ ـ ب)

۸۲. دو نفر در شب تیر می‌اندازند به سمت کسی و او کشته می‌شود. بر کدام یک باید حکم قتل داد؟ (۱۴۵ ـ ب)

۸۳. مسأله در زراعت و مالکیت آن (۱۴۷ ـ الف)

۸۴. مسأله در مال مجهول المالک (۱۴۷ ـ ب)

۸۵. جواز عقد مطلقه برای غیر شوهرش با شک عاقد در اصل یا صحت طلاق (۱۴۸ ـ الف)

۸۶. حکم استفاده از موقوفات یک مسجد که زائد بر مخارج آن است برای مسجد دیگر (۱۴۹ ـ الف)

۸۷. حکم قیام در نماز در حالت فراموشی سجده یا تشهد از رکعت قبل (۱۴۹ ـ الف)

۸۸. حکم اختصاص بخشی از ثلث برای ورثه (۱۴۹ ـ ب)

۸۹. آیا عوام که معنی دعا را نمی‌فهمند، فایده و اجری دارند یا نه؟ (۱۴۹ ـ ب)

۹۰. حکم ردّ یک بیستم عواید کشاورزان به جای زکات (۱۴۹ ـ ب)

۹۱. مسأله در مورد زکات زراعت (۱۵۰ ـ الف)

۹۲. حکم قضای نمازهای قصر و تمام بعد از فوت (۱۵۷ ـ الف)

۹۳. چند مسأله در احکام نکاح (۱۵۹ ـ الف)

۹۴. مسأله در ورشکستگی مشتری و حکم معامله (۱۵۹ ـ الف)

۹۵. آیا سگ آبی قابل تذکیه است یا نه؟ (۱۵۹ ـ ب)

۹۶. مبنای قیمت گذاری بناء در ارث زوجه (۱۶۲ ـ الف)

۹۷. معنی عبارت «وقف بر اولاد» (۱۶۴ ـ ب)

۹۸. طفلی که پدر و مادر ندارد، حضانت او با کیست؟ (۱۶۵ ـ الف)

۹۹. مسئله‌ای در نکاح (۱۶۵ ـ ب)

۱۰۰. حکم دندان طلا (۱۶۶ ـ الف)

۱۰۱. مسأله‌ای در مورد حواله و برات (۱۶۶ ـ الف)

۱۰۲. زوجه منقطعه حامله در عده غیر وفات، استحقاق نفقه دارد یا نه؟ (۱۶۷ ـ الف)

۱۰۳. مسئلهٔ عدهٔ زانیه (۱۶۸ ـ ب)

۱۰۴. حکم گرامافون و فتوگراف (۱۶۸ ـ ب)

۱۰۵. مسأله در زکات غلّات (۱۶۸ ـ ب)

۱۰۶. حکم ضبط صوت و استماع قرآن و اذان از آن (۱۶۸ ـ ب)

۱۰۷. حکم تعمیر مسجد مخروبه (۱۶۹ ـ الف)

۱۰۸. مسأله در باب فروش ملک (۱۶۹ ـ الف)

۱۰۹. حکم انتقال منقطعه در صورت امتناع زوجه (۱۶۹ ـ الف).

۱۱۰. مسأله در حکم تیمّم (۱۶۹ ـ ب)

۱۱۱. اگر وصیّ در ثلث، سواد خواندن و نوشتن نداشته باشد. (۱۷۵ ـ الف)

۱۱۲. مسأله در مضاربه (۱۷۵ ـ الف)

۱۱۳. مسأله در ضمان (۱۷۶ ـ ب)

۱۱۴. مسأله در ارث (۱۷۷ ـ الف)

۱۱۵. آیا وصیت صغیر به ثلث نافذ است یا نه؟ (۱۷۷ ـ ب)

۱۱۶. حکم خسارت در صورتی که وکیل بعد از خرید کالا، اظهار دارد که معیوب است. (۱۷۷ ـ ب)

۱۱۷. احکام نکاح صابئه (۱۷۸ ـ الف)

۱۱۸. اگر زن از خانه بی اذن شوهر بیرون رود، ناشزه می شود یا نه؟ (۱۷۸ ـ الف)

۱۱۹. مسأله در بیع مرابحه (۱۷۸ ـ ب)

۱۲۰. مسأله در مضاربه (۱۸۰ ـ الف)

۱۲۱. مسأله در جعاله (۱۸۰ ـ ب)

۱۲۲. کسی به طفلی گفته برو تفنگم را از خانه

بیاور، طفل آورده و از دست او افتاده و در رفته دیگری را کشته، حکم او چیست؟ (۱۸۱ ـ الف)

۱۲۳. آیا بذل متبرع از مال خود در خلع جائز است یا نه؟ (۱۸۵ ـ الف)

۱۲۴. اگر قاتل عمد بمیرد، آیا اولیاء مقتول حقّی در ترکهٔ او دارند یا نه؟ (۱۸۵الف)

۱۲۵. دیهٔ شکستن استخوان دست (۱۸۵ب)

۱۲۶. مسأله در زنای زن مسلمان با مرد نصرانی (۱۸۵ب)

۱۲۷. حکم نفقه در وقتی که مرد، چهار سال همسرش را رها کند. (۱۸۷الف)

۱۲۸. حکم تعمیر در خانهٔ مشترک و مشاع (۱۹۰الف)

۱۲۹. هرگاه شرکا در خانه زیاده بر دو نفر باشند، آیا شفعه ثابت می‌شود یا نه؟ (۱۹۱ب)

۱۳۰. آیا برکسی که نماز عشا را به جا نیاورد، روزهٔ فردا واجب است یا نه؟ (۱۹۵الف)

برگ ۱۹۳: فصل فی القرض.

برگ ۱۹۶ تا ۲۰۳: رسالة فی النکاح.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۳۰۲، ش ۱۴۱۷.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة علی محمد وآله الطاهرین ولعنةاللّه علی اعدائهم اجمعین. اما بعد فیقول احقر العباد محمدرضا بن محمدجواد اقالهما اللّه عثراتهما یوم المعاد هذا هو المجلد الثالث من کتاب جهد العقل....

انجام: بناء علی ان ذلك حکم التفاوت الی حدوث القبض لا استمراره.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

دارای خط خوردگی بعضی کلمات و تصحیح در حاشیه. و چندین برگ در میان صفحات نانوشته مانده است.

۲۰۳ برگ، ۱۶/۵ × ۲۲/۵، ۲۷ سطر، ۹/۵ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۱۱)

۱۸۹ || شوارع الاحکام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدطاهر بن شیخ محسن معزّی دزفولی (د: ۱۳۱۵ه).

کتابشناسی: حاشیه‌ای است بر شرایع محقق حلّی با عناوین «قوله». آقابزرگ آن را با عنوان المشارع یا مشارع الأحکام معرفی کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۱، ش ۳۸۱۲.

آغاز: قوله السبب الثانی الرضاع والنظر فی شروطه واحکامه انتشار الحرمة بالرضاع... لاریب فی سببیة الرضاع فی الجملة لحرمة النکاح....

انجام: (افتاده) بانها ارتفعت من ام الزوج لاشتراط الشهادة علیه بالمشاهده فیه منع اشتراط بذلك اذ.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

در حاشیه تصحیح شده. دارای خط خوردگی و اصلاح در حاشیه. رکابه‌نویسی شده.

۵۳ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، ۲۶ سطر، ۸ × ۱۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی قهوه‌ای

(ثبت ۲۱۱۹۱۲)

۱۹۰ || ابواب الجنان (ج ۱)

(اخلاق ـ فارسی)

از: رفیع‌الدین محمدبن فتح اللّه واعظ قزوینی (د: ۱۰۸۹ه).

کتابشناسی: مؤلف قصد داشته این کتاب را به عدد درهای بهشت در هشت جلد تألیف کند اما اجل مهلتش نداد و فقط دو جلد آن را تألیف کرد که جلد اول آن چاپ سنگی شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۰، ص ۷۶ـ۷۷، ش ۳۶۹.

آغاز:(افتاده) غنچه از روی شاخ * نخست از دم صبح گیتی فروز * نمک آورد بر سر خوان روز * چنانست از وی چشمهٔ آفتاب * کز آن سنگ آتش برد لعل آب.

انجام:(افتاده) و در نظر باریک بینان رسوم سامانی زنار بستن به که کمر عداوت برادران دینی و ایمانی... و این را بدل گرفتن در کل بدطینتی تخم....

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز.

۲۸۷ برگ، ۱۳/۵ × ۲۰/۵، ۱۸ سطر، ۷ × ۱۳.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی الوان. عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۱۳)

۱۹۱ || مجموعه

۱. شرح خلاصة الحساب (۳ ب ـ ۱۱۴ ب) (ریاضیات ـ عربی)

از: محمد اشرف بن حبیب اللّه حسنی حسینی طباطبایی (سده ۱۱ه).

کتابشناسی: شارح از شاگردان شیخ بهایی است که در ۱۰۲۱ه از ایشان اجازه روایی گرفته است. کتاب شرح مزجی خلاصة الحساب، تألیف شیخ محمد بن حسین بن عبدالصمد عاملی معروف به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰ه) است. شارح در ۱۰۳۸ این شرح را تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۲۲۷ ـ ۲۲۸، ش ۸۱۱.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الأحد الصمد والصلوة علی النبی وآله بلا عدد... والتمس بعض من الطلبه ان اکتب شرحاً یذیّل الصعاب.

انجام: لئلا یکون انت معلقا کالدر فی اعناق الکلاب یعنی ان کنت معطیاً تلك الرسالة من لیس اهلها کانّك علقت مثل الدر فی اعناق الکلاب... فاحفظ وصیتی الیه واللّه حفیظ علیك انشاءاللّه تعالی هذا اخر ما اردنا من شرح خلاصة الحساب بعون الملك الوهّاب.

۲. الموجز الحاوی لتحریر الفتاوی (۱۱۶ب ـ ۱۶۶ الف) (فقه امامیه ـ عربی)

از: احمدبن فهد حلی (م ۸۴۱ه).

نک: الذریعه، ۲۳، ص ۲۴۸، ش ۸۸۴۰.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی اللّه علی سید المرسلین محمدوآله... وبعد فقد استخرت اللّه

سبحانه وعملت هذا المختصر وسميته بالموجز الحاوی لتحرير الفتاوی.

انجام: فصل ووجوبها فی العين ولو مضی علی الواحد احوال فلواحد... ولو كانت شاة جاز اخذها واعطاء غيرها واعطاءها او غيرها لغيره وللفقير ولابدل القيمة.

كاتب: رسالهٔ اول: حاج نظر علی بن ابوالقاسم.

تاريخ: رسالهٔ اول: جمادی الاولی ۱۲۹۸ ه.

رسالهٔ دوم: ذوالقعدهٔ ۱۲۹۷ ه.

نشان‌ها و عناوين قرمز. ركابه‌نويسی شده. يادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در ۲۸ شعبان ۱۳۰۹ه در برگ آغاز نسخه.

۱۶۷ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، ۱۶ سطر، ۸/۵ × ۱۵.

جلد: تيماج مشكی مجدول فرسوده تک لا.

(ثبت ۲۱۱۹۱۴)

۱۹۲ || حدود و ديات (فقه ـ فارسی)

از: محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (م ۱۱۱۰ه).

كتابشناسی: علامه مجلسی اين رساله را به نام سلطان حسين صفوی در پنجم جمادی‌الاولی نگاشته است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی شرع الديات والقصاص والحدود لرفع العناد من بين العباد... وبعد احقر عبادالله محمدباقر بن محمدتقی... مينگارد كه چون حق نوع بشر را مدنی الطبع ومحتاج به يكديگر آفريده.

انجام: بحث پنجم مشهور ميان قدمای علماء آنست كه حيوانی كه به چرا می‌فروشد اگر در شب جنايتی به زراعت كسی يا باغ كسی بكنند صاحب حيوان ضامن است... اگر مصنفان روزگار بر خطائی و زللی مطلع گردند زبان طعن نگشايند و بدون تأمل بسيار بر آن مبادرت ننمايند....

خط: نسخ.

كاتب: محمدجوادبن محمد.

تاريخ: ۱۹ صفر ۱۳۳۰ه.

ركابه‌نويسی شده. عناوين و نشان‌ها قرمز و مشكی. در پايان رساله چهار برگ سؤال و جواب فقهی به فارسی آمده است.

۱۰۶ برگ، ۱۵/۵ × ۲۲/۵، ۱۶ سطر، ۸/۵ × ۱۴

جلد: مقوايی با روكش كاغذی. عطف تيماج قهوه‌ای

(ثبت ۲۱۱۹۱۵)

۱۹۳ || مجموعه

۱. تعبير الرؤيا (۱ الف ـ ۱۰۴ الف)

(تعبير الرؤيا ـ عربی)

آغاز: (افتاده) السحاب فهو انجلاء السلطان من مرض وهمّ او غير ذلك ومن رأی الشمس طلعت فی بيته فی الشتاء اصاب ملكا عظيما....

انجام: (نانوشته) ومن رأی فی النوم النهار رحمة أو عالجها فانه يمرض ويطول مرضه

والیوم انسان خائن مکاید لاخیر فیه من رأی انه عالج.

خط: نسخ.

نشان‌ها سیاه. نسخه از بخشی از باب پنجم شروع و با باب ششم فی الوضوء والغسل والتیمم شروع می‌شود و تا باب ۴۵ فی النسر ادامه می‌یابد.

۲. شرح الشافیة (۱۱۷الف - ۲۰۲ب)

(صرف - عربی)

کتابشناسی: شرح مزجی شافیهٔ ابن حاجب (م ۶۷۲ه) است.

آغاز: (افتاده) یمنعنی عن اسعاف سؤلهم والعلایق تردعنی عن انجاح مامولهم الی ان ساعد الجد السعید وراود السعید الجدید....

انجام: (افتاده) والاصل فزت من الفوز وفی اجتمعوا واجرز فی قوله فقلت لصاحبی لاتجسانا بنزع اصوله واجرز.

خط: نسخ.

تاریخ: سدهٔ ۱۲ - ۱۳ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز.

۲۰۳ برگ، ۱۴/۵ × ۱۹/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار آفت دیده و فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۹۱۶)

---

۱۹۴ || مجموعه

---

۱. النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر (۱ب - ۵۰الف)

از: ابوعبدالله مقداد بن عبدالله سیوری حلی مشهور به فاضل مقداد (م ۸۲۶ه).

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۱۸، ش ۹۴.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی دلّ علی وجوب وجوده افتقار الممکنات... اما بعد فان الله تعالی لم یخلق العالم عبثا... أقول انما کان هذا الباب الحادی عشر لانّ المصنف اختصر مصباح المتهجد....

انجام: الرابعة امن الامر والناهی عن الضرر... فهذا ما تهیأ لی تنمیقه وکتابته... هذا مع حصول الأسفار وتشویش الافکار، لکن المرجو من کرمه تعالی أن ینفع به کما نفع بأصله وان یجعله خالصا لوجهه انه سمیع مجیب والحمدلله رب العالمین والصلوة علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین اجمعین وسلم تسلیما کثیر برحمتک یا ارحم الراحمین.

۲. معین الخواص (۵۱ب - ۲۵الف)

(فقه امامیه - عربی)

از: ابوالقاسم بن حسن جیلاني قمی (م ۱۲۳۱ه).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۲۸۴، ش ۵۰۸۸.

آغاز: بسمله. حمدله. والصوة والسلام علی محمد وآله اجمعین فانّی کتبت کتاب مرشد العوام لعوام الاعاجم ثم رأیت حرمان اکثر العرب فائدته تبادرت الی تألیف هذه العاجلة تکون مرشدا الیهم....

انجام: (افتاده) اقوال اظهرها أنه غسل الصبح والظهر... ان لم یحصل موجب له علی الأظهر فلو رأت دما قلیلا بعد الغسل والصلوة فی غیر القلیلة وبعد الوضوء.

خط: نسخ.
یادداشت تملک اسماعیل دزفولی با مهر بیضوی در سال ۱۳۰۵ و تملک محمدرضا معزی در ۱۳۰۷ه‍. عناوین و نشان‌ها قرمز و مشکی.
یادداشت در پایان نسخه: «تاریخ سیل که کرمان شاهان را خراب کرد شب دوشنبه هفتم شهر شعبان المعظم سنه ۱۲۳۷».
۱۲۶ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵.
جلد: تیماج مجدول گره‌دار مشکی، دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۱۷)

۱۹۵ || پاره‌هایی از چند کتاب

(عربی ـ فارسی)

کتابشناسی: پاره‌هایی از چند کتاب است که یکجا صحافی شده. محمدطاهر معزی مالک کتاب بعضی مواضع نسخه را شناسایی کرده مثلاً در بالای برگ اول نوشته: «در وجوه اعجاز قرآن و شاید از حق الیقین باشد» اما در واقع بخشی از باب هشتم در بیان اخلاق حمیده و اطوار پسندیده... و بالای برگ پنجم نوشته است: «مسیر الحسین الی الکوفه ولعله من کتاب ابی مخنف». بالای برگ سیزدهم: «فی الطب». برگ ۱۵: «فی قصص سلیمان». و از برگ ۱۶: «فی مناقب اهل‌البیت علیهم السلام فکانه مختصر من امالی الشیخ الطوسی ومؤلفه محمدبن ابی القاسم کما یذکر فی اثناء کلامه» که در واقع بخشی از بشارة المصطفی از عمادالدین محمدبن ابی القاسم طبری است.

خط: نسخ.
عناوین و نشان‌ها مشکی و درشت. نشان تملک محمدطاهر بر روی آخرین برگ نسخه. در حاشیهٔ بعضی صفحات تصحیح شده.
۷۴ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۱۵ سطر، ۹/۵ × ۱۳/۵.
جلد: طبله رو بدون جلد و طبلهٔ پشت تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۹۱۸)

۱۹۶ || پاره‌هایی از چند کتاب

(عربی و فارسی)

کتابشناسی: پاره‌هایی از کتاب‌های فقهی امامی عربی و فارسی، بخشی از رسالهٔ عملیه، بخشی از کتاب فقهی سنی، چند برگ از کتاب فقهی الاصلاح از سیدمحمد طباطبایی و چند برگی از کتابی در ریاضیات، چند برگ از کتابی در فلسفه، رساله‌ای از فیض کاشانی با نام زادالسالك در پنج برگ (آغاز: «بسمله الحمدللّه وسلامه علی عباده. اما بعد این رساله‌ای است موسوم به زاد السالک». انجام: «در غرور این هوس گر جان دهم/به که دل در خانه و دکان دهم والتوفیق من اللّه») و رساله‌ای (۶ برگ) با عناوین «سوال و جواب» (آغاز: بسمله، حمد بیحد و ثنای بیعدد خداوند جهان...) و چند برگ از رساله‌ای عرفانی، برگهایی از کتابی در فرق، برگهایی از کتاب فقهی مادی دو برگ در

ریاضیات و سپس برگهایی از کتابی اصولی، پنج برگ از تذکره‌ای که بخشی از اشعار رودکی، خواجه اوحد مستوفی، روحانی سمرقندی و ظهیر فاریابی را شامل است.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز و مشکی. بعضی صفحات مجدول به لاجورد و طلایی.

۱۶۸ برگ، ۱۵/۵ × ۲۲/۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی مشکی

(ثبت ۲۱۱۹۱۹)

۱۹۷ || فیض الباری فی شرح مکاسب الانصاری

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا بن محمدجواد معزی دزفولی (د: ۱۳۵۲هـ).

کتابشناسی: حواشی بخش کتاب البیع مکاسب شیخ مرتضی انصاری است با عناوین «قوله، قوله».

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۴۰۶، ش ۱۹۴۲.

آغاز: بسمله. حمدله والصلوة علی محمد وآله الطاهرین ولعنة اللّه علی اعدائهم الی یوم‌الدین. قوله مبادلة مال بمال الظاهر ان المفسد هو البیع....

انجام: قوله فظهر مما ذکرنا ضعف وجه التأمل لعلّ فیه ایماء إلی ضرب من التأمل وحکی عن المستند القول بالبطلان وافاده بعض المعاصرین.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: ۱۵ ربیع الاول ۱۳۲۵هـ.

دارای خط خوردگی و اصلاح بسیار است. چهل برگ آن نانوشته مانده است.

۱۴۷ برگ، ۱۶/۵ × ۲۲، ۲۷ سطر، ۹/۵ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۲۰)

۱۹۸ || دلائل الاحکام في شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سیدابراهیم قزوینی (صاحب ضوابط) [؟] (د: ۱۲۶۲ هـ).

کتابشناسی: استاد عبدالحسین حایری احتمال داده است دلائل الاحکام صاحب ضوابط باشد. کتاب، شرحی است بر شرائع الاسلام با عناوین «قال ـ اقول» که از کتاب المزارعه شروع و به کتاب السبق والرمایه ختم می‌شود

آغاز: بسمله. حمدله وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین قال(ره) کتاب المزارعة والمساقاة... أقول الظاهر ان هذا معناها لغة وعرفا وشرعا وما فی کثیر من العبارات من نسبته الی الشرع....

انجام: فلا عثرة فی الاکثار من الصور التی یمکن وقوعها فی الخارج، فتأمل جیدا واللّه أعلم، والحمدللّه اولا وآخرا وصلی اللّه علی محمد وآله.

خط: نسخ.

نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده.

۳۲۷ برگ، ۱۶ × ۲۱، ۲۳ سطر، ۱۸ × ۱۲/۵

جلد: تیماج مشکی مجدول فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۹۲۱)

۱۹۹ || هدایة الانام الی شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی (د: ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: کتاب، شرح شرایع محقق حلی است با عناوین «قال ـ اقول» شامل کتاب الصلاة.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۳ ـ ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلّی اللّه تعالی علی محمد واهل‌بیته الطیبین الطاهرین قال(ره) کتاب الصلوة والعلم بها یستدعی بیان اربعة ارکان الاول فی المقدمات... اقول الصلوة تطلق لغة علی الدعاء والرحمة... .

انجام: وان الربط المزبور لزوالها فلاحظ وتأمل واللّه اعلم والحمدللّه رب العالمین اولا وآخرا... ونسئله تعالی ان یمن علینا باتمام مابقی من هدایة الأنام الی شرایع الإسلام... ولا حول ولاقوّة الا باللّه العلیّ العظیم.

خط: نسخ.

نشان‌ها مشکی، رکابه‌نویسی شده.

۱۸۴ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، مختلف سطر، ۱۳ × ۱۷.

جلد: تیماج مشکی. عطف تیماج مصنوعی مشکی مرمت شده.

(ثبت ۲۱۱۹۲۲)

۲۰۰ || شرح الالفیه

(نحو ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: یکی از شروح الفیه ابن مالک اندلسی (م ۶۷۲ه) است.

آغاز: (افتاده) الساکنة نحو نعت وبثت وهو موضوع للماضی... .

انجام: (افتاده) کلن‌تری فی الناس من رفیق/اولی به الفضل من الصدیق... فصار فی التقدیرین من جمیل زید ثم حذف المضاف واقیم المضاف الیه مقامه ونظیر ذلک قوله کلن‌تری.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. دارای حواشی بسیار. در حاشیه تصحیح شده.

۱۳۶ برگ، ۱۳ × ۲۱/۵، ۲۳ سطر، ۶ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج منقش به گل و مرغ بر دو طبلهٔ جلد.

(ثبت ۲۱۱۹۲۳)

۲۰۱ || ریاض الأبرار فی مناقب الائمة الاطهار (ج ۲)

(مناقب ـ عربی)

از: سیدنعمت‌اللّه بن عبداللّه موسوی جزائری (د: ۱۱۱۲ه).

کتابشناسی: این کتاب در سه جلد است، جلد اول آن دربارهٔ پیامبر و وصی او، جلد دوم درباره صدّیقه طاهره و ده فرزندش و جلد سوم درباره امام عصر ـ علیه‌السلام ـ است. آقابزرگ تهرانی جلد دوم را ندیده است. این کتاب اخیراً در سه جلد در بیروت چاپ شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۳۱۶، ش ۱۹۱۲. ش ۲۰۳ مشتمل بر جلد اول همین کتاب است.

آغاز: بسمله. وجهت الی نساء قریش لما تلیه النساء من النساء فارسلن انت عصیتنا و تزوّجت یتیم ابی طالب....

انجام: (افتاده) قال کان ابوعبداللّه(ع) ربما اطعم الغرابی... أقول الغرابی الخبز فیه السکر والخبیص طعام معمول من التمر والمن وعن عبدالاعلی قال أکلت.

بر برگ نخست اشعار و احادیث متفرقه نگاشته شده است. برگ دوم و سوم تفسیر سوره‌های ناس و فلق و کافرون است ۸ برگ اخبار و احادیث متفرقه (بیان هلاک نمرود، احوال قیامت، وصف بهشت و جهنم). بر ۱۱ الف مهر تملک علی بن صادق موسوی «ظ» تملک محمدرضا معزی رمضان ۱۳۲۵ است و از مناقب حضرت فاطمه تا بخشی از حالات امام صادق ـ علیه‌السلام ـ را داراست. نسخه نشان بلاغ در بسیاری از صفحات دارد. در برخی موارد عناوین به فارسی در حاشیه آمده است. نشان‌ها و علائم قرمز رکابه‌نویسی شده.

۲۱۰ برگ، ۲۲ × ۱۷، ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ سطر، ۱۵ و ۱۶ × ۹.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار، عطف تیماج فرنگی تعمیر شده.

(ثبت ۲۱۱۹۲۴)

۲۰۲ || الحدائق الناضره فی أحکام العترة الطاهرة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ یوسف بن احمدبن ابراهیم درازی بحرانی (د: ۱۱۰۷هـ).

کتابشناسی: شامل بخشی از کتاب الصلاة حدائق الناضره است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۲۸۹ـ ۲۹۰، ش ۱۵۵۷. رجوع کنید به شمارهٔ ۱۷۱ همین مجموعه که مشتمل بر کتاب المتاجر حدائق است.

آغاز: بسمله. الباب الثالث فی بقیة الصلوات وفیه فصول. الفصل الاوّل فی صلوة الجمعة... روی ثقة الاسلام عطراللّه مرقده عن ابی بصیر...

انجام: مع ملازمتهم علی النورة بعد ثلثة ایام ونحوها کما تقدم فی الاستطابة من اخر کتاب الطهارة فیکون العانة داخلا فی الطلیة المذکورة فی الخبر واللّه العالم.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت استعارهٔ محمدرضا بن محمدجواد از سیدمحمدعلی و هبهٔ سیدمحمدعلی به محمدرضا در شوال

۱۳۱۵هـ.

۸۵ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۶ سطر، ۱۱ × ۱۶/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت ۲۱۱۹۲۵)

۲۰۳ || مجموعه

۱. ریاض الابرار فی مناقب الائمة الاطهار (ج ۱)
(۲الف ـ ۱۶۰الف) (مناقب ائمه ـ عربی)

از: سید نعمت‌اللّه موسوی حسینی جزائری (د: ۱۱۱۲هـ).

کتابشناسی: تاریخ تألیف این جلد شوال ۱۱۰۷ در شوشتر بوده است.

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۳۱۵، ش ۱۹۱۲.

آغاز: (افتاده) سدّ ابوابهم الّا باب علی أقول فیکون قد اخرجهم من المسجد مرّتین الجوهرة العاشرة فی انّه اجتمع فیه علیه السلام خصال الانبیاء علیهم السلام...

انـجام: قد ظهر علی الناس منه دلایل وکرامات وسعادات اللهم اسعدنا بزیارته.. قد تمّ ما اردنا جمعه من مناقب رسول اللّه صلی اللّه علیه وآله وابن عمّه وأخیه امیرالمؤمنین... ویتلوه انشاءاللّه تعالی مناقب اهل العبا فی هذه المجلده من کتاب ریاض الاحباب کتبه مؤلفه الفقیر الی اللّه الغنیّ نعمت اللّه الموسوی الحسینی الجزایری عفی اللّه تعالی عن ذنوبه یوم الثلث شهر شوال ختم بالاقبال... عام السابع بعد المائة والالف فی محروسة شوشتر فی دارنا الغربیّه من الجامع الاعظم حامدا مصلیا مسلماً.

۲. رسالة فی المیراث (۱۶۹ ـ ۱۷۶)

از: مولا محمدجعفر استرآبادی معروف به شریعتمدار (م ۱۲۶۳هـ).

آغاز: مطلب اول از مطالب باب ارث در بیان حقیقة میراث وارث است. بدانک ارث و میراث عبارتست از حقی که منتقل شود از میت حقیقی....

انجام: (نانوشته) و اما خاتمه پس در آن چند فصل است فصل اول در بیان احکام ضروریه هبه است.

خط: نسخ.

کاتب: **محمدصادق بن علی موسوی.**

تاریخ: **پنج‌شنبه ۲۳ جمادی‌الاولی ۱۲۸۸هـ.**

نشان‌ها و عناوین قرمز. کتاب با نسخه اصل مقابله شده و در بسیاری از صفحات نشان بلاغ دارد. رکابه‌نویسی شده. بر برگ ۲ الف مهر بیضوی تملک صادق بن علی و سپس تملک محمدرضا دزفولی رمضان ۱۳۲۵.

دوبرگ معنای حدیث لاتعادو الایام فتعادیکم آمده، سپس ۲ برگ (۱۶۱ـ۱۶۲) از کتابی اصولی، سپس در ۲ برگ (۱۶۳ـ۱۶۴) عوامل فی النحو آمده، ۴ برگ (۱۶۵ـ۱۶۸) از کتابی کلامی آمده است. بعد از رساله ملاجعفر استرآبادی ۶ برگ (۱۷۷ـ۱۸۲) از کتابی اصولی، یک برگ منتخبی از کتاب حجّةالبیان، سپس ۵ برگ (۱۸۴ـ۱۸۸) از تفسیر مجمع البیان در ۱۱ (۱۸۹ـ۲۰۰)

برگ ادامه (۲۰۱ـ ۲۴۰) بخشهایی از کتابی اصولی و برخی فواید تاریخی نگاشته شده است سپس بخشهایی از کتابی اصولی (۲۰۱ـ ۲۴۰) و از برگ ۲۴۱ـ ۳۱۹ منتخبی از مجمع البیان است. برگ آخر نقلی از افسانه عوج بن عنق است.

۳۲۰ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۱۵ سطر، ۱۰ × ۱۴/۵.

(ثبت ۲۱۱۹۲۶)

۲۰۴ الالفیه فی النحو

(نحو ـ عربی)

از: محمدبن عبدالله طائی مشهور به ابن مالک اندلسی (د: ۶۷۲هـ).

آغاز: قال محمدهوابن مالك/ احمد ربّی اللّه خیر مالك/ مصليا على البنى المصطفى/ وآله المستكملين الشرفا.

انجام: وحمداللّه مصلّيا على/ محمدٌ خير نبيّ ارسلا/ وآله العزّ الكرام البرره/ وصحبه المنتجبين الخيره/ والحمدللّه رب العالمين/ وعلى محمد وآله الطاهرين.

خط: متن اشعار ثلث درشت معرب وحواشی نسخ.

کاتب: حسین بن ملاباقر.

تاریخ: عصر روز دوشنبه ۲۲ محرم ۱۲۹۴هـ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. دارای حواشی در اطراف صفحات و زیر اشعار به فارسی. رکابه‌نویسی شده.

۱۰۱ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۵ سطر، ۹ × ۱۳/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابرو باد. گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای. عطف: تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۲۷)

۲۰۵ || حاشیة سعدالله

(بلاغت ـ عربی)

کتابشناسی: حاشیه‌ای بر مختصرالمعانی است با عناوین «قوله ـ قوله».

آغاز: (افتاده) له مقدار مخصوص يقال يأكل ويمشى ويحج ويكتب... كذا حققه الشريف المرتضى فى شرح المفتاح قوله بعد زمانك أى بعد الحال...

انجام: قوله هذا فى الثلاثى أى فى مصدر الثلاثى المجرد الذى لاناد فيه قوله والفارق أى جواب سؤال.

انجامه: هرکه خواند دعا طمع دارم/ زانکه من بندهٔ گنه‌کارم/ روزی که چشم ما ز جمالت جدا بود/ چندانکه چشم کار کند اشک ما بود/ که کاتبرا بالحمد کند یاد/ غریق رحمت حق کسی باد.

خط: نسخ.

کاتب: حیدر بن مولانا.

تاریخ: ۹۸۵هـ.

در پایان صفحات نسخه چندین برگ از کتابی نحوی صحافی شده. دارای حواشی بسیار. یادداشت «تملک محمدطاهر معزی» در برگ آخر نسخه که از ملاعلی به ایشان هبه شده است. در آغاز نسخه دو برگ در فضایل

سوره‌های قرآن مطالبی آورده است.

۶۷ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، مختلف سطر، مختلف.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابرو باد. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۲۸)

۲۰۶ || شرح منهاج‌الوصول

(اصول فقه عامه ـ عربی)

از: سیدبرهان الدین عبدالله بن محمد فرغانی (د: ۷۴۳ه).

کتابشناسی: کتاب شرح منهاج الوصول قاضی بیضاوی است با عناوین «قال ـ اقول». شارح این کتاب را به نام وزیر شمس‌الدین محمدحسین یزدی نگاشته است.

نک: مجلس؛ ج ۱۰، ص ۱۸۳۶؛ کشف الظنون، مجلس، ج ۲۵، ص ۱۰۶.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اعلا مقام الاسلام... اما بعد فان الطلبة لما رأوا ما كتبناه فی شرح بعض المختصرات من مصنفات الخبر المحقق... عبدالله‌بن ابی القاسم علی بن عمر البیضاوی التمسوا منی شرح جمیع مختصراته... وابتدات بشرح المختصر المسمی بمنهاج الوصول الی علم الأصول ناویا... الاشتغال بشرح المختصر الباقی المسمی بالغایة القصوی فی درایة الفتوی....

انجام: فجاز الاستفتاء فی اصول الدین لكل واحد سواء كان مجتهدا اولا والیه المرجع والمآب.

خط: نسخ.

تاریخ ۷۷۰ه [ظ].

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک «محمدکاظم» تملک محمدطاهر بن محسن در آغاز نسخه. نسخه کهنه است و نزدیک به عصر مؤلف کتابت شده است.

۱۸۵ برگ ۱۲/۵ × ۲۱، ۲۴ سطر، ۹ × ۱۵/۵.

جلد: تیماج مشکی با ترنج منقّش.

(ثبت ۲۱۱۹۲۹)

۲۰۷ || مجموعه‌ای در اصول فقه و...

(اصول فقه و... ـ عربی و فارسی)

کتابشناسی: کتاب ظاهراً بخشی از ضوابط الاصول سیدابراهیم قزوینی است و بخشی از تقریرات یکی از شاگردان او. نیز زبدهٔ کشکول شیخ بهایی و نیز «فصل فی المكاتبات والمراسلات» و....

آغاز:... فی النواهی اختلفوا فی جواز اجتماع الامر والنهی علی قولین الجواز وعدمه والمشهور هو الاخیر وتحقیق المقام یقتضی رسم مقدمات.

نشان‌ها مشکی. یادداشتی در آغاز نسخه آمده به این صورت: «بسمه تعالی شأنه الظاهر انه جملة من الضوابط او من تقریرات بعض تلامیذ السید السند المرحوم مؤلفها ولعله لمولی فتح الله... رحمه الله أو بعض من الاولی وبعض من الثانی». یادداشت تملک

«محمدطاهر معزی در محرم ۱۲۹۰ه».
۱۸۰ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، مختلف سطر.
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. گوشه‌ها و عطف تیماج قرمز.
(ثبت ۲۱۱۹۳۰)

۲۰۸ || منهاج الکرامه فی معرفة الامامه

(کلام امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلی (د: ۷۲۶ه).
کتابشناسی: بعد از برگ اوّل چندین برگ از نسخه افتاده است.
نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۱۷۲، ش ۸۵۳۴.
آغاز: بسمله. وبه ثقتی، الحمدللّه القدیم الواحد الکریم الماجد... اما بعد فهذه رسالة شریفة ومقالة لطیفة اشتملت. علی اهم المطالب فی احکام الدین....
انجام: (افتاده) الثانی عشر الفضایل اما نفسانیه واما....
خط: نسخ.
عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. دارای تملک محمدطاهر بن المحروم الشیخ محسن فی المحرم ۱۲۵۱ه». با مهر مربع «عبده محمدطاهر لا اله الا اللّه الملك الحق المبین». همچنین تملک «مهدی بن الحسن الحسینی». نیز یادداشت شروع مطالعهٔ کتاب در ۱۲۶۱ العبد محمد مهدی».
همگی بر روی نخستین صفحهٔ نسخه.
۶۷ برگ، ۱۴ × ۲۱/۵، ۱۷ سطر، ۱۴ × ۷/۵.
جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و گوشه‌ها تیماج مصنوعی مشکی.
(ثبت ۲۱۱۹۳۱)

۲۰۹ || نهج البلاغه

(حدیث ـ عربی)

از: ابوالحسن محمدبن طاهر مشهور به سیدرضی (م ۴۰۶ه).
آغاز: (افتاده) ومن خطبة له علیه السلام، الحمدللّه الذی شرع الاسلام فسهّل شرایع... فانّه شفاء الصدور وأحسنوا... فانّه انفع القصص....
انجام: (افتاده) ومن کتاب کتبه علیه السلام الی معاویة من المدینة فی اول ما بویع له بالخلافة وذکره الواقدی فی کتاب الجمل، من عبداللّه علیّ امیرالمؤمنین الی معاویه... فی وفد من اصحابك والسلام...
خط: نسخ معرب.
عناوین و نشان‌ها شنگرف. کاغذهای نسخه آبدیده و آسیب فراوان دیده و وصالی شده است. در حاشیه تصحیح شده و نسخه بدل‌هایی آمده و در حاشیه دارای علامت بلاغ در بسیاری از صفحات یادداشت تملک سیدخلف بن سیدعبداللّه ورفیع‌الدین حسین طباطبا در ۱۰۰۴ه در وسط نسخه. همچنین یادداشت تملک نجم بن عبداللّه المهدی بن شیخ احمد». از قرائن داخل نسخه برمی‌آید که این نسخه با نسخه‌ای به خط سیدرضی مقابله شده است.

۱۵۲ برگ، ۱۶ × ۲۲/۵، ۱۵ سطر، ۱۱ × ۱۶.

جلد: تیماج مصنوعی مشکی با ترنج و سرترنج روی هر دو طبلهٔ جدید.

(ثبت ۲۱۱۹۳۲)

۲۱۰ || تحفة الابرار
الملقط من آثار الائمة الاطهار

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: سیدمحمدبن باقربن محمدنقی رشتی شفتی (م ۱۲۶۰ه).

کتابشناسی: کتابی است در بیان صلاة و طهارت با بیان ادلهٔ احکام مشتمل بر مقدمه و چند باب و هریک از ابواب مشتمل بر مباحث بسیار.

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۴۰۳ـ۴۰۴، ش ۱۴۵۰ و ۱۴۵۱.

آغاز: بسمله. وبه الاستعانة فی الخلاص من مآلم الجحیم. الحمدلله الذی توحّد بالملك... بعد خادم شریعت فخر انبیاء وسیّد رسل و چاکر درگاه ملجأ اولیا و هادی سبیل ابن محمدتقی الموسوی محمدباقر... .

انجام: مبحث ششم در بیان کیفیت قرائة... قائم مقام چیزیست که صحیح اللسان در این وقت تلاوت می‌نماید. ظاهر اینست که همان عقد قلب کفایت کند حاجت باشاره انگشت نبوده باشد.

خط: نسخ.

یادداشت تملک به تاریخ ذی حجّهٔ ۱۳۰۵ه بر روی صفحه اول نسخه. همچنین یادداشت تاریخ تولد نورچشمی محمدمهدی در شب نهم شهر شوال المکرم فی سنة ست و سبعین و «ماتین بعد الف». نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه برخی صفحات تصحیح شده. در آخر نسخه یادداشتی از رساله‌ای در تجوید و دو یادداشت طبی.

۳۱۱ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۱۷ سطر، ۹/۵ × ۱۴/۵.

جلد: تیماج مصنوعی مشکی با ترنج و سر ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۳۳)

۲۱۱ || مجموعه

۱. شرح الملخص فی الهیئة (۲ ب ـ ۵۸ ب) (هیئت ـ عربی)

از: موسی بن محمود معروف به قاضی‌زاده رومی (سدهٔ نهم ه).

کتابشناسی: شرح مزجی بر الملخص محمود بن محمد چغمینی (م سده نهم ه) است که برای سلطان الغ بیک بن امیر تیمور گورکانی نوشته شده است. تاریخ تالیف ۸۱۵ه است

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۸۱۹.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء والقمر نورا وبسط علی بساط البسیط فلله ... وبعد فله أحتم بمواقع النجوم وانه لقسم لو تعلمون وانّه فی زماننا هذا قد اندرس مدارس العلوم الحقیقیه... .

انجام: من یوم مقسوم بستین دقیقة وذلك لان نسبة الیوم الی السبق کنسبة الأیام المطلوبة الی الدور... وثلث اخماس خمس ساعة علی رأی بطلیوس وعشرة ایام واحدی وعشرون ساعة... علی ما ذهب الیه البنانی کما لایخفی علی من له... فی الحساب والله اسرع الحاسبین.

۶۵۸ برگ.

۲. شمسیة الحساب (۵۹ الف ـ ۹۰ الف)

(ریاضیات ـ عربی)

از: نظام الدین حسن‌بن محمد نیشابوری قمی معروف به نظام الأعرج (سدهٔ نهم ه).

کتابشناسی: کتاب در یک مقدمه و دو فن تحریر یافته است.

نک: گلپایگانی، ج ۳، ص ۲۰۳، شمارهٔ ۲۲۳۶.

آغاز: بسمله. ایاك نستعین یا کریم الحمدلله الفرد بلا ندّ. المنزه عن الزوج والضدّ لایرکب فیخل... وبعد فان اجرح خلق الله تعالی إلیه الحسن بن محمد النیشابوری یعرف بنظام نظّم الله تعالی احواله بقول الحساب....

انجام: الفصل الثانی فی المسایل الستّ الجبریه... فهذه قوانین اذا اتقنت ضبطها ملکت زمام استخراج مطالب شریفة فی قوّة الحساب والله الموفق للصواب والمفتح للأبواب والیه المرجع والمآب.

خط: نسخ.

کاتب: محمدرشید بن نصرالله دزفولی.

تاریخ: ۱۲۹۶ه.

۳۱ برگ.

نشان‌ها و علائم رنگ قرمز. رکابه‌نویسی شده. بر برگ اول نوشته‌ای دربارهٔ اغلاط قاموس نگاشته شده است.

۹۰ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۲۷ سطر، ۱۶ × ۸

جلد: مقوا با روکش کاغذ ابروباد. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای

(ثبت ۲۱۱۹۳۴)

۲۱۲ || کنز العرفان

(احکام القرآن امامیه ـ عربی)

از: ابوعبدالله مقدادبن جلال الدین عبدالله سیوری حلی مشهور به فاضل مقداد (م ۸۲۶ه).

کتابشناسی: شامل مقدمه و متن و یک خاتمه است. کتاب براساس ابواب فقهی تنظیم شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۱۵۹، ش ۱۱۸۴.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب... اما بعد فانّ القرآن بحر لاتفنی عجائبه ولجّ لاتقضی غرائبه من طلب الهدی وجده من ظواهره وخوافیه.

انجام: الخامسة عشر یا ایها الذین آمنوا کونوا قوامین بالقسط... ولنقطع الکلام حامدین الله علی جمیل احسانه شاکرین له علی توفیقه وامتنانه قائلین ربنا لاتواخذنا... فانصرنا علی القوم الکافرین والحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ و نستعلیق.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

یادداشت تملک «محمدرضا بن محمدجواد فی ۱۸ جمادی الاولی سنة ۱۳۰۸ه» در صفحهٔ آخر نسخه. نسخه به چند قلم نوشته شده است. در حاشیه بعضی صفحات تصحیح شده.

۲۶۳ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۲۱ و ۱۵ و ۱۱ سطر، ۱۵ × ۱۰.

جلد: تیماج مصنوعی مشکی با ترنج روی هر دو طبلهٔ جلد.

(ثبت ۲۱۱۹۳۵)

۲۱۳ ‖ ارشاد الأذهان

(فقه امامیه ـ عربی)

از: جمال‌الدین حسن بن یوسف بن مطهر مشهور به علامه حلی (م ۷۲۶ه).

کتابشناسی: از کتاب الصلاة تا اواخر کتاب الدیات را دربردارد.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۵۱۰ـ۵۱۱، ش ۲۵۰۹.

آغاز: (افتاده) ما احاله والارض باطن النعل والقدم. خاتمة یحرم استعمال اوانی الذهب والفضه فی الأکل وغیره.

انجام: (افتاده) تتمة من اتلف المأکول... وفی الانسان الدیه ویقسم ثمانیة وعشرون اثنا عشر مقادیم و رباعیتان و نابان و مثلها من اسفل وستت....

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمزرنگ، رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی است. در حاشیه تصحیح شده بر برگ آخر یادداشت تملک محمدطاهر معزی است.

۷۱ برگ، ۲۱ × ۱۶، ۱۵ سطر، ۱۳ × ۹.

(ثبت ۲۱۱۹۳۶)

۲۱۴ ‖ کتابی در تاریخ اسلام و ایران

(تاریخ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتاب (که در زمان محمدشاه نوشته) او را چندین صفحه وصف کرده و با تاریخ ایران سلطنت منوچهر و نوذربن منوچهر آغاز شده و تا ذکر سلطنت یزدجرد بن شهریار ادامه پیداکرده و آنگاه با ذکر خلافت عمر و فتح قادسیه به ذکر خلفای راشدین و ائمه اطهار پرداخته است. بعد از ذکر امام فرمان چند تن از بنی امیه را نام برده و سپس به ذکر خلفای بنی عباس پرداخته است. فصلی در سیر تمامی ملوک و اخلاق، در لطایف و ظرایف سخنان اهل زمان و درکیاست ملوک عدالت آیین و... و نکات اخلاقی بخشهایی از این کتاب است.

آغاز: (افتاده) و از هر حرکتی از اینان معرکتی آید/ گام از دوری... در بدرد/ گاهم از جوری همی حیران کشاند جابجا/ ای بسا مسلک و منهاج که تادیب و ادلاج از شجر....

انجام: (افتاده) رباعی عشق آمد و شد چو خونم اندر رگ و پوست/ تا ساخت مرا تهی و پر ساخت ز دوست/ اجزای وجودم همگی دوست گرفت/ نامیست ز من و با من باقی و باقی همه اوست. از شخصی پرسیدم که این

جوان کیست و حال او چیست گفت.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز رنگ هستند. رکابه‌نویسی شده است. یادداشت تملک اسدالله‌بن ملامحمدرضا را دارد. آیات و روایات معرب هستند.

۲۱۲ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۱۶ سطر، ۱۶ × ۱۰.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۳۷)

۲۱۵ || المطول

(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی (م ۷۹۲هـ).

آغاز: (افتاده) له فهذا الجواب تکون تارةً باعادة اسم ذلک الشی... هذا الحکم کونه حقیقیاً به وتارةً باعادة صفته....

انجام: وجمیع فواتح السور وخواتمها وارد علی احسن... من البلاغة....

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۹هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. اوراق کتاب بسیار آسیب دیده و وصالی و ترمیم شده است. یادداشت تملک بر پشت برگ آخر نسخه با بیع صحیح شرعی در ۸۶۸هـ. در حاشیه تصحیح شده و دارای حواشی توضیحی بسیار.

۱۰۷ برگ، ۲۲ × ۱۴/۵، ۲۳ و ۲۵ سطر، ۱۵ × ۸.

جلد: مقوائی با روکش کاغذ ابروباد. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۳۸)

۲۱۶ || مجموعه

۱. کتابی در صرف (۱ الف ـ ۹۹ الف)

(صرف ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: ترجمه و شرح مفصل کتابی در علم صرف است.

آغاز: (افتاده) باشد در اصل فلاتضرّه الغلبة پر معتبر نیست در منع صرف و صفیّت عارض و مضرة نمی‌رساند بوصفیت اصلی علیه اسمیّت عارضی فذلك صرف مررت بنبوة اربع.

انجام: (ناتمام) والمفتوح ما قبلها تقلب الفا ونون حفیفه که ماقبل او مفتوح باشد قلب کرده میشود در حالة وقف با الف همچون اضربن که در حالة وقف گویی اضربا از جهت تشبیه به تنوین همچون.

۲. ترجمه و شرح ایساغوجی (۱۰۱ ب ـ ۱۱۸ ب)

(منطق ـ فارسی)

آغاز: الحمدلله الواجب وجوده یعنی حمد از برای خدائیست که واجب است وجود او یعنی هستی و بقای او الممتنع نظیره آنچنان خدائی که ممتنع است نظیر او.

انجام: (ناتمام) تا اینکه شامل باشد قیاس

مؤلف از دو... را و قیاس مؤلف از چند قول را پس فعال واحد نام نهاده نمی‌شود قیاس و هرچند که لازم بیاید از او یعنی... لذاته قول دیگر مثل عکس مستوی و عکس نقیض... .

خط: رسالهٔ اول نسخ و رسالهٔ دوم تحریری. عناوین و نشان‌ها قرمز، حاشیه‌نویسی شده، بین دو رساله دو برگ پراکنده از کتابی در نحو است.

۱۲۰ برگ، ۱۵/۵ × ۲۲، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۹)

۲۱۷ || مجموعه

۱. سراج المنیر (۱ ب - ۸) (مواعظ - فارسی)

از: محمدطاهر دزفولی.

کتابشناسی: شامل فصول زیر است: ذکر کثیر، فضیلت تسبیحات اربعه، دعا، تعقیبات نماز، طریقهٔ دعا و ذکر و شروط آن است.

آغاز: بسمله. حمدله... و در آن چند فصل است فصل اوّل قال اللّه تعالی یا ایهاالذین آمنوا... ظاهر ترجمه آنکه ای آنکسانی که ایمان آورده‌اید بخدا و رسول یاد بکنید خدایتعالی را و مشغول ذکر او بشوید.

انجام: پنج کسند که دعای ایشان مستجاب نیست... و شخصی که قدرت بر طلب روزی داشته باشد و در خانه خود بنشیند و طلب بکند و بگوید که خدایا مرا روزی ده.

۲. فصولی در مواعظ و اخلاق (۹ الف - ۱۰۲) (مواعظ - فارسی)

کتابشناسی: با فضیلت نماز جماعت آغاز می‌شود. فضایل ماه رجب، انفاق، روزه ماه رمضان، شب قدر، حج و زیارت پیغمبر، امر به معروف و نهی از منکر، نهی از گفتار بدون عمل، شکرگزاری، قضای حاجت مؤمن، زهد، نکاح، کسب و طلب روزی، مذمّت گرایی، نیکوئی کردن به پدر و مادر، اکرام مؤمن، حلم و حسن خلق، عدل، مذمت حرص و طمع، تکبر، حسد، شرابخواری، ریا و عجب، ریاضت و ترک آرزوی نفس، میان معاصی است.

آغاز: در فضیلت نمازگزاردن با جماعت قوله تعالی ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر ولذکر اللّه اکبر یعنی به درستی که نماز بازمی دارد گذارنده خود را از اعمال قبیحه و اوصاف ذمیمه زیرا که نماز موجب روشنایی دیده دل می‌شود.

انجام: وحی آمد بشعیب که ویرا بگویی که‌ای تبه‌کارنامه سیاه کدام بلا بدتر از این معصیت است که گرفتاری و از آن نجات نمی‌یابی ولیکن تا نمیری ندانی.

۳. رساله عملیه ظ (۱۰۴ الف - ۱۶۳ ب) (احکام - فارسی)

آغاز: (افتاده) وعصر تا بقدر ادا کردن عصر باقی ماند از اخر وقت متصل بغروب پس اگر چهار رکعت بغروب قرص مانده‌کسی نماز ظهر بجا آورد باطل است.

انجام: باید ملاحظه کرد در وجوب حج کردن بر او و در شرط بودن اینکه در مراجعت بان کفایة کند واللّه اعلم بحقایق احکامه.

خط: نسخ و نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده است.

۵۹ برگ، ۱۶ سطر، ۱۵ × ۱۰.

یادداشت تملک محمدطاهر معزّی بر صفحهٔ اول. بر برگ آخر نسخه‌ای طبی نوشته شده است.

۱۶۳ برگ، ۲۲ × ۱۶.

(ثبت ۲۱۱۹۴۰)

۲۱۸ || رسالة مختصرة فی فقه الصلاة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن حسن بن زین‌الدین معروف به شیخ محمد السبط (م ۱۰۳۰ه).

آغاز: بسمله وبه نستعین ولعنه اللّه علی القوم الظالمین الحمدللّه ولی الحمد واهله... اما بعد فهذه رسالة مختصرة فی فقه الصلوة بعثنی علی املائها التماس بعض الاصحاب وراجیاً الفوز بجزیل الثواب.

انجام: إنّه قادر علی ما یشاء وصلی‌اللّه علی خیرخلقه محمد وآله وصحبه تم الکتاب بعون الملك الوهاب انه المنجی من یوم الحساب.

کاتب: سلمان بن حسن بن احمد.

تاریخ: ۶ رمضان المبارک ۱۰۲۲.

پشت برگ آخر نسخه نشان مقابله با نسخهٔ خط مؤلف با امضای محمدبن حسن ابن أبي الحسن حسینی عاملی به سال ۱۰۲۲ه نشان تملک با مهر مربع العبده الراجي الموسوی... بر برگ نخست در حواشی تصحیح شده. مهر بیضوی شیخ محمدعلی اویس در چندین برگ منقوش است.

انجامه: وكتبه بيده الفانية محمدبن الحسن بن زين الدين العاملي، عامله بلطفه وعفى عن سيّئاته بمنّه وكرمه. واتّفق بتوفيق اللّه البذل في كشف مغمض هذه الرسالة في مكة المشرفة في سني المجاورة بها، إلى أن يسّراللّه الاتمام، والمسؤل من الإخوان إصلاح الخلل والمسامحة في الزلل.

هكذا صورة خطّه بيده أيّده‌اللّه ووفّقه لما يحبّه ويرضاه، وبلّغه ما يتمنّاه ويسّر له مايهول، ويرجعه على نظرله [؟] ويسّر له امور أُخراه ودنياه ويحفظ له [...] ويجعله فى رفقاء سيّدنا ومولانا محمد وآله وصحبه ويجب أوله [؟] وينصره على أعداه، ويجعلهم تحت قدماه، إنّه القادر على ما يشاء، وصلّى اللّه على خير خلقه محمّد وآله وصحبه.

تمّ الكتاب بعون الملك الوهاب، إنّه المنجى من يوم الحساب وسوء العذاب بحقّ محمّد وآله الأطياب فى اليوم السادس من شهر رمضان المبارك من شهور سنة الثاني والعشرين بعد الألف على يد أقلّ العباد عملاً وأكثرهم زللاً الراجي رحمة ربّه المنان الفقير الحقير سلمان بن حسن بن أحمد [نعمة؟] حاملاً مصلّياً مسلّماً مستغفراً.

درهامش: بلغت معارضة بنسخة صحيحة بخطّ المصنّف مقروّة عليه، أدام اللّه أيّام فوائده وأنعم علينا من جزيل عوائده، إنّه على ما يشاء قدير، وبالإجابة جدير. وقد صحّحت على قدر الجهد والطاقة في أوقات متعدّدة وأيام متوالية آخرها أواخر شهر شوال المبارك من

شهور سنة ألف واثنين وعشرين من الهجرة النبوية على مشرّفها أفضل الصلاة والسلام والتحية، وقابل وصحّح بيده الفانية الفقير الحقير محمدبن حسن بن أبی الحسن الحسينی العاملی عفی اللّه عنه وعن آبائه وعن الناظرين والداعين له بالمغفرة من المؤمنين يا ربّ العالمين والحمدللّه وحده وصلّى اللّه على محمّد وآله.

۱۴۰ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، ۲۳ سطر، ۱۵/۵ × ۱۰.

جلد: تيماج فرنگی مشکی دارای ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۴۱)

۲۱۹ || التحفة الغروية

(فقه اماميه ـ عربی)

از: شيخ خضر بن شلال عفكاوی نجفی (م ۱۲۵۵ق).

کتابشناسی: کتاب شرح لمعة الدمشقيه است.

نک: الذريعه، ج ۳، ص ۴۵۸، ش ۱۶۷۴.

آغاز: (افتاده) المختلفة بالنوع وفرق بينه وبين القصد والفعل على ما نقل حيث القصد عبارة عما يطلب فيه المسائل فی النوع المختلفه...

انجام: قالوا اذا جرّها المقدم اخذ بالصيل وضجّ الناس معه تنبيها على سير القلم الذی سيّرالناس بسيره وتقف بوقوفه إلى غير ذلك من الاطياف التی تبنی على تمام التوفيق من رب العالمين وتزفی شوق الناظرين الراغبين والحمدللّه اولا وآخرا وصلّى اللّه على محمد وآله الطاهرين وسلّم.

خط: نسخ.

کاتب: احمدبن خضر.

رکابه‌نويسی شده. در حاشيه تصحيح شده. يادداشت تملک «نعمت بن شيخ عبداللّه حويزی» در پشت برگ آخر نسخه... يادداشت عقد ازدواج با اين عبارات در برگ آخر نسخه: «وقع عقد عادلة دختر حسنی للرجل رمضان علی بمهر مائة وعشرون قرشاً صاحب قران عشرون نقلاً ومائة قرضاً إمانة سنة بتاريخ يوم الخميس رابع عشر ربيع الاول سنة ۱۲۴۹». يادداشت وقف کتاب بر برگ دهم. درويش کرمعلی بن درويش عزيز. متولی وقف آخوند ملا ابوالحسن بن ملا محمدتقی در ۱۲۹۷ق با مهر بيضوی.

۳۱۲ برگ، ۲۲ × ۱۶، مختلف السطور، ۱۶ × ۱۰.

جلد: تيماج مشکی با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۴۲)

۲۲۰ || شرح حكمة العين

(حکمت ـ عربی)

از: شمس‌الدين محمدبن مبارکشاه مشهور به ميرک بخاری گنجی.

نک: الذريعه، ج ۶، ص ۱۲۱، ذيل ش ۶۵۱ و ج ۱۳، ص ۲۱۳، ش ۷۵۵.

آغاز: بسمله. اما بعد حمداللّه فاطر ذوات العقول النوريه ومظهر خفيات الأسرار الربوبيه

المبتدع بنوره المشرق....

تاریخ: ۱۲۲۲.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. بر برگ نخست یادداشت تملک محمدطاهر، دارای حواشی با امضای «س».

۶۲ برگ، ۲۱ و ۲۲ سطر، ۱۳ × ۶/۵.

(ثبت ۲۱۱۹۴۳)

۲۲۱ || آثار البلاد واخبار العباد

(جغرافیا ـ عربی)

از: ابوعبداللّه زکریا بن محمد قزوینی (م ۶۸۲ه‍).

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۷، ش ۲۷.

آغاز: (افتاده) وسال عن رجل ضرب راس رجل بعضا وادعی المضروب ذهاب احدی عینیّه وتخفیف... الجواب یقام فی مقابله الشمس فان لم یطرف راسه....

انجام: فی البحر لاتخرج السمکه وغیر ... هذا الی ههنا انتهی علم اهل بلادنا واللّه اعلم بالصواب وإلیه المرجع والمآب وهذا الذی احطنا به علما فی البلاد والتجار وهو اخر الکلام والحمدللّه وحده وصلی اللّه علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه اجمعین وسلام علی المرسلین والحمدللّه رب العالمین.

کاتب: علی محمدبن محمدعلی الشرتینی.

تاریخ: یکشنبه ۱۰ رجب ۱۰۳۳ه‍.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، دارای حواشی است بر برگ آخر یادداشت تملک عبدالباقی بن سیدحسین الحسینی به سال ۱۱۷۹.

۱۴۷ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۲۳ سطر، ۱۶/۵ × ۸/۵.

جلد: سوخت مجدول به طلا و ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۴۴)

۲۲۲ || تحفة المحتاج بشرح المنهاج (ج ۲)

(فقه شافعی ـ عربی)

از: ابوعباس شهاب الدین احمدبن محمدبن حجر هیثمی انصاری شافعی (م ۹۷۴ه‍).

کتابشناسی: شامل کتاب البیع تا کتاب الجعاله است.

نک: معجم المطبوعات العربیه، ج ۱، ص ۸۱ ـ ۸۲.

آغاز: بسمله. کتاب البیع قیل افرده لارادته نوعا منه هو بیع الاعیان ویرد بان افراده هو الاصل اذ هو مصدر وارادة ذاك تعلم من افراده....

انجام: نعم ان امکنه اعلام الناظر بهم... وان لم یقری الناظر المنزول له لانه بالخیار بینه وبین غیره واللّه سبحانه وتعالی اعلم.

خط: نسخ.

کاتب: موسی بن حسین بقاعی.

تاریخ: جمعه، عرفه ۱۱۱۱ه‍.

نشان‌ها و عناوین و متن منهاج قرمز. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک «من کتب المرحوم ابوی ام مولانا حسن افندی غفراللّه لناوله». در روی برگ دوم. یادداشت «امانت عالیحضرت میرزا عبدالمجید».

۲۷۳ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۳۱ سطر، ۱۵ × ۱۰

جلد: سوخت مجدول قهوه‌ای با ترنج دارای طبله. عطف ترمیم شده.

(ثبت ۲۱۱۹۴۵)

۲۲۳ || مجموعه

۱. شرح مشیخة من لایحضره الفقیه (۱ الف ـ ۱۸ب) (رجال ـ عربی)

از: ناشناخته.

شرحی است با عناوین «قوله ـ قوله» بر مشیخهٔ من لایحضره الفقیه.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق بنی‌آدم من الرجال و النساء... اما بعد فهذه نبذة من احوال الرجال الذی ایتهم الشیخ الصدوق محمد بن علی الحسین بابویه فی من لایحضره الفقیه

انجام (افتاده): باب السین و ما کان فیه عن سدیر الصیرفی فقد رویته عن ابیه (رض) عن سعد بن عبدالله عن محمد بن الحسین بن ابی الخطاب عن الحکم بن مسکین عن عمرو بن ابی مضر الانماطی.

۲. العـدّة عن البرقی (۱۹ الف ـ ۲۰ الف) (رجال امامیه ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: علی بن ابراهیم و علی بن محمد بن عبدالله و احمد بن محمد بن اخیه و عن علی بن حسن عن احمد محمد البرقی

انجام: القاسم عن جده القاسم بن یحیی عن جده الحسن بن راشد

۳. المشیخة (۲۰ الف ـ ۲۲ الف) (رجال ـ عربی)

از: محمد بن حسن طوسی (د: ۴۶۰ ه).

آغـاز: بسمله. والی ابراهیم بن اسحاق الاحمری المفید و الحسین بن عبدالله عن التلعکبری هارون بن موسی عن محمد.

انجام: حمران بن اعین لمحمد بن علی و جعفر بن محمد علیهما السلام و سایر الشیعة مع سایر الائمة صلوات الله علیهم و منها شرطة الخمیس و منهم اصیغ.

۴. الوجیزة (۲۳ الف ـ ۳۴ ب) (رجال امامیه ـ عربی)

محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (د: ۱۱۱۰ه)

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۴۷، ش ۲۳۴.

آغاز: بسمله. الحمدلله رفع منازل الرجال علی معارج الکمال علی قدر روایاتهم عن النبی الکریم المفضال.

انجام: هو محمد بن احمد بن اسحاق السمعی هو الاصم او محمد بن عبدالله او سمع النوفلی هو الحسین بن یزید عن النمکی هو عبدالله الوشاء هو الحسن بن علی الیعقوبی هو داود بن علی.

۵. ترجمهٔ کتابی در اصول فقه (۳۵ ب ـ ۱۳۱ ب) (اصول فقه امامیه ـ فارسی)

بنابر یادداشت آغاز نسخه ترجمه گونه‌ای است از وافیهٔ تونی.

آغاز: بسمله. حمدله. بدان به درستی که اصول جمع اصل است و اون در لغت به معنی

چیزی است که بنابر آن شیء دیگر و اضافه نمودن اصول به سوی فقه

انجام: در کتب اصول پس اگر رجوع شد به سوی یک از مرجحات منصوصه او قام علیه دلیل قطعی فهو مقبول والا فعدم الالتفات الیه احوط و اولی و العلم عندالله.

۶. البدایة فی علم الدرایة و الروایه (۱۹۷ ب ـ ۲۰۱ الف) (درایه ـ عربی)

از: زین‌الدین بن علی عاملی (د: ۹۶۵ ه)

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۵۸، ش ۱۵۹.

آغاز: بسمله. نحمدک اللهمّ علی حسن توفیق البدایة فی علم الدرایة و الروایة و نسئلک حسن الرعایة فی جمیع الاحوال الی النهایة.

انجام (افتاده): و فی‌الحقیقه مرجع اثبات تواترها الی المعنوی لا اللفظی اذ الکلام فی الاخبار الدالة علیها کفیرها و قلیل... فی الاحادیث الخاصّة المنقولة بالفاظ مخصوصة.

خط: نسخ.

تاریخ: رسالهٔ چهارم، ۲۶ ذی‌قعدهٔ ۱۲۳۸ ه.

یادداشت طریقهٔ علامه بن نیطوسی در پایان رسالهٔ سوم. پس از کتاب پنجم چند صفحه تقریرات درس فقه. پس از رسالهٔ پنجم و پس از رسالهٔ ششم تقریرات متفرقه درس اصول فقه از ناشناس.

۲۱۳ گ، ۱۵×۲۱، مختلف‌السطور.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت: ۲۱۱۹۴۶)

۲۲۴ || رساله عملیه

(فقه امامیه ـ فارسی)

کتابشناسی: مقدمه‌ای در باب تقلید و سپس با مسائل وضو ادامه پیداکرده، و با احکام روزه به پایان رسیده است.

آغاز: (افتاده) الهی نمیشود الا باطاعة آنچه فرموده بنهجی که خواسته باطاعة اداء فاسده و خواهشهای نفسانیه و بالضروره که کیفیت بندگی خود را و آنچه خواسته و نخواسته...

انجام: (افتاده) میتواند روزه را بگیرد تا تزویج معلوم گردد (بنابر اقوی و ظن بتزویج حکم شک دارد بنابر اقوی ولکن ثابت می‌شود تزویج بشهادة عدلین وباستقصاء...

خط: نسخ.

نشان‌ها و علائم رنگ قرمز. رکابه نویسی شده. دارای حواشی است.

۱۳۷ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۲۳ سطر، ۱۶ × ۹.

جلد: تیماج مجدول دارای ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۴۷)

۲۲۵ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی نجفی (م ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: این مجلد شامل کتاب الحج است.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۳ ـ ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. قال ره. المقدمة الثالثة فی اقسام الحجّ وهی ثلثه تمتع وقران وافراد، اقول هذا مجمع علیه ان لم یکن من الضروریات کما قیل والنصوص ناطقه به.

انجام: اذا امکن الموسی من رأسه ضمن بناء علی عدم الفرق بین العمرتین کما هو ظاهر فعم فلاحظ وتأمل والله اعلم قدتم وبالخیر عم به تعالی و بالنبی (ص) وآله (ع) ساداة الأمم فی یوم الجمعه سابع شعبان سنة ألف ومأتین وثمانیة وسبعین من الهجرة النبویه... ولاحول ولاقوة الا باللّه العظیم.

کاتب: مؤلف [ظ].

علائم و نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.

۳۹۱ برگ، ۲۱ × ۱۵، ۲۵ سطر، ۱۸ و ۱۷ × ۱۳.

جلد: تیماج مشکی دارای ترنج، عطف تعمیر شده.

(ثبت ۲۱۱۹۴۸)

---

۲۲۶ || استقصاء الاعتبار فی شرح شرائع الاسلام

(حدیث ـ عربی)

از: فخرالدین ابوجعفر محمد بن حسن‌بن زین‌الدین عاملی (م ۱۰۳۰ه).

نک: الذریعه، ج ۱۲، ص ۸۷، ش ۲۷۲.

آغاز: (افتاده) مادلّ علی التعزیة قبل وبعد فی میت واحد علی الافضلیّه امکن وفی بعض الأخبار قال لیس التعزیه الا عند القبر... قوله کتاب الصلوة باب المسنون من الصلوة فی الیوم واللیلة.

انجام: (افتاده) غیر انه یبقی علی الشیخ ان روایه القسم بن الولید السابقه تقتضی عدم الاعادة بعد الفراغ من الصلوة اذا صلّی لغیر القبلة وهی تدل علی انّ ما.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. بر برگ نخست و برگ ۶۲ حاشیهٔ محمدرضا دزفولی است.

۱۳۶ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۲۲ سطر، ۱۴/۵ × ۱۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و دور جلد تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۴۹)

---

۲۲۷ || مجموعه

۱. رســـــاله‌ای در طب (۱ الف ـ ۵۰ الف) (طب ـ فارسی)

از: ناشناخته.

آغاز (افتاده): ییلاق دیگر یافت نمی‌شود... باب اول در بیان تحقیق درجات ادویه و معنی مرکب القوی و ذوالخاصیه و رطوبت فضلیه که دانستن این معانی موجب زیادتی بصیرت...

انجام: این بود تمامی قول و کلام و اختتام همگی مقصد و مرام که در مقدمه مقالات و ابواب و فصول این کتاب نموده... تم بحمد الله تعالی فی احدی و عشرین شهر جمادی ۱۲۴۶.

۲. انوار سهیلی (۵۱ب ـ ۱۹۰الف)

(حکایات ـ فارسی)

از: مولی حسین کاشفی سبزواری (د: ۹۱۱ ه)
آغاز: بسمله. رای گفت براهمن را شنیدم که بیان کردی داستان حضر کردن از مکر دشمنان و به مکر ایشان فریفته نشدن...
انجام:

آنچه در این سینه نهان داشتم
یک به یک از دل به زبان داشتم
چون که بدین پایه رساندم کلام
ختم سخن ساختهام والسلام

۳. سؤال و جواب (۱۹۳ ب - ۲۰۰ب)
(فارسی)

از: ناشناس
آغاز: بسمله. ثنا و ستایش مر مالک الملکی را سزاست که از رمح جوشن شکاف عقابش اشخاص ضلالت قیاس «اولئک هم الکفرة الفجرة» در گرداب اضطراب «انّ الجحیم هی المأوی» مستغرق گشته...
انجام (نانوشته): «تلك اذاً قسمةٌ ضیزیٰ» با آنکه در اوهام کاسده و اذهان معوجه بجهت قضیه اتفاقیه اعتقاد تام بهم رسیده ازین رهگذر وسواس بر این طایفه [...] قیاس غالب گردید... قسم ثانی.

۴. وسیله (۲۰۱ الف - ۲۳۲ ب)
(تقویم - فارسی)

از: سید منجم.
شرح سی فصل خواجه نصیرالدین است.
آغاز: بسمله. و به‌نستعین. شکر و سپاس حضرت بی‌چون را که آسمان بی‌ستون در کن فیکون آفرید و دوایر او را پیرامن نقطهٔ واحد حرکات مختلف بخشید
انجام (افتاده): و بهترین آن است که هر اتصال و انصرافی را سه حال است هدایت و وساطت و نهایت بدایت اتصال آن باشد که بعد...

کاتب کتاب دوم: جواد بن کرمعلی.
کتاب دوم: یک‌شنبه ۱۴ رجب ۱۲۶۱ ه.
تملک محمدطاهر بن محسن بر آغاز رسالهٔ چهارم به تاریخ ۱۲۴۹ ه. رسالهٔ چهارم دارای جداول و اشکال. رسالهٔ اول و دوم حاشیه‌نویسی شده حواشی رسالهٔ اول با امضای مصطفی الموسوی. عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در رسالهٔ اول بعضی صفحاتش سفید مانده.
۲۳۳ برگ. ۲۱×۱۵، مختلف‌السطور، ۹/۵×۱۵/۵.
جلد: تیماج مشکی مجدول.
(ثبت: ۲۱۱۹۵۰)

۲۲۸ || کتاب من لایحضره الفقیه

(حدیث - عربی)

از: ابوجعفر محمدبن علی بن بابویه قمی معروف به شیخ صدوق (م ۳۸۱ه).
کتابشناسی: از صلاة میت تا زیارت ابی عبدالله - علیه‌السلام - را شامل است.
نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۲۳۲ - ۲۳۳، ش ۶۸۴۱.

آغاز: (افتاده) ثم یدفن، وروی عن اسحاق بن عمار عن الصادق عن ابیه علیهما السلام ان علی صلوات الله علیه وجد قطعا من میت فجمعت ثم صلی علیها ثم دفنت.
انجام: (افتاده) قال الصادق(ع) اذا أتیت

اباعبدالله الحسین... ثم امش حافیا... السلام علیك یا ثارالله فی ارضه وابن ثاره السلام علیک یا وتر الموتور.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین مشکی. در حواشی تصحیح شده.

۱۵۰ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۲۳ سطر، ۱۶/۵ × ۱۱/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۵۱)

۲۲۹ || المطول

(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی (م ۷۹۲ه).

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی الهمنا حقایق المعانی ودقایق البیان... فان احقّ الفضایل بالتقدیم واسبقها فی استیجاب التعظیم هو التجلی بحقایق العلوم.

انجام: (افتاده) المذکورة فی فنون الثلثه وتفاصیل ذلك مما لایفی بها الدقائق... هذا ما اوردنا جمعه من الفواید... الافزاع والفتن وتواتر حوادث اورثت الطبع...

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. دارای حواشی توضیحی در بعضی صفحات. یادداشت تملک محمدجوادبن محمدطاهر بن محسن معزی بر روی برگ آغاز نسخه. همچنین یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در ۱۲۸۸ه.

۳۳۹ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۱۷ سطر، ۱۴/۵ × ۸.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۵۲)

۲۳۰ || معجزات امامان

(تاریخ اسلام ـ فارسی)

کتابشناسی: شامل معجزات امامان علیهم السلام است که از امام سجاد(ع) شروع به حضرت امام مهدی(ع) خاتمه می یابد.

آغاز: (افتاده) بر طبق است آری وی از آن مشت دو برگرفت و بمن داد من دست ویرا بوسه دام قرانرا برطرف جامهٔ احرام بستم وَی از آن دو جامه یکی را ازار کرد.

انجام: (افتاده) و روایت کرد باسناد از مولاء بن یسار از ابی جعفر علیه السلام که گفت چون قائم ما قیام کند دست بر سر بندگان تهیدست.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز.

۸۱ برگ، ۲۱ × ۱۲/۵، ۱۴ سطر، ۱۵ × ۸.

(ثبت ۲۱۱۹۵۳)

۲۳۱ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقیه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی نجفی (م ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: شرحی است بر شرائع الاسلام با عناوین «قال ـ اقول». شامل کتاب الرهن تا المضاربه.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۳ ـ ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. قال ره کتاب الرهن والنظر فیه یستدعی فصولاً الاول فی الرهن وهو وثیقه لدین المرتهن اقول الرهن لغة مصدر رهن بمعنی ثبت.

انجام: الا انه قد یدفع بامکان دعوی الاجماع علی الاول اذ لم نجد من قال... وان ظهر من العبارات احتماله علی الوجه.

خط: نسخ.

نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده است.

۲۷۸ برگ، ۲۲ × ۱۵/۵، ۲۳ سطر، ۱۸/۵ × ۱۳

جلد: تیماج مشکی مجدول

(ثبت ۲۱۱۹۵۴)

---

۲۳۲ || مجموعه

۱. تقریرات درس اخلاق (۱ الف ـ ۲۷ ب) (اخلاق ـ فارسی)

از: آخوند مولی محمدکاظم خراسانی (د: ۱۳۲۹ه‍).

به قلم علی موسوی دزفولی.

کتابشناسی: متن چند درس اخلاق از آخوند مولی محمدکاظم خراسانی است که مقرّر آنها را کتابت کرده است.

در کتاب مرگی در نور (ص ۱۳۵) دو نفر یکی با عنوان سیدعلی دزفولی (م ۱۳۳۰ه‍) و دیگری با عنوان سیدعلی امام جمعه دزفولی (۱۲۶۷ ـ ۱۳۳۰ه‍) از شاگردان آخوند خراسانی برشمرده است که ممکن است یکی از آنها همین علی موسوی دزفولی باشد.

آغاز: (افتاده) دنیویه و نظم و تدبیر لوازم مقایسه تنها بوده باشد زیرا که ما مشاهده می‌کنیم اشخاصی را که متدین بدین و متشرع بر... نیستند و مع هذا امور دنیویه خود را بجعل قوانین از قبل خودشان منظم.

انجام: این است آخر آنچه بخاطر فاتر سپرده و به نظر قاصر استفاده شد از افادات جلیله استادنا العلام رئیس الملّة وناموس الشریعه آیة‌اللّه فی الانام کهف المسلمین وحجة الاسلام شیخ مشایخنا الاعاظم أعنی مولانا وملاذنا الاجل الشیخ محمدکاظم الخراسانی... وعدم حرکت بسمت اسباب گاهی بواسطه تسامح وعدم مبایدت است و گاهی بجهت قناعت بر اسباب خفیه غیبیه است. رزقنا اللّه تعالی بتوفیقه التوکل علیه... بمحمد وآله اولی الشفاعة والزلفی لدیه صلوات اللّه علیهم.

۲. تقریرات اصول و فقه (۲۸ ب ـ ۲۲۰ ب) (اصول و فقه ـ عربی)

کتابشناسی: شاید تقریرات اصول آخوند خراسانی به قلم همان علی موسوی دزفولی باشد. البته هفت برگ هم در میان نسخه از افادات آیة‌اللّه سیدمحمدکاظم یزدی به قلم مقرّر وجود دارد که بحث بیع است.

آغاز: بسم‌الله وبه نستعين المقصد الخامس فی المطلق والمقيد والمجمل والمبين فصل. الظاهر ان اطلاق المطلق على ما يطلق عليه فی کلماتهم.

انجام: مع اهتمامه بالسوال لايليق... فلا شبهة فی الرواية من هذه الجهة وهی مشتملة على سؤالين وجوابين محل الشاهد.

خط: نستعليق.

کاتب: علی موسوی دزفولی.

تاریخ: رسالهٔ اول محرم ۱۳۲۷ ه. و رسالهٔ دوم: شوال ۱۳۲۸ ه.

۲۲۰ برگ، ۲۲ × ۱۴، مختلف السطور، ۱۸ × ۱۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابرو باد. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۵۵)

۲۳۳ || اصلاح المؤمنين

(فقه ـ فارسی)

کتابشناسی: ظاهراً رسالهٔ عمليه مرحوم سيدمحمد مجاهد است شامل کتاب الطهاره، کتاب الصلاة وکتاب الصوم است.

آغاز: (افتاده) کلام مجيد خود می‌فرمايد وما خلقت الجنّ والانس الا ليعبدون بالضروره بندگی الهی نميشود الا با طاعت آنچه فرموده بنهجی که خواسته نه با طاعت آراء فاسده و خواهشهای نفسانيّه.

انجام: و اگر کسی حجّ بر او قرارگرفت سابقاً پس او را مانعی روی داد از اداء آن و عذری است که از برطرف شدن آن مأيوس است واجبست او را گرفتن نائب و الحمدللّه اوّلا واخراً.

انجامه: تمّت الکتاب اصلاح المؤمنين در روز جمعه هفدهم شهر رمضان المبارک سنه ۱۲۳۲ در مقابل ضريح مقدس جناب سيّدالشهدا و التماس دعاء کاتب حقير از برادران دينی و ايمانی مينمايد اميد که جناب باری از کرم خود ما را سرافراز آخرت فرموده مايوس نفرمايد.

خط: نسخ.

عناوين و نشان‌ها قرمز. در حاشيه تصحيح‌شده. رکابه‌نويسی شده. آيات قرآن و جملات و کلمات عربی اعراب دارند.

۱۵۹ برگ، ۲۲ × ۱۵/۵، ۱۹ سطر، ۱۵/۵ × ۹/۵.

جلد: تيماج فرنگی مشکی، عطف و گوشه‌ها تيماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۵۶)

۲۳۴ || مجموعه

۱. مشارع الانام الی شرائع الاسلام (۴ الف ـ ۳۵الف) (فقه اماميه ـ عربی)

از: محمدطاهر بن محسن معزی.

کتابشناسی: مسوده مشارع است شامل شرح کتاب الطهارهٔ شرائع الاسلام تا عبارت: «ويطهر بکثرة الماء الطاهر عليه متدافعاً حتی يزول تغيره» تاريخ ذيقعدهٔ ۱۲۸۳ه در حاشيه برگ اول رساله آمده که ممکن است تاريخ شروع کتاب باشد.

آغاز: بسمله. حمدله... فهذا ما تیسر تعلیقه علی کتاب الشرایع حین مذاکرة بعض الاخلاء الاذکیاء سمیته مشارع الانام الی شرایع الاسلام واسئل ان یوفقنی للاتمام.

انجام: الا ان کلام الاصحاب... وقفت علیه لاتقیید فیه ویحتمل قریبا ارادة الدخول فیها من الاتیان الاول لا بها.

۲. کتابی از شیخ حرّ عاملی (۷۲ب ـ ۱۷۱ب) (حدیث ـ عربی)

از: محمدبن حر عاملی (م ۱۱۰۴ه).

کتابشناسی: از عبارتی که در برگ ۷۲ ب کتاب آمده با این تعبیرات: «قد اوردتها فی مقدمات الصحیفة الثانیة وفی ابواب الدعاء من کتاب وسائل الشیعه...» پیداست که از تألیفات شیخ حر عاملی است.

آغاز: (افتاده) ضیق عنه المقام والله اعلم قد تواترت الأحادیث بل تجاوزت حدّ التواتر المعنوی بمراتب فی وجوب العمل باحادیث الکتب المعتمده.

انجام: (افتاده) وقد یکون سنده قطعیاً ودلالته ظنّیة وقد یکون بالعکس وقد یکون سنده و دلالته ظنیین و وجوب العمل به قطعیّا وفی جمیع هذه.

خط: کتاب اول نستعلیق شکسته و رسالهٔ دوم نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول: مؤلف.

رکابه‌نویسی شده. کتاب دوم نشان‌ها و عناوین قرمز. سه برگ اول نسخه چند بحث فقهی به قلم شیخ محمدطاهر معزی.

۱۷۱ برگ، ۲۲ × ۱۶، کتاب اول ۲۷ و ۲۶، کتاب دوم ۱۵ سطر.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای سیر، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی قهوه‌ای روشن.

(ثبت ۲۱۱۹۵۷)

۲۳۵ || کتابی در مناقب امیرالمؤمنین

(مناقب امیرالمؤمنین ـ عربی)

کتابشناسی: کتاب در مناقب و فضایل امیرالمؤمنین(ع) است و با عناوین «جوهرة» که در نسخه بخشی از جوهرهٔ سادسه شروع و تا جوهرهٔ ثانیه عشر ادامه دارد.

نک: مؤلف از شیخ بهایی نقل می‌کند. و در جایی از کتاب می‌گوید: «یقول مؤلف هذا الکتاب ایده الله ذکرت فی موضع من مؤلفاتی انه جرت مناظرة بینی وبین بعض علماء الجمهور...».

آغاز: (افتاده) فقال السلام علیک الله یقرئك علیک السلام ویجیئك بهذا التحیه ویامرك ان تحی علیا وولدیه فلما صار الجام فی کف رسول الله... .

انجام: (افتاده) فاشار بیده قبل السماء فسأل الغیث حتی بقیت الکوفة... فقال یا امیرالمؤمنین کفانا فتکلم بکلام فطلعت الشمس فلعن الله الشاك فی فضل علی بن ابی طالب.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده. در حواشی نسخه شیخ محمدطاهر معزّی یادداشتهایی دارد که یکی از آنها امضای «م

ط ـ ر» دارد.

۷۲ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۲۱ سطر، ۱۵ × ۹

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای سیر. گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۵۸)

۲۳۶ || مجموعه

۱. کشف الفوائد من کتاب تمهید القواعد (۱ب ـ ۲۰ب) (قواعد فقه ـ عربی)

از: زین‌الدین بن علی بن احمد عاملی معروف به شهید ثانی (م ۹۶۵ه).

کتابشناسی: فهرستی است بر کتاب تمهید القواعد که خود شهید آن را تألیف کرده و آقابزرگ هم آن را با عنوان فهرست تمهید القواعد شناسانده است.

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۳۸۱ ـ ۳۸۲، ش ۱۷۷۱.

آغاز: بسمله. حمدله... فلما کان کشف الفواید من کتاب تمهید القواعد الذی اَلَّفته عسراً لتفرقها حسب القواعد الکلیّة وکان بعض المسائل المطبوعه فی اوایل الکتب المذکورة فی اواخره وبالعکس.

انجام: تم فهرست کتاب تمهید القواعد مصنفه زین‌الدین بن علی بن احمد الشامی اعلی اللّه بلطفه درجتهم وعفی عنهم بمنه سیئاتهم.

۲. تمهید القواعد الأصولیة والعربیه (۲۱ب ـ ۱۱۰الف) (قواعد فقهی ـ عربی)

از: زین الدین بن علی بن احمد عاملی مشهور به شهید ثانی (م ۹۶۵ه).

کتابشناسی: فراغ از تألیف عصر روز جمعه آغاز محرم ۹۵۳ه.

نک: الذریــعه، ج ۴، ص ۴۳۳ ـ ۴۳۴، ش ۱۹۲۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی وفقنا لتمهید قواعد الاحکام الشرعیه وتشیید ارکانها بتوطئة القوانین العربیة وجعل ذلك... وبعد فان علم الفقه لایخفی شرفه وفضله وجلالة قدره.

انجام: لانه لحن خصوصاً فی الضالین للفرق بین الکلمة بالضاد والضاء فلابد من الاقبال بالمطلوب شرعا فی الفاتحه نسئل اللّه تعالی حسن الخاتمه... فرغ تالیفه عصر یوم الجمعه المفتتح للشهر الحرام لعام ثلث وخمسین وتسعمائه مؤلف الفقیر الی عفواللّه تعالی ورحمته زین الدین بن علی بن احمد الشامی العاملی عامله اللّه بفضله وعفی عن سیئاته بکرمه حامدا مصلیا مسلما مستغفرا.

۳. رسالة صلاة الجمعه (۱۱۰ب ـ ۱۲۲الف) (فقه امامیه ـ عربی)

از: علی بن عبدالعالی کرکی (م ۹۴۰ه)

کتابشناسی: ضمن رسائل الکرکی در کتابخانه مرعشی به سال ۱۴۰۹ چاپ شده است.

آغاز: بسمله. بعد حمداللّه علی شرایع نعمه الغامره والصلوة علی حبیبه... فقد طال تکرار سوال المترددین عن حال شرعیة صلوة الجمعه فی هذه الازمان التی منبئ اهلها بغیبة الامام المعصوم.

انجام: بل فی جمیع حالاته هو قصد وجه الله العظیم ولیعلم ان امام هذه السهلة عمّا قلل ینصرم فاما إلی نعیم واما الی سوء الجحیم وفرغ من توپدها مؤلفها العبد المعترف بذنوبه وعیوبه علی بن عبدالعالی... سادس محرم الحرام افتتاح احدی و عشرون وتسعمائه... .

۴. منبع الحیاة فی حجیة قول المجتهدین من الأموات (۱۲۳ ب ـ ۱۵۷ ب) (فقه ـ عربی)

از: نعمت الله حسینی جزائری (م ۱۱۱۲ه).

کتابشناسی: فراغ از تألیف شنبه ۱۴ رجب ۱۲۴۰ در دارالمؤمنین شوشتر در مدرسهٔ متعلق به مؤلف واقع در جنب مدرسه حسین قصاب.

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۳۵۸، ش ۷۴۲۴.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی رفع قواعد الشریعة المصطفویة... فان العبد المذنب الجانی قلیل البضاعة وکثیر الاضاعة نعمت الله الحسینی الجزائری... لشرح کتابی التهذیب والاستبصار اصلح بتألیفها علی کتب الاصحاب... .

انجام: کانما اوتی کتابه بشماله خصوصاً طلاب العلوم... وحررها ببنانه مولفها المذنب الجانی... سنه قلیل البضاعة وکثیر الاضاعة نعمت الله الحسینی الجزائری وفّقه الله تعالی مراضیه وجعل مستقبل احواله اخیرا من ماضیه.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ چهارم: حسن بن سید محمد بن سید امین.

تاریخ: ۱۲۴۰ ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز. یادداشت تملک محمدرضا بن الشیخ محمدجواد در روی برگ آغاز نسخه. بر برگ نخست مجموعه این شعر منقوش است:

میدان کتب اربعهٔ شیوه چهار
تهذیب و فقیه و کافی و استبصار
بالاتر از این چهار اگر میطلبی
تفصیل وسایل و بحارالانوار

۲۳ × ۱۶، ۲۰ سطر، ۱۵ × ۸/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مجدول.

(ثبت ۲۱۱۹۵۹)

۲۳۷ || تقریرات اصول و فقه

(فقه و اصول امامیه ـ عربی)

از: حاج شیخ ملارشید.

کتابشناسی: به قرینهٔ بعضی حواشی کتاب که با امضای «رشید» آمده و اجازه روایی که بین کتاب است و آن را محمدحسین بن شیخ هاشم کاظمی صاحب هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام به حاج شیخ ملارشید مذکور داده، احتمالاً تقریرات از همان ملارشید باشد. همچنین در جایی از نسخه هم نوشته شده «امانت جناب مستطاب حاج ملارشید ادام الله برکاته».

آغاز: بسمله وبه نستعین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین اما بعد فهذه مسئلة مهمة معروفة بمسئلة اقتضاء الامر بالشیء النهی عن ضدّه وتنقیحها برسم مقدمات الأولی

فی بیان نسبتها مع السابقة علیها.

انجام: انه لا وجه لاعتبار بمجلس الوارث وکذا لا وجه فجعل اخراج المیت من المجلس مسقطا... ان هذه الکلمات من مثله فی غایة الغرابة وبما حققنا ظهرما فی المقابیس والجواهر وکلمات شیخنا قدس الله اسرارهم فله حظ وتأمل یظهر لك الحق.

خط: نستعلیق شکسته.

رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت عقد ازدواج در تاریخ «شب عید ماه رمضان سنه ۱۳۱۲ه‍».

۲۹۱ برگ، ۲۲ × ۱۶/۵، ۲۶ سطر، ۱۵/۵ × ۱۰.

جلد: تیماج قرمز مجدول.

(ثبت ۲۱۱۹۶۰)

۲۳۸ || لوامع صاحبقرانی

(حدیث - فارسی)

از: محمدتقی مجلسی (م ۱۰۷۰ه‍).

کتابشناسی: تاریخ فراغ مولف ۱۰۶۶ه‍ است. و مشتمل بر کتاب الصوم است. الذریعه آن را اللوامع القدسیه شناسانده است.

نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۳۶۹ - ۳۷۰، ش ۵۰۰.

آغاز: بسمله. حمدله والصلوة علی محمد واهل بیته... باب علّة فرض الصیام سأل هشام بن الحکم... این بابی است در بیان علت واجب ساختن حق سبحانه وتعالی صوم را.

انجام: واظهار محبت کردن و تعظیم ایشان کردن و به زیارت ایشان رفتن آن مقدار ثواب هست... و شفقت نیز تعظیم امرالله است نمقّه یمناه الداثرة احوج المربوبین... محمدتقی بن مجلسی عفی عنهما فی اواخر شهر محرم الحرام السنة ست وستین بعد الألف الهجریه والحمدلله رب العالمین والصلوة علی سیدنا من اجتباه اللّه فی العالمین محمّد وعترته الأصفیاء الطاهرین.

خط: نسخ.

کاتب: اشرف علی.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۲۲۵ برگ، ۲۲/۵ × ۱۳، ۲۱ سطر، ۱۶ × ۸.

جلد: مقوایی با روش کاغذی. گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۶۱)

۲۳۹ || عدة الداعی و نجاح الساعی

(دعا - عربی)

از: جمال‌الدین ابوالعباس احمدبن فهد حلی (م ۸۴۱ه‍).

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۲۲۹، ش ۱۴۹۱

آغاز: بسمله. الحمدللّه سامع الدعا ورافع البلاء ومفیض الضیاء وکاشف الظلماء وباسط الرجاء وسابغ النعماء... فوضعنا هذه الرسالة فی ذلك وسمّیناها عدّة الداعی ونجاح الساعی.

انجام: (افتاده) عنه (ع)... قال مکتوب فی التوریة لم یغیر أن موسی(ع) سأل ربّه فقال یا ربّ أقریب انت منی فاناجیك.

خط: نسخ.
دارای حاشیه در بعضی صفحات. در حاشیه بعضی صفحات کلمات کتاب به فارسی معنا شده. رکابه‌نویسی شده.
۱۲۰ برگ، ۲۲ × ۱۵، ۱۶ سطر، ۱۵ × ۸ و ۸/۵.
جلد: تیماج فرسوده. بدون لت پشت جلد.
(ثبت ۲۱۱۹۶۲)

۲۴۰ || تفسیر قرآن

(تفسیر قرآن ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: تفسیر کهنه‌ای است از نقد النصوص فی شرح نقش النصوص و مفاتیح الغیب نقل کرده. از آیهٔ «یقولون سمعنا وعصینا واسمع غیر مسمع» (نساء آیه ۴۶) آغاز و به آیهٔ «اولئك الذین هدی اللّه فبهداهم اقتده» (انعام، آیه ۹۰) ختم می‌شود.

آغاز: (افتاده) پرده از روی کار ایشان برداشته فرمودند که دشمنان یهودی سخنان ترا که حبیب منی از موضع آن تحریف می‌کنند و قولون سمعنا وعصینا و می‌گویند شنیدیم قول را و نافرمانی کردیم.

انجام: (افتاده) اولئك الذین هدی اللّه آن گروه انبیا آنانند... اشارتست بر آنکه وصف و سیرت هریک مطلع شده اجود و احسن آن را اختیار فرماید زیراکه اقتدای پیغمبر بر ایشان در اصول دین نشاید چه در آن تقلید.

خط: نسخ.
عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده.
اوراق نسخه بشدت آسیب دیده و ترمیم و وصالی شده است.
۹۰ برگ، ۲۰/۵ × ۱۵/۵، ۲۲ سطر، ۱۵ × ۱۱.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.
(ثبت ۲۱۱۹۶۳)

۲۴۱ || شرح الشواهد

(ادبیات ـ عربی)

از: سیدمحمدبن علی موسوی (م سدهٔ یازدهم هـ).

کتابشناسی: مؤلف در این کتاب شواهد شعری شرح ابن ناظم بر الفیهٔ ابن مالک را شرح داده است.

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۳۳۷ ـ ۳۳۸، ش ۱۲۴۴.

آغاز: بسمله. أحسن كلمة يتكلم بها ارباب الكلام... اما بعد فيقول الفقير الى اللّه تعالى محمدبن على الموسوى هداه اللّه كما انّ الخلاصة الألفيّه للفهّامة نادرة عصره وفريد دهره... وافاض عليها منوحه كتاب لم يضفّر مثله.

انجام: فانّه اهل لئن يؤكد ما قد مرّ فى شواهد نونى التأكيد مفسرا بما لامزيد عليه والشاهد فى اثبات العزة من أن يوكد ما للضرورة وهذا اخرما عهدته الى شرحه من شواهد شرح ابيات الخلاصة والمأمول ممن نظر فيه ان يسلك مسلك الانصاف ولاينهج

منهج الجور والاعتساف فقد قایست فیه شدائد التفکر ولوازم التدبر مع قلّة البضاعة وقصر الباع فی الصناعة.

خط: نسخ.

کاتب: محمدرشید بن ابوالقاسم موسوی.

تاریخ: شوال ۱۲۶۶هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا معزی در ذی حجهٔ ۱۳۲۲هـ روی برگ آغاز نسخه. در حاشیه تصحیح شده.

۳۳۶ برگ، ۲۱/۵، ۱۵/۵، ۱۶ سطر، ۱۶ × ۹.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۶۴)

۲۴۲ || مجموعه

۱. کبری فی المنطق (۱ ب ـ ۱۰ ب)

(منطق ـ فارسی)

از: سیدمیرشریف جرجانی (د: ۸۱۶هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۴، ص ۳۱، ش ۱۶۰۳.

آغاز: بسمله. بدانکه آدمی را قوتی است درّاکه که منتقش کرد در او صور اشیا چنانچه در آینه لکن درائیه حاصل نشود مگر صور محسوسات.

انجام: لیکن شجر است پس لاحجر باشد لکن حجر است پس لاشجر باشد.

۲. آداب المتعلمین (۱۲ ب ـ ۱۸ الف)

(اخلاق ـ عربی)

از: [منسوب به] محمدبن محمدبن حسن مشهور به خواجه نصیر طوسی (۶۷۲هـ)

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۲۶ ـ ۲۷، ش ۱۳۶.

آغاز: بسمله. الحمدللّه علی الائه واشکره علی نعمائه... وبعد فکثیر من طلاب العلم لایتیم لهم التحصیل... .

انجام: ولابد لطالب العلم ان یتعلم شیئاً من الطب... فی الکتاب المسمّی بطب النبی یجده من یطلبه والحمدللّه رب العالمین.

۳. حاشیة التهذیب (۲۰ ب ـ ۶۵الف)

(منطق ـ عربی)

از: عبداللّه شاه آبادی یزدی (د: ۹۷۱هـ).

کتابشناسی: شامل متن در سر صفحات و شرح آن در متن است.

نک: کشف الحجب، ص ۱۷۲، ش ۸۶۰.

آغاز: بسمله. قوله الحمدللّه افتتح بحمداللّه بعد التسمیة ابتداء بخیر الکلام واقتداء بحدیث خیر الانام فان قلت حدیث الابتداء مرویّ فی کل من التسمیة... .

انجام: المقصود ظاهر بل المقصود من العلم العمل. جعلنا الله وایاکم من الراسخین فی الامرین وارزقنا بفضله وجوده سعادة الداریـن بحق نبیه وآله الطاهرین.

۴. تهذیب المنطق والکلام (۶۶ ب ـ ۷۵ ب)

(منطق ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (د: ۷۹۲هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۱، ص ۵۱۵.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی هدانا سواء

الطریق وجعل لنا التوفیق خیر رفیق... وبعد فهذا غایة تهذیب الکلام فی تحریر المنطق والکلام وتقریب المرام... .

انجام: ای فصل الحدود والبرهان ای الطریق إلی الوقوف علی الحقّ والعمل به وهذه بالمقاصد اشبه الحمدللّه اولا واخرا وظاهراً وباطنا.

۵. خلاصة الحساب (۸۲ب ـ ۹۸ب) (حساب ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمدبن حسین حارثی معروف به شیخ بهائی (د: ۱۰۳۰ه‍).

کتابشناسی: در یک مقدمه و ده باب و یک خاتمه است.

نک: الذریعه، ج ۷، ص ۲۲۴ ـ ۲۲۵، ش ۱۰۷۸؛ کشف الحجب، ص ۲۰۸، ش ۱۰۶۳.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. نحمدك یا من لایحیط بجمع نعمه عدد ولاینتهی تضاعف قسمته الی أمد، ونصلّی علی سیّدنا محمد المجتبی... .

انجام: مجذور اذا زید علیه جذره ودرهمان او نقص نه جذره ودرهمان کان المجتمع اوالباقی جذر هذ.

۶. الرسالة الشمسیة فی القواعد المنطقیه (۱۰۶ب ـ ۲۱۳) (منطق ـ عربی)

از: نجم‌الدین علی بن عمر کاتبی قزوینی (د: ۶۷۵ه‍).

کتابشناسی: مختصری است از قواعد منطق که به نام خواجه شمس‌الدین جوینی صاحب دیوان تألیف شده است.

آغاز: بسمله. ورتبته علی مقدّمة وثلث مقالات وخاتمة اما المقدمه ففیها بحثان البحث الاوّل فی ماهیة المنطق وبیان الحاجة الیه... .

انجام: لامتناع ان یکون جزء الشی مطلوبا بالبرهان لان الاجزاء بیّنة الثبوت للشیء ولکن هذا آخر ما اوردنا ایراده فی هذا الاوراق والحمد للواجب الوجود مفیض الارزاق والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین وسلّم تسلیما.

خط: رسالهٔ اول نسخ.

کاتب: **رسالهٔ سوم و پنجم محمدرضا بن محمدجواد دزفولی.**

تاریخ: **رسالهٔ سوم دوشنبه ۱۸ جمادی الاولی ۱۲۹۰ه‍. رسالهٔ پنجم ذی قعدهٔ ۱۲۹۰ه‍.**

بر برگ نخست یادداشتی است که تولد میرشریف جرجانی را در استرآباد از کتابی قدیمی ۷۴۰ و تصنیف کتاب شرح المفتاح را در سمرقند ۸۰۴ و وفات او را در هشتم ربیع الثانی سال ۸۱۶ در شیراز نقل می‌کند، بعد از رسالهٔ دوم مقدمه آداب المطالعه از حامد بن برهان بن ابی‌ذر غفاری آمده است، بعد از رسالهٔ پنجم چندین برگ دربارهٔ مضروب و بحث حساب آمده است، رکابه‌نویسی شده، عناوین قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

۱۵ × ۲۰/۵، مختلف سطر.

جلد: **تیماج فرنگی قهوه‌ای، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی مشکی.**

(ثبت ۲۱۱۹۶۵)

۲۴۳ || کتابی در اصول فقه

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: از علامه حلی و شهید نقل می‌کند.

آغاز: (افتاده) اتاکم الرسول فخذوه وما نهیٰکم عنه فانتهوا... رسول اللّه(ص) فوضعه الینا وفی البصائر عن... الثمالی قال سمعت اباجعفر(ع) یقول من... .

انجام: (افتاده) وکذا لم یجز النبی(ص) تقریره علی اعتقاده فی ذلك بل کان یجب علیه... علی زلته وفساد عقیدته ومنه قوله.

خط: نستعلیق شکسته.

در حاشیه بعضی صفحات تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز.

۲۳۱ برگ، ۲۰/۵ × ۱۴، ۱۷ سطر، ۱۴ × ۸.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۶۶)

۲۴۴ || تحفهٔ شاهی

(فقه ـ فارسی)

از: عبدالخلیل حسینی.

کتابشناسی: مشتمل بر واجبات صلات است که به نام سلطان ابوالمظفر بهادر خان نوشته شده است.

آغاز: بسمله. حمد و ثنا سزاوار معبودیست که مسجّان ملاء اعلی سجه ثنایش درگردن جان انداخته‌اند... مقدمه در بیان تعریف نماز واجبه مشروع و مبیّن شده از جانب... .

انجام: (افتاده) و بدین مقدار افتاد که تا هرکس در بر ایمان و اسلام مشغول و مفهوم گردد و درین باب رسالهٔ مرقوم شد که بر خواننده و نویسنده هلال نه انجامد.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، باب پنجم و دوم از کتاب جامع عباسی شیخ بهایی به این رساله ملحق شده است. ظاهراً اوراق کتاب به هم ریخته است. مصنف می‌گوید که رساله‌اش را در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه تدوین می‌کند اما در رسالهٔ حاضر فصل چهارم آمده است و بعد از آن باب سیوم در زکات آمده.

۱۱۹ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۱۲ سطر، ۹ × ۱۴/۵

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۶۷)

۲۴۵ || منهاج الهدایة الی احکام الشریعه (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدابراهیم بن محمد حسن کلباسی (م ۱۲۶۲ه).

کتابشناسی: شامل کتاب الطهاره، کتاب الصلاة، کتاب الزکاة، کتاب الصوم، کتاب الحج، کتاب الکفارات، کتاب النذر، کتاب الجهاد، کتاب الامر بالمعروف، کتاب الشهادات، کتاب الوقف، کتاب الهبات، با عناوین المنهج و الهدایه.

نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۱۷۹ ـ ۱۸۰، ش ۸۵۵۷.

آغاز: (افتاده) بعد الفراغ انكشف الفساد ومنها مباشرة المكلّف لفعل الوضوء فی غير الضرورة ولافرق بين العامد والجاهل والناسی والغافل ولا بين البعض والكل ولابين الوضوء والغسل.

انجام: هداية يجوز هبة المشاع كالمقسوم... لكن يستحبّ التسوية بين الاولاد فی العطاء من غير فرق بين الذكر والانثی فليكن هذا اخر المجلد الأول من منهاج الهداية بفضل اللّه سبحانه والحمدللّه اولا واخرا وظاهراً وباطناً وقد فرغ منه اقل العباد علما وعملا واكثرهم جرما وزللا محمدابراهيم بن محمدحسن.

خط: نسخ.

کاتب: حسین بن محمدعلی مشهور به ملاآقابزرگ تعزیه‌خوان.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۱۵۹ برگ، ۲۱ × ۱۵، ۲۱ سطر، ۱۴/۵ × ۸.

جلد: تیماج مشکی دارای ترنج، سرترنج و لچک ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۶۸)

۲۴۶ || مرشد العوام (ج ۱)

(فقه ـ فارسی)

از: ابوالقاسم بن حسن جیلانی قمی معروف به میرزای قمی (م ۱۲۳۱ھ).

کتابشناسی: کتاب شامل باب طهارت، صلات و جنایز است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۳۰۷، ش ۳۱۲۲.

آغاز: (افتاده) دیدن خون باید خود را حایض بداند اما در دو قسم اول پس اشکال نیست و اما قسم سیّم پس خلافی در آن هست که آیا در مرتبه سیّم بمجرد دیدن خون خود را حایض بداند....

انجام: میفرماید خدای تبارک و تعالی من روا داشتم شهادت شما را و آمرزیدم برای او آنچه را میدانم از جمله چیزها که شما نمی‌دانید و بنابراین قبل از مردن و بعد از مردن هر دو می‌توان نوشت. تمام شد جلد اول... به بخشد بان این سیاه پرگناه را و سایر مؤمنین را بحق محمد وآله الطاهرین صلوات اللّه علیهم اجمعین.

خط: نسخ.

کاتب: عبداللّه بن ابوجعفر بن شیخ سلیمان.

عناوین قرمز. یادداشت تملک عیسی بن عبداللّه موسوی دزفولی با مهر بیضوی در آخر ارشاد العوام. رکابه‌نویسی شده.

۱۴۱ برگ، ۲۱ × ۱۵، ۱۷ سطر، ۱۴ × ۹.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی با ترنج با گوشه‌های عطف تیماج فرنگی آجری.

(ثبت ۲۱۱۹۶۹)

۲۴۷ || کتاب الطهارة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ مرتضی بن محمدامین معروف به شیخ انصاری (م ۱۲۸۱ھ).

آغاز: بسمله. الاول فی الماء المطلق وهو من أوضح المفاهيم العرفيّة الا ان تعريف المصنف ... له بأنه ما يستحق اطلاق اسم المآء عليه من

غیر اضافة لأجل الاشارة الی امتیاز افراده.

انجام:(افتاده) بل حث الشارع علی المسالکة معهم نظیر مسالکة بعضهم مع بعض وترك هجرانهم، فالضرر معتبر مع هذا الموضوع فالمصلّی.

خط: نسخ.

نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزّی در نجف اشرف در ۱۲۶۷ه. در حواشی تصحیح شده.

۲۵۸ برگ، ۲۱ × ۱۵/۵، ۱۷ سطر، ۱۴ × ۹/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و مجدول.

(ثبت ۲۱۱۹۷۰)

۲۴۸ || مجموعه

۱. حلّ المسائل الکلامیه (۸ ب ـ ۲۴ب)

(کلام ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: نویسنده رساله را برای حل مسائل کلامی منسوب به شیخ طوسی به امر سید محمود بن سیدحیدر تألیف کرده است. این رساله در الذریعه ذکر نشده است.

آغاز: بسمله حمدا لمن توحّد بالملك والملکوت شکرا لمن... اما بعد فهذه فوائد لطیفه وضوابط وفیّه بحلّ المسائل الکلامیة المنسوبة إلی الشیخ الطوسی انار اللّه برهانه أملیتها ایتماراً لامر مولی... سیدمحمود بن سیدحیدر.

انجام: والخامسة عشر البعث قال النبی (ص) یا بن عبدالمطلب ان الرائد لایکذب اهله والذی بعثنی بالحق نبیا لتموتنّ کما تنامون ولتبعثن کما یستیقظون وما بعد الموت الّا الجنّة والنار هذا آخر ما علّقت علی هذا المسائل الشریفة بعون اللّه الموفق... علی نبیه محمد وآله اجمعین.

خط: نستعلیق.

تاریخ: ۱۲۶۰ه.

بر برگ آخر این رساله (۲۴ ب) یادداشت نکاح فاطمه بنت سیدابراهیم است.

۱۶ برگ

۲. رسالة فی العدالة (۲۵ الف ـ ۱۵۰ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: عبدالکریم بن محمدباقر دزفولی

کتابشناسی: این رساله در الذریعه یادنشده است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی اعتدل شرایع الاسلام وشوارع الایمان واقام معالم الدین... وبعد فیقول العبد الواقف علی باب سیّده الرحیم ابن محمدباقر عبدالکریم... هذه رسالة شریفة ومقالة منیفه تحریك مباحث العدالة وتنقیح مسائلها الغامضة المقصد الأول فی معنی العدالة.

انجام: ومع ذلك فی النفس وحشة وللقلب خشیة فی الرضا بامامة الفاسقین ولایحجبنی القول بجواز وقوفهم فی منازل المقربین هدانا اللّه الی معارج العلم والیقین وبلّغنا بمنه وجوده إلی اشرف عمل المکرمین. ربنا لاتزع قلوبنا...

دائما ابدا سرمدا الی یوم الدین.

خط: نستعلیق.

تاریخ: ۱۲۶۶ه.

خط: نستعلیق.

کاتب: سیدعلی بن محمدصادق موسوی آهو قلندری.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. یادداشت تملک محمدصادق موسوی با مهر بیضوی در آغاز هر دو رساله. یادداشت عقد ازدواج بین سیداسماعیل و فاطمه بنت سید ابراهیم به صداق دوازده تومان در ماه ربیع الاول ۱۲۸۵ه در پایان رساله اول. هفت برگ آغاز مجموعه چندین حدیث نقل شده که یکی از آنها بخشی از الزام الناصب است. رکابه‌نویسی شده. یادداشت سواد وقف‌نامه در پایان رسالهٔ دوم.

۱۵۳ برگ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، ۱۶ سطر، ۱۵ × ۸/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی، عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۷۱)

۲۴۹ || مفتاح الفلاح

(دعا ـ عربی)

از: محمدبن حسین‌بن عبدالصمد عاملی مشهور به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰ه).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۳۹ـ ۳۴۰، ش ۵۳۷۵.

آغاز: بسمله وبه ثقتی. الحمدلله الذی دلّنا علی جادة النجاة... وبعد فانّ أقلّ العباد عملا واکثرهم زللاً محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی وفقه الله للعمل فی یومه... قد التمس منّی جماعة من اخوان الدین.

انجام: (افتاده) اهدنا الصراط المستقیم الهدایة مطلق الارشاد والدلالة بلطف سواءٌ کان معها وصول الی البغیة ام لا وسواء....

خط: نسخ معرب.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. دارای حواشی با امضای «منه». نشان تملک محمدطاهر معزی در ۱۲ رمضان ۱۲۷۸ به بیع لازم از آخوند ملاحسین. برخی عبارات متن در حاشیه به فارسی ترجمه شده است.

۲۰۵ برگ، ۲۲ × ۱۳/۵، ۱۲ سطر، ۱۴/۵ × ۸.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۷۲)

۲۵۰ || القواعد والفوائد

(قواعد فقهیه ـ عربی)

از: محمدبن مکی مشهور به شهید اول (م ۷۸۶ه).

کتابشناسی: این کتاب در ضمن موسوعة الشهید الاول در مرکز احیای آثار اسلامی قم چاپ شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۷، ص ۱۹۳، ش ۱۰۲۹.

آغاز: بسمله. اللهم انّی حمدك والحمد من

نعمائك واشكرك والشكر من عطائك... وتجعل ما عزمنا عليه من تأليف هذه القواعد والفوائد عدّة وزخرا ليوم لقائك... قاعدة الفقه لغة الفهم وشرعا العلم العلم بالاحكام الشرعيّة الفرعيّه عن ادلّتها التفصيليه.

انجام: قاعدة كلّ ما يضمّ الى نيّة التقريب... ومنها انتظار الامام المؤتم فى صلوة الخوف وهذا يوصف بالوجوب.

انجامه: هذا اخر ما وجدوه من القواعد والفوائد بخطّ المصنف فى مسودته ره ولعن اللّه ظالمه واصلاه جهنم وسائت مصيراً.

خط: نسخ.

کاتب: کرمعلی بن ملاحسین دزفولی.

تاریخ: سلخ رجب ۱۳۱۶هـ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا معزی در ذی الحجهٔ ۱۳۲هـ.

۲۲۴ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۱۴ سطر، ۱۵/۵ × ۱۰.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای مجدول با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۷۳)

۲۵۱ || هدی المتقین فی احکام الدین

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: محمدرضا بن محمدجواد معزّی (م ۱۳۵۳هـ).

کتابشناسی: کتاب شامل پرسشها و پاسخ‌های فقهی (شامل تمام ابواب فقه) است با مقدمه‌ای در اصول دین که محمدمهدی بن محمدتقی بن محمدجعفر موسوی جزائری شوشتری آنها را تنظیم کرده است. در الذریعه نامی از این کتاب برده نشده است.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة والسلام علی اشرف الانبیاء... وبعد چنین گوید این حقیر فقیر سراپا تقصیر بندهٔ خاطی محمدمهدی بن محمدتقی... که چون صیت مقامات علمیّه و مراتب اخلاق عظیمهٔ عملیّه... .

انجام: در جنایات حیوان است، اگر در حفظ حیوان تقصیر کرده ضامن است خواه شب باشد خواه روز للّه الحمد اولا وآخرا تمام شد بعون الملك الوهاب.

خط: نسخ .

کاتب: محمدجواد کسائی شوشتری بن حاج ملامحمد.

تاریخ: ۲۷ شعبان ۱۳۵۱هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. عناوین و موضوعات کتاب در فراز صفحات آمده است. چند بیت عربی در انجامه:

یا ناظراً فیه سَل باللّه مرحمة
علی المصنف واستغفر لصاحبه
واطلب لنفسك من خیر ترید بها
من بعد ذلك غفراناً لكاتبه
سیبقی خطوطیِ وكنت تراباً
فیا ناظراً فیه قل لی دعاء

۵۱۱ برگ، ۲۱/۵ × ۱۷/۵، ۱۷ سطر، ۱۶/۵ × ۱۰.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای مجدول با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۷۴)

۲۵۲ || مجموعه اشعار

(اشعار ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: در ابتدا چند پند و اندرز و فایده به دنبال آن مجموعه اشعار آمده است.

آغاز: (افتاده) فایده شخص باید که طبیعت هرکس را بداند و مردم طبیعت او را ندانند که شاید بتملق او را فریب دهند پند در حزم است و حزم دوراندیشی است.

انجام: ونقطه عین وحدت منه بلاد، الیه یعودون هو الاوّل والاخر والظاهر والباطن وهو بکلّ شیء علیم ولا حول ولاقوّة الا باللّه العلی العظیم.

انجامه:

استاد کاینات چه این کارخانه ساخت
منظور عشق بود جهان را بهانه ساخت
غنیمت شمار این گرامی نفس
که بی مرغ قیمت ندارد قفس
جز دل که بسته‌اند درو قوم مرده جان
دیگر بزندگانی دنیا چه بسته‌اند

تمام شد این رساله فی یازدهم شهر جمادی الاخر فی سنه ۱۲۸۰ من بهایی.

نزد اهل دل بود دین کاستن
در عبادت مزد از حق خواستن
یکی پرسید از بگزیده گو
رطب بهتر بود یا کعبه برگو
بگفتا کعبه را بنّا خلیل است
ولی بنای دل ربّ جلیل است

خط: نستعلیق.

تاریخ: یازدهم جمادی الاخر ۱۲۸۰.

عناوین مشکی. بر دو برگ آخر دوبیتی‌هایی نوشته شده یکی به جهت نام قاسم، در مذمت دنیا از کلام امیرالمؤمنین (ع) ... .

۷۵ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۱۶ سطر، ۱۵ × ۹/۵.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۷۵)

۲۵۳ || مجموعه

۱. تحقیق الحق والحکم وتوضیح الفرق بینهما (۱ب ـ ۶الف) (اصول فقه ـ عربی)

از: محمدهادی بن محمدامین تهرانی نجفی (د: ۱۳۲۱ه).

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی احیی ما اندرست من اعلام الدین بالعلماء المجددین فنصب فی کل ... یقلع اساس المبدعین وخصمهم بحل المعضلات.

انجام: واما من حیث السند والمسئلة معروفة بالاشکال ولاتنکشف الا بالسبط فی المقال والتعرض للاقوال والحمدللّه الذی هدانا لهذا... وان یجعله ذخراً لیوم الدین.

۲. کتاب الحج (۹ب ـ ۲۶الف)

(فقه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی (د: ۱۳۵۲ه) (ظ)

آغاز: بسمله وبه نستعین... وبعد فهذا تصنیف لطیف وتألیف شامخ منیف اودعت فیه حل ما یتعلق بالحج من الاحکام... .

انجام: ویستحب علی وجه التأکد الرجوع من طریق المدینة لادراك زیارة النبی وائمة

البقیع... فقد ورد ان ترک زیارته ص بعد الحج جفاء علیه وفقنا اللّه وجمیع المؤمنین لزیارته لجاهه وآله الطاهرین صلوات اللّه وسلامه علیهم اجمعین.

خط: رسالهٔ اول نسخ، رسالهٔ دوم نستعلیق.

تاریخ: رسالهٔ اول ۲۸ رمضان المبارک ۱۳۲۶، رسالهٔ دوم: ۱۴ ربیع ۱۳۲۶.

رکابه‌نویسی شده، عناوین رسالهٔ اول در حواشی آمده و عناوین و نشان‌ها در این رساله مشکی است، در رسالهٔ دوم حواشی با امضای «ضا» دارد، یکی از شاگردان شیخ مؤلف رضا معزی در حاشیهٔ رسالهٔ دوم حواشی مفصلی دارد.

۲۶ برگ، ۱۷ × ۲۱، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۱۷۶)

۲۵۴ || مجموعه

۱. کتابی در صرف (۱ الف ـ ۳۴ ب)

(صرف ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: (افتاده) مفاعیل و فلالیل و فلانیل و منجون مثله... منجبن الا فی منفعیل ولولا منجنین لکان... .

انجام: وکلا یکتب علی الوجهین لاحتمالها واما لحروف فلم یکتب هنا بالیا غیر علی وبلی والی وحتّی.

۲. مختصر الصرف (۳۵ ب ـ ۶۲ ب)

(صرف ـ عربی)

نک: فهرست آستان قدس رضوی، ج ۱۲، ص ۴۲۸.

آغاز: بسمله. لآلهٍ عمَّ الاه ولا اله سواه یحمد احمد مصلیّا علی السابق بما اصطفینه المکرم بما اجتباه ویقول وهو سکّیت نادی البیان... .

انجام: (افتاده) حمران وحمر لایق احمرون لتمییزه عن افعل التفضیل ولا حمراوات لانّه فرعه وجاء... لغلبته اسماً ونحو الافضل علی الافاضل والافضلین.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول محمود بن ملامحمد علی.

تاریخ: رسالهٔ اول ۱۳ شعبان ۱۰۹۳ه.

۶۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۲، مختلف سطر، مختلف

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۷۷)

۲۵۵ || مجموعه

۱. کتاب اللقطه (۱ ب ـ ۱۴ الف)

(فقه ـ عربی)

کتابشناسی: ظاهراً بخشی از یکی از آثار فقهی استدلالی امامیه است.

آغاز: اللقطه بضم اللام وفتح القاف اسم مصدر الثلاثی المکسور العین لجنس المطروح المملوک واطلق علی یشمل الانسان... .

انجام: (ناتمام) والافان عرف الملتقط دفعه الیه ولیس علیه التصریف وحق الالتقاط للاصل ولا اجری علیه حکم اللقطه المالک واللقطه موقوف عاماً او حامیاً لایملک بعد حول التعریف والنصوص الباب لاینصرف إلیه.

۲. خلاصة الأصول (۱۵ ب ـ ۱۸ ب)

(اصول فقه منظوم ـ عربی)

از: مولا محسن بن موالی (زنده در ۱۲۲۱ه)

کتابشناسی: در الذریعه یک بار با عنوان خلاصة الأقوال (ج ۷، ص ۲۱۳، ش ۱۰۳۷) و یکبار دیگر با عنوان الدر البهية فی النظائر الفقهية (ج ۸، ص ۱۲۱، ش ۴۵۰) معرفی شده است، مقدمه مؤلف نیامده است.

آغاز: الفقه علم بفروع الدین/ عن اجتهاد کامل مبین

موضوعه فعل المکلفینا/ غایته الفوز بعلّینا

انجام: ولاتقلد میّتا وقد نقل/عدّة اجماع علی ان لاتحل

۳. مبادی الوصول إلی علم الأصول (۲۱ ب - ۴۹ الف) (اصول - عربی)

از: علامه حسن بن یوسف بن مطهر حلی (د: ۷۲۶ه).

نک: الذریعه، ج ۱۹، ص ۴۳ - ۴۴، ش ۲۲۹.

آغاز: بسمله. الحمدللّه المتفرد بالازلیة والدوام المتوحد بالجلال والاکرام المتفضل بسواغ الانعام... فهذا کتاب مبادی الوصول إلی علم الاصول قد اشتمل من علم اصول الفقه... .

انجام: وان ارادوا به غیره فهو باطل لأنّ العلم أو الظنّ بالبقاء لابد له من دلیل ولیکن هذا اخر ما نذکره فی هذه المقدّمة والحمدللّه علی بلوغ ما قصدناه وحصول ما اردناه والصلوة والسلام... تسلیماً کثیراً کثیراً.

۴. صیغ نکاح (۴۹ الف - ۵۲ ب)

(فقه امامیه - فارسی)

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد صیغة نکاح بطریقی که مستفاد از ادلّه او اقوال آنستکه یکعقد باقصد انشاء که بلفظ انکحت یا بلفظ زوجت باشد... .

انجام: نکاح شرعی متحقق نمیشود الا بمجموع من حیث المجموع این عبادات متعدده چه شاید که با این اعتقاد عقد از دغدغه نباشد.

۵. مسائل التوحید (۵۰ ب - ۵۲ ب)

(کلام - عربی)

از: محمدبن حسن مشهور به شیخ طوسی (د: ۴۶۰ه).

آغاز: بسمله. معرفة اللّه تعالی واجبة علی کلّ مکلف لانه منعم فیجب شکره فیجب معرفته. مسئلة اللّه تعالی موجود بدلیل انه صانع لعالم واعطاه الوجود... .

انجام: من ان شفاعته مذخورة لأهل الکبائر من امته کل ذلك حق لاریب فیه لانه اخبر به المعصوم وکلما ما اخبر به المعصوم وکل ما اخبر به المعصوم فهو حق.

۶. مشارق الشموس فی شرح الدروس (۵۳ ب - ۱۶۸ ب) (فقه - عربی)

از: حسین بن جمال الدین محمد خوانساری (د: ۱۰۹۸ه).

کتابشناسی: شامل ابتدای طهارت تا ماء البئر است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۲۶، ش ۳۸۳۱.

آغاز: بسمله وبه نستعین. حمدله... کتاب الطهارة خبر مبتدء محذوف ای هذا کتاب الطهارة والکتاب فعال من الکتب بفتح الکاف لما یکتب او المکتوب... .

انجام: اذلم یقل احد بالزیادة علیه ویبقی التعارض ینها وبین الروایات الثلاث فی صورة عدمه التفسخ فیحمل الخمس علی الاستحباب جمعاً واما صحیحه.

۷. کتاب فی الفقه (۱۷۱ ب ـ ۲۰۱ ب)

کتابشناسی: قسم سوم از یک کتاب فقهی و شامل ایقاعات (الکتاب) است.

آغاز: القسم الثالث من اقسام الاربعة التی بنی علیه الکتاب فی الایقاعات جمع ایقاع قیل وهو اللفظ الدال علی انشاء خاص من طرف واحد... .

انجام: (افتاده) فان بداله فی یومه او من بعد ذلك ان یراجعها یرید الرجعة بعینها فلیراجع ولیواقع ثم یبدوله فیطلق ایضاً ثم یبدوله.

۸. کتاب القرض (۲۰۲ ب ـ ۲۱۷ الف)

(فقه ـ عربی)

از: ناشناخته.

آغاز: بسمله. الحمدوالصلوة والسلم علی اهلها کتاب القرض وفضله عظیم روی ان الدرهم منه بثمانیة عشر درهما... .

انجام: (ناتمام) لولم یطمان علی الوکیل... ذهاب او تلف ویرجع إلی المسیره عند اتلافه وتفسیره مقتضی الاحتیاط الاخذ بالکفیل.

۹. کتاب القضاء (۲۱۸ الف ـ ۲۲۹ ب)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شامل بر مقدمه و چند مقصد و خاتمه است که ظاهراً بخشی از یکی از آثار فقهی استدلالی امامی است.

آغاز: کتاب القضاء غایة الامل الفقه اذ شأن رتبته متأخر بالنسبة الی سایر الفقهیه لان القاضی لابد من اطلاعه بالکتب الحکومات... .

انجام: وان کان ما حکم باطلا لانه بمنزله احد اخذ شیئاً من احد وسلمه بید... وهو اتلفه ثم تبین انه کان مال المتلف فلا ضمان علی الاخذ واستخرج حکم سایر الصور مما سبق.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ هشتم **به خط مؤلف (ظ).**

تاریخ: رسالهٔ هشتم **شوال ۱۲۵۸ه.**

تملک محمدطاهر ۲۶ محرم ۱۲۸۹ بر برگ نخست رسالهٔ ششم، عناوین قرمز، تملک محمدطاهر ۲۶ ذیحجه ۱۲۸۹ برگ پایان، بر برگ پایانی یک نسخه داروئی نیز نگارش شده.

۲۲۹ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، مختلف سطر، مختلف.

جلد: **تیماج مشکی فرنگی با ترنج.**

(ثبت ۲۱۱۹۷۸)

۲۵۶ || قرّة العیون فی اعزّ الفنون

(عقاید ـ فارسی)

از: مولی محدث محمدبن مرتضی معروف به محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ه).

کتابشناسی: کتاب شامل ۶۰ کلمه در ۱۲ مقاله است و خاتمه‌ای نیز دارد.

نک: الذریعه، ج ۱۷، ص ۷۵، ش ۳۹۲.

آغاز: بسمله. یا مبدع الأرکان والاصول وواهب النفوس والعقول یا مفیض القلوب... اما بعد فیقول المعتصم بحبل اللّه... تسمی بقرّة

العیون فی اعز الفنون وهی ستون کلمة فی اثنی عشرة مقالة فی کلّ مقاله خمس کلمات بلسان عربی.

انجام: اشار علیه السلام فی کلامه هذا الی قوله عزّوجلّ یقولون امنّا به کلّ من عند ربّنا ونختم الکتاب حامدین للّه وعلی خاتم النبیین واهل بیته المعصومین وسایر الانبیاء والأولیاء وملائکة الأرض والسماء اجمعین وبرحمتك یا ارحم الراحمین ولما کان ینبغی ان یکون الکلمات المشتمل علیها مقالات هذا الکتاب مسمی بقرة العیون مصونا بها عن غیر اهلها مناسب ان یلقّب بمکنونة الکمات الذی هو تاریخ تألیفها وللّه الحمد علی هدانا.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: عبداللّه بن محمدقاسم طارمی.

تاریخ: شوال ۱۰۵۴ه.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۶۶ برگ، ۲۱/۵ × ۱۶، ۱۹ سطر، ۱۴/۵ × ۹.

جلد: تیماج فرنگی مشکی مجدول با ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۷۹)

۲۵۷ || مناقب مرتضوی

(مناقب امیرالمؤمنین ـ فارسی)

از: محمدصالح حسینی ترمذی متخلص به کشفی (م سدهٔ یازدهم‌ه).

کتابشناسی: اخیراً نشر روزنه در تهران آن را چاپ کرده. در هند نیز بیش از این در مطبعه محمدی بمبئی به سال ۱۲۶۹ چاپ سنگی شده است. مؤلف کتاب از اشعار خویش هم در کتاب استفاده کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۳۳۴، ش ۷۳۲۸؛ کتابخانهٔ مرعشی، ج ۴، صص ۱۰۳ ـ ۱۰۴.

آغاز: بسمله. نحمده ونصلّی علی رسوله الکریم وآله وسلم.

نظم خداوندا عطا کن نشئه ذوق
که آغازم بنامت نامهٔ شوق
چنان ماه ضمیرم کن منور
که تابد نور ازو خورشید انور

انجام: (افتاده) و ده عشره است که موسی وعده کرده است سی روز در کوه طور ساکن باشد انرا بده روز دیگر تمام کردم که چهل روز باشد ووعدنا موسی ثلاثین... وعقول عشره نیز توان گفت و انچه یازده است برادران یوسف‌اند.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز. یادداشت تملک محمدطاهر معزی در پشت برگ پایانی نسخه. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده است.

۱۶۸ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۱۶ سطر، ۱۶ × ۹.

جلد: تیماج فرنگی مشکی مجدول دارای ترنج.

(ثبت ۲۱۱۹۸۰)

۲۵۸ || رسالهٔ عملیه

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شامل بخشی از کتاب طهارت و

کتاب الصلاة و کتاب الصوم است.

آغاز:(افتاده) و اجر و حذف شدن مطهّر نیست و خواه به غیر آتش باشد چون سک و امثال هرگاه در معدنی افتد از قبیل آن شود.

انجام: و کفاره اعتکاف مثل کفاره شهر رمضان است. بنابر اصح و احوط مراعات ترتیب است در او مثل کفارهٔ ظهار که پیش دانستی.

خط: نسخ.

کاتب: محمدتقی بن محمد قلی.

تاریخ: سه‌شنبه ۱۷ محرم ۱۲۶۳ه.

عناوین قرمز. نشان‌ها سیاه. رکابه‌نویسی شده.

۱۱۷ برگ، ۲۲ × ۱۶، ۱۷ سطر، ۱۶ × ۱۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی.

(ثبت ۲۱۱۹۸۱)

۲۵۹ || البیع والخیارات

(فقه امامیه ـ عربی)

کتابشناسی: چند مبحث از بیع و خیارات است و ممکن است تقریرات درسی باشد.

آغاز: بسمله. فصل قد عرفت من مطاوی ما ذکرنا انّ المراد من صحّة البیع الفضولی قابلیّته للحوق الاجازه فان لحقته تترتّب علیه الآثار والّا فله برّ.

انجام: والثانی بان المحذور بحاله لانه علی فرض کون التعقب شرطاً فهو مشروط بالاجازه فکیف یقال بانه متعقب بالاجازه قبل مجیئها.

خط: نستعلیق.

تاریخ: سدهٔ ۱۴ه.

نشان‌ها آبی رنگ.

۳۷ برگ، ۲۲ × ۱۷/۵، مختلف السطور، ۱۷ × ۱۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۸۲)

۲۶۰ || مجموعه

۱. رساله‌ای در اصول فقه (۱ الف ـ ۳۲ الف) (اصول فقه ـ عربی)

آغاز:(افتاده) والحجوك فی مکانه والتفال بالاستخارة به وانتخاب ابانه للقران او الکتاب لما یناسب... وحفظ وصحة ونحوها... .

انجام: وکذا الحال فی اوامر الاحکام والموالی ونحوهم فی الوصایا... وجمیع الخطابات الوضعیات کما لایخفی.

۲. الفوائد الحائریة الأصولیة القدیمه (۳۳ ب ـ ۹۰ ب) (اصول ـ عربی)

از: محمدباقر محمد اکمل (وحید بهبهانی) (د: ۱۲۰۵ه).

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۳۳۰ ـ ۳۳۱، ش ۱۵۳۶.

آغاز: بسمله. حمدله. حمد لایقوی علی احصائه الا هو... اما بعد فانّه لما بعد العهد عن زمان الائمة وحقی امارات الفقه... .

انجام: مع ان تهذیب الاخلاق من اوجب الاستباء کما لایخفی والله الهادی الی الطریق

ولا تحصل الهداية الا بارشاده وتوفيقه وصلى الله على محمد وآله الطاهرين.

۳. رسالة فی الجمع بین الاخبار (۹۱ الف - ۹۹ب)

از: محمدباقر بن محمد اکمل مشهور به وحید بهبهانی (م ۱۲۰۵ه)

کتابشناسی: مباحث تعادل و تراجیح و اهتمام به‌تدوین رساله‌ای مستقل در این موضوعات است ۱۱۹۰ آن را تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۱۳۵، ش ۵۵۷.

آغاز: (خطبة مختصره) هذه رسالة فی الجمع بین الأخبار... فیحمل علی الاستحباب بناء علی المقدمة المشهورة عندهم میزان الجمع اولی من الطرح والی الان ما اطلعت علی دلیل لها... .

انجام: (افتاده) یستحب ان تفعل کذا ویجب من ذلك ان یق ینقض الوضوء فان نقض الوضوء یستدعی الاعادة التی بین... علیها الثواب فیکون... .

۴. حجیة الاجماع (۱۰۰ الف - ۱۱۰ الف)

(اصول - عربی)

از: محمدباقر بن اکمل مشهور به وحید بهبهانی (م ۱۲۰۵ه).

کتابشناسی: اقسام اجماع و تفصیل احکام آن را شامل است عناوین فصل، فصل است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۲۶۷، ش ۱۴۵۵.

آغاز: بسمله وبه نستعین... اعلم ان الرسول(ص) لما بعث للرسالة فبلغ ما انزل الله إلیه فی مدّة ثلاث وعشرین سنة انتشر کثیر من الأحکام... .

انجام: ومن یعتقد الحق لایخرج عن القولین ومن لایعتقد یخرج... حال الزاید عن القولین فی جمیع ما ذکرت والله العالم.

۵. الاجتهاد والأخبار (۱۱۰ ب - ۱۵۳ ب)

(اصول - عربی)

از: محمدباقر مشهور به وحید بهبهانی (د: ۱۲۰۵ه).

کتابشناسی: این اثر در هفت فصل تدوین شده است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۲۶۹ - ۲۷۰.

آغاز: بسمله وبه نستعین... اعلم ان الله لم یخلق الخلق عبثاً ولا اهملهم سدی بل خلقهم بقدرته وجعل لهم اسماعاً وابصاراً وقلوباً والباباً ثم بعث الیهم النبیین مبشرین... .

انجام: فی کل واحد منها بعد ملاحظة ما ذکرنا... لنتوجه إلی الکل فی رسالة علیحدة بما یوفقنی ویهدینی من التوضیح والتفتیح وفرغ من تسوید الرسالة مؤلفه العبد الاقل محمدباقر بن محمداکمل حامداً مصلیاً مستغفراً.

۶. حاشیة المعالم (۱۵۵ ب - ۱۸۷ ب)

(اصول - عربی)

از: محمدباقر بن محمد اکمل مشهور به وحید بهبهانی (م ۱۲۰۵ه).

کتابشناسی: برخی گفته‌اند که آخرین تصنیف وحید بهبهانی است.

نک: کشف الحجب والاستار، ص ۱۸۹؛ الذریعه، ج ۶، ص ۲۰۴، ش ۱۲۰۶.

آغاز: بسمله وبه نستعین. قوله قوله وبالافعال اه ان قلت من جملة الافعال فعل

المعصوم (ع) وهو حجة كقوله او العلم به فی الاحكام الشرعية الفرعية... .

انجام: فلابد من الحكم بعدم كونه كك من الثبوت من الشرع بلاشبهة نعم فی... الذی مثل... ليس كك و... واصح.

۷. الفوائد الأصولية (۱۸۸ الف ـ ۱۲۳ الف)

(اصول فقه ـ عربی)

از: سیدمهدی بحرالعلوم (د: ۱۲۱۲هـ).

کتابشناسی: ۴۵ فایده اصولی در آن ذکر شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۳۲۵، ش ۱۵۱۱.

آغاز: بسمله. قد جرت عادة الاصوليين بتعريف اصول الفقه بكلامعينيه الاضافی والعلمی... .

انجام: وكك اعتماد الاصحاب علی كتاب علی بن بابويه... اجتهاد لوجود السبب المودی اليه وهو العم... هو عين كلام... هو الحجة.

۸. اجتماع الأمر والنهی (۲۳۲ ب ـ ۲۳۶ ب)

(اصول ـ عربی)

از: سیدعلی بن محمدعلی مشهور به صاحب ریاض (د: ۱۲۳۶هـ)

آغاز: بسمله وبه نستعين... فهذه رسالة فی تحقيق القول باستحالة اجتماع الامر والنهی فی شیء مط تساوی متعلقهما او اختلفا بالعموم والخصوص او تبايناً... .

انجام: من غير احتياج إلی النهی عنه بالخصوص والعموم ومما ذكرنا ظهر ان الفساد فی محل الصلوة فی مكان المغضوب... بعدم وضوح الامر به مع عدم ان الاصل عدمه قد وقع.

تاریخ: یکشنبه ۲۷ شعبان ۱۲۳۳.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ سوم تا هشتم حسین بن حاج علی حوزاوی.

تاریخ: رسالهٔ دوم جمعه آخر جمادی الاولی ۱۲۳۴، رسالهٔ سوم ۱۲۳۴هـ. رسالهٔ پنجم ۱۵ شوال ۱۲۳۴، رسالهٔ ششم ۸ رمضان ۱۲۳۴هـ، رسالهٔ هشتم یک شنبه ۱۲۳۳هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۲۳۶ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، مختلف سطر، مختلف.

جلد: تیماج فرنگی عنابی، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۸۳)

۲۶۱ || کتابی در دعا

(ادعیه ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: فصل سیوم در ذکر بعضی از دعوات اجابت قرین جناب مستطاب امیرالمؤمنین ـ علیه‌السلام. فصل چهارم در ذکر بعضی از ادعیه اجابت آثار اهل‌بیت اطهار علیهم السلام بر سبیل اجمال.

آغاز: (افتاده) الحاصل چون به نضربن امیه بر سبیل عموم مامور نبودند لهذا طریق ارتکاب آن نمی پیمودند و در وقت ضرورت به نفرین شخصی معین یا جمعی خواص اکتفا می‌فرمودند چنانکه بعضی از آن ان‌شاءاللّه تعالی مذکور می‌گردد.

انجام: (افتاده) از آن جمله دعائیست که از ناحیه مقدسهٔ مهدیه علیه السلام به وساطت شیخ ابوالقاسم ابن روح که از وکلاء آنحضرت بود بیرون آمده و آن اینست اللهم انی اسئلك بالمولودین فی رجب... .

خط: نستعلیق و نسخ.

نشان‌ها و علایم قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۱۵۰ برگ، ۱۵ × ۲۱، ۱۶ سطر، ۹ × ۱۵/۵.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، عطف و گوشه‌ها مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۸۴)

۲۶۲ || شرح شواهد ابن الناظم

(نحو ـ عربی)

از: محمدبن علی موسوی عاملی (سده ۱۱ه).

کتابشناسی: شرحی است بر شواهد شعری و بعضی از امثال و لغات شرح الفیهٔ ابن ناظم. تاریخ فراغ از تألیف ۱۰۵۷ه در مشهد مقدس است.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۳، ص ۳۳۹ ـ ۳۴۰، این کتاب چاپ شده است.

آغاز: افتاده: وابو ابیها مثلها فی المجد والبلوغ الی ما بلغت هی من المجد فقال ان اباها واها کلمة یقولها المتعجب وهی اسم فعل.

انجام: هذا اخر ما عهدته الی شرحه من شواهد شرح ابیات الخلاصة... علی ید مؤلفه الفقیر الی الغنی محمدبن علی الموسوی العاملی... فی المشهد المقدس الرضوی.

خط: نسخ.

کاتب: محسن بن آخوند ملاشرف‌الدین (آقاگب).

رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، نشان‌ها و علایم قرمز.

۲۳۹ برگ، ۱۶ × ۲۲، ۱۹ سطر، ۱۱/۵ × ۱۶.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۸۵)

۲۶۳ || مجموعه

۱. کتابی در طبّ (۱ الف ـ ۱۲۳ ب)

(طب ـ فارسی)

کتابشناسی: دارای مقاله و هر مقاله به فصولی تقسیم شده است.

آغاز: (افتاده) تا اگر یکی را آفتی رسد دیگرها بسلامت بماند و بعضی استخوانها را خورد آفرید... امّا جمجمه یعنی کاسهٔ سر حضرت آفریدگار جلّ ذکره کاسهٔ سر را.

انجام: حلوای عسلی آن بر هضم یاری دهد و آنچه از آرد خمیر کرده بزند غلیظ است از وی سدّها بد تولد کند.

۲. جوامع محمدی (۱۲۴ب ـ ۲۰۲ب)

(اصول و فروع دین ـ فارسی)

از: محمدجعفر استرآبادی (د: ۱۲۶۳ه).

کتابشناسی: این کتاب به اسم سلطان محمدشاه قاجار در ۸ باب تدوین شده: اصول دین، عبادات، تجارات، الرضاع، المیراث، الهبة، القرض ونذر و خاتمه آن در تجوید است.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۷۰، ش ۲۷۴.

آغاز: بسمله. الحمدللّه علی نواله والصلوة والسلام علی رسوله وآله اما بعد سپس می‌گوید خادم بساتین مذهب جعفری از مذاهب شرع محمدی... .

انجام:(افتاده) و محکی از علامه در تحریر آنست که لفظ ضرور نیست... حتی لوکانت جاریة لم یحل له الاستمتاع بها لان الاباحة لاتدخل فی الاستمتاع قال الشیخ فی ط من اراد ان هدیه.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول ابوالحسن بن نوراللّه موسوی حسب فرمودهٔ شیخ محمدطاهر معزی.

تاریخ: رسالهٔ اول ۲۰ رمضان المبارک ۱۲۶۲ه.

رکابه‌نویسی شده، عناوین نانوشته.

۲۰۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۱۷ سطر، ۹ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد.

(ثبت ۲۱۱۹۸۶)

۲۶۴ || الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ یوسف بن احمد بحرانی (د: ۱۱۸۶ه).

کتابشناسی: شامل مباحثی از کتاب الصلاة است.

آغاز:(افتاده) ان نام رجل أو نسی ان یصلی المغرب والعشاء... اقول فیه اولا ان ما ذکره دلیلا علی ارادة الفضیلة دون الاختیار... .

انجام:(افتاده) ونقل فی ذکری عن ابی الصلاح فی جملة مما یکره الصلوة النجاسة ونحوه فی الفقیه والنط انه جری هنا علی ذلك.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده، نشان‌ها و عناوین مشکی.

۲۱۸ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۰ سطر، ۹/۵ × ۱۶/۵

جلد: **تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج بر هر دو طبله.**

(ثبت ۲۱۱۹۸۷)

۲۶۵ || مجموعه

۱. مشیخة من لایحضره الفقیه (۲ب ـ ۲۳الف)

(رجال امامیه ـ عربی)

از: محمد بن بابویه معروف به شیخ صدوق (م ۳۸۱ه)

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۷۲، ش ۴۰۰۶.

آغاز: بسمله. باب الألف ما کان فیه عن ابان بن تغلب فقد رویته عن ابی رض عن سعد بن عبداللّه عن یعقوب بن یزید... .

انجام: لم یلق حمادبن عثمان وانما لقی حماد بن عیسی وروی عنه رحمهم اللّه ورحمنا آمین.

۲. نقد الرجال (۲۴ ب ـ ۱۶۴ ب)

(رجال ـ عربی)

از: مصطفی بن حسین حسینی تفرشی (م ۱۰۲۱ه).

کتابشناسی: ممدوحین، مذمومین و مهملین را به ترتیب حروف الفبا نوشته است. و توسط مؤسسه آل‌البیت اخیراً چاپ شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۴، ص ۲۷۴ ـ ۲۷۵، ش ۱۴۱۹.

آغاز: بسمله. الحمدلله خالق اللیل والنهار العالم بخفیات الضمایر والاسرار... وبعد فیقول المحتاج الفقیر إلی رحمةالله الغنی مصطفی بن الحسین... .

انجام: وبهذا الاسناد عن الشیخین الاجلین الشیخ فخرالدین والسید عمیدالدین عن الشیخ الامام العلامه الحسن بن یوسف بن المطهر الحلی والحمدلله ظاهراً وباطناً وسرّا وعلانیة.

خط: نسخ.

کاتب: حیدر بن محمدبن ربیعابن محمدرضا دزفولی.

تاریخ: رسالهٔ اول پنج شنبه ۲۲ رجب ۱۲۴۶ه. رسالهٔ دوم سه‌شنبه ۱۱ ذی حجهٔ ۱۲۴۶ه.

عناوین و نشان‌ها شنگرف، رکابه‌نویسی شده، تملک کاتب آن حیدر بن محمدبن ربیعا بن محمدرضا دزفولی بر برگ آخر.

۱۴۶ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۲ سطر، مختلف

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۸۸)

۲۶۶ || مجموعه

۱. منظومة فی الرضاع (۱ ب ـ ۷ الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سیدصدرالدین محمدبن صالح عاملی (م ۱۲۶۳ه).

کتابشناسی: ناظم خود آن را در رسالهٔ بعدی شرح کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۴۷۶، ش ۲۳۶۸.

آغاز: بسمله وبه نستعین. ان احرز الرضاع شرطه نشر * تحریم تزویج وتحلیل نظر.

انجام: ومثله الرضاع من اولادها * لامن اخ أو اخت أو أجدادها.

۲. شرح منظومة فی الرضاع (۸ ب ـ ۵۵ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سیدصدرالدین محمدبن صالح عاملی (م ۱۲۶۳ه).

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۴۷۶، ش ۲۳۶۸.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ادر اخلاف طوله بعموم فضله وخصوص عدله... وبعد فهذه منظومة فی الرضاع تعشقها الطباع... .

انجام: وهو الارتضاع من اعمام الکبری واخوالها ووضوح هذا القسم اغنی من التنبیه علیه فی النظم.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ دوم ملانظرعلی بن ابوالقاسم.

تاریخ: رسالهٔ دوم چند روز مانده به آخر رمضان ۱۲۷۰ه.

یادداشت تملک نظرعلی بن ابوالقاسم و تملک محمدرضا معزی ذی حجه ۱۳۲۲ بر روی برگ اول نسخه، عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۵۵ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۸۹)

۲۶۷ || مجموعه

۱. الزام النواصب (۱ ب ـ ۳۲ الف)

از: مفلح بن حسن صیمری.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۸۹ ـ ۲۹۰، ش ۱۱۷۰.

آغاز: بسمله وبه الاعانة علی الکمال والتتمیم حمدله. وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین والحمدللّه الواصل الحمد بالنعم والنعم بالشکر... .

انجام: والذی رووه السنة من کلام الشیخین وعایشه وحفصة عند احتضار فیه عبرة لاولی الابصار قد تمّت المقالة والصلوة علی من ختمت به الرسالة... وختم به الولایة... والحمدللّه رب العالمین.

۲. منهاج الحقّ والیقین فی تفضیل علی امیرالمؤمنین (۳۳ الف ـ ۵۶ ب)

(فضایل و مناقب ـ عربی)

از: سیدولی بن نعمت اللّه حسینی رضوی حائری (از علمای قرن دهم)

نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۱۵۹ ـ ۱۶۰، ش ۷۴۹۰.

آغاز: بسمله ومنه الاعانة والتوفیق. الحمدللّه الذی بفضله اوضح لنا سبیل الهدی والیقین... وبعد فیقول اقل الخلایق عملاً واکثرهم زللاً... .

انجام: (ناتمام) وتضیق الصحایف عن فضله وفهمه اذ ایاته فی الاخطار ظاهرة ومعجزاته فی الافاق علی السن الخلق جاریه وبینات.

۳. رسالة یوحنا الذمّی (۵۹ ب ـ ۸۰ ب)

(داستان ـ عربی)

کتابشناسی: آقابزرگ آن را همچون رسالهٔ حسینیه می‌داند و تحریرهای فارسی آن را برمی‌شمارد.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۲۹۶، ش ۱۸۹.

آغاز: الحمدللّه الذی انقذنی من الملل الباطلة وبخانی من... وبعد فیقول یوحنّا بن اسرائیل الذمّی انّی... للفنون العقلیة... .

انجام: (افتاده) ورویتموه فی الجمع بین الصحیحین وقال فیه انت بمنزلة هارون... ثم الحسن العسکری علیه السلام ثم الخلف الحجّة.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ اول: حسن بن علی بن ابی جامع العاملی الحارثی الهمدانی.

تاریخ: رسالهٔ اول: جمعه دوم ربیع الثانی ۱۰۷۶ه.

بر صفحهٔ اول برگ نخست احادیثی چند نگاشته شده است، عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده‌اند، گاهی عناوین در حواشی ذکر شده در ابتدای رسالهٔ سوم نوشته شده: «قبل انه للمفید».

۸۰ برگ، ۱۴ × ۲۱، ۱۷ سطر، ۸/۵ × ۱۶.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۹۰)

۲۶۸ || الفوائد الصمدیه

(نحو ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملی مشهور به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰ﻫ).

کتابشناسی: این کتاب دارای پنج حدیقه است که شیخ بهائی آن را برای برادرش عبدالصمد نگاشته است.

نک: الذریعه، ج ۱۶، س ۳۴۵، ش ۱۶۰۶.

آغاز:(افتاده) هذا... ما نفعه اعم ومعرفته اهم وتضمنت فواید جلیلة فی قوانین الاعراب وفراید لم یطلع علیها الا اولو الالباب.

انجام: والاختصاص بالایجاب فلا یقال هل لم یقم بخلاف الهمزة نحو الم نشرح لك صدرك اللهم اشرح صدورنا... فانا نتوسل الیك بحسبك محمد... والحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ و شکسته.

تملیک (بذل شده) به مهر سلالة السادات میرمحمدرضا به سال ۱۲۳۰، عناوین قرمزرنگ، دارای حواشی بسیار، عناوین و نشان‌ها قرمز، متن و حاشیه شده.

۲۶ برگ، ۱۷ × ۲۱/۵، ۱۳ سطر، ۵ × ۱۴.

جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای الوان، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۱۹۹۱)

۲۶۹ || مجموعه

۱. شرح مبادی الوصول علامه حلی (۱ الف ـ ۱۱۱ الف) (اصول فقه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: این شرح با عناوین قال ـ اقول است و شامل بحث الثانی در صیغه افعل تا پایان کتاب است. شارح در خاتمه در دو صفحه دربارهٔ استحسان سخن گفته است.

آغاز:(افتاده) اللّه ما امرهم وبیان الثانیة قوله تعالی ومن یعص اللّه ورسوله... قال وقال اخرون انه للقدر المشترك بین الوجوب والندب اقول هذا هو المذهب الرابع من المذاهب... .

انجام: خاتمه فی الاستحسان مشتملة علی ثلاث مسائل... فی انه لایجوز اخذ الأحکام من الاستحسان... وقد تبین بطلان القیاس فیما تقدم والان حیث وفینا بما وعدنا به جاز ان نقطع الکلام حامدین للّه تعالی علی الایه ومصلین علی اشرف انبیائه محمد واصفیائه.

۲. شرح ایساغوجی (۱۱۲۰ ب ـ ۱۳۲ الف) (منطق ـ عربی)

از: ناشناخته.

نک: مقایسه شود با الذریعه، ج ۱۳، ص ۱۱۶، ش ۳۶۹.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الواجب وجوده اما بعد فانّ الکتاب الذی صنّفه الشیخ... .

انجام: والتعویل من هذه القیاسات انها هو البرهان لکونه مرکّباً من المقدّمات الیقینیّة ولکن هذا اخر ما کتبناه من الاوراق لایضاح ما فی کتاب الایساغوجی.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب اول: **میرسید محمدعلی بن میرسید محمدهادی.**

تاریخ: کتاب اول: ۲۰ رجب ۱۲۳۷.
نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، یادداشت مطالعه در ذیقعدهٔ ۱۲۵۹ه بر برگ آغاز رسالهٔ دوم.
۱۳۲ برگ، ۱۶ × ۲۲، مختلف سطر.
جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی مشکی.
(ثبت ۲۱۱۹۹۲)

۲۷۰ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم کاظمی نجفی (د: ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: شامل کتاب الوصایا و بخشی از کتاب النکاح.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: بسمله. قال ره کتاب الوصایا والنظر فی ذلك یستدعی فصولاً الاول فی الوصیة وهی تملیك عین او منفعة بعد الوفات اقول الاولی ان یضاف الی ذلك کما فی کثیر من العبارات.

انجام: وعن الصدوق والشیخ وابن حمزة العمل بها فعن النهایة انه اذا اذن الرجل بعبده في التزویج فتزوج ثم ابق لم یکن لها علی مولاه نفقة.

خط: نسخ
کاتب: مؤلف (ظ).
تاریخ: سده سیزدهم.
رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، زیر متن شرایع خط سیاه کشیده شده است.
۲۰۴ برگ، ۱۶ × ۲۳، ۲۳ سطر، ۱۳ × ۱۷/۵.
جلد: تیماج فرنگی مشکی.
(ثبت ۲۱۱۹۹۳)

۲۷۱ || الحواشی علی الروضة البهیه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدجعفر.

کتابشناسی: حاشیهٔ متوسطی است بر روضهٔ بهیهٔ شهید ثانی از ابتدا تاکتاب احیاء الاموات.

آغاز: بسمله وبه نستعین. نحمدك یا الهی ونصلی علی نبیك الهادی وآله الهداة ونستعین بك ونستقبل الیك من ضمیر ابتداء الکتاب اعلم انه یمکن تقدیر المتعلق للظرف فعلاً عاما فی کل مورد من موارد ذکر البسمله.

انجام: وتعلق حق الناسك یفید عدم کونه ملکاً لاحد وتعلق حق الملك یفید جمیع آثاره فلابد من جعل الملك مشروطاً باحد الامرین والکلام بعد موضع.

خط: شکسته نستعلیق.
تاریخ: ۹ جمادی الاولی ۱۱۲۱ که ممکن است این تاریخ تألیف باشد.
رکابه‌نویسی شده، یادداشت تملک محمدبن رضی الدین هروی بر روی برگ اول نسخه، دارای حواشی با امضای «منه رحمه اللّه» و «سیدمهدی عفی عنه» یادداشت وفات سیدحسین برادر سیدمهدی موسوی در تاریخ سلخ شهر صفر ۱۲۳۹ه با این ماده تاریخ:

«وفات فوت ذلك الاواه/مثوی الحسین جنة تالله» در روی برگ پایان نسخه.

۱۳۸ برگ، ۱۵ × ۲۳، ۲۷ سطر، ۷ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج عنابی مجدول با ترنج و سرترنج بر رو و پشت جلد.

(ثبت ۲۱۱۹۹۳)

۲۷۳ || مجموعه

۱. کتابی در طب (۱ الف ـ ۱۷۸ ب)

(طب ـ فارسی)

کتابشناسی: کتابی طبی است که به ترتیب الفبا به شرح ادویه پرداخته است.

آغاز: (افتاده) اذیاب الخیل گیاهیست که بعربی از باب الخیل خوانند... ارماط درخت کدر است و کادی نیز گویند... بوی وی به بوی قرفه ماند و طبیعت آن شیخ الرئیس گوید گرم است در دوم و خشک است در اول.

انجام: یتمه نباتیست که آن... سنبل دارد گویند و آن در جراحتها و زخمها تازه مستعمل کنند والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب.

۲. قرابادین (۱۷۹ ب ـ ۱۹۱ ب)

(طب ـ فارسی)

کتابشناسی: رساله مشتمل بر ۱۷ باب است. نک: **فهرست سنا**، ج ۱، ص ۱۶۸، نسخه ش ۳۳۰.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. حمدله والعاقبة للمتقین.. وبعد این رساله‌ایست در ترتیب و ترکیب و خاصیت ادولیه مرکبه مشتمل بر هفده باب باب الاول فی المخلوقات.

انجام: افتاده: رب فواکه شیرین آب انار شیرین و سیب شیرین و به شیرین از هریک جزوی آب.

خط: نسخ.

تاریخ: کتاب اول: ۱۰۸۴ (که احتمالاً سال تألیف است)

رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز.

۱۹۱ برگ، ۱۸ × ۲۳، ۲۵ سطر، ۱۳ × ۱۹/۵.

جلد: تیماج فرنگی مشکی مجدول.

(ثبت ۲۱۱۹۹۶)

۲۷۴ || یادداشتهای کلامی

(کلام ـ عربی و فارسی)

از: شیخ محمدرضا معزی (د: ۱۳۵۲).

کتابشناسی: یادداشتهای متفرقه کلامی است.

آغاز: لؤلؤة فیما یتعلق بتوحیده وسبحانه ولنبدء بنقل کلام الفاضل الذکی المولی رضا الهمدانی قدس سره ذکره فی تفسیره المسمی بالدر النظیم ق بدانکه علم بر دو قسم است تصور و تصدیق.

انجام:... واما انقلاب الهواء ماء وبالعکس فلیس هو من انقلاب الحقائق کما لایخفی انتهی کلامه (ره).

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سده سیزده ـ چهارده.

بسیاری از صفحات کتاب سفید مانده.
۲۰۵ برگ، ۱۵ × ۲۱، مختلف سطر.
جلد: تیماج مشکی فرسوده.
(ثبت ۲۱۱۹۹۷)

۲۷۵ || مقتل امام حسین علیه السلام و...

(تاریخ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: بخش زیادی از نسخه قسمتی از کتابی در مقتل امام حسین علیه السلام است و بخشی دیگر شامل یادداشت‌های متفرقه در موضوعات مختلف.

خط: نستعلیق و نسخ.
تاریخ: سده چهاردهم.
۸۴ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، ۱۶ سطر، ۱۰ × ۱۴/۵.
جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.
(ثبت ۲۱۱۹۹۸)

۲۷۶ مجموعه

۱. وصایا الملوك وابناء الملوك من ولد قحطان بن هود النبی (ج ۲) (۱ الف ـ ۱۵ ب)
(تاریخ ـ عربی)

از: ابوطیب محمدبن احمد بن اسحاق بن یحیی وشاء (د: ۳۳۵ه)

نک: الذریـــعه، ج ۲۵، ص ۹۷، ش ۵۳۷؛ مقایسه شود با مجلس، ج ۳۷، ص ۵۰۲.

آغاز: (افتاده) وزعموا ان الغوث ولی الملك فی حیوة ابیه وبعد وفاته دهراً طویلا وکان من احسن الملوك سیرة واثبتهم علی سنن آبائه واجداده وکذلك کان ابنه... .

انجام: فلما وافقت ضعآء صارت / بدار الملك والحسب العریف

۲. وصایا الملوك (ج ۳) (۱۶ الف ـ ۶۱ ب)
(تاریخ ـ عربی)

از: مؤلف پیشین.

آغاز: بسمله. فزعموا ان حمیر وکهلان لما قسم سبا بینهما فجعل سیاسة الملك لحمیر وجعل اعنه الخیل وملك الاطراف والثغور لکهلان... .

انجام: کان المنذر یتقی لسانه ما عفوا عنهم واقاموا بسواء العراق حتی کانت وقعة ذی قار وقتلوا الغرس وصاروا فی السواد إلی یومهم هذا والله اعلم.

۳. اخبار بکر و تغلب (ج ۲) (۶۲الف ـ ۷۵الف)
(تاریخ ـ عربی)

از: ابومنذر هشام بن محمدبن سائب کلبی (د: ۲۰۵ه).

کتابشناسی: ممکن است این رساله یا دو رسالهٔ بعد یکی باشند.

نک: الذریـــعه، ج ۱، ص ۳۲۳ ـ ۳۲۴، ش ۱۶۷۴، و ص ۳۲۹، ش ۱۷۱۹، و ص ۳۴۶، ش ۱۸۰۹.

آغاز: بسمله. قال المنذر بن هشام محمدبن السایب الکلبی لما تحولت الریاسة من عبدالقیس إلی تغلب من بنی جشم‌بن بکربن حبیب... .

انجام: وکثرت الاشعار بین... والمفاخر

والوعید والقتل والنهاب والمغازی وانتشر ذکر کـلیب... کـثیرا مـن ذلك مـخافة التـطویل والحـمدلله رب العـالمین وصـلی اللّـه عـلی محمد وآله الطاهرین.

۴. اخبار بکر و تغلب و بنی وایل (ج ۳) (۷۶ ب - ۷۸الف) (تاریخ - عربی)

از: محمدبن اسحاق مطلبی (د: ۱۵۱ه).

آغاز: بسمله. قال محمدبن اسحق المطّلبی کانت دیار ربیعه من نزار والفافها وموالیها ما بین مکه ووادی کنده وبطن ذات عرق... .

انجام: تحت اخیه مـهلهل ودراهـم واحـدة ببطن سَیْب والاخص من تـهامه وبـه هـاجت بینهم الحرب عند علو رایة کلیب ومقال العرب لکل عزیر لست باعزّ من کلیب.

۵. حرب البسوس بین بکر و تغلب (۱۷۸ ب - ۲۶۴الف) (تاریخ - عربی)

از: محمدبن اسحاق مطلبی (د: ۱۵۱ه).

نک: الذریـعه، ج ۲، ص ۳۹۲، ش ۲۴۳۶، مجلس، ج ۳۷، ص ۵۰۲.

آغاز: بسمله. قال محمد بـن اسـحق لمـا... کـلیب ارض العـالیه وجـعلها مـن اوّل الربـیع ممنوعة لایدخلها الا ابله وابل اصهاره ببنی مرة بن ذهیل... .

انجام: الجیوش الذیـن قـتلوا تـحت... فـی حرب البسوس... فاجابها الی العراق وسکـتت مکانهم حکم بن سعد العشیرة بن مذحج وفی ذلك اشـعار وروایـات مـلنا عـنها للـتخفیف ونسـئل اللّـه العـون والاحسـان والمـغفرة ورضوان.

خط: نسخ.

کاتب: رسالهٔ پنجم محمدتقی بن شیخ حیدر دزفولی.

تاریخ: رسالهٔ دوم یکشنبه ۷ جمادی الاولی ۱۲۹۵، رسالهٔ پنجم شنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۹۵.

رکابه‌نویسی شده، رسـالهٔ دوم: عـناوین در حاشیه کتابت شده... رسالهٔ چهارم عناوین و نشان‌ها مشکی.

۲۶۴ برگ، ۱۶ × ۲۱/۵، ۱۵ سطر، ۱۰ × ۱۳/۵.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۱۹۹۹)

۲۷۷ || جهد المقل فی اجوبة المسائل (ج ۲)

(فقه امامیه - عربی و فارسی)

از: شیخ محمدرضا بن محمّدجواد معزی (د: ۱۳۵۲ه).

کتابشناسی: مشتمل بر سؤال و جواب‌های فقهی در ابواب مختلف فقه شیعه است شبیه جامع الشتات میرزا ابوالقاسم قمی.

فهرست مطالب:

۱. مسأله در باب وقف بر اولاد. (ص ۱ - ۱۲).

۲. مسأله در باب وقف اموال با تولیت اولاد. (ص ۱۲ - ۱۵).

۳. لو تـعذّر العـمل بـالوصیة فـما یـصنع بالمال؟ (ص ۱۵ - ۲۴).

۴. هرگاه شخصی در حال مرض متصل بـه موت و اختلال عقل، بعضی املاک خود را با

بعضی از اولاد خود صلح نماید و باقی ورثه امضا ننمایند، آیا چنین صلحی صحیح است یا باطل؟ (ص ۲۵).

۵. هرگاه شخصی قطعه ملکی از املاک خالصه از ایوان ابتیاع نماید و فرمان دولتی آن ملک را به اسم یکی از اولاد صادر نموده، آیا باقی ورثه از آن ملک تکلیف ایشان چیست؟ (ص ۲۵).

۶. هل ثبت ولایة الاب و الجدّ علی البکر الرشیدة أم لا؟ (ص ۲۵ـ۶۳). ـ بیان هفت قول باتفصیل تمام.

۷. ارشاد الخلق إلی التقلید واجب ام لا؟ (ص ۶۳ـ۶۴).

۸. هل یجوز الحلف بالائمة و العباس و المقامات و السادة و غیرهم ممن یعتقد بعظمته عندالله، أو لا یمین الاّ بالله تعالی؟ (ص ۶۴).

۹. ما حکم ذبیحة ذبحت إلی غیر القبلة سهواً او غفلة او اضطراراً؟ (ص ۶۴ـ۶۵).

۱۰. توفی رجل مجنب کیف یغسل؟ (ص ۶۵).

۱۱. سؤال در وکالت مال تلف شده که آیا ضمان با کیست؟ (ص ۶۵).

۱۲. در صورت تعلل عامل در استرداد مال المضاربة به صاحب آن، معامله با آن مال چگونه است؟ (ص ۶۶ـ۶۷).

۱۳. تزویج دختری به شرط بکارت، که بعداً ثیبوبت او معلوم شود. (ص ۶۷ـ۶۸).

۱۴. شخص نائب و مأذون در حسبیات از مجتهد، به موت مجتهد منعزل می‌شود یا نه؟ (ص ۶۸).

۱۵. مسأله در وقف بر اولاد. (ص ۶۸).

۱۶. هل یجوز أکل ما فی بطن الدجاج المیت من البیض قبل أن تقشر أم لا؟ (ص ۶۹).

۱۷. هل یجوز لزوجة الاب أن ترضع أولاد ولده أو العکس بأن ترضع حلیلة الابن ولد أبیه أم لا؟ (ص ۶۹).

۱۸. اختلاف در اینکه اموالی که هر ساله صرف خیر می‌شده، وقف بوده یا نه؟ چه باید کرد؟ (ص ۷۱ـ۷۵).

۱۹. کسی بره‌ای در صحرای بی آب و علف یافته، حکم آن چیست؟(ص ۷۵).

۲۰. هل یتعلّق الخمس بکلّ فائدة أم لا؟ (ص ۷۵ـ۹۴).

۲۱. مردی مفقود شده. مدتهاست از او تفحّص می‌کنند، خبری نیست. زن او حال شوهر کرده حکم آن چیست؟ (ص ۹۴).

۲۲. سؤال در مصالحه اموال و شروط آن. (ص ۹۴ـ۹۵).

۲۳. مصرف ثلث توسط وصی، وقتی وصی بعد از دو سال فوت کند و معلوم نباشد که چه مقدار از ثلث را خرج کرده است. (ص ۹۶، ج ۹۷).

۲۴. خانه‌ای بر سر زنی و مردی خراب می‌شود و وارث هر یک غیر از دیگری منحصر است در پدرش، و تاریخ موت ایشان معلوم نیست. (ص ۹۷).

۲۵. مسأله در بیع ملک، با شرط خاص. (ص ۹۷ـ۹۹).

۲۶. رجل اوصی إلی صبیّ، ما حکمه؟ (ص ۹۹ـ۱۰۲).

۲۷. تقسیم خانه بین دو شریک و مسئلهٔ ارث آنها. (ص ۱۰۲).

۲۸. شک میان دو و چهار در حالت خاصّ. (ص ۱۰۲ـ۱۰۳).

۲۹. دربارهٔ خون و مال و عرض بابیها. (ص ۱۰۳).

۳۰. آیا اعلمیّتِ به ادعای خود شخص ثابت می‌شود یا نه؟ و ملحقّات آن. (ص ۱۰۳).

۳۱. رجوع از مجتهد بدون تحقیق، و ملحقات آن. (ص ۱۰۳ـ۱۰۴).

۳۲. نذر دختری و پسری قبل از ازدواج و بعد از آن. (ص ۱۰۴ـ۱۰۵).

۳۳. مسئله‌ای در باب خیار در معامله. (ص ۱۰۶ـ۱۰۸).

۳۴. شخصی جمیع مایملک خود را به استثنای دیون خود صلح کرده، ولی مقدار دیون و مایملک معلوم نیست. آیا این جهل باعث خلل در صلح می‌شود یا نه؟ (ص ۱۰۹ـ۱۱۳).

۳۵. مسأله در رضاع. (ص ۱۱۳، ج ۱۱۶).

۳۶. مسأله در طلاق وقتی زوجه غائب باشد. (ص ۱۱۶ـ۱۱۷).

۳۷. مسأله در تعارض ارث با تصرّف در ملک. (ص ۱۱۷ـ ۱۲۰).

۳۸. تخریب دریچه شواداان (به لهجهٔ دزفولی یعنی زیرزمین، که گاهی دریچهٔ زیرزمین شخصی در خانه شخص دیگر بود) زید وقتی در میان خانهٔ عمرو باشد. (ص ۱۲۰ـ۱۲۵).

۳۹. تزویج عنّین و حکم طلاق زن در این صورت. (ص ۱۲۵ـ ۱۲۶).

۴۰. مسأله در تخریب خانهٔ شخصی که در جوار ملک دیگری است. (ص ۱۲۶).

۴۱. مسأله ارث میان زنی که با پسرش به آتش سوخته و تقارن موت و ترتیب آن معلوم نیست. (ص ۱۲۶ـ۱۲۷).

۴۲. تعمیر مسجد از موقوفات، وقتی بخشی از آن مدرسه باشد. (ص ۱۲۷).

۴۳. قرض گرفتن از مصالح بنّایی یا وجه نقد مسجد جایز است یا نه؟ (ص ۱۲۸ـ ۱۳۰).

۴۴. طلاق زوجهٔ مرد دیوانه که جنون او سالها طول کشیده و ولیی ندارد. (ص ۱۲۸ـ ۱۳۰).

۴۵. مسأله وقفیت دکّان‌ها بر مسجد. (ص ۱۳۰).

۴۶. حکم استعمال مسکرات در مداوای مریض چیست؟ (ص ۱۳۰ـ ۱۳۱).

۴۷. وقتی ورثه تمکین به حکم وصی در مورد ثلث اموال نمی‌کنند، آیا می توان کار را به حاکم جور واگذاشت که به عنف تصرف کند؟ (ص ۱۳۱).

۴۸. منازعه ورثهٔ زید و عمرو در ملکی که خود زید و عمرو با هم بدون منازعه تصرف مالکانه داشته‌اند. (ص ۱۳۱ـ ۱۳۹).

۴۹. ما حدّ الرضاع من حیث العدد؟ (ص ۱۴۳ـ ۱۴).

۵۰. مسائل مرتد فطری و مالکیت او. (ص ۱۴۸ـ ۱۶۰).

۵۱. زید، املاکی را با عمرو صلح کرده به

عوضی معین، و آن عوض مستحقّ للغیر بیرون آمده، حکم صلح چیست؟ (ص ۱۶۹۰ـ۱۶۳).

۵۲. تکلیف وصی دربارهٔ کسی که وصیت به نقل جنازهٔ به عتبات نموده، در این زمان که طرق مسدودند، چیست؟ دفن کند یا نه؟ (ص ۱۶۳ـ۱۸۸).

۵۳. ثلث آخر شب، شخص جُنب که حمام برایش میسّر نمی‌شود، می‌تواند برای نماز شب تیمم کند یا نه؟ (ص ۱۸۸ـ۱۹۴).

۵۴. مسأله در وقف بر اولاد و احفاد. (ص ۱۹۵ـ۱۹۹).

۵۵. مسأله در مورد مهر سنّت. (ص ۱۹۹).

۵۶. ظهور بَرص در زوج موجب خیار برای زوجه می‌شود یا نه؟ (ص ۱۹۹ـ ۲۰۰).

۵۷. سؤال در طلاق. (ص ۲۰۰).

۵۸. مسأله در ضمان و دین وارث. (ص ۲۰۱ـ۲۱۹).

۵۹. مسأله در وصیت مال. (ص ۲۱۹ ـ ۲۲۱).

۶۰. مسأله در وصیت و دفن. (ص ۲۲۱ ـ ۲۲۲ و ۲۶۱).

۶۱. مسأله در وقف. (ص ۲۲۳ـ ۲۳۰).

۶۲. مسأله در قرض و اقرار (ص ۲۳۰ ـ ۲۳۳).

۶۳. مسأله در ارث. (ص ۲۳۳، ج ۲۴۴).

۶۴. مسأله در وقف. (ص ۲۴۵ـ ۲۴۹).

۶۵. مسأله در رضاع. (ص ۲۴۹، ج ۲۵۰).

۶۶. مسأله دیگر در رضاع. (ص ۲۵۱، ج ۲۵۷).

۶۷. مسأله در ارث و حقّ دعوی وصی یا ناظر مورث بر مِلک تحت تصرف دیگری. (ص ۲۵۷).

۶۸. صلح قطعه زمینی که بعدها سردابی در آن به عمل می‌آید. (ص۲۵۷ـ ۲۵۹).

۶۹. عقد دختری به گمان صحت که بعدها معلوم می‌شود مبتلا به صرع است. (ص۲۵۹، ج ۲۶۰).

۷۰. اولاد عمّ و عمّه چگونه ارث می‌برند؟ (ص ۲۶۳).

۷۱. مسأله در نکاح و مهریه. (ص ۲۶۳، ج ۲۷۲).

۷۲. مسأله در ارث. (ص ۲۷۲، ج ۲۷۳).

۷۳. مسأله در بیع. (ص ۲۷۳).

۷۴. مسأله در شراکت و شفعه. (ص ۲۷۴).

۷۵. حکم جهله و فسّاق در افطار ماه رمضان که کفاره بر آنها واجب می‌شود یا نه؟ (ص۲۷۵، ج ۲۷۶).

۷۶. مسأله در نکاح و عدّهٔ وفات زوج. (ص ۲۷۶ ـ ۲۷۷)

۷۷. صلح جدّ پدری با پسر صغیر. (ص ۲۷۸ ـ ۲۷۹).

۷۸. رساله در مرتدّ فطری. (ص ۲۸۴، ج ۳۰۱).

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۳۰۲، ش ۱۴۱۷.

آغاز: بسمله. من کتاب الوقف س شخصی ملکی را بر اولاد خود وقف نمود و صورت وقفنامه مطابق ذیل است وقف نمود جناب فلان قریهٔ فلان را بر اولاد امجاد ذکور و اناث غیر مزوجه خود... .

انجام:... وسواء کان عدم التملك او الانتقال بالتوجه ایضا واللّه العالم وعلیه التکلان وله

الحمد اولاً وآخراکتبه الاحقر محمدرضا.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سدهٔ چهاردهم.

۳۰۳ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۰)

۲۷۸ || غایة الآمال (ضمان الاموال)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: فقه استدلالی است که از کتاب غایة الآمال انتخاب شده است.

آغاز: اع ل م ان لفظ الغصب وارد فی الکتاب والسنة النبویة بحیث یشعر فاعله ملموم ولیس للشارع والعرف اصطلاح غیر معنی اللغوي للأصل فالمرجع عند الحاجة الی معناه العرف...

انجام: (ناتمام) کما فی المعاملة الربویة فان اذن المالک معارض بالنهی الشارع فلا ترفع الحرمة ولو اذن الشارع ونهی المالک فعلا او نشانا ارتفع الحرمة اجماعا.

خط: نسخ.

نقل رؤیایی بر رویت امام رضا (ع) بر صفحه اوّل برگ اوّل، عناوین در حاشیه ذکر شده، دارای حواشی با امضای «منه»؛ در حاشیه تصحیح شده، عناوین و نشان‌ها مشکی.

۵۳ برگ، ۱۶ × ۲۲/۵، ۲۷ سطر، ۱۰/۵ × ۱۶

جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای الوان، گوشه‌ها و عطف تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۰۱)

۲۷۹ || المطالع السعیدة فی شرح الفریده

(نحو ـ عربی)

مولی جلال‌الدین سیوطی (د: ۹۱۱ هـ).

کتابشناسی: تاریخ ختم کتاب ۱۱ جمادی الاخرة ۸۹۵ است. الالفیة النحویه از تألیفات سیوطی است که خود آن را شرح کرده و المطالع السعیده نام نهاده است.

نک: کشف الظنون، ج ۱، ص ۱۵۷؛ فهرست دنا، ج ۹، ص ۷۲۴.

آغاز: (افتاده)... قال ابن هشام واما قول کثیران ان اسماء الافعال انما بنیت لنیابتها عن المبنی.

انجام: ثم علی اصحابه اصلی بالآل والاصحاب اهل الفضل ش الفریدة الدرة الکبیرة وقیل الفرید الدر اذا انتظم وفصل بغیره والعقد بالکسر القلادة.

خط: نسخ.

کاتب: عبدالهادی بن ملااحمد بن ملاصالح تیلی.

تاریخ: دوشنبه ۱۷ شعبان ۱۰۶۹.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، یادداشت دال بر تملک شیخ محمدرضا دزفولی بر پشت برگ آخر، در حاشیه تصحیح شده، وصالی شده.

۳۵۸ برگ، ۱۵ × ۲۰/۵، ۱۵ سطر، ۷ × ۱۱/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج بر دو طبله.

(ثبت ۲۱۲۰۰۲)

۲۸۰ || مجموعه

۱. الوافیة فی اصول الفقه (۱ ب ـ ۷۲ب)

(اصول فقه ـ عربی)

از: مولی عبداللّه بن محمد بشروی تونی خراسانی (د: ۱۰۷۱ه).

کتابشناسی: تاریخ فراغ از تألیف ۱۰۵۹ بوده است.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷، ش ۸۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه علی جزیل آلائه والشکر له علی جمیل نعمائه... وبعد فهذه رسالة وافیة وجملة شافیه... وهی مشتملة علی مقدمه وابواب المقدمة فی تحقیق... .

انجام: فهو مقبول، والا فعدم الالتفات الیه أحوط وأولی والعلم عنداللّه والتکلان فی المهمات علی اللّه... هذا اخر ما اختصرناه من المطالب الاصولیة المبرهنة بالنصوص والدلالة القطعیه.

۲. شرح مقدمة کشف الغطاء (شرح اصول کشف الغطاء) (۷۴ ب ـ ۳۰۸ الف)

(اصول ـ عربی)

از: حسن بن جعفر کاشف الغطاء (د: ۱۲۶۲ه).

کتابشناسی: این شرح ۵۱ بحث از مباحثی اصولی همچون حسن و قبح، حقیقه الشرعیه، تعارض عرف و لغت را شامل است.

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۱۰۰، ش ۳۱۶.

آغاز: بسمله... فیقول الاحقر حسن بن الشیخ جعفر قدس سره ونور ضریحه انه قد التمس بعض الاصحاب ان اشرح مقدمة کشف الغطاء... المقصد الاول فیما یتعلق ببیان بعض المطالب الاصولیه الفرعیة... .

انجام: والا فالطرح علی الأظهر وهذا کلمة لتنبیه الغافلین فی الاصول الکلیه والا فللفقیه فی المسائل الجزئیة... ومن ملاحظة الاخبار وکلام العلماء الابرار وصلی اللّه علی محمد والحمدللّه رب العالمین.

برخی حواشی با امضای «محمدعلی».

تملک محمدرضا معزی دزفولی ذیحجه ۱۲۲۳ بر صفحه اوّل برگ اوّل، و یادداشت محمدطاهر معزی در ۱۲۶۶ بر روی همان برگ بعد از رسالهٔ اوّل ۸ برگ از کتاب مصابیح قرار گرفته است، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، نشان‌ها و علایم قرمز.

۳۰۸ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۱ سطر، ۸/۵ × ۱۶.

جلد: تیماج فرنگی مشکی با ترنج و سر ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۳)

۲۸۱ || فوائد متفرقه فقهی

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا بن محمد جواد معزی (د: ۱۳۵۲ه).

کتابشناسی: در این مجموعه مسائلی

همچون: مسئله در جواز عتق صبی، اخبار دلالت بر حجیت خبر واحد، حواشی بسیار بر کتاب الطهاره شیخ انصاری با عنوان «قوله - قوله» آمده است، صفحات بسیار نانوشته و یادداشتها اکثراً ناتمام مانده‌اند.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سدهٔ چهاردهم.

۱۸۲ برگ، ۱۵ × ۲۰، مختلف سطر، مختلف

جلد: تیماج فرنگی.

(ثبت ۲۱۲۰۰۴)

۲۸۲ || فوائد اصولیة متفرقه

(اصول فقه امامیه - عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: رساله شامل فواید و نکاتی است که از میان آنها می توان به موارد زیر اشاره کرد.

اقسام مقدمهٔ علم؛ اختلاف متلازمین؛ نزاع در ضد عام ثمرهٔ مهمی ندارد؛ واجب تخییری؛ جواز امر و نهی در شیء واحد؛ اجتماع الوجوب واباحه؛ نسبت منطقی اوامر با همدیگر؛ معاملات؛ مفهوم «اصل»؛ منطوق و مفهوم؛ نقل از زبده و حاشیه بر آن دربارهٔ حجیة مفهوم صفت؛ اصل در مفهوم غایت؛ عموم و خصوص؛ مطلق و مقید؛ خطابات مجمل؛ ادله احکام شرعیه؛ حجیة خبر واحد؛ رد صوفیه و بدیهی البطلان بودن مذهب آنان؛ تعبّد به خبر واحد؛ عدالت راوی؛ اصالة البراءة؛ الاجماع؛ شک در مکلف به؛ حکم نماز در داخل خانهٔ کعبه؛ شبههٔ غیرمحصوره؛ استصحاب؛ حکم نهی در عبادات و معاملات؛ جاهل در جهل بسیط؛ نیابة و شرایط آن؛ احکام آب کر؛ حکم مایعی که از مخرج بول است و نمی‌داند که منی است یا بول؛ شهرت جابره در سند و دلالت؛ صور متصوره در بئر و بالوعه؛ نقلی از حاشیه پدرش بر معالم؛ فایده منقول از فصول؛ و روایتی از امیرالمؤمنین پایان این نسخه است.

خط: نستعلیق.

تاریخ: سدهٔ سیزدهم.

در آغاز رساله سه برگ دربارهٔ وجوب مقدمه از نجاة العباد نقل شده است، یادداشت تولد نور چشمی محمدحسین در ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۵۸ بر روی برگ آخر نسخه.

۲۰۰ برگ، ۱۶ × ۲۱، مختلف سطر.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۵)

۲۸۳ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه - عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم نجفی کاظمی (د: ۱۳۰۸ه‍).

کتابشناسی: شامل بخشی از کتاب الصلاة است. هدایه شرحی است بر شرایع الاسلام محقق حلی با عناوین «قال - اقول».

آغاز: بسمله. قال ره خاتمة قواطع الصلاة قسمان احدهما یبطل ما عمداً وسهواً وهو کل

ما یبطل الطهارة و... اقول اما البطلان بفعل ذلک فی الاثناء عمداً.

انجام:.. وانه لایقتل بذلک اصلاًکالمرئة کما قیل وفیه ما فیه الا ان یتم اجماع علی ذلک ... و تمام البحث فی هذه الفروع یأتی فی محله انش تعالی وبالنبی (ص) وآله ع.

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف (ظ).

تاریخ: سده سیزدهم.

زیر متن شرایع **خط** سیاه کشیده شده است.

۲۸۴ برگ، ۱۷ × ۲۲، ۲۲ سطر، ۱۲ × ۱۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای، دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۶)

۲۸۴ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مولی محمدحسین بن هاشم نجفی کاظمی (د: ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: مشتمل بر بخشی از کتاب الصلاة است. شرح مفصلی است بر شرایع الاسلام محقق حلی با عناوین «قال ـ اقول».

آغاز: بسمله. قال ره المقدمه الخامسة فی مکان المصلی الصلاة فی الاماکن کلها جائزة بشرط ان یکون مملوکاً او مأذوناً فیه و... اقول الاصح بل لاینبغی الریب فیه ان المکان من حیث نفسه لیس منه.

انجام:اللهم لاتجعل لفاجر عندی یداً ولامنّة الی غیر ذلک مما ورد عنهم ع مما یفیض نشره من اراده فلیطلبه من الکتب المعدّه له بالخصوص فان فیها بلاغاً لخیر الدنیا والاخره والحمدللّه رب العالمین وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین.

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف (ظ).

تاریخ: سدهٔ سیزدهم.

نشان‌ها سیاه، رکابه‌نویسی شده.

۲۶۱ برگ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵، ۲۵ سطر، ۱۲/۵ × ۱۷.

جلد: تیماج فرنگی با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۷)

۲۸۵ || ابواب الجنان

(مواعظ ـ فارسی)

از: مولی رفیع الدین محمدبن فتح اللّه واعظ قزوینی (د: ۱۰۸۹ه).

کتابشناسی: کتاب به اعتبار درهای بهشت (۸ باب) ابواب الجنان نامیده شده است. کتاب به مجلس و هر مجلس دارای فصول و برخی فصول به «ضابطه» تقسیم شده این نسخه شامل ۱۴ مجلس است و مشتمل بر باب اوّل ابواب الجنان است مؤلف اشعاری از خود در متن کتاب نقل کرده است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۷۶ ـ ۷۷، ش ۳۶۹.

آغاز: (افتاده) دل نه مستی است... سرور لباب غرورش ریختی شکستنی... که بسی پردهٔ ناموسها را دریده بسیار جگرها را بخاک... کشیده.

انجام: تایید ملک منان... باب اول را از

مراحل ابواب ثمانیه کتاب ابواب الجنان... اخبار و آثار مذکوره را بر امزجه قلوب دردمندان سازگار و گوارا... توفیق اتمام باقی ابواب بر وجه صواب کرامت فرماید بمنه وکرمه.

خط: نستعلیق.

نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، اشعار و مناجات‌هایی بر حواشی نوشته شده.

۳۱۷ برگ، ۱۳ × ۲۲/۵، ۲۰ سطر، ۸ × ۱۵.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج بر روی دو طبله.

(ثبت ۲۱۲۰۰۸)

۲۸۶ || جُنگ ادعیه و آداب الدعا

(جنگ ـ عربی، فارسی)

از: محمدصادق بن محمدصالح.

کتابشناسی: جنگی شیعی است شامل ادعیه و زیارت و آداب دعا به نقل از کتابهای زیر: امالی شیخ طوسی، مفتاح الفلاح سیدبن طاووس، انیس العابدین، عده الداعی ابن فهد حلی، عیون اخبار الرضا، کشف الغمه، مصباح الزائر سید بن طاووس، همچنین کل رسالهٔ محاسبة النفس کفعمی را نقل کرده است.

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: ۵ جمادی الآخرهٔ ۱۰۶۴.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۱۶۱ برگ، ۱۳ × ۲۳، مختلف سطر.

جلد: تیماج فرنگی مشکی با ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۰۹)

۲۸۷ || الذخیرة الابدیه فی جوابات المسائل الاحمدیه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: عبداللّه بن نعمة اللّه بن عبداللّه موسوی تستری (م ۱۱۷۳ھ).

کتابشناسی: پاسخ به چهل مسأله فقهی و غیرفقهی که سیداحمدبن مطلب حویزی از عبداللّه تستری پرسیده است.

نک: الذریعه، ج ۱۰، ص ۱۲، ش ۶۱.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی جعل العلم وسیلة الی درك السعادات... وبعد فیقول الفقیر الحقیر المفرط فی التفریط والتقصیر... .

انجام: کما ذکرنا انه الظاهر من مذهب الصدوق وهو المناسب لطریقة اهل الاخبار المعولین علی الجزم والیقین... ولکن المأمور معذور والمیسور لایترك بالمعسور... .

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمدمهدی بن محمدتقی بن محمدجعفر بن محمدحسین... جزائری تستری در دارالسلام.

تاریخ: ۱۳ ربیع الثانی ۱۳۴۰.

۱۵ × ۲۳/۵، ۲۵ سطر، ۸/۵ × ۱۷.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد قرمز، عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز.

(ثبت ۲۱۲۰۱۰)

۲۸۸ || مجموعه

۱. هدیة المؤمنین وتحفة الراغبین (۱ ب ـ ۵۶ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: نعمت‌اللّه حسینی جزائری (د: ۱۱۱۲ھ).

کتابشناسی: رساله‌ای در باب طهارت و نماز که در سال ۱۰۸۳ آن را تألیف کرده است.

نک: الذریـعه، ج ۲۵، ص ۲۱۴ ـ ۲۱۵، ش ۳۴۱.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی فقهنا فی امور الدین وجعل الصلوة قربانا لعباده المتقین... وبعد فان الفقیر الی اللّه عبده نعمت اللّه الحسینی الجزائری یقول لایخفی علی اخواننا... .

انجام: اشهدء ملائکتی انّی قد اعتقه من النار واعتقت ابویه واهله وولده وجیرانه وشفعته فی الف رجل ممن اوجبت له النار لعلمهن یا محمد المتقین وهو دعاء البیت المعمور اذاکان الملائکة یطوفون.

۲. تنبیه الراقدین (۶۱ ب ـ ۶۳ الف)

(فلسفه ـ عربی)

از: محمدبن اسعد بن محمد مشهور به جمال‌الدین دوانی (د: ۹۰۷ھ).

نک: الذریـــعه، ج ۴، ص ۴۴۳، ذیـل ش ۱۹۷۲.

آغاز: بسمله وبه نستعین. الحمد لذاته لولیه والصلوة منه... فهذه نبذة من الحقایق بل زبدة من الدقایق منتبهة عن تشبهات متنبه علی تنبیهات تنبه الراقدین علی اوطئة الغفلات... .

انجام: من القوی الدراکه امکنوا انّی انست ناراً... بالوادی المقدّس طوی ولاتعثر بجبال خیال اهل الجلال فانه سحر مفتر والق ما فی یمینک... السام حیث اتی ولاتنس اوقاتك... فی صالح دعواتك والصلوة والسلام علی القدیسین خصوصا سیدنا الکلّ فی الکل وآله وصحبه اجمعین والحمدللّه رب العالمین.

۳. الاثناعشریه فی واجب الصلاة الیومیه (۶۶ الف ـ ۸۱ الف) (فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملی مشهور به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰ھ).

کتابشناسی: شامل مسائل نماز است که مؤلف ذوق به خرج داده و واجبات و مستحبات نماز را به دوازده فصل و هر فصل را در دوازده فقره قرار داده است، مؤلف در ۱۰۱۲ھ از تألیف فارغ شده است.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۱۱۵، ش ۵۶۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی وفقنا الاهتداء بشریعة اشرف المرسلین... هذه مقالة لطیفة فی واجبات الصلوة الیومیّة ومستحباتها مرتبة الفصول... .

انجام: فی صحیحه زرارة المشهورة بقوله وایاك والقعود علی قدمیك فتتاذی بذلك ولایکون قاعدا علی الارض فیکون انما جلس بعضك علی بعض ولاتصبر للتشهد والدعاء.

خط: نسخ و شکسته.

کاتب: رسالهٔ دوم محمدعلی بن عبدالحسین، رسالهٔ سوم محمدجواد بن محمد به امر استادش شیخ محمدرضا معزی.

تاریخ: رسالهٔ اول جمعه ۸ جمادی الاولی

۱۳۱۷ه. رسالهٔ دوم ۱۳۱۶، رسالهٔ سوم ۲۰ ربیع الاول ۱۳۰۵ه.
رکابه‌نویسی شده، نشان‌ها و عناوین قرمز.
۸۳ برگ، ۱۷ × ۲۲/۵، مختلف سطر.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.
(ثبت ۲۱۲۰۱۱)

۲۸۹ || الجعفریه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: نورالدین علی بن حسین بن عبدالعالی مشهور به محقق کرکی (م ۹۴۰ه).

کتابشناسی: دارای یک مقدمه و پنج باب است در مستحبات و واجبات نماز، فراغت از تألیف ۹۱۷ در مشهد الرضا ـ علیه السلام.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۱۱۰ـ۱۱۱، ش ۴۵۷.

آغاز: بسمله. الحمدلله الولی الحمید المبدئ المعید... اما بعد فان التماس من اجابته من افضل الطاعت واسعافه بقضا حاجته من اقرب القربات.

انجام: (افتاده) ویستحب الجماعة والبصر بالقراءة ویحول الامام رداءه من الیمین الی الیسار ولو تاخرت الاجابة کرر.

خط: نسخ.
حاشیه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز، یادداشت تملک عبدالحسین در سنه ۱۲۸۸ه بر روی برگ اول نسخه، یادداشت تملک محمدطاهر معزی بر روی برگ دوم نسخه.
۵۴ برگ، ۱۴/۵×۱۹/۵، ۱۲ سطر، ۷/۵×۱۲.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، عطف و گوشه‌ها تیماج فرنگی مشکی.
(ثبت ۲۱۲۰۱۲)

۲۹۰ || هدایة الانام فی شرح شرائع الاسلام

از: مولی محمدحسین هاشم کاظمی نجفی (د: ۱۳۰۸ه).

کتابشناسی: شامل کتاب الطلاق.

نک: الذریعه، ج ۲۵، ص ۱۷۴، ش ۱۱۱.

آغاز: (افتاده) ولعدم الجزم بها مع التعلیق علی الشرط ولانها اعادة النکاح فلا تقبل التعلیق کابتدائه ولانها ایقاع فلا تقبله کاالطلاق...

انجام: (ناتمام) المعتبر فی صدق امتثال الامر مع تعدّده بناء علی انّ الظهار سبب لکفّارة کما انّ الوطی قبلها سبب لها ایضاً وحینئذ فکأنّه لم یکفر لانّ الفاسد.

خط: نسخ.
تاریخ: سدهٔ سیزدهم.
متن شرایع با خط سیاه از متن متمایز گشته است، دارای حواشی، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده.
۱۳۴ برگ، ۲۲/۵ × ۱۶/۵، ۲۲ سطر، ۱۱ × ۱۵/۵
جلد: تیماج مشکی.
(ثبت ۲۱۲۰۱۳)

۲۹۱ || جهد المقل فی اجوبة المسائل (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی و فارسی)

از: شیخ محمدرضا بن شیخ جواد (د: ۱۳۵۲ه).

کتابشناسی: شامل سؤال و جواب‌های فقهی است در ابواب مختلف فقه شیعه به سبک جامع الشتات میرزای قمی است.

فهرست مطالب:

۱. صلح. فروش به شرط خیار (ص ۱).

۲. ارث. دو برادر، که یکی غایب است و ارث اولاد و فرزندان غائب از پدر (ص ۱ ـ ۴).

۳. ارث. هرگاه وارث منحصر باشد در جدّهٔ امی و اخت ابوینی، قسمت میراث چگونه می‌شود؟ (ص ۸ ـ ۱۱).

۴. دنبه متنجّس را به چه نحو باید تطهیر کرد؟ (ص ۱۱).

۵. سؤال در مالکیت معادن (ص ۱۱ ـ ۱۲).

۶. نذر. در مورد گوسفندی که نذر حضرت عباس شده، بعد از ذبح قسمت کند یا زنده بدهد؟ و مصرف آن چیست؟ (ص ۱۲ ـ ۱۴).

۷. مضاربه. نحوهٔ تقسیم مال مضاربه میان عامل و مالک (ص ۱۵).

۸. مضاربه. حکم مداخل هوایی میان عامل و مالک (ص ۱۵ ـ ۱۶).

۹. مضاربه. استرداد عین مبلغ قرض توسط مالک (ص ۱۶ ـ ۱۷).

۱۰. طهارت. نقض وضو به احداث ثلاثه (ص ۱۷ ـ ۱۸).

۱۱. قضاء. حکم شبستان مشترک میان کوچه بست و خانه (ص ۱۹).

۱۲. بیع. مسأله‌ای در صحّت بیع معاطات. (ص ۱۹ ـ ۲۲).

۱۳. بیع. حکم شراء یا صلح یا اقتراض با قصد اینکه اداء عوض کلّی به فرد حرام نماید. (ص ۲۳).

۱۴. ارث. حکم جدّ و جدهٔ امی با جدّ ابی (ص ۲۳).

۱۵. طلاق. عدهٔ متمتّع بها. (ص ۲۳ ـ ۲۴).

۱۶. صلات. حکم غلط خواندن در قرائت نماز. (ص ۲۷).

۱۷. نکاح. حکم نفقه در مورد بیوهٔ حامله. (ص ۳۰).

۱۸. حج. حکم انتفاع از پوست گوسفند قربانی. (ص ۳۱).

۱۹. حج. حکم جمع میان عقیقه و اضحیه. (ص ۳۱).

۲۰. دیات. حکم قتل شبه عمد. (ص ۳۱ ـ ۳۲).

۲۱. نکاح. حکم تکرار در عقیقه یک مولود. (ص ۳۲).

۲۲. دیات. حکم کسی که زخمی به صورت کسی زده که پوست را شکافته، الخ. (ص ۳۲).

۲۳. صلات. مسأله در ادای نماز در ضیق وقت. (ص ۳۳).

۲۴. صلات. اوّل وقت مغرب. (ص ۳۳).

۲۵. صوم. احتلام در ماه رمضان قبل از وقت نماز. (ص ۳۹).

۲۶. صلات. وصول خلط به فضای دهان در نماز. (ص ۳۹).

۲۷. صوم. نیت غسل جنابت در ماه رمضان. (ص ۳۹).

۲۸. صلات. حکم کسی که در حال نماز،

شیئ در چشم او فرو رود. (ص ۳۹).

۲۹. طهارت. طهارت چوبی که میت را برای غسل در روی آن می‌گذارند. (ص ۳۹).

۳۰. صلات. تطهیر بدن و لباس نمازگزار از انواع حیوانات. (ص ۳۹).

۳۱. ارث. ارث متوفی وقتی که خواهرزادگان پدری و خواهرزادگان مادری دارد. (ص ۳۹).

۳۲. طلاق. حکم مسترابه. (ص ۳۹).

۳۳. ارث. ارث متوفی که جدّ امی و برادرانی دارد. (ص ۳۹).

۳۴. ارث. ارث متوفی که خواهر یا برادر و فرزندان آنها دارد. (ص ۳۹).

۳۵. وصیت. وصیت به زوجه بدون شاهد گرفتن. (ص ۴۰).

۳۶. وصیت. وصی قرار دادن دو نفر متعاقباً. (ص ۴۰).

۳۷. طلاق. حکم طلاق مرضعه و صلح بعد از آن. (ص ۴۰).

۳۸. نکاح. عقد منقطع و محرمیت پس از آن. (ص ۴۱).

۳۹. طهارت. ادای نماز واجب با وضوی مستحبّ. (ص ۴۱).

۴۰. طهارت. استحباب وضو به قصد تلاوت قرآن. (ص ۴۱).

۴۱. صلح. مصالحه متوفی مایملک خود را با اولاد ذکور صغیر و وقف بعض از مایملک. - شامل بحث تفصیلی در منجزات مریض. (ص ۴۱ - ۶۴).

۴۲. صلح. اعتبار تعدیل سهام در قسمت یا کفایت تراضی شرکاء، و اعتبار قرعه و کفایت تعدیل و قرعه رضایت بعد از آن (ص ۶۴ - ۶۹).

۴۳. صلات. تطوع در وقت فریضه. (ص ۷۰ - ۷۲).

۴۴. صلات. جواز النقّل بغیر الرواتب عند حضور وقت الفریضة. (ص ۷۴ - ۸۰).

۴۵. وقف. محروم شدن بعضی از ورثه از ارث به دلیل وقف. (ص ۸۷ - ۹۰).

۴۶. ارث. حکم متوفی که ورثهٔ او منحصرند به اولاد عمه، اولاد خاله و اولاد اولاد عمو. (ص ۹۰).

۴۷. صلح. آیا اجازهٔ همسایه برای ساختن بالا خانه شرط است یا نه؟ (ص ۹۰).

۴۸. نکاح. ایجاد حرمت براساس رضاع در وجه خاصّی که سؤال شده است. (ص ۹۰ - ۹۱).

۴۹. طهارت. ضرورت ازاله موها و چرک آنها در غسل. (ص ۹۱ - ۹۲).

۵۰. نکاح. جریان حکم رقیت بر دختری که پدرش عبد و مادرش حرّه بوده است. (ص ۹۲ - ۹۳).

۵۱. نکاح. حکم نکاح زانی بنت رضاعی زانیه. (ص ۹۵).

۵۲. وقف. اجارهٔ عین موقوفه در وجه خاصّ مورد سؤال، با تفصیل در مورد مسائل وقف. (ص ۹۵ - ۱۲۴).

۵۳. ارث. حکم ارث در مورد متوفی که دو خواهر دارد. یکی امّی و دیگری ابی یا ابوینی. (ص ۱۲۵).

۵۴. دیات. دیهٔ دندانها (ص ۱۲۵).

۵۵. صلح. حکم نهر مشترک میان چند مالک. (ص ۱۲۵ ـ ۱۲۷).

۵۶. ارث. حکم ارث زنی که متوفی که پدر و مادر و زوج دارد. (ص ۱۲۷).

۵۷. دیات. حکم شخصی که مادیانی دزدیده، صاحب مادیان او را تعقیب می‌کند و کلوله (= سنگ) می‌زند و می‌کشد. (ص ۱۲۷ ـ ۱۲۸).

۵۸. زکاة. نصاب زکات غلّات به وزن دزفول. (ص ۱۲۸).

۵۹. اجاره. مال الاجاره الاغی که آن را در میان راه دزدیده‌اند. (ص ۱۲۸).

۶۰. نکاح. هرگاه دو طفل با یکدیگر لواط کردند، آیا خواهر فاعل بر مفعول حرام است؟ (ص ۱۲۸).

۶۱. نکاح. حکم نکاح مردی که کنیزش را به مدّت ده سال تزویج کرده و پس از آن قصد ازدواج دائم دارد. (ص ۱۲۹ ـ ۱۳۰).

۶۲. وکالت. حمله دزد به قافله و ضمان وکیل. (ص ۱۳۰ ـ ۱۳۱).

۶۳. دیات. حکم تسبیب در قتل، در مسئله‌ای که تفصیلاً بیان شده است. (ص ۱۳۱ ـ ۱۳۲).

۶۴. نکاح. ازدواج با دختر برادر و دختر خواهر زوجه، بدون اذن زوجه. (ص ۱۳۲).

۶۵. نکاح. حکم تزویج زنِ پسرِ زوجه. (ص ۱۳۲).

۶۶. وصیت. حکم ثلث مال در مسأله مفروض. (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۳).

۶۷. وصیت. حکم عمل به اداء دین میت برای وصی. (ص ۱۳۴ ـ ۱۳۷).

۶۸. وصیت. حکم اخذ دین برای وصی بدون مراجعه به حاکم. (ص ۱۳۷).

۶۹. دیات. دیات حکم سه جنایت توأم. (ص ۱۳۷ ـ ۱۳۸).

۷۰. صلح. صحّت صلحی که طرفین به جبریت آن اقرار دارند. (ص ۱۳۹).

۷۱. نکاح. مسئله‌ای در باب صداق. (ص ۱۴۰ ج ۱۴۴).

۷۲. نکاح. آیا مخارج مداوای بیماری زوجه بر عهدهٔ زوج است؟ (ص ۱۴۴ ـ ۱۴۸).

۷۳. ارث. ادای دیون متوفی از اموال زوجه یا غیر آن یا به اختیار وصی (ص ۱۴۸ ـ ۱۵۰).

۷۴. صلح. مسئله‌ای در صلح ربع مشاع خانه. (ص ۱۵۰ ـ ۱۵۱).

۷۵. بیع. مسئله‌ای در بیع و فسخ آن. (ص ۱۵۱ ـ ۱۵۳).

۷۶. صلوة. مسئله‌ای در قرائت درمورد امام راتب. (ص ۱۵۳).

۷۷. وکالت. حکم وکیل وقتی پیش از قبول، ردّکرد و سپس پشیمان شد. (ص ۱۵۳ ـ ۱۶۰).

۷۸. ارث. حکم وارثی که در هنگام وفات متوفی، حمل بوده و بعد از ولادت و قبل از تعیین ذکوریت و انوثیّت در آب افتاده است. (ص ۱۶۰ ـ ۱۶۲).

۷۹. صلات. مسئله‌ای در احکام مسجد. (ص ۱۷۶ و ۱۶۳).

۸۰. دیات. حکم دیه در مسأله مفروض. (ص ۱۶۳).

۸۱. نکاح. حکم مهر زوجه در فرض موت زوج قبل از دخول (ص ۱۶۳ ـ ۱۶۹ و ۱۷۹ ـ ۱۹۰).

۸۲. تقلید. حکم تقلید از فردی بدون تحقیق در باب اجتهاد یا اعلمیت او. (ص ۱۶۹ ـ ۱۷۰).

۸۳. نکاح. حکم مهریه در مورد زوجه غیر مدخوله در فرض سؤال. (ص ۱۷۰ ـ ۱۷۱).

۸۴. طهارت. حکم غسل جنابت فرد حائض. (ص ۱۷۱ ـ ۱۷۴)

۸۵. دیات. حکم جنایت و دیهٔ طفل صغیر بر دیگری. (ص ۱۷۴ ـ ۱۷۶).

۸۶. طهارت. حکم غسل میت وقتی غسل و کافور در دسترس غاسل نباشد. (ص ۱۷۷ ـ ۱۷۸).

۸۷. صلح. آیا قرعه از وظایف حاکم است یا نه؟ (ص ۱۷۸).

۸۸. وقف. مسئله‌ای در وقف. (ص ۱۹۰ ـ ۱۹۱).

۸۹. ارث. مسئله‌ای در قسمت ارث. (ص ۱۹۱ ـ ۱۹۴).

۹۰. صلح. فروش چند جنس مختلف القیمة توسط وکیل که ممزوج به هم فروخته است. (ص ۱۹۵).

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۳۰۲، ش ۱۴۱۷.

آغاز: الصلح س شخصی ملک خود را به صغیر خود فروخته به شرط خیار بعد ازو مثل الثمن تا مدتی حال که مدت خیار گذشت آن صغیر کبیر شده ادعا می‌کند در مدت خیار رد مثل الثمن کرده و فسخ نموده‌ام.

انجام: الصلح هرگاه دو نفر هریک جنسی داشته‌اند از اجناس قیمیه مثل پوست بره و مختلف القیمه بوده‌اند ممزوج به همدیگر و مشتبه شده‌اند... .

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سدهٔ چهاردهم.

حاشیه‌نویسی شده و خط خوردگی دارد.

۱۹۵ برگ، ۱۸ × ۲۳/۵، ۳۱ سطر، ۱۰/۵ × ۱۷

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۱۴)

۲۹۲ || مصابیح القلوب

(اخلاق ـ فارسی)

از: تاج‌الدین حسن بن حسین شیعی سبزواری (زنده در ۷۵۷ه).

کتابشناسی: پنجاه و سه فصل است در اخلاق و آداب اسلامی، در سال ۱۳۷۵ ش در دفتر نشر میراث مکتوب تصحیح و چاپ شده است.

آغاز: (افتاده) ده تا منبری بسازیم تا تو بر آن منبر وعظ گوئیی و در جمال تو می‌نگریم خواجه اجازت داد و او چون منبر... روی بمنبر نهاد چون پای بر پایهٔ اول نهاد گفت آمین بر دوم نهاد... .

انجام: (افتاده) وجعلنا هم ائمة یهدون بامرنا

چشم بستاره و در که دلیل است و راه رو را از دلیل چاره نیست اگر ستاره بینی و با او راه راست نشوی ستاره را چه زبان اگر امام را نبینی و بدو اقتدا نکنی او را چه نقصان نه تو به تویی.

خط: نستعلیق، آیات و روایات نسخ معرب.

رکابه‌نویسی شده، نسخه از فصل چهارم تا فصل ۴۲ را داراست، عناوین سبزه.

۲۶۵ برگ، ۱۹ × ۲۳، ۱۲ سطر، ۱۳ × ۱۳/۵

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۱۵)

۲۹۳ || فوائد فقهية و أصولية

(فقه و اصول امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی دزفولی (م ۱۳۵۲ه‍).

کتابشناسی: مسائل فقهی و اصولی است که به صورت «فائده، فائده» تألیف شده است.

آغاز: حمدله والصلاة والسلام علی محمد وآله الطاهرین... فائدة بطلان المرکبات الاعتباریة المطلوبه علی وجه العبادة کالصلاة ونحوها بمعنی عدم تاثرها.

انجام:... ولایتم الا بفرض الجهل بالمناط او تعبد من الشرع اتجه الرجوع الی لزوم الاختصار علی المتیقن.

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سدهٔ چهاردهم.

حاشیه‌نویسی شده.

۷۳ برگ، ۱۵/۵ × ۲۳، مختلف سطر.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۱۶)

۲۹۴ || مجموعه

۱. درّة العشاق فی سنّة العشّاق (۱ ب ـ ۱۱۵ الف)

(ادبیات عربی ـ عربی)

از: سید حسن بن علی بن علوی بن عبدالله الموسوي الحسيني الاوالی البحراني.

کتابشناسی: تاریخ تألیف ۱۱۹۶ه‍ در بندر مخا[؟]

آغاز: بسمله وبه ثقتی. کیف ترقی رقیك الانبیا/ یا سماء ما طاولتها/ لم یساووك فی علاك وقد حال/ حال منك دونهم وسناء.

انجام: تودعنا ما بین شکوی وعبرة/ وقد اصبح الرکب العراقی غادیا/ فلم اریوم القرّ اکثر ضاحکا/ ولم ار یوم التقر اکثر باکیا

والحمدلله رب العالمین... وسمّیتها بدرة العشاق... اقل عبادالله حسن بن علوی بن علی بن عبدالله الموسوی الحسینی الاوالی والحمدلله.

۲. منتخب اشعار عربی (۱۱۶ب ـ ۱۴۸ ب)

(ادبیات ـ عربی)

از: شیخ هادی بن احمد نحوی [ظ].

کتابشناسی: اشعار در صفر ۱۲۱۱ جمع‌آوری شده، نام شعرا با اشعارشان ذکر شده، اشعاری نیز از سوی کاتب آن در میان اشعار دیده می شود.

آغاز: بسمله. ومما الحق بهذه الروضة ممّا اجتمع فیها من الدر البدیعة والأقوال الصیغة...

وقد قال فیه صاحب هذه الترجمه:

طعمت الهوی فزداد شوقالی الهواء/وعفت الکری والأقربون اولولارم.

انجام: علیك من صلوات اللّه اشرفها/یا اشرف الشرفا یانخبة النجب.

خط: نسخ.

یادداشت تملک به تاریخ رمضان ۱۲۰۷ه. و یادداشت تملک محمدطاهر بن محسن معزی با این تعبیر: «بسمه اللّه من ترکة والدی وانا محمدطاهر بن محسن فی جمادی الاخر سنة ۱۲۴۸ ه. بر روی برگ آغاز نسخه.

۱۴۸برگ، ۱۵ × ۲۴، ۱۹ و ۱۸ سطر، ۱۰ × ۱۷.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۱۷)

۲۹۵ || الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیه

(نحو ـ عربی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (د: ۸۹۸ه).

کتابشناسی: شرحی است بر کافیهٔ ابن حاجب که جامی به نام فرزندش ضیاءالدین یوسف نوشته است.

نک: التراث العربی المخطوط، ج ۹، ص ۴۳۰.

آغاز: بسمله وبه ثقتی الحمد لولیه والصلاة علی نبیه وعلی آله واصحابه... اما بعد فهذه فوائد وافیه بحل مشکلات الکافیه.

انجام: (افتاده) وکالمتصل ای فالنون کالکلمة المتصلة ویعنی بها الالف التثنیة فقول اغزون.

خط: نستعلیق و نسخ.

عناوین و نشان‌ها شنگرف، حاشیه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده.

۲۰۴ برگ، ۱۴ × ۲۳/۵، ۱۴ سطر، ۷ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و جدول گره‌دار در دو طبلهٔ جلد.

(ثبت ۲۱۲۰۱۸)

۲۹۶ || کتاب فی الفقه (فقه عامه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شامل کتاب الحج، کتاب النکاح، کتاب الطلاق، تا کتاب المکاتب است.

آغاز: (افتاده) وکذلك لوصلی علی النبی علیه السلام لان الاستماع فرض بالنص فلایجوز تعطیل الفرض.

انجام: (افتاده)

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز، وصّالی شده، رکابه‌نویسی شده، حاشیه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده.

۳۵۳ برگ، ۱۷ × ۲۴، ۱۷ سطر، ۹/۵ × ۱۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار با ترنج در دو طبله.

(ثبت ۲۱۲۰۱۹)

۲۹۷ || حاشیة المکاسب

(فقه امامیه ـ عربی)

از: شیخ محمدرضا معزی دزفولی (د: ۱۳۵۲ه).

کتابشناسی: شرحی است بر مکاسب شیخ اعظم مرتضی انصاری با عناوین «قوله ـ قوله» بر یکی از آثار فقهی شیعی.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة علی محمد وآله الطاهرین... قوله فان اوجب الارش اخذه مع الارش کما هو مقتضی الفسخ بنی بعض المعاصرین المسئلة علی ان یکون معنی الفسخ حل العقد.

انجام: فیجبان للبیع ثانیا اظن ان هذا توجیه لاباس به انتهی... .

خط: نستعلیق.

کاتب: مؤلف.

تاریخ: سدهٔ چهاردهم.

۱۴۳ برگ، ۱۶ × ۲۴/۵، ۲۹ سطر، ۹ × ۱۷/۵.

جلد: تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۲۰۲۰)

۲۹۸ ‖ شرائع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوالقاسم جعفربن حسن بن یحیی بن سعید حلی (د: ۶۷۶ه).

کتابشناسی: کتاب در چهار باب تألیف شده: عبادات، عقود، ایقاعات، احکام.

آغاز: بسمله. وبه نستعین اللهم انی احمدك حمداً یقل فی انتشاره حمد کل حامد... اما بعد فان رعایة الایمان توجب قضاء حق الاخوان.

انجام: قال الشیخ ره لم یعقل عنه المسلمون من عصبته ولا الکفارة ولو قیل یعقل عنه عصبته المسلمون کان حسنا.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، دارای حواشی توضیحی در کنار صفحات، یادداشت تملک حسین بن حبیب الله در محرم ۱۲۷۱ه بر روی برگ دوم، یادداشت تملک محمدباقر بن حاج محمدعلی کربلایی بر روی برگ اول نسخه.

۳۴۳ برگ، ۱۷ × ۲۴/۵، ۱۵ سطر، ۱۰ × ۱۶.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۲۱)

۲۹۹ ‖ تلخیص المقال فی معرفة الرجال

(رجال امامیه ـ عربی)

از: میرزا محمد بن علی استرآبادی (د: ۱۰۲۸ه).

کتابشناسی: در این کتاب اسامی رجال به ترتیب الفبا مرتب شده‌اند. استرآبادی دو کتاب دیگر نیز در رجال تألیف کرده است که این کتاب موسوم به الرجال الوسیط ایشان است.

نک: **فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث**، ج ۱، ص ۲۲۸.

آغاز: بسمله وبه نستعین. الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فهذا کتاب تلخیص المقال فی تحقیق الرجال... باب الالف ابوالحسین النجاشی الکوفی ق و فی جش ابن الحسین.

انجام: (افتاده) غالب بن عبدالله العقیلی الجزری اسند عنه ق ش عثمان روی عنه الحسن بن علی بن فضال ق.

خط: شکسته نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، حاشیه‌نویسی شده با امضای «منه» و «م ص»، یادداشت تملک ابن محمدحسین تبریزی با مهر بیضوی «محمد باقرالعلوم» و یادداشت تملک ملاربیعا بن ملامحمدرضا در ۱۱۷۹.

۱۵۱ برگ، ۵/۱۳ × ۵/۲۴، ۱۹ سطر، ۵/۷ × ۵/۱۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۲۲)

۳۰۰ || مجموعه

۱. حاشیة الاشارات (۱ ب ـ ۱۴۸ الف)
(فلسفه ـ عربی)

از: آقاجمال‌الدین محمدبن آقاحسین خوانساری (د: ۱۱۲۵ هـ).

آغاز: بسمله. لایخفی علی الناظر ان المذکور الی آخره لایخفی ان کلام المص؟ لایدل علی ان هذا النمط فی الوجود المطلق وفی بیان ان الوجودات الخاصه علل له.

انجام: والاولی ان یقال مراده بالتدافع اعم من دفع کل ما عداه او دفع بعضها بعضا والمراد بعدم التناسخ ایضاً کذلك ای لایکون تناسخ حینئذ سواء کان بالنسبة الی الجمیع او البعض المدفوع فافهم هذا آخر ما تیسر لنا من الکلام علی الشرح وشرح الشرح وحاشیة المحقق الشیرازی الباغنوی.

۲. حاشیة علی شرح الطبیعیات من الاشارت (۱۵۰ ب ـ ۳۸۸ الف) (فلسفه ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: حاشیه بر حاشیهٔ بخش طبیعیات اشارات ابن سینا است.

آغاز: بسمله. وبه اثق المص؟ قد عرفت فیما سبق ان الاشاره الخ ای الحکم المصدر بها فلا اشکال ح فی تعدیتها بالی فی قول الشیخ هذه اشارات الی اصول.

انجام: ولو سلم ان الذکر فی کلام الشیخ هو التذکر المصطلح فلایخفی انه حینئذ یدل الکلام علی ان التذکر هو الحفظ فقط لا انه مرکب من حفظ وادراك فتثبت هذا ما تیسر لنا من الکلام فی الطبیعیات.

۳۰۱ || الاقبال بصالح الاعمال (ج ۱)

از: سیدعلی بن طاوس (د: ۶۶۴هـ).

کتابشناسی: در سال ۶۵۰ از تألیف آن فارغ شده است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۶۴ـ۲۶۵، ش ۱۰۷۸.

آغاز: (افتاده) واعظم هما فی تکامل شرف تحف کمالها واتم شیئا فی لبس خلع جلبابها وابسط یدا... وبعد فاننی لما رایت کتاب الاقبال بالاعمال الحسنه.

انجام: وهذا اخر ما اجراه الله جل جلاله علی خاطری ان اذکره فی الجزء الاول من کتاب الاقبال.

خط: نسخ.

علایم و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، حاشیه‌نویسی شده، یادداشت تملک محمدرضا معزّی در ۱۳۲۲ه. و یادداشت تملک عبدالرزاق الموسوی هر دو بر روی برگ آغاز نسخه، در حاشیه تصحیح شده.

۴۲۳ برگ، ۱۶/۵ × ۲۵، ۲۰ سطر، ۸/۵ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج عنابی گره‌دار طبله‌دار.

(ثبت ۲۱۲۰۲۴)

۳۰۲ || کتابی در تاریخ

(تاریخ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: تاریخ پیامبر و غزوات ایشان است، باب چهل و دویم در بیان غزوهٔ ذات السلاسل است (برگ ۱۳) باب چهل و چهارم در بیان غزوهٔ حنین است و سایر وقایعی که پیش از آن و بعد از آن به وقوع پیوست.

آغاز: (افتاده) حضرت فرمود که علی بن ابی طالب کجاست گفتند یا رسول الله چشمهایش درد می‌کند فرمود که او را حاضر سازند.

انجام: (افتاده) و یاد کنید ای مؤمنان چون راز گفت پیغمبر بسوی بعضی از زنان خود سخنی راکه تحریم ماریه است.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی بر پشت برگ سیزدهم به تاریخ رجب ۱۲۹۳ه.

۱۲۹ برگ، ۱۸/۵ × ۲۴/۵، ۲۳ سطر، ۱۰/۵ × ۱۶.

جلد: تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۲۰۲۵)

۳۰۳ || المحاکمات بین شرحی الاشارات

(فلسفه ـ عربی)

از: قطب‌الدین محمدبن محمد رازی (د: ۷۶۶ه).

کتابشناسی: شامل بخش الهیات المحاکمات بین شرحی الاشارات است. در جمادی الاولی ۶۵۵ مؤلف از تألیف فارغ شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۱۳۲ ـ ۱۳۳، ش ۲۲۵۷.

آغاز: قوله النمط الرابع بعد الفراغ من الحکمة الطبیعیه شرع فی الفلسفة الالهیه.

انجام: هذا ما تلخص لدنیا من شرح الشرح بالافکار المتوالیه وفاض علینا من عالم القدس بالافاضات الملایکة وانه اشرف ما کتبنا فی الکتب.

خط: نستعلیق.

یادداشت تملک مولانا ابوالحسن محمدبدیع اصفهانی بر روی برگ آغاز نسخه و رتبها علی انماط الاربعه، رکابه‌نویسی شده، عناوین و نشان‌ها قرمز.

۹۰ برگ، ۱۲/۵ × ۲۴/۵، ۲۷ سطر، ۶/۵ × ۱۶/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۲۶)

۳۰۴ || تاریخ چهارده معصوم

(تاریخ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: تاریخ و معجزات چهارده معصوم است و نثر کهنه‌ای دارد، باب یازدهم در ذکر امام هشتم ابی الحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام و این باب مشتمل در چهار فصل... باب سیزدهم در ذکر امام دهم ابوالحسن علی بن محمدالنقی علیهما السلام.

آغاز: (افتاده)... فصل پنجم در بعضی از قضایای وی علیه السلام روایت کرده‌اند از طریق عام و خاص که مردی را نزدیک ابی‌بکر آوردند که خمر خورده بود خواست که وی را حد زند گفت من ندانستم که این حرام است.

انجام: (افتاده) ایضاً حدیث کرد علی بن ابراهیم که من در طواف بودم شش طواف کرده هفتم خواستم کرد.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز، یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی بر روی برگ آغاز نسخه و یادداشت تملک همان محمدطاهر با تاریخ ربیع الثانی ۱۲۹۳ بر پشت برگ آخر، رکابه‌نویسی شده.

۱۵۳ برگ، ۱۴/۵ × ۲۴، ۱۶ سطر، ۸/۵ × ۱۶.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول تک لا.

(ثبت ۲۱۲۰۲۷)

۳۰۵ || تحریر الاحکام الشرعیه علی مذاهب الامامیه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلی (م ۷۲۶هـ).

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۳۷۸، ش ۱۳۷۵.

آغاز: بسمله. الحمدللّه المقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات المتنزه بعلوه عن مشارکة الممکنات... اما بعد فان هذا الکتاب الموسوم بتحریر الاحکام الشرعیه.

انجام: (افتاده و فرسوده): الفصل الحادی عشر فی الحصر والصید والفوات وفیه بحثا الحصر هو المنع.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، یادداشت خرید نسخه از ورثهٔ ملامحمدبن ملااشرف، خریدار: عبدالباقی بن سیدحسین الحسینی در ۱۱۷۷. وصالی شده.

۲۳۱ برگ، ۱۸ × ۲۴/۵، ۱۸ سطر، ۱۰/۵ × ۱۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۲۸)

۳۰۶ || الصحیفة السجادیة

(ادعیه ـ عربی)

از: امام علی بن حسین علیهما السلام.

آغاز: بسمله. حدثنا السید الاجل نجم الدین بهاء الشرف ابوالحسن محمدبن الحسن بن احمد بن علی بن محمد بن عمر بن یحیی العلوی الحسینی رحمه اللّه.

انجام: بك بك بك استترت یا اللّه یا اللّه یا اللّه یا اللّه یا اللّه یا اللّه یا اللّه صلی اللّه علی محمد وآله الطیبین الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین یا رب العالمین یا رب العالمین.

خط: نسخ معرب.

کاتب: مُنهی بن کمال الدین حسین الحسنی.

تاریخ: ۱۰۴۵هـ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، در حاشیه چندین برگ علامت بلاغ با عبارت «بلغ قبالاً ایده اللّه تعالی» آمده است، حاشیه‌نویسی شده.

۹۹ برگ، ۱۴/۵ × ۲۵، ۱۵ سطر، ۷/۵ × ۱۵/۵.

جلد: تیماج عنابی.

(ثبت ۲۱۲۰۲۹)

۳۰۷ || اعلام الناس بما جری للبرامکة مع بنی‌عباس

(تاریخ ـ عربی)

از: محمد دیاب الاتلیدی المصری.

نک: ایضاح المکنون، ج ۱، ص ۱۰۴.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل الکتاب المبین... و بعد فیقول العبد الفقیر... محمد یعرف بدیاب الاتلیدوص.

انجام: المقالة المائة. ایها النفس طالما سلکنا فی سفینة الحیاة... فصاح تفرقت اجزاؤها علی حبال القدس فضممن «و اذا ابتلی ابراهیم ربّه بکلمات فاتمّهنّ».

خط: نسخ.

کاتب: محمد بن حاج سید عبدالحسین موسوی حسینی علوی جزائری شوشتری

تاریخ: ۱۱ رجب ۱۲۸۶ هـ.

یادداشت تملک محمدرضا دزفولی رمضان ۱۳۳۰ هـ و یادداشت تملک محمد بن سید عبدالحسین بر روی برگ سوم نسخه. سه برگ آخر صورت مطالبات و تاریخ وفات چند نفر. عناوین و نشان‌ها قرمز. عناوین در حاشیه آمده.

۲۶۵ گ، ۲۵×۱۵، ۱۷ س، ۱۵×۷.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت: ۲۱۲۰۳۰)

۳۰۸ || الزهرات الذویة فی الروضة البهیة (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: علی بن محمد بن الحسن العاملی (م ۱۱۰۴هـ).

کتابشناسی: نسخه شامل جلد اول کتاب است و حاشیه‌ای است با عناوین «قوله ـ قوله» بر الروضة البهیة شهید ثانی. به لطف و راهنمایی دوست گرامی شیخ ابوالفضل حافظیان این نسخه شناسایی شد. در این نسخه خطبهٔ کتاب که آغازش در الذریعه، ۶۷/۱۲ ذکر شده نیامده است

نک: مرعشی، ش ۴۳۲۰، الذریعه، ج ۱۲، ص ۶۷.

آغاز: بسمله. اما الأوّلان فقد ورد بهما الخ لیس المراد وروده بخصوص اللفظین المتقدمین بل وروده بما یستعملان منه للمعنی المذکور معهما یعتبر فیهما من معنی الانشاء وإن وافق الأول فی اللفظ.

انجام: قوله وهو مشکل علی اطلاقه لتعرض فی هذا... فلا یتوهم خلاف ذلك... بقلم مؤلفه الفقیر... علی بن محمدبن الحسن... سنة خمس وسبعین بعد الألف نفعه اللّه به... وتناوله بید غیر قصیره العفو عن الهفو بجوازه علی من عصمه اللّه والحمدللّه وحده وصلی اللّه علی سیدنا محمد وآله الطاهرین صلوات اللّه علیهم أجمعین.

خط: نسخ.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

مرمت شده. ۱۴۱ برگ، ۱۶ × ۲۴، ۲۱ سطر، ۹/۵ × ۱۷/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و اطراف جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۳۱)

---

۳۰۹ || مجموعه

۱. التذکرة النصیریه (۱ ب ـ ۶۹ ب)

(هیئت ـ عربی)

از: حسن بن محمد طوسی مشهور به خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ه).

کتابشناسی: تاریخ فراغ: ۷۴۴ه.

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۵۰ ـ ۵۱، ش ۲۰۳.

آغاز: بسمله. الحمدللّه مفیض الخیر وملهم الصواب و... فلنورد ما قصدناه فی فصول تشتمل علیها اربعة ابواب الباب الأول فیها یجب تقدیمه لکل علم موضوع....

انجام: والثانی ابعدها وهو بعد الثوابت عن مرکز الارض وکان خمسة وعشرین الف الف واربعمائه واثنی عشر الفا وثمانمائة وسبعه وسبعین فرسخا ولنختم الکتاب ههنا حامد اللّه تعالی.

۲. سفیر الغبراء والخضراء (۷۴ ب ـ ۸۹ ب)

(هیئت ـ عربی)

از: غیاث الدین منصور بن محمد دشتکی شیرازی (م ۹۴۸ه).

نک: الذریعه، ج ۱۲، ص ۱۹۲، ش ۱۲۹۲

آغاز: بسمله وبه نستعین. تبارك الذی بسط الأرض مهادا وبنی فوقها سبعا شدادا... وبعد فهذا سفیر ینبّهك علی شیء من بدایع صنایع اللّه فی الغبراء والخضراء اسفره العبد الذی دعاه مولاه منصورا.

انجام: فالاشکالات باقیه حقیقه احدی عشر وهی التی لم... علی احد من ارباب النظر لا فی هذا الزمان بل من زمن آدم علیه السلام الی الآن ولقد یسّر اللّه تعالی علی حلّها فله الحمد والشکر اولا وآخرا.

تاریخ: تاریخ کتابت رسالهٔ دوم ۱۱۱۴ه.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و جداول قرمز. حاشیه‌نویسی شده. یادداشت تملک عبدالباقی بن سیدحسین حسینی از ورثهٔ

ملامحمدبن ملاشرف در ۱۱۷۷ﻫ در پایان رسالهٔ دوم. هر دو رساله دارای جداول. بین دو رساله ۵ برگ که دو برگ آن نوشته‌های کوتاه در موضوع هیئت است.

متن و حاشیه. ۸۹ برگ، ۱۳/۵ × ۲۴، ۲۲ سطر، ۷ × ۱۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۳۲)

۳۱۰ || شرح الارجوزة الرضاعیه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدبن صالح عاملی ملقب به صدرالدین عاملی (م ۱۲۶۳ﻫ).

کتابشناسی: متن و شرح هر دو از صدرالدین عاملی است.

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۷۱ ـ ۷۲، ش ۲۳۲.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ادر اخلاف طوله بعموم فضله وخصوص عدله... وبعد فهذه منظومة فی الرضاع.

انجام: والرابع مالا یحدث به فی النکاح حدث البتة وهو الارتضاع من اعمام الکبری واخوالها ووضوح هذا القسم اغنی عن التنبیه علیه فی النظم.

خط: نسخ.

کاتب: آخوند ملانظر علی بن ملا ابوالقاسم.

تاریخ: یک شنبه ربیع الاول ۱۳۳۹ﻫ.

اشعار قرمز و نشان‌ها سیاه. نسخه برای مهدی بن محمدرضا کتابت شده است.

۵۳ برگ، ۱۷ × ۲۴/۵، ۱۵ سطر، ۱۱ × ۱۹.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی، عطف تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۳۳)

۳۱۱ || الوافی (ج ۱ ـ ۳)

(حدیث ـ عربی)

از: محمدبن مرتضی معروف به مولی محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ﻫ).

کتابشناسی: جزء اول شامل کتاب العقل والعلم والتوحیده جزء دوم شامل کتاب الحجّه وجزء سوم شامل کتاب الایمان والکفر است.

آغاز: بسمله. نحمدك اللهم یا من هدانا بانوار القرآن والحدیث لمعرفة الفرائض والسنن ونجانا سفینة اهل‌بیت... اما بعد فیقول خادم علوم الدین وراصد اسرار الائمة المعصومین محمد المدعو بمحسن احسن اللّه تعالی حاله....

انجام: بیان الترة التبعة وشبه الظلامة... قال رسول اللّه انا شفاعتی لاهل الکبائر من أمتی... اخر ابواب الذنوب وتدارکها وبتمامها قد تم الجزء الثالث من کتاب الوافی وهو کتاب الایمان والکفر وتیلوه فی الجزء الرابع کتاب الطهارة والزیّن ان شاء اللّه وحده العزیز والحمدللّه اولا وآخرا.

خط: نسخ.

کاتب: محمدبن محمدرضا معروف به ابراهیم.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۱۴۲ + ۱۵۶ + ۱۰۴ برگ، ۱۸ × ۲۳/۵، ۲۵ سطر، ۱۱/۵ × ۱۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۳۴)

۳۱۲ || شرح الشافية

(صرف ـ عربی)

از: احمدبن حسن بن یوسف معروف به فخرالدین جاربردی (م ۷۴۶ﻫ).

نک: الأعلام زرکلی، ج ۱، ص ۱۱۱؛ معجم المطبوعات العربیه، ج ۱، ص ۶۷۰.

آغاز: بسمله. وما توفيقى الا باللّه عليه توكلت واليه انيب نحمدك يامن بيده الخير... وبعد فيقول... الحسن الجاربردى لماكان كتاب التصريف الذى صنفه الفاضل المحقق... جمال الدين ابوعمر وعثمان بن الحاجب... وجازه نظمه مشتملا على فوايد شريفه وقواعد لطيفة... اشار إليّ جمع من الفضلاء ان اكتب له شرحاً.

انجام: فى نحو لديك وكلا يكتب على الوجهين لاحتمال ان يكون الفه عن الواو... وهى بلى لامالتها وعلى لقولهم عليك والى لقولهم إليك وحتى حمل عليها لانها بمعناها فى الغاية والانتها واللّه أعلم بالصواب وإليه المرجع والمآب.

خط: نسخ.

کاتب: علی بن محمد شولستانی.

تاریخ: چهارشنبه رمضان ۱۰۷۴ در شیراز.

رکابه‌نویسی شده. دو صفحه از شرح شافیهٔ فارسی محمدهادی بن محمدصالح مازندرانی در آغاز بر برگ اول و دوم نسخه آمده است. همچنین در اطراف و حاشیهٔ جاربردی کتابی بدون آغاز و انجام به فارسی درج شده است که احتمالاً ترجمهٔ شرح جاربردی است.

۲۸۵ برگ، ۱۴ × ۲۴، ۱۷ سطر، ۶ × ۱۵.

جلد: تیماج قرمز با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۳۵)

۳۱۳ || من لايحضره الإمام (فهرست الوسائل) (ج ۲)

(حدیث ـ عربی)

از: محمدبن حسن حر عاملی مشغری معروف به شیخ حر (م ۱۱۰۴ﻫ).

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۲۳۰ ـ ۲۳۱، ش ۶۸۳۷.

آغاز: بسمله، حمدله. وصلى اللّه على خير خلقه محمدوآله الطاهرين. اما بعد فهذه نواد فى هذا الكتاب وفى غيره لها ابواب نوردها على ترتيب حروف... باب الجاء استحباب دعاء الخصم.

انجام: ونذكر من يستفاد من وجوده فى السند قرينة وقد ذكر هنا الرجال الثقات والممدوحين على ترتيب الحروف وهم ألف وخمسمايه وزيادة ولكن فى الكنى والالقاب تكرار.

خط: نسخ.

کاتب: شبّر بن محمد المحمدی الموسوی.

تاریخ: ذی قعدهٔ ۱۱۸۵ﻫ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. یادداشت تملک عبدالواحد بن شیخ راشد العبودی ساکن نجف اشرف در روی برگ دوم نسخه و پشت برگ ۳۰۳. یادداشت تملک محمدحسین بن حاج محمدمهدی بر روی برگ آغاز نسخه. یادداشت تملک شبّر الموسوی از ملاحسین. دارای حواشی شبّر بن محمد الموسوی، آقابزرگ گفته که این حواشی را در سی سال نوشته است. یادداشتی از کاتب در شمار احادیث کتاب در تاریخ ۱۱۸۵. صفحه آخر وسائل ضمیمهٔ این نسخه است که تاریخ کتابت ۱۱۷۳ از همین کاتب (شبر بن محمد الموسوی) را دارد.

۳۰۶ برگ، ۱۹ × ۲۵، مختلف سطر.

جلد: تیماج مشکی تک لا.

(ثبت ۲۱۲۰۳۶)

۳۱۴ || معانی الاخبار

(حدیث ـ عربی)

از: ابی جعفر محمدبن علی بن حسین بن بابویه قمی، شیخ صدوق (م ۳۸۱هـ).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۲۰۴، ش ۴۶۲۲.

آغاز: (افتاده یک برگ) الرجل منکم فقیها حتی یعرف معاریف کلامنا وان الکلمة من کلامنا... باب معنی الاسم ابی رحمه اللّه قال حدثنا احمدبن ادریس... ما هو قال هو صفة لموصوف.

انجام: (افتاده) ابی رحمه اللّه قال حدثنا سعد بن عبداللّه فتلقی له المحبة فی قلوب العباد... لیقولوا فیه فیؤثمهم ویأجر. واذا ابغض اللّه عبدا جیبه إلی.

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. چندین برگ در دو جای نسخه نانوشته مانده است. در آغاز نسخه در یک صفحه فهرست ابواب معانی الاخبار آمده است.

۱۷۴ برگ، ۱۳ × ۲۴، ۲۰ سطر، ۷/۵ × ۱۸.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۳۷)

۳۱۵ || تفسیر قرآن

(تفسیر قرآن عامه ـ عربی)

از: ناشناس.

کتابشناسی: نسخه شامل بخشی از تفسیر سوره ص، شعراء و سوره‌های نمل، عنکبوت، یس، روم است.

آغاز: (افتاده) لرقیك حتی تنزل علینا کتابا تقرأه وکقوله بل یرید کل امرئ منهم ان یوتی صحفا منشرة وقیل القط وهو القطع وهو ما قطع من الکل... وقوله اصبر علی ما یقولون.

انجام: (افتاده) ام لهم ملك السموات والارض وما بینهما فتعظموا بذلك... لهم الفضل علی محمد فاذلم یکن لهم ذلك وانما یملکون....

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزی در ۱۲۹۳ بالهبه من الملا

علی بن المیرزا حسین بر پشت برگ آخر نسخه. اوراق از وسط نسخه افتاده و گاهی جابجا شده.

۷۹ برگ، ۱۶ × ۲۳، ۲۶ سطر، ۱۱/۵ × ۱۸/۵.

جلد: تیماج فرنگی با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۳۸)

۳۱۶ || شرح شواهدِ قطرالندی وبلّ الصدی

(نحو ـ عربی)

از: سیدصادق بن سیدعلی حسینی اعرجی (م ۱۲۰۵هـ).

کتابشناسی: اعتماد السلطنه اعرجی را در مطلع الشمس به نقل از ریاض الجنه از علمای طوس به شمار آورده است.

نک: الذریـــعه، ج ۱۳، ص ۳۳۹ ـ ۳۴۰، ش ۱۲۵۸.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی رفع قدر العلماء الی اسماء محلّ وخفض قدر الجهلا... الی اللّه الغنی صادق بن علی الحسین الاعرجی ستراللّه عیوبهما وغفر ذنوبهما کان کتاب الامام المحقق والعزیز المدقق... جمال‌الدین یوسف.

انجام: وفاعل یفسره المذکور ای اذا اشتبه الفعل هذا علی المشهور والحمدللّه رب العالمین والصلوة والسلام علی نبینا محمد صلی اللّه علیه وآله شافع یوم الدین وعلی وصیّه علیٍّ حبل المتین وعلی آله ائمة المیامین.

خط: نسخ.

کاتب: غلامعلی بن عبداللّه تستری.

تاریخ: چهارشنبه ۲۱ شعبان ۱۲۳۹هـ.

نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک کاتب نسخه غلامعلی بن عبداللّه بر روی برگ اول نسخه. در حاشیه تصحیح شده.

۹۶ برگ، ۱۷ × ۲۳/۵، ۱۷ سطر، ۹ × ۱۷.

جلد: تیماج قهوه‌ای سیر.

(ثبت ۲۱۲۰۳۹)

۳۱۷ || مسالک الأفهام فی شرح شرایع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: زین الدین بن علی عاملی معروف به شهید ثانی (م ۹۶۵هـ).

کتابشناسی: شرحی است با عنوان‌های «قوله قوله» بر شرایع الاسلام و مشتمل بر شرح جزء اول از نصف اول کتاب شرایع است. از کتاب الوقف (صیغه عقد الوقف) تا کتاب الوصایا (لو اعتق امته وقمتها ثلث الترکه...) را شامل است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۳۷۸، ش ۳۵۱۶.

آغاز: (افتاده) ونحوها هذا کله بالنظر الی دلالة ظاهر اللفظ بحیث یحکم علیه به لو سمع منه ظاهرا وأما فیما بینه وبین اللّه تعالی فان نوی به الوقف تعین والا فلا....

انجام: ویحتمل بطلان النکاح، لبطلان عتق بعضها علی کل تقدیر، ولانه لو صح لوجب المسمی، اذ المقتضی لبطلان المسمی هو

توقفه علی صحة النکاح المتقدم.

خط: نسخ.

کاتب: فلاح بن مفلح بن علی در نجف اشرف.

تاریخ: عصر یکشنبه اول شعبان ۹۶۹.

در حاشیه تصحیح شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. عناوین در حاشیه ثبت شده است.

۱۱۷ برگ، ۱۸/۵، ۲۵، ۲۵ سطر، ۱۳ × ۱۷/۵.

جلد: تیماج فرنگی مشکی با ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۴۰)

۳۱۸ || تحفهٔ صفویه

(اصول و فروع دین ـ فارسی)

از: زین‌العابدین حسینی خادم (سدهٔ یازدهم هجری).

کتابشناسی: مؤلف کتاب را که شامل یک مقدمه، سه باب و خاتمه است که به اسم شاه صفی به سال ۱۰۴۳هـ. تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲۶، ص ۱۷۰، ش ۸۴۴.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس یکتایی را که دانایان بحر فهم و ادراک بکنه معرفت او پی نبرده بعجز قایل گشته‌اند که ما عرفناك حق معرفتك... و بعد بر ضمایر اولو الابصار مخفی نماند که چون دانستن اصول و فروع دین که ارکان ایمانست بر هر بالغ عاقل واجبست.

انجام: تمام شد این رساله نفیسه موسومه بتحفهٔ صفویه در اصول و فروع دینه... بدست مؤلف این رساله زین العابدین الحسینی الخادم که بتألیف آن یقین کرده که رستگاری دنیا و آخرت یافته و از کرم الهی و خاندان رسالت امید گرفتن جایزه دارد. و اتمام این رساله در دارالسلطنة قزوین شد روز چهارشنبه سنه عشر سیم از عشر سیم از ماه هشتم از سال سیم از عشر پنجم از صد یازدهم از هجرت نبویه.

خط: نستعلیق.

عناوین و جملات عربی و آیات قرمز. رکابه‌نویسی شده. صفحه اول و دوم مجدول به قرمز و طلائی و مشکی. یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی به تاریخ ۲۲ ذی قعده ۱۲۸۹. یادداشت تملک محمدصادق منجم؛ یادداشت تملک محمدتقی منجم؛ یادداشت تملک محمداشرف هر چهار یادداشت بر روی برگ آغاز نسخه است.

۷۱ برگ، ۱۳/۵ × ۲۴، ۱۵ سطر، ۷ × ۱۴/۵.

جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۴۱)

۳۱۹ || اختیارات بدیعی

(طب ـ فارسی)

از: علی بن حسین انصاری شیرازی معروف به حاج زین‌العابدین عطار (م ۸۰۶هـ).

کتابشناسی: این نسخه بخش مفردات اخنیارات بدیعی است که محمدتقی میر آن را تصحیح کرده و انتشارات داروسازی زکریای رازی چاپ کرده است. نام این کتاب به لطف دوست گرامی جناب آقای یوسف بیگ‌باباپور شناسایی شد. مؤلف کتاب را به سال ۷۷۰ به

اسم شاهزاده خانم بدیع الجمال تألیف کرده است.

نک: شماره ۵۶۰۰کتابخانه مجلس. الذریعه، ج ۱، ص ۳۶۸، ش ۱۹۲۱.

آغاز: (افتاده) دارو و گرفتن و فرض ساختن و در سایه خشک کردن... دوم خلط آن دارو با جبیری که حافظ وی بخاصیت....

انجام: (افتاده) دود القرمز دود الصباغین است و ان کرمی سرخست که در درخت بلوط.

خط: نسخ.

تاریخ: قرن ۸ ـ ۹ه.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

۲۲۶ برگ، ۱۵/۵، ۲۴/۵، ۱۵ سطر، ۱۰ × ۱۷.

جلد: تیماج فرنگی مشکی.

(ثبت ۲۱۲۰۴۲)

۳۲۰ || سیر المتأخّرین (دفتر اول و دوم)

(تاریخ ـ فارسی)

از: غلامحسین بن هدایت علی خان طباطبائی حسنی (م سدهٔ ۱۲ه).

کتابشناسی: در شرح احوال حاکمان و شاهان مسلمان هند است که در ۱۱۹۴ه (بنا به اظهار مؤلف در اول کتاب) تألیف شده است. آقابزرگ تاریخ تألیف را ۱۱۵۹ ذکر کرده که احتمال سال شروع تألیف کتاب باشد.

نک: الذریعه، ج ۱۲، ص ۲۷۸، ش ۱۸۶۳.

آغاز: بسمله. سپاس بیقیاس و ستایش سرمدی اساس نثار بارگاه باعظمت وجلال دادار بیهمتاست... اما بعد برگزیدگان صحائف روزگار و دفاتر لیل و نهار ظاهر و آشکار است که کتب تواریخ و سیر بحسب تفاوت طبقات اهم فواید بسیار و عواید بی شمار دارد.

انجام: ورجاء واثق دارد که حضرت ارحم الراحمین بمودّای سبقت رحمتی غضبی... بندهٔ کمترین را مبدّل بیقین کردند انه جواد کریم... افقر فقراء باب الله الغنی غلام حسین بن هدایت قلی خان بن السید علیم الله بن السید فیض الله الطباء طباء الحسنی... یوم الثلثا سبع حلول من شهر رمضان المبارک المنتظم فی سلك شهود خمس وتسعین من المائة الثانیة عشر من الهجرة المقدسة النبویة علی صاحبها السلام والتحیة.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمد بساون حسینی.

تاریخ: ۱۱۹۵ه.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. نسخه به دست مؤلف مقابله و حاشیه‌نویسی شده است. دو یادداشت مبنی بر هدیه شدن کتاب از سوی مؤلف به محمدجعفربن محمدکاظم با این عبارات بر روی برگ آغاز نسخه:

«هو الواهب این کتاب سیرالمتأخرین را مقارن ایام فراغ از تصنیف جناب مصنف مدّظلّه استکتاب و خود بنفس نفیس تصحیح و مقابله نموده حواشی و اکثر عبارات بخط خود بوده در اواخر سنهٔ هزار و یکصد و نود هفت هجری نبوی در بلده عظیم آباد باین خاکسار بیمقدار

هبه فرمود و اناالعبد الاقل الاحقر محمدجعفر بن محمدکاظم عفی اللّه عن جرائمهما».

۳۲۳ + ۱۱ برگ، ۱۵ × ۲۳/۵، ۲۳ سطر، ۱۰/۵ × ۱۸/۵.

جلد: تیماج مشکی دارای ترنج و مجدول به طلا. عطف: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۲۱۰۴۳)

۳۲۱ || قواعد الاحکام فی مسائل الحلال والحرام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابومنصور حسن بن یوسف بن مطهر مشهور به علامه حلی (م ۷۲۶ه).

کتابشناسی: از کتاب طهارت (کلام فی الآنیه) تا احکام الوصیه بالولایه را شامل است.

نک: الذریعه، ج ۱۷، ص ۱۷۶ ـ ۱۷۷، ش ۹۳۰.

آغاز:(افتاده) الأول ما یتخذ من الذهب أو الفضة ویحرم استعمالها فی أکل وشرب وغیرهما وهل یحرم... کتزیین المجالس فیه نظر.

انجام:(افتاده) الفصل الخامس فیما به یثبت الوصیّة واحکام الرجوع... ومع عدم عدول المسلمین یقبل شهادة اهل الذمّة خاصّة وشهادة واحد مع الیمین ومع امرأتین ویقبل المرأة فی ربع ما شهدت به وهل.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی بر پشت آخرین برگ نسخه. در حاشیه تصحیح شده. مملو از حواشی توضیحی با امضای «ع ل» و «ع ل رحمه اللّه» که می‌باید مرحوم محقق کرکی باشد.

۱۸۹ برگ، ۱۹ × ۲۴/۵، ۱۹ سطر، ۱۲/۵ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج مشکی فرنگی دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۴۴)

۳۲۲ || شرح صحیفهٔ سجادیه

(دعا ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: شرح مفصلی است بر صحیفهٔ سجادیهٔ حضرت امام زین العابدین با عناوین «تحفه». از بخشی از سلسله سند صحیفه تا دعای روز شنبه را شامل است.

آغاز:(افتاده) ومن اخرهِ حدیثا پس اگر ترجیح داده نمیشد قرآءت استاد بر قراءت شاگرد هر آینه حضرت میفرمود که آن شخص بخواند بخدمت تو در وقتیکه عجز بهمرسانی تو از خواندن.

انجام:(افتاده) ولاتنازع فی ملك ومنازعه نمیشوی در ملك و پادشاهی تو یعنی نیست احدی مثل تو تا با تو منازعه کند در اختران ملک از دست تو... پس کیست تا با تو منازعه نماید... اسئلك سوال میکنم من جناب ترا.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. کلمات و جملات اعراب

گذاری شده‌اند.
۲۶۲ برگ، ۱۵/۵ × ۲۴، ۲۰ سطر، ۹/۵ × ۱۷.
جلد: تیماج فرنگی مشکی با ترنج و سرترنج.
(ثبت ۲۲۰۴۵)

۳۲۳ || ایضاح الفوائد فی شرح مشکلات القواعد

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوطالب محمدبن حسن بن مطهر حلی معروف به فخرالدین حلی (م ۷۷۱ه).

کتابشناسی: شرحی است با عناوین «قال ـ اقول» بر قواعد الاحکام پدر مؤلف، علامه حلّی.

نک: الذریــــعه، ج ۲، ص ۴۹۶ ـ ۴۹۷، ش ۱۹۵۰.

آغاز: (افتاده) فیجب الخروج... فی مثله ولإمکان استدراك الصلوة ولأن شرط حسن التکلیف خلوه من جمیع... ووجه الثالث ان الابطال حرام للآیه والخروج واجب....

انجام: هذا آخرما اردنا ایراده فی هذا الکتاب والله اعلم بالصواب وانی ملتمس من ارباب الاذهان الوقاده... والحمدلله... علی حسن توفیقه وهدایه طریقه وصلی اللـه... الطیبین الطاهرین.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. حاشیه‌نویسی شده. محمدتقی بن حیدر در پشت برگ اول نسخه فهرستی از ابواب کتاب را در جمعه ۱۳ رمضان ۱۲۷۳ه نگاشته است. یادداشت تملک در پایان جزء دوم کتاب از... حایری کربلایی و حیدربن محمد دزفولی در سال ۱۲۴۷ه یادداشت تملک محمدولی بر ابتدای جزء ثانی.

۳۲۷ برگ، ۱۷ × ۲۴/۵، ۲۹ سطر، ۱۲/۵، ۲۰.
جلد: تیماج فرنگی مشکی.
(ثبت ۲۱۲۰۴۶)

۳۲۴ || ترسل و نامه‌نگاری

(ترسل ـ فارسی)

کتابشناسی: تعلیم نامه‌نگاری به طبقات مختلف است با نمونه ابیات فارسی و عربی مطابق شأن طبقات مختلف.

آغاز: بر اذهان جلیه مسخران... مفاحض انشاء مراسلات وافکار منیر مستحضران قواعد ابداع مکاتبات مخفی نیست که مجموع ارکان مخاطبات ـ افتتاحات در مکاتیب حوالی مدخل و آنچه خاصه بر جوابیات تواند بود هفت رکن است: ۱. افتتاح ۲. مقدمه با توابع که مفتتح است و وصف تتمه ۳. تعریف مکتوب الیه ۴. تعظیم آن ۵. نتیجه ۶. مقابله ۷. شکر.

انجام: سطر دوازدهم در عنوان مکاتب طریقه قدما در باب عنوان متنوع بوده بعضی تعریف و توصیف مکتوب الیه را بلکه لقب و اسم او را بر وجه تعظیم مینوشته‌اند... عربی یا فارسی هم از آن رایحه خصوصیت استشمام تواند نمود نوشته‌اند و ما درین سطر از هر دو

نوع منثوره و منظومه شمه ذکر کردیم تا بواقی برین قیاس کنند والله الهادی....

ای بـــرخ تـــو دل از جـــهان پـــیچیده
ای نـــامه مگـــر ز سـوز جـان پـیچیده
هــر پــیچ کــه از نــامه مـن بـاز کـنی
ســـوزی بـــینی در آن مـــیان پـــیچیده

خط: شکسته نستعلیق.

تمام صفحات نسخه جدول کشی شده. عناوین قرمز جدول‌ها قهوه‌ای. یادداشت تملک محمدکاظم بن محمدبن محمدرضا بن محمدجواد در ۱۱ رمضان ۱۳۴۶ھ بر روی برگ آغاز نسخه.

۱۲۱ برگ، ۱۵/۵ × ۲۴/۵، مختلف سطر، ۱۲ × ۱۹.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۴۷)

۳۲۵ || کتابی در تاریخ

(تاریخ ـ فارسی)

کتابشناسی: چند سطر از مقالهٔ اولای کتاب در نسخه آمده و مقاله ثانیه از احوال امام زمان از زمان غیبت کبری إلی زماننا هذا شروع می شود و تقسیم‌بندی کتاب براساس «صحیفه» و «مقاله» است.

آغاز: (افتاده) ملقب بسعید ممدوح رودکی بعد ازو بحکومت نشست تتمه حکایة او در مقاله ثانیه گفته آید انشاءالله... المقالة الثانیه فی احوال العالم زمان غیبة الحجة القائم صاحب الزمان علیه وآبائه صلوات الرحمن من زمان غیبة الکبری الی یومنا هذا اللهم ارزقنا طلعته الرشیده. بباید دانست که سبب حرمان خلق از امام زمان از جانب خدای نیست.

انجام: یازدهم عقل و تدبیرش که جمیع عقلا برجحان تدبیرات او در امور اعتراف دارند... سلاطین و خواقین روزگار از ماضی و حال بسیاق کلام در آورد و این کتاب را بهمین ختم نموده کرایم آثاره بتاریخ نگاشت اللهم ارزقه لقاء صاحب الزمان علیه وآبائه صلوات الرحمن واحفظه عن طوارق المحدثان بحق الحق واهله.

خط: نستعلیق.

عناوین و اسماء اشخاص قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در شوال ۱۳۲۵ھ بر پشت برگ آخر نسخه.

۱۴۶ برگ، ۱۵ × ۲۳/۵، ۲۱ سطر، ۹ × ۱۶/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۴۸)

۳۲۶ || دبستان مذاهب

(ادبیات ـ فارسی)

از: محسن کشمیری (فانی) یا میر ذوالفقار علی حسین (هوشیار).

کتابشناسی: در نام مؤلف آن اختلاف است برخی او را محسن کشمیری متخلص به فانی، و برخی ذوالفقار علی، و برخی دیگر میرذوالفقار

علی حسینی متخلص به هوشیار شناسانده‌اند
نک: الذریعه، ج ۸، ص ۴۸ ـ ۴۹، ش ۱۲۵

آغاز: بسمله. ای نام تو سردفتر اطفال دبستان/ یاد تو ببالغ خرد آن شمع شبستان/ بی نام تو گشته زبان کام عجم را/ هرچند بدانند کلام عربستان.

انجام: بیت: غرض نقشی ست کز ما بازماند که هستی را نمی‌بینم بقائی.

قد حصل الفراغ بعون الملك الوهاب من طبع هذه النسخة المسمّا بدبستان المذاهب فی شهر ربیع الاول فی سنه ۱۲۳۸ هجریة مقدسة النبی محمد علیه وعلی آله وصحبه افضل الصلوة والاکرام والحمدللّه علی نعمائه بالاختتام والاتمام.

خط: نستعلیق.

کاتب: نادعلی.

تاریخ: ربیع الاول ۱۲۳۸ه.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک شیخ نادعلی با مهر چهارگوش «نادعلی مظهر العجایب» در روی برگ آغاز نسخه. بر برگ آخر انشاء ادبی یا دیباچهٔ کتابی است.

۲۱۴ برگ، ۱۴/۵×۲۵/۵، ۲۶ سطر، ۹×۲۰.

جلد: تیماج فرنگی آبی با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۴۹)

۳۲۷ || تفسیر قرآن

(تفسیر قرآن امامیه ـ عربی)

از: پدر تقی‌الدین محمد خادم طبیب انصاری (بنابر انجام نسخه).

کتابشناسی: تفسیر ترتیبی مختصری بر قرآن است که بعد از ذکر مقدماتی به تفسیر سوره‌های قرآن پرداخته است. تاریخ تألیف کتاب ۲۰ رجب ۱۰۴۰ است.

آغاز: (افتاده) القیامه وحکم ما بینکم فی بیان ما اصبحتم فیه تختلفون فلو سألتمونی عنه لاخیرتکم عنه لانی اعلمکم وقال رسول اللّه(ص) فی حجة الوداع فی مسجد الخیف انی فرطکم وانکم واردون علی الحوض حوض عرضه ما بین بصری... .

انجام: عن ابی عبداللّه قال ان القرآن تبیان کلّ شیء... خدم بکتابتها ولدی تقی الدین محمد الخادم الطبیب الانصاری فی مشهد سیدنا مولانا ابی عبداللّه الحسین وانا أیضا اعنته فی الکتابة... یوم العشرین من شهر رجب المرجب سنة اربع والف من الهجرة الاحمدیه وفقنی اللّه وایاه بما تحبه ویرضاه وصلی اللّه علی محمد وعلی والهما الهادین المهدیین المعصومین المکرمین هم بعد جدهم وابیهم شفاء یوم الدین.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین شنگرف. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. حاشیه نویسی شده.

۱۷۸ برگ، ۱۵ × ۲۴/۵، ۲۵ سطر، ۹ × ۱۷.

جلد: تیماج فرنگی آبی با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۵۰)

۳۲۸ || مجموعه

۱. مفتاح الفلاح (۶ ب ـ ۱۷۳ الف)

(دعا ـ عربی)

از: بهاءالدین محمدبن حسین‌بن عبدالصمد عاملی مشهور به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰ه)

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۳۹ ـ ۳۴۰، ش ۵۳۷۵.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی دلّنا علی جادة النجاة وهدانا إلی ما یوجب علو الدرجات... وبعد فان اقل العباد عملا واکثرهم ذللا محمد المشتهر ببهاءالدین عاملی وفقه اللّه للعمل فی یومه لغده قبل ان یخرج الامر من یده.

انجام: ان لایردنا عن بابه خائبین وان لایواخذنا بسوء اعمالنا یوم الدین انه ارحم الراحمین واکرم الاکرمین.

۲. دوازده امام (انشاء الصلوات والتحیات) (۱۷۳ ب ـ ۱۷۸ ب) (صلواتیه ـ فارسی)

از: منسوب محمدبن حسن مشهور به خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ه).

کتابشناسی: اول رساله تصریح شده که دوازده امام خواجه نصیر است اما با آنچه که آقابزرگ از آغاز رسالهٔ خواجه نصیر نقل کرده متفاوت است. بعد از رساله دعای توسل آمده است.

آغاز: بسمله. اللهم صلّ علی النبی الأمّی العربیّ المکّي المدني الأبطحي القرشی التهامی السید البهيّ السراج المضی صاحب الوقار والسکینة المدفون بأرض المدینه العبد المؤیّد والرسول المسدد المصطفی الأمجد المحمود الأحمد حبیب اله العالمین ابی القاسم محمد.

انجام: اللّهم ربنا نسئلك بحق هولاء الائمّة المعصومین الطاهرین اغفرلنا ولوالدینا ولاخواننا المؤمنین والمؤمنات فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار برحمتك یا ارحم الراحمین وصلی اللّه عل سیدنا محمد وآله وسلّم تسلیما والحمدللّه رب العالمین.

خط: نسخ.

کاتب: کتاب اول حاجی بهرام مازندرانی فیروز.

تاریخ: کتاب اول: ۵ ذی‌قعده ۱۰۶۹ه.

در آغاز مجموعه پنج برگ ادعیه متفرقه به فارسی و عربی آمده است. یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد ۴ ربیع الثانی ۱۳۰۹ بر صفحه پایانی مفتاح الفلاح. تملک محمدبن حاجی فیض اللّه بر پشت آخرین برگ نسخه.

۱۷۸ برگ، ۱۴/۵ × ۲۵، ۱۴ سطر، ۸ × ۱۷/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۵۱)

۳۲۹ || شرح تجرید العقاید

(کلام ـ عربی)

از: علی بن محمد سمرقندی معروف به قوشجی (م ۸۷۹ه).

نک: هدیة العارفین، ج ۱، ص ۷۳۶.

آغاز: بسمله وبه نستعين. اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه والصلاة على سيد انبيائه وعلى اكرم احبائه أي على آله واصحابه... هم موصوفون بزيادة الكرم على من عداهم من محبوبيه.

انجام:.. واما فى الشرع فهو عند الاشاعره النصر برسول فيما علم مجيئه به ضرورة... هذا آخر ما تيسرلى من شرح التجريد الكلام... وجعله ذخر اليوم الدين.

خط: شكسته نستعليق.

كاتب: على بن محمدبن حسن كاتب خوراسگانى.

تاريخ: جمعه ۶ جمادى الثانيه ۱۰۲۴.

علائم قرمز. ركابه‌نويسى شده. يادداشت تملک محمدطاهر بن محسن معزى و محمدجواد بر روى برگ نخست نسخه. نسخه ترميم شده است.

۱۷۲ برگ، ۱۷/۵ × ۲۵، ۲۹ سطر، ۱۲ × ۱۶/۵.

جلد: تيماج زرد گره‌دار، داراى ترنج. عطف صحافى مصرى.

(ثبت ۲۱۲۰۵۹)

۳۳۰ || روضة الصفا فى سيرة الانبياء والملوك والخلفا

(تاريخ ـ فارسى)

از: محمد ميرخواند بن خاوندشاه (م ۹۰۳هـ).

نک: الذريعه، ج ۱۱، ص ۲۹۶، ش ۱۷۸۱.

آغاز: بسمله. زيب فهرست نسخهٔ مفاخر انبيا عالى مكان و رفعت ديباچهٔ مجموعهٔ سلاطين گردون توأمان شكر منعمى است كه مبدعات عالم ثبات را برخوان احسان او نواله‌ايست.

انجام: ذكر سلطنت يزدجرد بن شهريار... و ما هو الا الأمير العدل الاعظم... معالى الامور يقول اللهم تقنن قوانين العمارة والسياسة... مقرب حضرة السلطانيه امير عيشر اعلى اللّه تعالى شأن الدين والملك... ويرحم اللّه عبداً قال آمينا.

خط: نستعليق.

تاريخ: عصر پنجشنبه ربيع الاول ۱۰۶۶.

نشان‌ها و عناوين قرمز. يادداشت تملک محمدرضا معزى دزفولى بر روى برگ آغاز نسخه.

۲۸۱ برگ، ۱۹ × ۲۴/۵، ۲۲ سطر، ۱۳/۵ × ۱۷/۵.

جلد: تيماج مشكى با عطف تيماج قهوه‌اى آسيب ديده.

(ثبت ۲۱۲۰۵۳)

۳۳۱ || تلخيص الأقوال فى معرفة الرجال

(رجال اماميه ـ عربى)

از: محمدبن على بن ابراهيم معروف به ميرزا محمد استرآبادى (م ۱۰۲۸هـ).

كتابشناسى: ميرزاى استرآبادى سه كتاب رجالى داشته: ۱. رجال كبير يا منهج الرجال ۲. رجال وسيط يا تلخيص المقال فى معرفة الرجال ۳. الرجال الصغير موسوم به توضيح المقال.

نک: فهرستگان نسخه‌های خطی، ج ۱، صص ۲۱۴ ـ ۲۱۵.

آغاز: بسمله. حمدله. والسلام علی رسوله محمد وآله الطیبین الطاهرین. اما بعد یقول العبد الضعیف مفتقر الی رحمة اللّٰه الباری بالاسناد الصحیحة عن الشیخ الاکرم ابن جعفر الطوسی عن ابی محمد هارون بن موسی التلعکبری....

انجام: اقول ولی طرق الی العلامة اقصرها عن الشیخ السعید ابراهیم بن علی... والشیخ فخرالدین بن علامه حسن بن یوسف عنه قدس اللّٰه روحه ونور ضریحه وعنه علی ما ذکره إلی المشایخ قدس اللّٰه ارواحهم وجزاهم عن الاسلام واهله خیر الجزاء بمحمد وآله الطیبین الطاهرین المعصومین والحمدللّٰه رب العالمین.

خط: نستعلیق.

نشان‌ها و عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی با امضای «منه». یادداشت تملک حاج نادعلی دزفولی از عبدالرزاق بن شمس‌الدین مشهور به کیسه به ازای ۱۲ روپیه در بلد بمبئی در ۱۵ رمضان ۱۲۵۵ه‍. و یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در جمادی الاولای ۱۳۳۴ه‍. بر روی برگ نخست نسخه.

۲۵۸ برگ، ۱۳ × ۲۶، ۲۵ سطر، ۷ × ۱۷/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ روزنامه.

(ثبت ۲۱۲۰۵۴)

۳۳۲ || مجموعه

۱. مفاتیح الشرایع (فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدبن مرتضی معروف به مولی محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ه‍) (۱ ـ ۳۳الف).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۰۳، ش ۵۱۸۸.

آغاز: بسمله. وبه نستعین الحمدللّٰه الذی هدانا لدین الاسلام ومن لنا الشرایع والأحکام... ثم ان صاحب هذه الاسطر وهو خادم العلوم الدینیة محمدبن مرتضی الملقّب بمحسن احسن اللّٰه....

انجام: ختام واتمام کلّ ما یحکم العقل بجوازه... هذا اخر المفاتیح وقوع الفراغ من تألیفه عام اثنین واربعین والف واتّفق لتاریخه عدد حروف تاریخه هکذا اثنان اربعون الف مرفوعة بحذف حرف العطف والحمدللّٰه اولا وآخراً.

۲. الفرائض النصیریه (۳۱۳ب ـ ۳۲۵الف) (فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدبن حسن معروف به خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ه‍).

کتابشناسی: از این رساله به تحریر خواجه نصیر هم تعبیر می‌شود

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۱۵۰، ش ۳۹۰

آغاز: بسمله... الحمد اهل الحمد وولیّه ومنتهاه وبدیه... هذه اصول وجمل من علم الفرایض وما یتعلق بها تعلّق العارض معتقان بحسب الابواب... وهی مرتبة علی قسمین الأوّل فی فقه المواریث... والثانی فی کیفیّة التخصیص.

انجام: واما الستة التی هی حصّة للزوجة الثالثة فلزوجها ثلاثه منها واحده... لکلّ بنت من بنیته ولعمّها اثنان ولعمّتها واحدة وهذا هو الجواب عنها وباللّه التوفیق وهو حسبنا ونعم الوکیل.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲۰۰ ه.

کاتب: مرتضی بن سیدمحمد موسوی طبیب

نشان و عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در شوال ۱۳۰۵ بر روی برگ آغاز نسخه. برگ اول نونویس. حاشیه نویسی شده.

۳۲۵ برگ، ۱۴/۵ × ۲۴/۵، ۲۳ سطر، ۷/۵ × ۱۸.

جلد: تیماج قهوه‌ای گره‌دار فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۵۵)

۳۳۳ || روضة المتقین فی شرح اخبار الائمة المعصومین

(حدیث ـ عربی)

از: محمدتقی مجلسی مشهور به علامه مجلسی اول (م ۱۰۷۰ه).

کتابشناسی: از کتاب صوم (باب الغسل فی اللیالی المخصوصه) و کتاب الحجّ را شامل است ترتیب آن بهم خورده و مطالب جابجا شده است.

نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۳۰۲ ـ ۳۰۳، ش ۱۸۰۳.

آغاز: (افتاده) جعفر(ع) عن قول اللّه عزوجل انا انزلناه أی القرآن فی لیلة مبارکة أی مقرونة بزیادة الخیر الدنیوی والاخروی والمراد بالشر المصائب والمحن وبتقدیر المعصیة تخلیة الملکف ونفسه باعماله القبیحة.

انجام: عن ابی عبداللّه(ع) ما یدل علی جواز الخروج عن المسجد لقضاء حاجة المؤمن وان أعانة المؤمن خیر من اعتکاف شهر وقد تقدم أیضاً ما یدل علیه ولاریب فیه کما ذکره الاصحاب رضی اللّه تعالی عنهم اجمعین ویتلوه کتاب الحج.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. حاشیه‌ای با امضای ابی الحسن الموسوی عفی اللّه عنه دارد.

۲۶۰ برگ، ۱۹ × ۲۴، ۱۹ سطر، ۱۲/۵ × ۱۸.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی آبی. گوشه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۵۶)

۳۳۴ || کتاب الألفین

(عقاید ـ عربی)

از: ابومنصور حسن بن یوسف بن مطهر مشهور به علامه حلّی (م ۷۲۶ه).

کتابشناسی: علامه حلّی این کتاب را به خواهش فرزندش فخرالمحققین تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۲، ص ۲۹۸ ـ ۲۹۹، ش ۱۱۹۹.

آغاز: (برگ آغاز افتاده) علیه کل محذور صرّفه عنه جمیع الشرور وبلغه امانیه وکفاه اللّه امر معادیه وشأنیه وقد رتبته علی مقدّمة ومقالتین وخاتمة... ففیها مباحث... العامة فی امور الدین والدنیا بالاصاة فی دارالتکلیف.

انجام: قوله تعالی للذین احسنوا الحسنی وزیادة الآیة کل امام داع الی ذلک بالضرورة ولاشیء من غیر المعصوم بداع الی ذلک بالامکان فلاشیء من الامام بغیر معصوم.

خط: نسخ.

کاتب: اسماعیل بن افضل.

تاریخ: اواخر صفر ۱۰۶۴ھ.

رکابه‌نویسی شده. مکان عناوین خالی است؛ در حاشیه تصحیح شده.

۱۲۴ برگ، ۱۹/۵ × ۲۵، ۲۲ سطر، ۱۴ × ۱۷/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۵۷)

۳۳۵ || مصباح المتهجّد

(دعا ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن حسن طوسی معروف به شیخ طوسی (م ۴۶۰ھ).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۱۱۸ ـ ۱۱۹، ش ۴۲۱۰.

آغاز: بسمله. الحمدللّه ولی الحمد ومستحقّة وصلّی اللّه علی خیرته من خلقه محمد وآله الطاهرین... سألتم ایّدکم اللّه ان اجمع لکم عبادات السنة ما یتکرر منها ومالا یتکرر واضیف الیها الأدعیة المختاره... فصل ذکر حصر العبادات وبیان اقسامها.

انجام: عمل نیروز الفُرْس روی المعلّی بن خنیس عن مولانا الصادق علیه السلام فی یوم النیروز... یغفرلك ذنوب خمسین سنة اللهمّ صلّ علی محمد وآل محمد الاوصیاء المرضیّین... لا اتکلف مالا احتاج إلیه یا ذالجلال والإکرام واکثر فی یا ذالجلال والاکرام.

خط: نسخ معرب.

تاریخ: رمضان ۱۰۹۴ھ

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدبن محمد صالح موسوی در پشت برگ آخر نسخه.

۳۶۸ برگ، ۲۰ × ۲۷، ۲۰ سطر، ۱۰ × ۱۸.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار تک لا.

(ثبت ۲۱۲۰۵۸)

۳۳۶ || احسن القصص

(قصص قرآن ـ فارسی)

از: احتمالاً سیددلدار علی نقوی (م ۱۳۱۲ھ).

آغاز: (افتاده) وسلطنت را نصیب و حصّهٔ یوسف کرد رحیم و مهربانی که رفع کرد بسبب صبر و تقوی و تعفف... یوسف قوله تعالی الٓم و الٓمص و الٓر و کهیعص وامثال آنها در اخبار طاهرین و اقوال مفسرین اختلاف بسیار واقع شده و همه آنها حق است.

انجام: (افتاده) و قصه وفات یعقوب علیه السلام وقصّهٔ وفات ایشان و تولدشان چنان

بود که یعقوب را برادری بود عیصوب نام... پس آن دعا در حقّ او کرد و حقتعالی کثرت در نسل او قرار داد که تمام اهل فرنگ همه از نسل عیصوبند اما عیص از غرض این معامله که یعقوب با او کرده بود نمی‌خواست تا دیگر روی یعقوب بیند.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. جملات عربی و آیات اعراب‌گذاری شده‌اند.

۲۱۵ برگ، ۱۵/۵ × ۲۷، ۱۵ سطر، ۹ × ۱۶/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابروباد. عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۵۹)

۳۳۷ || توضیح الملل

(ادیان و مذاهب ـ فارسی)

از: ترجمهٔ: مصطفی خالقداد هاشمی عباسی.

کتابشناسی: کتاب ترجمهٔ الملل والنحل محمدبن عبدالکریم شهرستانی (م ۵۴۸ھ) است. مرحوم سیدمحمدرضا جلالی نائینی این کتاب را تصحیح و در دو جلد چاپ کرده است.

آغاز: بسمله. حمدی که لمعات اشعهٔ انور آن تیرگی اعتقاد ملل باطله از دل روشن... حق‌شناس بیرون برد و نفحات گلدسته اظهار آن... اما بعد می‌گوید... مصطفی بن خالقداد الهاشمی ثم العباسی عفی الله تعالی عنه وعن اسلافه وتجاوز عمی سیآتی....

انجام: بیت اگر سهوی درین گفتار افتد/کرم فرمای ارین بسیارم افتد.

والحمد الملهم الصواب المنعم بفیض تکمیل النصاب... المويد بخير الكتاب وفصل الخطاب صلى الله على جميع اخوانه من النبيين والمرسلين كلما افترق القشر من اللباب.

خط: نستعلیق.

کاتب: عبدالله بن صالح محمد.

تاریخ: شنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۰۵۸ھ در احمد آباد گجرات.

رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز. یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزی در جمادی الثانی ۱۳۱۸ھ.

۲۹۲ برگ، ۱۵ × ۲۸، ۱۹ سطر، ۸ × ۱۸.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۶۰)

۳۳۸ || مقدمة انوار البصائر (ج ۶)

(فقه القرآن ـ عربی)

از: حسن بن محمد (م سدهٔ سیزدهمھ).

کتابشناسی: مشتمل بر جزء ششم مقدمه انوار البصائر است که به ترتیب ابواب فقهی تنظیم شده است. به نقل الذریعه انوار البصائر در ۱۲ جلد بزرگ در انواع علوم است که مؤلف در اصفهان اول شوال ۱۲۲۲ آن را تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ح ۲۶، ص ۵۸، ش ۲۷۰؛ الکرام البرره، ج ، ص ۳۵۲.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فهذا هو

الجزو السادس من مقدمة کتابنا الموسوم بأنوار البصائر اذکر فیه آیات الأحکام مستمدا من الملک العلام فأقول وأنا تراب اقدام العلماء الفخام حسن بن محمد عفی عنهما.

انجام: المقام الثانی قبول الشهادة والحق فیه ان الشاهد العالملی لو قال اشهد بذلک قبل منه وان قال اعلم به فقیل قیل ایضاً وقیل لا لما مر والتحقیق الاستفصال فان قال اعلم بحیث ابرّ لو کنت حالفاً قبل والاشکال القبول واللّه اعلم بالصواب.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. هفت برگ در پایان نسخه نانوشته مانده. در حاشیه تصحیح شده یادداشت تملک عبدالکریم با مهر مربع با سجع «لا اله الا اللّه الملک الحق المبین عبده عبدالکریم» با این تعبیر: «از واحدهٔ خاتون خان بوده و به من مصالحه شده».

آبی رنگ. ۳۰۵ برگ، ۲۰/۵ × ۳۰/۵، ۲۳ سطر، ۱۱ × ۱۸.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۶۱)

۳۳۹ || شرائع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوالقاسم نجم‌الدین جعفربن حسن هذلی، محقق حلی (م ۶۷۶هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۴۷ ـ ۴۸، ش ۱۶۱.

آغاز: بسمله. اللهم انی احمدک حمدا یقل فی انتشاره حمد کل حامد... اما بعد فان رعایة الایمان توجب قضاء حق الاخوان والرغبة فی الثواب تبعث علی مقابلة السؤال بالجواب.

انجام: (افتاده) الرابعة لایضمن العاقلة عبدا ولا بهیمة ولا اتلاف مال ویختص بضمان الجنایة... الخامسة لوری طائرا وهی ذی ثم اسلم فقتل السهم [؟] سلما لم یعقل عنه....

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی با امضای «رس» و «ع ل». یادداشت تملک حسن معله بن ملاخدابخش ذاکر به تاریخ شنبه ۳ رجب ۱۳۰۲ بر پشت برگ آخر نسخه.

۲۶۴ برگ، ۱۷/۵ × ۳۰، ۲۱ سطر، ۱۱ × ۲۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای سیر با ترنج و سرترنج و لچک ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۶۳)

۳۴۰ || الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة (ج ۲)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: زین‌الدین بن علی عاملی شهید ثانی (م ۹۶۵ ق).

کتابشناسی: جلد دوم روضهٔ بهیه از کتاب الاجاره شروع و به کتاب الدیات ختم می‌شود

آغاز: بسمله. کتاب الاجاره وفی العقد علی تملیک المنفعة المعلومة بعوض المعلوم فالعقد بمنزلة الجنس یشمل سایر العقود...

والصلح المتعلّق بالاعیان....

انجام: هذا آخر کلام المصنف قدس اللّه روحه ونحن نحمداللّه تعالی علی توفیقه وتسهیله لتألیف هذا التعلیق... وفرغ من تسویده مؤلفه الفقیر الی اللّه تعالی ورحمته زین‌الدین علی بن احمد الشامی العاملی عامله اللّه تعالی بعفوه وفضله وغفرانه ونعمه وکرمه... وغفرله ولوالدیه ولجمیع المؤمنین والمؤمنات... خاتمه لیلة السبت وهی الحادیة والعشرون من جمادی الاول سنة سبع وخمسین وتسعمائة من الهجرة النبویه علی مشرفها الصلوة حامدا مصلیا مسلما.

انجامه: «فرغ کاتبه المحتاج محمودبن محمد جعفر الکزازی الکرهرودی فی دارالشوکة والسرور البروجرد فی المدرسة الموسومة بالحُسامیه فی الحجرة المشارکة مع المدرس العالی فی المحوطة فی البکرة الرابعة من المحرم من السنة التاسعه من العشرة السادسة من المائة الثالثه ـ من الألف الثانیه من الهجرة النبویة علی هاجرها الف سلام وتحیة الحمدللّه اولاً وآخراً».

خط: نسخ.

کاتب: محمدبن محمد جعفر کزازی کرهرودی.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد معزّی دزفولی در جمادی الثانی ۱۲۹۲هـ. در حاشیه تصحیح شده.

۱۴۵ برگ، ۲۲ × ۳۰، ۳۰ سطر، ۱۲ × ۲۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی دارای ترنج و سرترنج و لچک ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۶۳)

۳۴۱ || تهذیب‌الاحکام (جزء ۱ و ۲)

(حدیث امامیه ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن حسن شیخ طوسی (م ۴۶۰هـ).

کتابشناسی: نسخه شامل کتاب الطهارة و کتاب الصلوة تهذیب است.

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۵۰۴، ش ۲۲۶۳.

آغاز: بسمله. ربّ وفق للاکماله بمحمد وآله. الحمدللّه ولی الحمد ومستحقّه ذاکرنی بعض الأصدقاء... ممن اوجب حقّه باحادیث اصحابنا ایّدهم اللّه ورحم السلف منهم وما وقع فیها من الاختلاف والتباین والمنافاه....

انجام: (افتاده) سألته عن رجل قام فی صلوة فریضته فیصلی رکعة وهو ینوی انها نافلة... وانما یحسب للعبد من صلوته التی ابتدا فی اول الصلوة عنه عن محمدبن بصیر عن محمدبن الحسن عن جعفر بن بشیر عن هشام بن سالم.

انجامه جزء اول: «تم الجزء الاول... بقلم افقر العباد الراجی رحمة ربه فی یوم الحشر والمعاد جمال الدین محمدعلی بن احمد طریح المسلمی اصلاً والنجفی مولداً وموطناً وافق الفراغ منه فی ام القرا مکة المشرفة یوم الجمعه فی العشر الاواخر من شهر صفر المظفر فی سنة تسع وثلاثین من الهجرة النبویة بعد الالف».

خط: نسخ.
نشان‌ها و عناوین قرمز. دارای حواشی با امضای «ح س مط» در حاشیه تصحیح شده. در حاشیه بسیاری از صفحات نشان بلاغ قرائت دارد با تعبیر «بلغت قراءة ایده اللّه تعالی» و در پایان جزء اول با این تعبیر: «بلغت قراءة ایده اللّه تعالی فی مکة المعظة زید مهابتها والحمدللّه» دارد. همچنین در جزء دوم در بسیاری صفحات علاوه بر بلاغ قرائت، بلاغ سماع نیز دارد. یادداشت تملک محمدطاهر بن محسن معزی؛ یادداشت تملک حسام‌الدین الطریحی با مهر مستطیل سجع حسام‌الدین طریحی نجفی به سال ۱۱۵۶. یادداشت تملک و خرید و اشتراء از ابراهیم خطیب به سال ۱۱۲۹ هرسه یادداشت بر روی برگ آغاز نسخه.
۲۱۱ برگ، ۲۱ × ۳۰/۵، ۲۳ سطر، ۱۱/۵ × ۲۱.
جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف: تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۲۰۶۴)

۳۴۲ || مجموعه

۱. مختلف المسائل (کشکول - عربی)
از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (د: ۱۱۴۸ه).
کتابشناسی: کشکولی است مشتمل بر مسائل فقهی و لغوی حدیثی.
آغاز: بسمله. للّه الحمد وعلی محمد الصلاة وعلی آله السلام، اما بعد فهذا مختلف المسائل. مسئلة الفرق بین العالم والجاهل قال هل یستوی الذین یعلمون والذین لایعلمون.
انجام: تم مختلف المسائل علی ید مؤلفه ابن ابراهیم یعقوب عصریه ثانی عشر ذی الحجة من السنه ۱۱۱۶ والحمد للّه ربّ العالمین والصلاة والسلام علی محمد وآله الطاهرین.

۲. کتاب النعم (عربی - ؟)
از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (د: ۱۱۴۸ه).
کتابشناسی: کتاب با عناوین «نعمة - نعمة» تدوین شده است. تاریخ فراغ: ۱۱۱۸ه.
آغاز: بسمله. اما بعد فهذاکتاب النعم الّفه ابن ابراهیم ابوعلی یعقوب نعمة اذا قیل الزیدون... ایامهم فثانی المنصوبین تأکید لفظی لاولها....
انجام: لان النسخ لایکون الا مع علم التاریخ فالاولی ان یحمل اختلاف الروایات علی جواز العمل بکل واحدة منها هم کتاب النعم علی ید مؤلفه بن ابراهیم ابوعلی یعقوب بن ابراهیم البختیاری ضحویة الثلاثا من السنة الثامنه عشرة والمائه والالف.

۳. رسالة فی تحلیل الزانیة علی زانیها حال الزوجیة او حال العدة الرجعیة
(فقه امامیه - عربی)
از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (م ۱۱۴۸ه).
آغاز: بسمله. الحمدللّه وسلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فالذی حملنی علی

تحلیل الزانیة علی زانیها حال الزوجیة أو حال العدّة الرجعیة عموم الآیات أو عموم الروایات.

انجام: اما من باطل فیجیز علی الانفاق او الطلاق تمت علی ید مؤلفها ابن ابراهیم ابوعلی یعقوب البختیاری عفا اللّه عنهما.

۴. ثلاث مسائل فقهیه (فقه امامیه ـ عربی)

از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (د: ۱۱۴۸هـ).

آغاز: بسمله. اما بعد فهذه ثلاث مسائل الاولی فی من لم ینفق علی زوجته لعسر أو لمطال حاضرا او غائبا معلوم ـ او مفقوده والذی اطلعت علیه خمس روایات.

انجام: فان اتیتم بروایة تعارض روایتنا او آیة تعارض ایاتنا رجعنا معکم الی الترجیح وان لم تاتوا قلت لکم لقد کنتم انتم واباؤکم لفی ضلال مبین ومن اظلم ممن افتری علی اللّه کذبا او کذب بایاته تمت علی ید مؤلفها ابی علی یعقوب البختیاری.

۵. فصول نحویه (نحو ـ عربی)

از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (د: ۱۱۴۸هـ).

آغاز: بسمله. اما بعد فهذه فصول نحویه فصل فی امور الأول فی معنی النحو وله فی اللغة معان الاول مصدر نحا بمعنی قصد وهوالذی اقتصر علیه بدرالدین المالکی.

انجام: واذا امتنع الولی ان یطلق اجبره الوالی علی تطلیقها واما لم یکن ولی طلقها السلطان واعتدت اربعة اشهر وعشرة ایام تمت علی ید مؤلفه ابن ابراهیم یعقوب ضحویة الثلاثا من السنة الثامنة عشرة والمائة والالف.

۶. کتاب الوقف (علوم قرآن ـ عربی)

از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (م ۱۱۴۸هـ).

آغاز: بسمله. اما بعد فهذا کتاب وقف الفه اقلّ الانام فی وقف خیر الکلام مقدمة قسم الوقف السجاوندی خمسة اقسام....

انجام: نعم یکره الوقف علی کل کلمه لخروجه عن نظم الکلام کما یکره ترك الوقف علی الایات تم علی ید مؤلفه ابن ابراهیم یعقوب سائلاً من اللّه النفع به الیوم السابع والعشرین من شهر صفر من السنه ۱۱۱۸.

۷. نخبة فی نکاح الزانیه (فقه امامیه ـ عربی)

از: یعقوب بن ابراهیم بختیاری حویزی (م ۱۱۴۸هـ).

آغاز: بسمله. اما بعد فهذه نخبة فی نکاح الزانیة فذهب الشیخ فی النهایه الی انه اذا فجر بامراة غیر ذات بعل فلا یجوز له العقد علیها مادامت مصرة....

انجام: (افتاده) او نقول لیس المراد بالقیاس المنهیّ عنه شرعا قیاس اهل المعقول ولا قیاس اهل الأصول.

خط: نسخ.

کاتب: مؤلف.

(ثبت ۲۱۲۰۶۵)

۳۴۳ || حدیقة المؤمنین (الشرح الصغیر)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: علی بن محمدعلی طباطبایی (م ۱۲۳۱هـ).

کتابشناسی: شرحی است مزجی بر المختصر النافع فی مختصر الشرائع محقق حلّی. تاریخ فراغ مؤلف: شب چهارشنبه ۱۶ جمادی الاخرای ۱۲۰۴ه‍.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۳۸۹، ش ۲۸۲۵.
این کتاب را کتابخانه آیت‌اللّه مرعشی چاپ کرده است.

آغاز: بسمله. حمدله وصلی اللّه علی محمد وآله الطاهرین. کتاب الطهاره وارکانه اربعة الأوّل فی المیاه والنظر فی المطلق والمضاف والاستار امّا المطلق وهو ما یستحقّ اطلاق الاسم علیه من غیر اضافة.

انجام: احمداللّه سبحانه علی توفیقه وتسهیله لتألیف هذا التعلیق واسئله بجود وکرمه ان یجعله خالصاً لوجهه الکریم... وفرغ من تسویده مؤلّفه المفتقر الی رحمة ربه الغنیّ علی بن محمدعلی الطباطبائی لیلة الاربعاء هی السادس عشر من شهر جمادی الثانیة سنة ألف ومأتین واربعة من الهجرة النبویّة علی صاحبها الف صلوة وسلام وتحیّه.

خط: نسخ.

کاتب: حسین بن غلام مؤذن.

تاریخ: شنبه ۹ رجب ۱۲۶۵ه‍.

نشان‌ها و عناوین قرمز. یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی در شعبان ۱۲۶۶.

۳۶۳ برگ، ۱۲ × ۳۱، ۲۱ سطر، ۱۲ × ۲۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای تک‌لا، مجدول گره‌دار با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۶۶)

۳۴۴ || الذُخر الرائع فی شرح مفاتیح الشرائع

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سیدعبداللّه بن نورالدین بن نعمت اللّه بن عبداللّه حسینی موسوی (م ۱۱۷۳ه‍).

کتابشناسی: شرحی مزجی است بر مفاتیح الشرائع مولی محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ه‍).

نک: الذریعه، ج ۱۰، ص ۸، ش ۴۷.

آغاز: بسمله. بسم اللّه یبتدی کل امر یستتم وبحمده یفتتح کل مرام وبه یختتم... وبعد فیقول اضعف عباد اللّه القوی عبداللّه بن نورالدین بن نعمت اللّه بن عبداللّه الحسینی الموسوی وبلغه اللّه من فضله...

انجام: ومنها الجلوس علی القبر للصحیح... قال من تخلی علی قبر أو بال قائما أو بال فی ماء... فاصابه شیء من الشیطان لم یدعه الا ان یشاء اللّه واسرع ما یکون الشیطان الی الانسان وهو علی بعض.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲ ذی‌قعده ۱۳۳۲ه‍.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی مؤلف با «منه عفی عنه» به خط مؤلف [ظ] چهار یادداشت بر روی برگ آغاز نسخه در تعریف و تمجید از مؤلف و کتاب از: ۱. پدر مؤلف نورالدین بن نعمت اللّه در ۱۱۴۳ ۲. عبدالرسول الخادم النجفی در ۱۳۴۲ ۳. قوام الدین محمد الحسنی در سال ۱۱۴۸ ۴. نواده مؤلف در سال ۱۳۳۳.

۱۶۹ برگ، ۲۱/۵×۳۲، ۲۱ سطر، ۱۱×۲۲/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

(ثبت ۲۱۲۰۶۷)

۳۴۵ || شوارع الهدایه فی شرح الکفایه (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حاج محمدابراهیم بن محمدحسن خراسانی کلباسی کافی اصفهانی (م ۱۲۶۲ھ).

نک: جلد دوم همین کتاب در همین مجموعه به شمارهٔ ۳۵۳. الذریعه، ج ۱۴، ص ۲۳۷، ۲۳۶۳

آغاز: بسمله. الحمدللّه المتفرد بالقدم والکمال... اما بعد فان العلوم اشرف الامور لهجة وجمالا واعلاها واعظمها مرتبة وکمالا... ولا سیما العلم بالاحکام الشرعیة والفرعیة والکشف عن فروع الملّة الحنفیّة.

انجام: قال وجلد الکلب... فانه عنده، نجس العین بدلیل نجاسة سورة وعندنا انه... ینتفع به حراسة واصطبادا ونجاسة السؤر لایدلّ علی نجاسة العین کسایر السباع.

خط: نسخ.

عناوین قرمز. نشان‌ها مشکی. رکابه‌نویسی شده. عناوین در حاشیه آمده است. یادداشت تملک محمدطاهر بن شیخ محسن در روی برگ آغاز نسخه و پشت برگ آخر نسخه تملک همین محمدطاهر به تاریخ ۲۳ شوال ۱۲۹۲ھ.

۱۹۴برگ، ۲۱×۳۱، ۲۷ سطر، ۱۲×۲۰/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۶۸)

۳۴۶ || مجموعه

۱. کتاب الخمس (۴ ب ـ ۵۵ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مرتضی بن محمدامین انصاری (م ۱۲۸۱ھ).

کتابشناسی: شرح کتاب الخمس ارشاد الأذهان است.

نک: الذریعه، ج ۷، ص ۲۵۶، ش ۱۲۵۴.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلّی اللّه علی محمد وآله الطاهرین... فی الخمس وهو لغة رابع الکسور وشرعاً اسم لحق فی المال.

انجام: الا ان الظاهر من بعض الاخبار وجوب المعاملة معهم علی نحو ما یعتقدون فی مثل الملکیة والزوجیه من الامور المضافة الی الاشخاص دون مثل الطهارة والنجاسة فی الاعیان.

۲. کتاب الزکاة (۵۶الف ـ ۱۵۲الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مرتضی بن محمدامین انصاری (م ۱۲۸۱ھ)

نک: الذریعه، ج ۱۲، ص ۴۴، ش ۲۷۴

آغاز: بسمله. حمدله. وصلّی اللّه علی محمد وآله الطاهرین... فی الزکوة وهی فی اللغة بمعنی النمو والطهارة والصلاح.

انجام: والفرق بین هذا وسابقه ان الباقی بعد خروج الوقت فی الوجه السابق هو التکلیف المطلق الحکم الوضعی باداء الفطرة وفی هذا الوجه.

۳. کتاب الصوم (۱۵۲ب ـ ۲۱۰الف)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: مرتضی بن محمدامین انصاری (م ۱۲۸۱ھ).

نک: الذریعه، ج ۱۵، ص ۱۰۰، ش ۶۶۱.

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة والسلام علی محمد وآله الطاهرین... الصوم لغة کما عن الجوهری وجماعة هو الامساك وعن ابن درید کل شیء سکنت حرکته.

انجام: وانّما ذلك کلّه بمعرفة رجل امر اللّه تعالی علی خلقه طاعته وامر بالاخذ عنه فمن عرفه واخذ عنه اطاع اللّه وفی معناها بل آکد منها واصرح دلالة اخبار اخر.

۴. کتاب الارث (۲۱۵ ب (۲۴۴ ب)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدتقی بن حسینعلی هروی.

آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیقول العبد العاصی محمدتقی بن حسینعلی الهروی عفی اللّه عن جرائمها ان هذه نبذة متعلّقة باحکام المیراث کتبتها لایضاح سهام کلّ واحد من الورّاث فی کلّ مرتبة من مراتب النسب الثلث.

انجام: هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة وعلیك بأن تتأمّل فیها... ممّا لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة وکتاب واللّه الموفّق للصواب وله الحمد اوّلاً واخرا وظاهرا وباطنا.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها شنگرف. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. رسالهٔ چهارم دارای چندین جدول.

۲۴۸ برگ، ۱۹/۵×۳۱، ۲۱ سطر، ۱۰/۵×۲۰.

جلد: تیماج قرمز مجدول دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۶۹)

۳۴۷ || الدروس الشرعیة فی فقه الامامیة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوعبداللّه محمدبن مکی جزینی معروف به شهید اول (م ۷۸۶ه‍).

نک: الذریعه، ج ۸، ص ۱۴۵ ـ ۱۴۶، ش ۵۶۲.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی انطق ألستنا بحمده والهم قلوبنا بشکر رفده... اما بعد فان علم الفقه لایخفی شرفه وعلوّه مقدار وسمّوه وعموم حاجة المکلفین إلیه واقبال الخلائق علیه... وسمّیناه بالدروس الشرعیة فی فقه الامامیة واللّه نسأل أن یلهمنا فیه الصواب.

انجام: ولو اختلفا فی تقدیم العیب حلف الراهن الا مع قرینة الحال بتقدّمه فلایمین علیه او مع قرینة الحال بتقدّمه فیحکم به من غیر یمین الراهن وهذان الفرعان مع اشتراط الرهن فی البیع.

انجامه: هذا آخر کلامه قدس اللّه روجه فی هذا الکتاب ثمّ استشهد قبل اتمامه فاللعنة والعذاب علی من ظلمه وقتله واعتدی علیه بغیر حساب ماناحت حمامة وبکی السحاب قد وقع الفراغ من تسوید هذا لکتاب اللطیف الشائق جامع ثمار الفوائد من انواع الحدائق المنسوب الی المظلوم الشهید الذی دمه فائق علی مراد فحول ذوی الفضل المتقدّم واللاحق وصلی اللّه علی سیّدنا محمد وآله الطیبین الطاهرین کتبه العبد الضعیف النحیف ابن نوراللّه الموسوی ابوالحسن فی یوم الجمعة السادس والعشرین من شهر شعبان المعظم المکرّم فی سنة ثمان وثمانین ومائتین بعد

الألف وتولّدی فی النصف من شهر رمضان المبارک فی سنة ستّ ومائتین بعد الألف. اللهم اغفرلي ولوالدیّ وللمؤمنین والمؤمنات بجاه محمد وآله الطیبین الطاهرین اللّهم اجعل عاقبة امورنا خیرا آمین یا رب العالمین.

خط: نسخ.

کاتب: ابوالحسن بن نوراللّه موسوی.

تاریخ: جمعه ۲۶ شعبان ۱۲۸۸.

نشان‌ها سیاه. رکابه‌نویسی شده.

۲۶۳ برگ، ۲۲ × ۳۱، ۲۳ سطر، ۱۳ × ۲۱/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار.

(ثبت ۲۱۲۰۷۰)

۳۴۸ || مدارک الاحکام فی شرح شرائع الاسلام (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سیدمحمد بن علی موسوی عاملی (م ۱۰۰۹هـ).

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۳۹، ش ۲۷۵۶.

آغاز: بسمله. الحمدللّه المحمود لآلائه المشکور لنعمائه المعبود لکماله المرهوب لجلاله الذی ارتفع شأنه... وبعد فان احق الفضائل بالتعظیم واحراها باستحقاق التقدیم واتمها فی استجلاب.

انجام: قوله وفی خروجه بعد الفخر... لکن الراوی وهو ابوبصیر مشترک بین الثقة والضعیف فلا یصحّ التعلق بروایته والخروج بها عن مقتضی الأصل امّا الخروج قبل الفجر فقال فی التذکرة انه جایز اجماعا.

خط: نسخ.

تاریخ: رجب ۱۱۱۸.

عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت استعاره از جناب سیدنورالدین بن مرحوم آقاحسین.

۲۴۶ برگ، ۱۷ × ۳۲، ۲۸ سطر، ۱۰/۵ × ۲۲/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و اطراف جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۷۱)

۳۴۹ || الحبل المتین فی احکام الدین (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدبن حسین بن عبدالصمد عاملی معروف به شیخ بهایی (م ۱۰۳۰هـ).

کتابشناسی: تاریخ فراغ از تألیف: بعد از فراغ از تعقیب نماز جمعه ۱۸ صفر ۱۰۲۸هـ.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۲۴۰ ـ ۲۴۱، ش ۱۳۲۷.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی دلنا علی الطریق القویم ومنّ علینا بالهدایة إلی الصراط المستقیم... وبعد فان الفقیر إلی الغنی المشتهر ببهاء الدین العاملی وفقه اللّه للعمل فی یومه لغده قبل ان یخرج الامر من یده.

انجام: ولیکن هذا آخر الکتاب فی المجلد الاول من کتاب حبل المتین... وکان الفراغ من تألفه فی مشهد سیدی ومولای... ابی الحسن علی بن موسی الرضا واتفق اختتام کتابة هذه...

داخل القبة المقدسة الرضويه وانا متوجه إلى الضريح المقدس جاعلا له بينى وبين القبلة متوسلا إلى اللّه... وكتب مؤلف الكتاب محمد المشتهر ببهاءالدين العاملى تجاوزاللّه عنه بعد الفراغ تعقيب الصلوة الجمعة يوم ثامن عشر فى شهر صفر احدى شهور سنة ۱۰۲۸ على... محمد وآله افضل... والحمدللّه رب [العالمين].

خط: نسخ.

در حاشيه تصحيح شده. نشان‌ها و عناوين قرمز. ركابه‌نويسى شده. يادداشت تملك محمدرضا معزى در ربيع الاول ۱۳۱۶ه‍ و مهدى بن محمد صفى در روى برگ آغاز نسخه.

۱۶۸ برگ، ۲۰ × ۳۱، ۲۱ سطر، ۱۳/۵ × ۲۱.

جلد: تيماج قرمز مجدول گره‌در با ترنج و سرترنج و رقم صحاف با عبارت «هو يا قاضى الحاجات ۱۲۱۵».

(ثبت ۲۱۲۰۷۲)

۳۵۰ || المناهج السوية في شرح الروضة البهية

(فقه اماميه ـ عربى)

از: بهاءالدين محمدبن حسن اصفهانى مشهور به فاضل هندى (م ۱۱۳۷/۱۱۳۱ه‍).

كتابشناسى: شرحى است با عناوين «قوله ـ قوله» بر الروضة البهية شهيد ثانى. و مشتمل بر كتاب الطهاره.

نک: الذريعه، ج ۲۲، ص ۳۴۵، ش ۷۳۷۲.

آغاز: بسمله. وبه نستعين الحمدللّه الذى صدر بحمده مفخر كتبه المعجز لعباده من الجن والانس تصديرا... ما أهديه إليكم وأهديكم اليه من المناهج السوية فى شرح الروضة البهية فقد اوضحت لكم فيها.

انجام: هذا آخر ما اسقيه الأفهام من شراب طهور يغسل عنها الاسقام... ووافق الفراغ اصيل الست الحادى والعشرين من مفصل الاسنة سابع الف واحدى وتسعين سنة وكتب بيمناه الداثرة المتمسك بحبل اللّه المتين محمدبن الحسن الاصفهانى المدعو ببهاءالدين كان اللّه له يوم الدين وزوجه فى جنانه بحورها العين والحمدللّه رب العالمين.

خط: نسخ.

عناوين و نشان‌ها قرمز. ركابه‌نويسى شده. يادداشت تملك محمدرضا معزى در ذى حجهٔ ۱۳۲۲ه‍ بر روى برگ دوم نسخه.

۲۲۸ برگ، ۲۱/۵ × ۲۹/۵، ۲۹ سطر، ۱۲ × ۱۹/۵.

جلد: تيماج قهوه‌اى تك‌لا.

(ثبت ۲۱۲۰۷۳)

۳۵۱ || كلمة التقوى

(فقه اماميه ـ عربى)

از: محمدرضا بن محمدجواد معزى دزفولى (م ۱۳۵۲ه‍).

كتابشناسى: رساله عمليه مرحوم آية‌اللّه معزى است كه شامل كتاب الطهارة تا كتاب

الارث است و در سال ۱۳۳۹ه به اهتمام حاج محمدعلی تاجر شوشتری در مطبعه نادری بمبئی چاپ سنگی شده است. ترجمهٔ فارسی این اثر در همان سال به امر شیخ محمدرضا به یکی از شاگردانش به نام سیدمحمدمهدی بن محمدتقی جزائری (آل طیب) سپرده شد و ایشان نیز کتاب را به صورت «مسأله ـ مسأله» به فارسی ترجمه کرد و «الکلمة العلیا فی ترجمة کلمة التقوی» نام نهاد که این ترجمه در سال ۱۳۴۱ه در مطبعهٔ مرتضویهٔ نجف اشرف به چاپ رسیده است.

آغاز: بسمله. الحمدللّه علی عظیم نواله کما ینبغی الکرم وجهه وعزّ جلاله... اما بعد فیقول اقل العباد محمدرضا بن محمدجواد عفی اللّه عن جرائمهما هذا ضبط ما تیسّرلی بعون اللّه تعالی من الترجیحات الفهیّه والکشف عن وجه الاحتیاط.

انجام: العاشرة المجوس... واما المسلم فلایرث بالسبب الفاسد اصلا ویرث بالنسب الصحیح وفاسده الحاصل من الشبهه واللّه العالم وله الحمد اولاً وآخرا.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز.

۲۶۹ برگ، ۲۱/۵ × ۳۲/۵، ۱۸ سطر، ۱۱/۵ × ۲۴.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۷۴)

۳۵۲ || معراج السعاده

(اخلاق اسلامی ـ فارسی)

از: احمدبن مهدی نراقی (م ۱۲۴۴ه).

کتابشناسی: آقابزرگ تهرانی آن را مأخوذ از جامع السعادات و بلکه ترجمهٔ آن به شمار آورده است.

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۲۲۹ ـ ۲۳۰، ش ۴۷۵۷.

آغاز: بسمله. معراج سعادت جاودانی و مفتاح ابواب فیوضات دوجهانی ستایش و سپاس خداوندی است یکتا جلّ شأنه... اما بعد چنین گوید گرفتار دام اما وامانی و طالب سعادت جاودانی.

انجام: و نیز از آن جناب مرویست که چون روز قیامت شود منادی ندا کند که کجایند ظالمان و یاری کنندگان ظالمان... و مراد بشبیه ظالمان کسانی هستند که به ظلم ایشان راضی باشند و مخفی نماند که ضدّ ظلم باین معنی عدالت است بمعنی اخصّ است.

خط: نسخ.

کاتب: **حسین بن غلام المؤذن.**

عناوین و نشان‌ها قرمز. جملات عربی اعراب دارند.

۲۴۷ برگ، ۲۰/۵ × ۳۱، ۲۱ سطر، ۱۲/۵ × ۲۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی. عطف و دور جلد تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۷۵)

۳۵۳ ‖ شوارع الهدایه فی شرح الکفایة (ج ۲)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حاج محمدابراهیم بن محمدحسن خراسانی کلباسی کافی اصفهانی (م ۱۲۶۲ھ).

کتابشناسی: شرحی مزجی است بر کفایة الاحکام تألیف محقق سبزواری (م ۱۰۹۰ھ).

نک: جلد اول این کتاب در همین مجموعه، ش ۳۴۵. الذریعه، ج ۱۴، ص ۲۳۷، ش ۲۳۶۳.

آغاز: (افتاده) فی فضیلة الصلوة والجماعة واستحباب حکایته للسامع واستحقاقه الاجرة علی قول ویجعل ممن قدرله ومما وقف او اوصی او نذر له والبرائة من النذر وشبهه به.

انجام: ولو لم یکمل الرفع الا ان الاحتیاط فی مراعاته... کما قیل وهذا کله علی القول بالاخطار... ولم نجد لسایر الأقوال علی حجة الا لثالث فان له معهودیه الجود فیما یکون الهوی داخلا فیه وهو کما تری ولیکن هذا اخر الجزء الثانی من شوارع الهدایة فی شرح الکفایة.

تاریخ: ۱۲۵۵ھ.

یادداشت تملک محمدطاهر معزی دزفولی در جمادی الآخره ۱۳۰۱ھ در حاشیهٔ بسیاری از صفحات نشان بلاغ هست.

۱۴۵ برگ، ۲۱ × ۳۰، ۲۷ سطر، ۱۱/۵ × ۲۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۷۶)

۳۵۴ ‖ تفسیر الصافی

(تفسیر امامیه ـ عربی)

از: محمدبن مرتضی کاشانی (د: ۱۰۹۱ھ).

کتابشناسی: مشتمل بر تفسیر سورهٔ کهف تا سورهٔ اخلاص.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۴۵.

آغاز: (افتاده) ما روی فی رضة الواعظین عن الصادق علیه السلام انه یخرج مع القائم من ظهر الکعبة سبعة وعشرون رجلا خمسة عشر عن قوم موسی.

انجام: (افتاده) قال ع کان محمد ابن الحنفیة یقول الصمد القائم بنفسه الغنی عن غیره... .

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲۸۲ھ.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، حاشیه‌نویسی شده، در حاشیهٔ یکی از صفحات تفسیر سورهٔ دخان آمده است: «اتفقت کتابة هذه الفقرة من الصافی فی یوم الثالث من ایام العاشورا فی سنة ۱۲۸۲...».

۲۸۸ برگ، ۲۱ × ۳۰/۵، ۲۶ سطر، ۱۲/۵ × ۲۱.

جلد: یک لت جلد افتاده و لت دیگر مقوایی با روکش کاغذ، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۷۷)

۳۵۵ ‖ التحفة السنیة فی شرح النخبة

(فقه و اخلاق ـ عربی)

از: عبداللّه بن نورالدین بن نعمت اللّه الموسوی (د: ۱۱۷۳ھ).

کتابشناسی: شرح نخبهٔ ملا محسن فیض است و شامل مهمات اخلاق و فقه است که به امر مولی علی بن علی نجار تستری نوشته است.

نک: الذریعه، ج ۳، ص ۴۴۲، ش ۱۶۰۶.

آغاز: بسمه. اللهم انا نحمدك حمدا یکون لنا وسیلة الیك وذریعة للزلفی لدیك... وبعد فیقول المعترف... .

انجام: (افتاده) هو القدر المشترك بین الجمیع والخصوص ولا یشترط التعرض لها فاذا لغت الاضافة الی خصوص السبب وارتفع الجمیع بل القدر المشترك وهذا الاسباب ومن هذا الباب.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک عبدالکریم و شیخ محمدرضا معزی بر پشت برگ اول نسخه، دارای حواشی با امضای «منه».

۳۲۸ برگ، ۲۰×۳۴/۵، ۲۶ سطر، ۱۲×۲۴/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۷۸)

۳۵۶ || منتهی المطلب فی تحقیق المذهب (ج ۱)

(فقه امامیه، عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهّر حلّی (د: ۷۲۶ ه).

نک: الذریـــــعه، ج ۲۳، ص ۱۱ـ۱۲، ش ۷۸۴۱.

آغاز: بسمله. الحمد لله المتفضّل فلا یبلغ مدحته الحامدون، المنعم فلا یحصی نعمه العادّون.

انجام: السادس، ان قلنا بجواز البیع جاز الانتفاع به فی کلّ ما یمکن الانتفاع به من الاجارة و العاریة و غیرهما...

خط: نستعلیق.

تملک سیدعلی الکلبایکانی در ۱۲۹۶ ه بر روی برگ نخست نسخه و تملک با مهر بیضوی با سجع «الواثق بالله الغنی موسی ابن محمدعلی». رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. برگ آخر نو نوشته.

۲۵۶ گ. ۳۰×۲۱ س، ۲۲ س، ۱۲/۵×۲۰/۵.

جلد: تیماج عنابی دارای طبله.

(ثبت: ۲۱۲۰۷۹)

۳۵۷ || تفسیر الصافی

(تفسیر امامیه ـ عربی)

از: محمدبن مرتضی کاشانی (د: ۱۰۹۱ه).

کتابشناسی: از ابتدای تفسیر تا سورهٔ بنی اسرائیل را شامل است، به سال ۱۰۵۷ آن را تألیف کرده است.

نک: الذریعه، ج ۶، ص ۴۵.

آغاز: بسمله. نحمدك یا من تجلّی لعباده فی کتابه بل فی کلّ شیء واراهم نفسه فی خطابه فی کلّ نور وفئ دلّ علی ذاته بذاته... .

انجام: (افتاده) انتم تملکون خزائن رحمه ربی خزائن ارزاق الله ونعمه علی خلقه... ولقد آتینا تسع ایات بینات فی الخصال والقمّی عن

الصادق ع هی الجراد والقمّل والضفادع والدم والطوفان والبحر والحجر والعصا ویده... .

خط: نسخ.

تملک محمدرضا معزی در ربیع الثانی ۱۳۲۸ بر صفحهٔ اوّل برگ دوم، رکابه‌نویسی شده.

۳۷۴ برگ، ۲۶/۵ × ۳/۵، ۲۶ سطر، ۱۲ × ۲۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۸۰)

۳۵۸ || شرح کتاب البیع من القواعد

(فقه امامیه ـ عربی)

از: جعفر بن خضر، کاشف الغطاء (د: ۱۳۲۷ه).

کتابشناسی: شرح مزجی قواعد علامه حلی است شامل کتاب المعاملات.

نک: الذریعه، ج ۱۳، ص ۱۳۱ ـ ۱۳۲، ش ۴۳۵.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اشتق نورالوجود من ظلم العدم... اما بعد فانه کان یختلج فی خاطری برهة من الزمان السابق ان اشرح قواعد العلامة... .

انجام: مالم یخرج بالانضمام عن اسم الصرف وحکم الغرر وهذا کله اذا کان مجهول القدر والا یجهل قدره جاز بیعه بجنسه وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین.

کاتب: محمد کسائی شوشتری.

تاریخ: رجب ۱۳۳۱ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز رنگ، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، یادداشت تملک شیخ محمدرضا معزی دزفولی در ربیع الاول ۱۳۳۲ه.

۱۴۱ برگ، ۲۱ × ۳۲/۵، ۲۴ سطر، ۱۱ × ۱۸.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج و لچک ترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۸۱)

۳۵۹ || تهذیب الاحکام

(حدیث امامیه ـ عربی)

از: محمدبن حسن، شیخ طوسی (م ۴۶۰ه).

کتابشناسی: مشتمل بر بخشی از کتاب الصلاة، کتاب الزکاة و بخشی از کتاب الصوم است.

نک: نک: جلد دیگر تهذیب به خط همین کاتب در همین مجموعه به شماره ۳۴۱، الذریعه، ج ۴، ص ۵۰۴، ش ۲۲۶۳.

آغاز: (افتاده) قال سمعته یقول اذا انصرف الأمام فلا یصلی فی مقامه حتی ینصرف عن مقامه... باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها... .

انجام: (افتاده) باب مستحق الفطره واقل ما یعطی الفقیر منها... قال نعم الجیران احق بها لمکان الشهرة فالمراد بها ذین الجزین وماجری مجراهما... .

خط: نسخ.

کاتب: جمال‌الدین بن محمدعلی بن احمد طریح نجفی در مکه.

نشان‌ها و عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده، دارای نشان بلاغ قرائت با تعبیر «بلغت قراءة ایده اللّه تعالی» و بلاغ سماع با تعبیر «ثم بلغ سماعاً ایده اللّه تعالی» در حاشیهٔ بسیاری از صفحات. پایان کتاب الصلاة: «بلغت قراءة عصر یوم الاحد ۲۸ من شهر جمیدی الاول سنة تسع وثلثین بعد الالف بمکة المعظمة زیدت مها بتها حرره زین العابدین الحسنی الکاشانی».

۱۷۶ برگ، ۲۱×۳۰، ۲۳ سطر، ۲۱/۵×۱۱/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، دور جلد و عطف تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۲۰۸۲)

۳۶۰ || سؤال و جواب

(فقه امامیه ـ فارسی)

از: حسین بن حسن بن علی بن حسین شوشتری معروف به واعظ و ملقب به نجار (پدر شیخ جعفر شوشتری).

کتابشناسی: مجموعه سؤال و جواب فقهی است مشتمل بر مسائل تقلید و کتاب الطهاره مطابق فتوای آقاسیدمحمد [مجاهد ظ].

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی یجیب دعوتنا حین الاضطرار وامرنا بالسؤال... اما بعد از حمد خداوند قهّار و صلوات بر پیغمبر و ائمه اطهار بندهٔ خاکسار و ذرهٔ بیمقدار... .

انجام: (افتاده) و استحالهٔ پاک کننده است آن چیزها را... آنها را هرگاه شامل شود استحالهٔ... نجاست را.

تملک محمدطاهر بر برگ دوم، برگ نخست فایده‌ای از حاج حسین واعظ در ۲۵ رجب ۱۲۴۵، نیز توبه نور جهان بنت احمد جبر [؟] از همه معاصی در شب ۱۵ شعبان ۱۲۴۵، گواهی خرید زمین در هشتم شعبان ۱۲۴۵، نشان‌ها و عناوین قرمز رنگ، رکابه‌نویسی شده.

۸۹ برگ، ۱۶ × ۲۷/۵، ۱۴ سطر، ۹ × ۲۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۸۳)

۳۶۱ || حاشیة کشاف (تفسیر ـ عربی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: تفسیر سورهٔ حج تا پایان سورهٔ مجادله را شامل است.

آغاز: (افتاده) اذا خرج دمه کله ونزحت الرکیة حتی نزفتها اذا لم یترك فیها ماء وفی امثالهم اجر من المنزوف ضرطا.

انجام: عن رسول اللّه صلی اللّه علیه وآله «من قرأ سورة المجادلة کتب من حزب اللّه یوم القیمة».

خط: نسخ معرب.

تاریخ: سه‌شنبه چهارم ذیحجه.

عناوین و نشان‌ها قرمز، یادداشت تملک ابن شرف دزفولی در پشت برگ آخر نسخه.

۲۴۴ برگ، ۱۷/۵ × ۲۵، ۱۷ سطر، ۱۲ × ۱۷.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد.

(ثبت ۲۱۲۰۸۴)

۳۶۲ || مجموعه

۱. الکافی (۱ ب - ۲۴۶ ب)

(فقه، حدیث - عربی)

از: ابوجعفر محمدبن یعقوب کلینی (د: ۳۲۹ه‍).

کتابشناسی: شامل کتاب العقیقه تا آخر کتاب الدیات است.

آغاز: بسمله. کتاب العقیقه باب فضل الولد. علی بن ابراهیم عن ابیه عن ابن ابی عمیر عن النوفلی... قال رسول اللّه صلی اللّه علیه وآله الولد الصالح ریحانة من اللّه قسمها بین عبارة... .

انجام: وبهذه الاسناد قال رفع الی امیرالمؤمنین علیه رجل داس بطن رجل حتی احدث فی ثیابه... فقضا علیه ان یداس بطنه حتی یحدث فی ثیابه کما احدث او یعزم ثلث الدیه.

۲. الکافی (۲۴۸ ب - ۳۷۳ ب)

(فقه، حدیث - عربی)

از: ابوجعفر محمدبن یعقوب کلینی (د: ۳۲۹ه‍).

کتابشناسی: ازکتاب شهادات تا آخر روضه (به جز دو حدیث آخر) است.

آغاز: بسمله. کتاب الشهادات، باب اوّل صك کتب فی الأرض عدة من اصحابنا عن احمدبن محمدبن خالد... قال لما قوم ابوعبداللّه علیه السلام علی بن العباس وهو بالحیرة... .

انجام: (افتاده) علی بن ابراهیم رفعه قال، قال ابوعبداللّه لرجل ما الفتی عندکم فقال له الشاب فقال لا، الفتی المؤمن، ان اصحاب الکهف [کانوا شیوخا فما هم اللّه عزوجل فتیة بایمانهم].

خط: نسخ.

علایم و نشان‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده.

(ثبت ۲۱۲۰۸۵)

۳۶۳ || کتاب من لایحضره الفقیه

از: ابوجعفر محمدبن علی، شیخ صدوق (د: ۳۸۱ه‍).

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۲۳۲ - ۲۳۳، ش ۶۸۴۱.

آغاز: بسمله. اللهم انی احمدك واشکرك واتوکل علیك واقر بذنبی الیك... اما بعد فانه لما ساقنی القضاء الی بلاد الغربة... .

انجام: قال رسول اللّه صلی اللّه علیه وآله اللهم ارحم خلفائی قبل یا رسول اللّه ومن خلفاوك قال الذی یاتون من بعدی ویرون حدیثی وسنتی... الحمدللّه الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا اللّه.

خط: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمدعلی متخلص به صایب.

نشان‌ها و عناوین قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، در پایان نسخه در شش برگ مشیخهٔ من لایحضره الفقیه با قلم دیگری کتابت شده است.

۳۸۰ برگ، ۲۰/۵ × ۲۵/۵، ۲۰ سطر، ۱۲ × ۱۷.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۸۶)

۳۶۴ || مجموعه

۱. المطول (۱ الف - ۱۵۷ ب)

(بلاغت - عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (د: ۷۹۳ه).

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۷۲۲.

آغاز: (افتاده) الواصف المطری خصایصه وان یکن سابقا فی کل ما وصفا ثم انه قد وقع فی ایدی جماعة هم اسراء التقلید فطفقوا یتعاطونه...

انجام: (افتاده) کالکیفیات النفسانیه ای المختصه بذوات الانفس من الذکا ای حدة الفواء وهی شدّة قوّة للنفس سعدة اکتساب... وقیل هو ان یکون سرعة انتاج القضایا وسهولة استخراج النتائج.

۲. تفسیر القمی (۱۵۸ ب - ۲۷۳ ب) (تفسیر امامیه - عربی)

از: علی بن ابراهیم قمی (د: ۳۲۹ه).

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۳۰۲ - ۳۰۳، ش ۱۳۱۶.

آغاز: بسمله وبه ثقتی. الحمدلله الواحد الاحد المتفرد الذی لامن شیء کان ولا من شیء خلق ما یکون بل قدرة بان بها من الأشیاء وبانت الأشیاء...

انجام: (افتاده) والسادسة السعیر فیها ثلاث مائه سرادقه من نار فی کل سرادق ثلاث مائة قصر من ناره...

خط: نستعلیق.

یادداشت تملک حاج شیخ محمدرضا معزی، یادداشت بیع کتاب از ملاحسن بن ملامحمد به میرعبدالباقی بن میرحسین حسینی بر پشت برگ آخر نسخه، یک صفحه از آغاز شرح ابن الناظم بر الفیهٔ ابن مالک در پشت برگ آخر نسخه کتابت شده است.

۱۷۳ برگ، ۱۶ × ۲۵، ۲۳ سطر، ۷/۵ × ۱۸/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد.

(ثبت ۲۱۲۰۸۷)

۳۶۵ || کتاب من لایحضره الفقیه (ج ۱)

(حدیث امامیه - عربی)

از: ابوجعفر محمدبن علی، شیخ صدوق (د: ۳۸۱ه).

نک: الذریعه، ج ۲۲، ص ۲۳۲ - ۲۳۳، ش ۶۸۴۱.

آغاز: بسمله. نستعین اللهم انی احمدك واشکرك واومن بك واتوکل علیك واقر بذنبی الیك... اما بعد فانه لما ساقنی القضاة الی بلاد الغربة...

انجام: فقال عزوجل ولاتمش فی الارض مرحا انك لن تخرق الارض ولن تبلغ الجبال طولا...

خط: نسخ.

دارای یادداشت وقف بر روی برگ آغاز

نسخه: ۱. یادداشت وقف کتابخانه بر کافهٔ طلاب اثنی عشری، واقف: جناب سلیمان خان افشار امیرپنج، متولی وقف: حاج شیخ محمد علی با امضای احمدبن عبدالکریمِ موسویِ قاری شوشتری در ۱۲۷۹ه‍ و شهادت بر وقف از جعفر (احتمالاً شیخ جعفر شوشتری) با مهر بیضوی «لا اله الا اللّه الملك الحق المبین عبده جعفر» دارای علامت بلاغ قرائت در برخی صفحات.

۱۵۶ برگ، ۲۰ × ۲۹، ۳۰ سطر، ۱۳/۵ × ۲۱.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۰۸۸)

۳۶۶ || التوحید

(حدیث ـ عربی)

از: ابوجعفر محمدبن علی بن بابویه، شیخ صدوق (د: ۳۸۱ه‍).

نک: الذریعه، ج ۴، ص ۴۸۲، ش ۲۱۵۴.

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمدللّه الواحد الاحد الذی لاشریك له... باب ثواب الموحدین والعارفین.

انجام: ابی رحمه اللّه قال حدثنا احمد بن ادریس عن محمد بن احمد عن عبداللّه بن محمد... قال قال ابوعبداللّه علیه السلام لایخاصم الامن ضاق بما فی صدره تم كتاب التوحید.

خط: نسخ.

تاریخ: چهارشنبه ۵ رجب ۱۱۱۹ه‍.

یادداشت تملک محمدرضا معزی در ذی الحجهٔ ۱۳۲۲ه‍. و نیز تملک حاجی علی بن آخند فرج اللّه با مهر مربع با سجع «در روز حشر ساقی کوثر بود علی» بر روی برگ آغاز نسخه، حاشیه نویسی شده، علایم و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده.

۱۲۷ برگ، ۲۰/۵ × ۲۸/۵، ۲۳ سطر، ۱۱ × ۲۰.

جلد: مقوایی فرسوده، عطف تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۰۸۹)

۳۶۷ || حاشیة المطول

(بلاغت ـ عربی)

از: محیی‌الدین حسن بن محمدبن محمدشاه چلبی فناری (م ۸۸۶ه‍).

کتابشناسی: حاشیه‌ای با عناوین «قوله ـ قوله» بر مطول سعید الدین مسعود بن عمر تفتازانی (م ۷۹۲ه‍).

آغاز: بسمله. وبه نستعین. الهمنا حقایق المعانی ودقایق البیان الاقرب الی الفهم ان المراد بالالهام فی هذا المقام معناه اللغوی.

انجام: قوله والتذکیر للاحکام المذکورة فی علم المعانی والبیان انما لم یتعرض للبدیع لکونه خارجاً عن البلاغة.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده.

به شدت آسیب دیده و ترمیم شده. ۳۲۶

برگ، ۱۹ × ۲۵، ۲۱ سطر، ۱۲ × ۱۷.

(ثبت ۲۱۲۰۹۰)

۳۶۸ || شرح المواقف

(کلام عامه ـ عربی)

از: سید میرشریف گرگانی (د: ۸۱۶ه).

کتابشناسی: شرحی مزجی است بر المواقف تألیف قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی (د: ۷۵۶ه).

نک: فهرست آستان قدس، ج ۱، ص ۱۵۸.

آغاز: بسمله، ضمن خطبة کتابة الاشاره الی مقاصد علم الکلام... قال الحمدلله العلی شانه... فی ذاته وصفاته وافعاله وانه تسع جامع لجهات علو الشأن.

انجام: قال المصنف ولیکن هذا آخر الکلام فی المواقف ونسال الله... ولایزیغ هذا الهدایة ولعصمنا... وصلی الله علی محمد سید الانام والی الکلام... وسلم تسلیما.

خط: نسخ و نستعلیق.

تاریخ: سده نهم‌ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز، رکابه‌نویسی شده، در حاشیه تصحیح شده، یادداشت تملک محمدقلی اردبیلی و محمدباقر تبریزی بر روی برگ آخر نسخه، برخی صفحات نونویس است، با چند حاشیه به امضای مسعود شیروانی.

۲۸۹ برگ، ۱۶/۵ × ۲۸، ۳۱ سطر، ۱۱/۵ × ۲۱/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، عطف تیماج سفید.

(ثبت ۲۱۲۰۹۱)

۳۶۹ || شرح الاربعون حدیثاً (ترجمهٔ قطب‌شاهی)

(حدیث ـ فارسی)

از: محمد بن علی بن خاتون عاملی عیناثی که به نام سلطان محمّد قطب‌شاه هندی ترجمه شده است.

متن از شیخ بهاءالدین محمد عاملی معروف به شیخ بهایی (د: ۱۰۳۰ ه) است.

نک: الذریعه، ج ۱۷، ص ۱۵۶، ش ۸۱۹.

آغاز: بسمله. ای از تو حدیث معرفت را تبیین/ وی ترجمهٔ وصف تو تنزیل مبین/ گر شکر تو آرایش عنوان نبود/ تبلیغ رسالت نکند روح امین.

انجام: پس چنانچه تصدیق می‌نمایی این جماعت در آنچه دعوی یافت آمین... عالم فلکی سزاوار است که تصدیق بنمایی آن جماعت را نیز در آنچه خبر می‌دهند از آن اسرار عالم قدوسی ملکوتی، و الله وکیل علی ما نقول، عالم بحقایق الامور من المنقول و المعقول.

خط: نستعلیق.

یادداشت وقف کتاب به دست حاج ابوالحسن طهرانی بر کافّه مؤمنین و تولیت شیخ حسن شوشتری بر پشت برگ اول. رکابه دارد. عناوین و نشان‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده. متن احادیث سیاه و معرب. حواشی با امضای محمدحسن آقابزرگ و «ق». عناوین در حاشیه.

۲۲۵ گ، ۲۷×۱۸، ۲۱ س، ۱۲×۱۹/۵.

جلد: تیماج مشکی فرسوده، دارای ترنج و سرترنج و مجدول.

(پشت ۲۱۲۰۹۲)

۳۷۰ || انوار التنزیل و اسرار التأویل

(تفسیر قرآن ـ عربی)

از: قاضی ابوسعید عبدالله بن عمر بیضاوی (م ۶۸۵ ه).

از تفسیر آیهٔ «قل هل یستوی الاعمی و البصیر» در سورهٔ انعام تا سورهٔ نحل.

آغاز (افتاده): مدعاه «قل هل یستوی الاعمی و البصیر» مثل للضالّ والمهتدی او الجاهل و العالم او مدعی المستحیل کالالوهیه.

انجام (افتاده): «لعلکم تذکرون» تتّعظون، «و اوفوا بعهدالله» یعنی... علی الاسلام لقوله: «ان الذین یبایعونک انّما یبایعون الله» و قیل کل امر یحب الوفاء به و لایلائمه.

خط: نستعلیق.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها مشکی. حواشی با امضای «ک». در حاشیه تصحیح شده.

۱۳۷ گ. ۲۸×۲۰، مختلف السطور، ۱۲×۲۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد آبی، عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۳)

۳۷۱ || مجمع‌البیان فی علوم القرآن (ج ۳)

(تفسیر قرآن ـ عربی)

از: ابوعلی فضل بن حسن طبرسی (د: ۵۴۸ ه).

شامل تفسیر سوره طه تا اول سوره جاثیه.

نک: الذریعه ۲، ج ۲۰، ص ۲۴، ش ۱۷۷۳.

آغاز: بسمله. سورة طه مکیه عدد آیها مایة و اربعون آیه شامی و خمس و ثلاثون کوفی...

انجام: تفسیرها لما ختم‌الله سبحانه سورة الدخان فی ذکر القرآن افتتح هذه السورة ایضا بذکره والحمدلله رب العالمین.

یادداشت تملک جعفر و تملک محمدرضا دزفولی در ذی‌حجهٔ ۱۳۲۲ ه در روی برگ اول. عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.

۲۸۳ گ، ۳۰×۲۰، ۲۵ س، ۱۲/۵×۲۱.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ شکری.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۴)

۳۷۲ || مفاتیح الشرائع

(فقه امامیه ـ عربی)

محمد بن مرتضی فیض کاشانی (د: ۱۰۹۱ ه).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۳۰۳، ش ۵۱۸۸.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا لدین الاسلام و سنّ لنا الشرائع والاحکام بوسیلة نبیه المختار و اهل بیته الاطهار.

انجام (افتاده): و قیل بل یجوز مطلقا ما لم یکن ظلماً لانّ العدول عن الحقیقة شایع... و هو الاقوی بشرط قصرها علی وجه المصلحة ختام و اتمام...

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. دارای حواشی با امضای

«منه رحمه الله». ترمیم شده. تملک محمدباقر بن عبدالباقی حسینی دزفولی که از زوجهٔ آقا قاسم بن آقا کلبعلی به بیست محمدیه در تاریخ ۱۱۶۵ خریده است بر برگ آخر.

۲۲۵ گ، ۳۰×۱۸/۵، ۲۳ س، ۱۱×۲۱.

جلد: تیماج فرنگی قهوه با ترنج.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۵)

۳۷۳ || مجمع البیان فی علوم القرآن (ج ۲)

(تفسیر قرآن ـ عربی)

ابوعلی فضل بن حسن طبرسی (د: ۵۴۸ه).

از اوّل سورهٔ نساء تا پایان سورهٔ انفال است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۴، ش ۱۷۷۳.

آغاز: بسمله. سورة النساء. هی مدنیّة الا قوله تعالی: «انّ الله یأمرکم أن تؤدّوا الامانات الی اهلها» الآیه...

انجام: و ذلك خلاف الظاهر «انّ الله بکلّ شیء علیم» ظاهر المعنی. و اکثر هذه السورة فی غزوة بدر والحمدلله رب العالمین

خط: نسخ.

یادداشت عاریه محمدباقر بن محمدحسن از ملامحمدعلی روی برگ اول. تملک محمدرضا [دزفولی] در ذی‌حجه ۱۳۲۲ ه بر روی برگ دوم. عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. علامت بلاغ دارد با امضای جعفر بن عبدالله. در آخر نسخه.

۲۷۷ گ، ۲۰×۲۹، ۲۵ س، ۱۳×۲۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۰۹۶)

۳۷۴ || مجمع البیان (ج ۹ـ۱۰)

(تفسیر قرآن ـ عربی)

از: ابوعلی فضل بن حسن طبرسی (د: ۵۴۸ ه).

مشتمل بر تفسیر سورهٔ جاثیه تا ناس.

آغاز: بسمله. «حم تنزیل الکتاب من الله عزیز الحکیم»... القرائة حمزة و الکسائی و یعقوب «آیات» فی الموضعین علی النصب.

انجام: قال رسول‌الله: ما من مؤمن الّا ولقلبه فی صدره اذن... فیؤید الله المؤمن بالملك و هو قوله سبحانه: «و ایّدهم بروح منه».

خط: نسخ.

کاتب: جعفر بن عبدالله بن احمد بن خمیس.

تاریخ کتابت: ۱۲ شعبان ۱۰۸۹ ه.

تملک محمدرضا در ذی‌حجه ۱۳۲۲. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. آیات و نشان‌ها قرمز و سیاه. رطوبت دیده.

۲۲۵ گ. ۳۰×۲۰، مختلف السطور، ۱۳×۲۰.

جلد: تیماج مشکی.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۷)

۳۷۵ || مطالع الانوار (ج ۴)

(فقه امامیه ـ عربی)

محمدباقر بن محمدنقی شفتی (د: ۱۲۶۰ه).

نک: الذریعه، ج ۲۱، ص ۱۴۲ـ۱۴۳، ش ۴۳۳۳.

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی هدانا الی تنقیح سرائر شرائع الاسلام بوسیلة نبیّه الذي هو منتهی فضیلةالانام... و بعد یقول المسمّی الملتجی الی باب سیّده الغافر، ابن محمدنقی الموسوی محمدباقر

انجام: والتکلیف فی حق المأموم الذی کلامنا فیه الظهر لعدم کون الامام قابلاً للامامة کما هو المفروض فی المسألة ولنقطع الکلام...

کاتب: محمدرضا بن محمدرفیع اصفهانی.

تاریخ: ۷ شوال ۱۲۴۳ حسب‌الامر مؤلف.

خط: نسخ.

یادداشت تملک محمدطاهر بن محسن و محمدمهدی بن شیخ بر روی برگ اول. یادداشت شروع تسوید کتاب در تاریخ یکشنبه ۴ جمادی‌الاخر ۱۲۴۳ هـ. عناوین و نشان‌ها. کمندکشی به مشکی. اطراف همۀ صفحات مجدول به طلا و شنگرف و لاجورد. عناوین در حاشیه. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.

۲۵۸ گ، ۲۸×۱۸، ۳۰س، ۱۰×۲۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۸)

۳۷۶ || مجمع البیان (ج ۱)

(تفسیر قرآن ـ عربی)

ابوعلی فضل بن حسن طبرسی (د: ۵۴۸ هـ).

مشتمل بر تفسیر حمد تا پایان سورۀ آل‌عمران.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۴، ش ۱۷۷۳.

آغاز: الحمد لله الذی ارتفعت عن مطارح الفکر جلالته، و جلّت عن مطامح الهمم عزّته.

انجام: «و رابطوا» یدخل فیه الدفاع عن المسلمین والذبّ عن الدین... ثم یتبع جمیع ذلک الفلاح و النجاة و بالله التوفیق.

خط: نسخ.

کاتب: جعفر بن عبدالله.

یادداشت تملک جعفر بن عبدالله و یادداشت عاریه محمدباقر بن محمدحسن از سید محمدعلی در ۱۳۹۲ هـ و یادداشت تملک محمدرضا [دزفولی] در ۱۳۲۲هـ. عناوین و نشان‌ها قرمز.

۲۸۲ گ. ۳۰×۲۰، ۲۵ س، ۱۲/۵×۲۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ شکری.

(ثبت: ۲۱۲۰۹۹)

۳۷۷ || مسالک الافهام (ظ)

(فقه امامیه ـ عربی)

زین‌الدین بن علی عاملی (د: ۹۶۵ هـ).

آغاز (افتاده): العاقل لایقصد الی اللفظ و لا الی مدلوله بخلاف المکره فانه باعتبار کون العاقلین قاصداً الی ما یتلفّظ به.

انجام (افتاده): قوله اما بتقدیر العمل کخیاطة الثوب المعلوم... و مدار العلم علی ما فصّلناه...

خط: نسخ.

دارای حواشی با امضای محمدمهدی ابن شیخ محمدتقی. عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده.

۲۰۲ گ، ۲۸×۱۸، ۲۶ س، ۱۱×۲۰.
جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.
(ثبت: ۲۱۲۱۰۰)

۳۷۸ || مجموعه

۱. عیون اخبار الرضا (۱ الف - ۱۰۸ ب)
(حدیث - عربی)
از: ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، شیخ صدوق (د: ۳۸۱ ه).
آغاز (افتاده): انتم حبال الیقین اعلقها ما وصل العمر حبل تنفیس
انجام (افتاده): فقال له الرضا علیه‌السلام اخبرنی عن زردهشت الذی تزعم انه نبی ماحجتک علی نبوّته فقال...
۲. کنز العرفان فی فقه القرآن (۱۰۹ الف - ۲۲۴) (فقه القرآن - عربی)
از: مقداد بن عبدالله سیوری حلی
نک: الذریعه، ج ۱۸، ص ۱۵۹، ش ۱۱۸۴.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب لکل شیء تبیانا... اما بعد فان القرآن بحر لاتفنی عجائبه و لجّ لاتنقضی غرایبه.
انجام (افتاده): فان الجمع فی الحکم لایستلزم الجمع فی الزمان لانك تقول رأیت زیداً الیوم و عمرواً أمس و لو قام بلفظ أو لتوهّم انه لایجوز لمن یقدر علی عدد منها...
خط: نسخ.
عناوین و نشان‌ها قرمز. عیون با حواشی به امضای «ق» و «س» و «ط ل ب»... «کنز العرفان»: در حاشیه تصحیح شده. نشان‌ها قرمز. آیات قرآن: مشکی.
۲۲۴ گ، ۳۰×۲۰، ۲۵ س.
جلد: تیماج مشکی فرسوده.
(ثبت: ۲۱۲۱۰۱)

۳۷۹ || الروضة البهیة (ج ۱)

(فقه امامیه - عربی)
زین‌الدین بن علی عاملی (د: ۹۶۵ ه).
نک: الذریعه، ج ۱۱، ص ۲۹۰ - ۲۹۱، ش ۱۷۵۷.
آغاز (افتاده): بخمس اذرع فی الارض الصلبة بضمّ الصاد و سکون اللام او تحیتة قرار البالوعة عن قرار البیع...
انجام: و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة
خط: نسخ.
کاتب: عبدالزهیر ولد معصوم کرهرودی.
تاریخ: پنجم ذی‌القعده ۱۰۸۳ ه.
نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. دارای حواشی با امضای «ق». یادداشت تملک اسماعیل... بر پشت برگ آخر.
۲۲۳ گ، ۲۸×۲۰، ۲۱ س، ۵/۱۰×۲۰.
جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد.
(ثبت: ۲۱۲۱۰۲)

۳۸۰ || مطالع الانوار

(فقه امامیه - عربی)
از: محمدباقر بن محمدنقی شفتی (د: ۱۲۶۰ ه).

مشتمل بر کتاب الصلاة است.

آغاز: بسمله. و منه الاعانة فهو المعین بعد الحمد لله علی آلائه و إفضاله، والصلاة علی مفخر قطان ارضه و سمائه محمد سید رسله...

انجام: عن جعفر بن محمدالصادق علیهما السلام انه دخل علیه رجل من موالیه و قد وعك... و اذن و اقام و اقرأ سورة الحمد سبع مرات قال ففعلت ذلك فکانما فشطت من عقال.

کاتب: محمد الخراسانی.

یادداشت تملک ما مهر بیضوی «العبد المذنب علی» در ۱۳۳۱ هـ بر روی برگ اول.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. عناوین در حاشیه.

۲۶۵ گ. ۳۰×۲۰، ۳۰ س، ۱۲×۲۱.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول دارای ترنج و سرترنج و لچک.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۳)

۳۸۱ || شرح نهج‌البلاغه (ج ۳)

(شرح حدیث ـ عربی)

عزالدین ابوحامد عبدالحمید بن هبةالله معتزلی (د: ۶۵۵ هـ).

نک: الذریعه، ج ۱۴، ص ۱۵۸ ـ ۱۵۹، ش ۲۰۱۱.

آغاز (افتاده): فقد علمنا ان الامام اذا ثبت بالاجماع لم‌یجز ابطالها بالخلاف لان الخطاء جائز... الجزء الثالث من شرح نهج‌البلاغه

انجام (افتاده): وبلغ ذلك المهلب فقال الحزین بن عدی... فتعرف الخبر فمضی حزین فی اثنی عشر فارساً فلم یر فی العسکر الاعبداً و علجا مریضین.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز.

۱۱۴ گ، ۱۸×۳۱، ۲۷ س، ۱۱/۵×۲۲.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد. عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۴)

۳۸۲ || مجموعه

۱. رساله‌ای در هیئت (۱ الف ـ ۱۱ ب)

(هیئت ـ فارسی)

آغاز (افتاده): علوییین یاد کنند بر اطلاق از آن زحل و مشتری را خواهند... ضرب اول در حرکات سیاره.

انجام: فایده بدان که هر یکی را از کواکب متحیره در برجی حدی بود... و اصح حدود مصریان است چنانکه در این جدول مرقوم است.

۲. رساله‌ای در هیئت (۱۲ الف ـ ۱۹ ب)

(هیئت ـ فارسی)

آغاز: بسمله. در صفت کره و دوایر و رسوم و علامت آن کره شکلی بجسم است به روی سطح است مدور در داخل وی نقطه باشد.

انجام: فصل در دانستن معد النهار... تعدیل النهار مضاعف را از صد هشتاد آنچه بماند یا برآید قوس النهار کوکب بود والله اعلم بالصواب.

۳. رساله‌ای در هیئت (۱۹ ب ـ ۲۵ ب)

(هیئت ـ فارسی)

آغاز: اتفاق است مر خداوندان این علم را که ضمیر خداوند مسئله از دلیل طالع بدید آید و دلیل طالع...

انجام (افتاده): کس سلطانیست یعنی پیوسته سلطان است و از آن‌که زهره با عطارد... دبیر سلطانست و از آن که عطارد اندر شرفست...

۴. شرح نهج‌البلاغه (۲۶ الف ـ ۴۱ ب).

از: ابن ابی‌الحدید معتزلی (د: ۶۵۵ هـ).

آغاز (افتاده): [لست] علی دین محمد إن لم أدفعك إليهم، فضرب زيد فرسه فلحق معاويه، فأكرمه و حمله و أدنی مجلسه...

انجام (افتاده): ان يطلب المسلمون رجلا ينصب للإمامة و ان يكون ظهور ذلك عن عثمان كموته فانه لاخلاف انه منی ظهر من الامام ما يوجب خلعه...

۵. مغنی اللبیب (۲۷ الف ـ ۱۰۷ ب)

(نحو ـ عربی)

از: ابن هشام انصاری.

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله علی افضاله، والصلوة والسلام علی سيّدنا محمد و آله فانّ اولی ما تقرحه القرائح...

انجام (افتاده): جملة الشرط بدوين الاداة كثيرة كقوله فلطلقها... و ذلك واجب ان تقدم عليه...

۶. تفسیر قرآن (۱۰۸ الف ـ ۱۲۳ ب)

(تفسیر ـ عربی)

شامل آیه ۶۴ سورهٔ مائده تا ؟؟

آغاز (افتاده): رب احد عنبوا فانهم لمّا خالفوا حكم التورية سلّط‌الله عليهم بخت نصر ثم افسدوا فسلّط عليهم فسطوس

انجام (افتاده): «ثم الی ربهم يحشرون» يعنی الامم كلّها فينصف بعضها لبعض كما روی انه ياخذ للجماء من القرناء و عن ابن عباس حشرها موتها والذين كذبوا...

۷. ثـمرة الأرواح (۱۲۴ الف ـ ۱۷۸ ب)

(فارسی)

از: سید اسماعیل بیرجندی (ظ)

تراجم الرجال (ج ۱، ص ۱۰۸) اشکوری نسبت داده است.

آغاز (افتاده): و این تألیف موسوم و موصوف است بثمرة الارواح و مشتمل بر دو مقدمه و چهار باب و خاتمه و هر یک از ابواب مفتح بر هشت فصل.

انجام (افتاده): و بعضی از عدد نقاط تمام امل را برگیرند و دوازده دوازده طرح نمایند آنچه باز ماند بان عدد گویند اما منقوط و بحر منقوط را...

عناوین و نشان‌ها قرمز. رسالهٔ اول: دارای اشکال و در حاشیه تصحیح شده. پس از پایان رسالهٔ اول حرزی از خواجه نصیر طوسی.

رسالهٔ سوم: دارای اشکال مربع، بعد از رسالهٔ چهارم یک برگ یادداشت است از محرّری به نام محمدباقر، در همین صفحه یادداشت تملک... ابن احمد بن کرمعلی بن محسن بن...

رسالهٔ پنجم عناوین و نشان‌ها قرمز، در حاشیه تصحیح شده، رکابه‌نویسی شده، رسالهٔ ششم

نستعلیق و عناوین و نشان‌ها مشکی؛ رسالهٔ هفتم عناوین و نشان‌ها قرمز.

۱۷۶ گ، ۱۹×۳۰، مختلف السطور.

جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۵)

۳۸۳ || قواعد الاحکام فی مسائل الحلال و الحرام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهّر حلّی (د: ۷۲۶ ه).

مشتمل بر کتاب النکاح، کتاب الفراق (طلاق)، کتاب العتق، کتاب الأیمان، کتاب الفرائض، کتاب القضاء، کتاب الجنایات.

نک: الذریـــــعه، ج ۱۷، ص ۱۷۶ـ۱۷۷، ش ۹۳۰.

آغاز: بسمله. کتاب النکاح و فیه ابواب. البـاب الاول فـی المقدمات، و هی سبعة مباحث: الاول النکاح مستحب.

انجام: واصل ما تجد فیه من الخلل و النقصان و الخطأ و النسیان. هذه وصیتی الیك والله خلیفتی علیک. والسلام علیک و رحمة الله و برکاته.

خط: نسخ.

بر روی برگ دوم وفیات و تاریخ جلوس و وفات پادشاهان. عناوین و نشان‌ها قرمز. مهر مربع با عبارت المتوکل علی الله ابن محمدخان فرج‌الله در آغاز کتاب الصید. یادداشت کرایه کتاب بر پشت صفحهٔ آخر: تاریخ اجاره نمودن جناب مستطاب آقا سید نورالله... از این کتاب که قواعد باشد و کتاب عدةالاصول و کتاب مصابیح به یک قران ناصری فضی [ظ] بیست و شش نخودی تا یک سال پانصد هم شهر جمادی الثانیه ۱۲۷۹.

۲۰۷گ، ۳۰×۲۱، ۲۰س، ۱۱/۵×۱۶/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۶)

۳۸۴ || الاربعینی امامة الائمة الطاهرین

(مناقب ـ عربی)

از: محمدطاهر قمی شیرازی (د: ۱۰۹۸ ه).

شامل چهل دلیل بر امامت با مقدمه‌ای در اخبار کتب اهل سنت در امامت امیرالمؤمنین علیه‌السلام.

نک: الذریعه، ج ۱، ص ۴۱۹، ش ۲۱۶۲.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی هدانا سبیل الحق... اما بعد، فانّی لمّا رایت افضل مایتقرّب به الی ربّ العالمین.

انجام: فلایصحّ الاستدلال علی صدق احد من الانبیاء ولا التدیّن بشیء من الشرایع.

خط: نسخ.

کاتب: **اسماعیل بن مظفر دماوندی.**

تاریخ: **۱۴ صفر ۱۰۷۷ ه.**

یاداشت عاریه محمدطاهر بن محسن از حاج سید اشرف و یادداشت عاریه محمدرضا از جناب سید اشرف در ربیع‌الثانی ۱۲۷۵ و یادداشت تملک و وقف بر اولاد با مهر بیضوی ناخوانا و چهار بیت شعر فارسی و

عربی بر روی برگ آغاز نسخه. در حاشیه تصحیح شده. علایم و نشان‌ها قرمز و مشکی. رکابه‌نویسی شده. مقابله شده.

۲۵۴ گ، ۲۸×۱۸، ۱۹س، ۱۰×۲۰.

جلد: تیماج قهوه‌ای دارای طبله مجدول.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۷)

۳۸۵ || المصابیح فی الفقه المستنبط علی الوجه الصحیح

(فقه امامیه ـ عربی)

از: سید محمدمهدی بحرالعلوم (د: ۱۲۱۲ هـ).

نک: الذریـــــعه، ج ۲۱، ص ۸۱ـ ۸۲، ش ۴۰۴۶.

آغاز: بسمله و به نستعین... تمهید، الفقه لغة الفهم و اصطلاحاً العلم بالاحکام الشرعیة الفرعیه عن ادلّتها التفصیلیه.

انجام: فانّ المأخوذ فی صدقها لیس الا تجرد الثبوت حال الثبوت و اما الانتفاع حال الانتفاع فلیس ذلك عصیر.

تاریخ: شعبان ۱۲۴۲ هـ. در اصفهان.

یادداشت تملک محمدطاهر در ۱۲۵۰ و محمدجواد بن شیخ محسن بر روی برگ نخست. رکابه‌نویسی شده. علایم و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. عناوین در حواشی هم آمده. دارای حواشی منه.

۱۴۸ گ، ۳۰×۲۰، ۲۴ س، ۱۲×۲۰/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار با ترنج و سرترنج.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۸)

۳۸۶ || مجالس منبری

(مواعظ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

شش مجلس در مواعظ است.

آغاز: بسمله. الحمد لله اهل الحمد و الثناء... اما بعد، قال سبحانه: «و اذ قال ربک للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه»... حسب حضرت باری نسبت به بندگان ذکر شد حالا عرض می شود که...

انجام: ولاینجیه من عقابنا ندم علی حوبة والله یلهمکم الرشد و یلطف لکم فی التوفیق برحمته.

خط: نستعلیق.

بسیاری از صفحات سفید مانده و نانوشته.

۱۳ برگ، ۳۰×۲۰، مختلف السطر، ۱۶×۲۴.

جلد: مقوایی.

(ثبت: ۲۱۲۱۰۹)

۳۸۷ || مختلف الشیعة فی احکام الشریعه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهّر حلّی (د: ۷۲۶ هـ).

مشتمل بر کتاب الحج، ودیعه و توابع، هبات، نکاح، طلاق.

نک: الذریـعه، ج ۲۰، ص ۲۱۸ـ ۲۲۱، س ۲۶۶۶.

آغاز: بسمله. المقصد الثالث فی افعال الحج و فیه فصول: الفصل الاول فی الاحرام مسئله المشهور استحباب الاحرام للحج یوم الترویه.

انجام (افتاده): مسئله واختلف علماؤنا فی

الخلع... و فی الصحیح عن محمد بن اسماعیل بن بزیع قال سألت اباالحسن الرضی علیه‌السلام عن المرأة...

یادداشت تملک محمدطاهر بر روی برگ آغاز نسخه. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. ترمیم شده.

۳۰۷ گ، ۳۰×۲۰، ۲۳۰ س، ۱۲×۲۲.

جلد: تیماج عنابی .

(ثبت: ۲۱۲۱۱۰)

۳۸۸ || الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: زین‌الدین بن علی بن احمد عاملی (د: ۹۶۵ ه).

الذریعه، ج ۱۱، ص ۲۹۰ـ۲۹۱، ش ۱۷۵۷.

آغاز: بسمله... الحمدلله الذی شرح صدورنا بلمعة من شرایع الاسلام... اما بعد فهذه تعلیقة لطیفة و فوائد خفیفة اضفتها علی مختصر الشریف

انجام: و ملك الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

یادداشت تملک محمدرضا بن محمدجواد در جمادی‌الثانی ۱۲۹۲ ه بر روی برگ اول نسخه. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز و مشکی. حواشی با امضای محمدرضا.

۱۲۶ گ، ۳۰×۲۰، ۲۷ س، ۱۳×۲۲.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۱)

۳۸۹ || مجمع البیان فی علوم القرآن (جزء ۶ و ۷)

(تفسیر قرآن ـ عربی)

از: ابوعلی فضل بن حسن طبرسی (د: ۵۴۸ ه).

شامل تفسیر سوره‌های رعد تا آخر قصص.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۴، ش ۱۷۷۳.

آغاز: بسمله. سورة الرعد مکیة کلها عن ابن عباس و عطاء و قال الکلبی و مقاتل مکیة الا آخر آیة منها.

انجام: قل رب اعلم من جاء بالهدی علی مضی انه امره بان یقول لهم ربی اعلم بالصادق الکاذب لایلتبس علیه شیء.

خط: نسخ.

کاتب: سید عابدین بن سید اسماعیل بن طریقی شوشتری حسینی.

تاریخ: ۴ ذی‌حجه ۱۱۶۳ ه.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.

۲۳۶ گ، ۱۸×۳۰، ۲۷ س، ۱۲×۲۰/۵.

جلد: تیماج قرمز مجدول.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۲)

۳۹۰ || جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدحسن بن شیخ باقر نجفی (د: ۱۲۶۶ ه).

شامل کتاب الضمان تا وصایا.

نک: الذریـــــعه، ج ۵، ص ۲۷۵ ـ ۲۷۷، ش ۱۲۹۶.

آغاز: بسمله... کتاب الضمان الذی هو عندنا علی ما اعترف به غیر واحد منّا مشتقّ من الضمن.

انجام: هذا آخر الکلام فی هذه المسائل و ان اطنب الفاضل فی القواعد فیها و فی نظایرها لکن من احاط بما ذکرنا علم الحاله فیها اجمع و...

خط: نسخ.

تاریخ: ۲۷ ذی‌حجه ۱۲۶۵ ﻫ.

یادداشت بیع در داخل طبلهٔ اول جلد. یادداشت تملک و خرید نسخه به امضای محمدجواد بن شیخ محسن و یادداشت تملک و هبه به امضای محمدرضا بن محمدجواد معزی بر روی برگ اول نسخه. رکابه‌نویسی شده. نشان‌ها مشکی. در حاشیه تصحیح شده.

۲۲۰ گ، ۳۰×۲۰، ۳۱ س، ۱۲×۲۲.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۳)

۳۹۱ || انیس المسافر و جلیس الحاضر (ج ۱)

(کشکول ـ عربی)

از: یوسف بن احمد بن ابراهیم درازی بحرانی (د: ۱۱۸۶ ﻫ).

نک: الذریـــــعه، ج ۲، ص ۴۶۵ ـ ۴۶۶، ش ۱۸۰۷.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی شقّ لیل العدم بخلق نهار الوجود

انجام: فلذلك عندنا معان و تصاریف لذلك مایسعنا و یسعکم و یخالف شیء و منه الحق ولایزاد والحمد لله رب العالمین

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۵ جمادی الاولی ۱۲۶۷ ﻫ.

یادداشت تملک محمدطاهر بر روی برگ اوّل و روی برگ سوم؛ معرفی شاهان صفوی (تاریخ ولادت ابتدای سلطنت و انتقال ملک) بر روی برگ دوم، فهرست کتاب بر روی برگ سوم. رکابه‌نویسی شده. نشان‌ها و علایم قرمز. در حاشیه تصحیح شده. دارای نمودار. قصیده‌ای از محمدکاظم ازری در مدح سلمان و حذیفهٔ یمان.

۲۲۳ گ، ۳۰×۲۰، ۲۵ س، ۱۲/۵×۲۲.

جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده مجدول.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۴)

۳۹۲ || سؤال و جواب (ظ)

(فقه امامیه ـ عربی و فارسی)

از: میرزا ابوالقاسم بن حسن، میرزای‌قمی (د: ۱۲۳۱ ﻫ).

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۵۹ ـ ۶۰، ش ۲۲۱.

آغاز (افتاده): علی بن اسماعیل المذکور و طریقه الیه غیر معلوم اذ لم یذکره فی المشیخة و لا فی ست...

انجام (نانوشته): جواب نظر به اینکه در دور نماز زیارت را بعد از زیارت و قبل هر دو می‌توان کرد لهذا در چنین زیارت نماز زیارت را بعد نمودن اگرچه اسلم خواهد بود

تاریخ: ۱۵ محرم ۱۲۴۴.
رکابه‌نویسی شده. نشان‌ها و علایم قرمز. در حاشیه تصحیح شده. عناوین در حاشیه آمده.
۱۰۶ گ. ۳۰×۲۰، ۳۰ س، ۱۳×۲۱/۵.
جلد: تیماج مشکی فرسوده.
(ثبت: ۲۱۲۱۱۵)

۳۹۳ || المطول

(بلاغت ـعربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (د: ۷۹۱ ه).

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی الهمنا حقایق المعانی و دقایق البیان.

انجام: و تفاصیل ذلک بما لاتفیء بها الدفاتر بل لایمکن الاطلاع علی کنهها الا لعلام الغیوب.

خط: نسخ.
کاتب: محمدکاظم بن محمدصادق بن فضلعلی بن حسین دزفولی.
تاریخ: ۱۲۶۹ ه.
یادداشت تملک محمدرضا دزفولی بر روی کاغذ بدرقهٔ رو و روی برگ اول نسخه به تاریخ ۱۳۲۲ ه. دارای حواشی عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.
۱۹۱ گ، ۳۰×۲۰، ۲۲س، ۱۲×۲۲.
جلد: تیماج مشکی فرسوده.
(ثبت: ۲۱۲۱۱۶)

۳۹۴ || جامع المقاصد فی شرح القواعد

(فقه امامیه ـعربی)

از: نورالدین علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی (د: ۹۴۰ ه).

شامل کتاب المتاجر تا کتاب الموات.

نک: الذریعه، ج ۵، ص ۷۲ـ۷۳، ش ۲۸۴.

آغاز: بسمله... قوله کتاب المتاجر هی جمع متجر و هو امّا مصدر میمی بمعنی التجارة

انجام: قوله و احیاء المعادن بلوغ نیلها ای بلوغ نیل المعادن و هو بلوغ الحالة التی ینال بها المعدن و یمکن من أخذه فیملک مابلغ نیله و کلما حربها علی ماسبق والله اعلم ما بالصواب.

یادداشت مالکیت محمدطاهر بن محسن و تملک محمدجواد بن شیخ محسن و تملک محمدرضا بن محمدجواد در تاریخ ۱۲۸۷ و یادداشت عاریهٔ محمدحسن بن محسن از شیخ محمدجواد بن محسن بر روی برگ آغاز نسخه. نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.
۱۵۶ گ، ۳۰×۲۰، ۳۴ س، ۱۱/۵×۲۱/۵.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.
(ثبت: ۲۱۲۱۱۷)

۳۹۵ || حدیقة الشیعه

(مناقب ورد صوفیه ـ فارسی)

از: منسوب به مقدس اردبیلی (د: ۹۹۳ ه).

بعضی از مطالب کتاب این‌هاست: فصل پنجم در ادلهٔ داله بر امامت آن حضرت. فصل هفتم در مطاعنی که اهل سنت نقل کرده‌اند و

متّفق علیه و یقین است که کسی منکر آن نیست. فصل هشتم در مطاعنی که عمر خطاب به آن مخصوص است.

آغاز (افتاده): گفت که به خدمت ابومحمد علیه‌السلام رفتم در بیماری که وفاتش در آن بود نامه چند نوشته به من داد و فرمود که این نامه‌ها را به مداین ببر و بعد از پانزده روز دیگر به این شهر خواهی رسید و آن روز رحلت من است.

انجام (افتاده): بیست و هفتم از عبدالله عباس روایت نموده‌اند که گفت در خدمت رسول (ص) بودم که جمعی از جوانان بنی‌هاشم آمدند... تا آنکه قومی از جانب مشرق بیاید که با ایشان علمهای سیاه باشد و طالب حق باشند و به ایشان نمی‌داده باشند پس ایشان جهاد کنند و کار بر ایشان تنگ سازند.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. متن آیات و احادیث معرب.

۲۴۵گ، ۳۰×۲۰، ۲۳ س، ۱۲×۲۲.

جلد: تیماج فرنگی مشکی مجدول دارای ترنج.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۸)

۳۹۶ || منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال

(رجال ـ عربی)

از: میرزا محمد استرآبادی (د: ۱۰۲۶ ه).

دارای سه جزء و از ۹۸۴ تا ۹۸۶ ه تألیف شده است.

نک: الذریعه، ج ۲۳، ص ۱۹۸ ـ ۱۹۹، ش ۸۶۳۰.

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمد لله المتعالی فی عزّ جلاله عن الاشباه و النظائر... اما بعد فهذا کتاب منهج المقال فی تحقیق احوال الرجال

انجام: واعلم ایضا ان لی الی العلامه قدس الله روحه طرقاً اقصرها... والشیخ فخرالدین بن العلامة حسن بن یوسف بن مطهّر عن والده... بمحمد و آله خیرالوری.

کاتب: محمد بن میرزا علی شیرازی.

تاریخ: یک‌شنبه دوم صفر ۱۲۴۴ ه.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین قرمز. در حاشیه تصحیح شده. دارای حواشی با امضای «اب». دارای بلغ با این عبارت در پایان منهج: «بلغ قبالاً فی مجالس متعددة آخرها یوم الاربعاء اثنی عشر من شهر جمادی الاولی سنة ۱۲۵۰ کتبه صفرعلی الموسوی عفی عنه و عن والدیه». در پایان نسخه پس از منهج، مشیخهٔ صدوق و شیخ صدوق در ۱۲ برگ آمده است.

۳۱۱ گ، ۳۱×۲۱، ۲۹ س، ۱۲/۵×۲۰.

جلد: تیماج مشکی مجدول گره‌دار.

(ثبت: ۲۱۲۱۱۹)

۳۹۷ || القوانین المحکمة

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: ابوالقاسم بن حسن، میرزای قمی (م ۱۲۳۱ه).

نک: الذریعه، ج ۱۷، صص ۲۰۲ ـ ۲۰۳، ش ۱۰۸۱.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی هدانا الی

اصول الفروع وفروع الاصول وارشدنا الی شرائع الاحکام بمتابعة الکتاب وسنة رسول اللّه.

خط: نسخ.

رکابه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. حاشیه‌نویسی شده. تملک محمدرضا بن محمدجواد ۱۲۹۶ه بر روی برگ آغاز نسخه.

۲۷۲ برگ، ۲۰ × ۳۰/۵، ۲۷ سطر، ۱۳/۵ × ۲۲/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی. عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی.

(ثبت ۲۱۲۱۲۰)

۳۹۸ || المسائل الرجالیة

(رجال امامیه ـ عربی)

از: سید محمدباقر حجةالاسلام شفتی (د: ۱۲۶۰ ه).

مشتمل بر ۳۱ رساله در احوال رساله حدیث امامیه است که از ابان بن عثمان شروع و به ما جیلویه ختم می‌شود.

نک: الذریعه، ج ۱۰، ص ۲۴۶ ـ ۲۴۷، ش ۷۸۹.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی لوحمدته دوام خلود ربوبیته بکلّ شعرة فی کلّ طرفة عین... و بعد، یقول العبد المترجی الی باب سیّده الغافر ابن الواصل الی رحمة ربه السائر محمدنقی الموسوی محمدباقر.

انجام: و قال العلامة المجلسی فی الوجیزه و الی الحسین بن زید حسن و فی صحه صحیح مع ان العلامه فی الخلاصه لم یتعرض لحال طریقه الی الحسین بن زید اصلا.

فهرست رساله‌ها بر پشت برگ دوم. مهر بیضوی با سجع «الراجی اسدالله بن محمدباقر الموسوی» بر روی برگ اول و چهارم: یادداشت حسن بن علی بر روی برگ چهارم به تاریخ صفر ۱۲۷۸ مبنی بر اینکه به امر حجةالاسلام ثانی کتاب را تصحیح و ترتیب کرده است. حاشیه‌نویسی شده. عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. عناوین در حاشیه آمده. دارای حواشی با امضای «منه».

۱۵۰ گ. ۲۰/۵×۳۱، ۲۹ س، ۱۲×۲۱.

جلد: تیماج عنابی مجدول دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت: ۲۱۲۱۲۱)

۳۹۹ || مختلف الشیعه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهّر حلّی (د: ۷۲۶ه).

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۱۸ ـ ۲۲۱، ش ۲۶۶۶.

آغاز (افتاده): زوجها او تخلع منه بشهادة شاهدین علی طهر من غیر جماع هل تبیّن منه بذلک.

انجام (افتاده): مسئلة، قال ابن جنید: و فی الحیوان اذا فقئت عینه ربع دیته و قال فی یه و فی عین البهیمة اذا فقئت ربع قیمتها...

خط: نسخ.

نشان‌ها قرمز. عناوین مشکی. در حاشیه تصحیح شده. نسخه آسیب دیده و ترمیم شده.
۱۶۱ گ، ۲۰/۵×۳۱، ۳۲ س، ۱۳/۵×۲۲.
جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد، گونه‌ها و عطف تیماج قهوه‌ای.

(ثبت: ۲۱۲۱۲۲)

۴۰۰ || التفة السنيّة فی شرح النخبة المحسنية

(اخلاق و فقه ـ عربی)

متن نخبه از مولی محسن فیض کاشانی است.

از: عبدالله بن نورالدین بن نعمة‌الله موسوی جزائری (د: ۱۱۷۳ ه).

کتابشناسی:

نک: الذریعه، ج ۳۱، ص ۴۴۲ـ۴۴۳، ش ۱۶۰۶.

آغاز: بسمله. اللهم انا نحمدك حمداً یکون لنا وسیلة الیک و الذریعة للزلفی لدیک... و بعد فیقول المعترف بذنبه المفتقر الی رحمة ربه... عبدالله بن نورالدین.

انجام: و وافق ذاک کمال الختام ولم یتأتّ شیء منها علی الوجه فقاتها جمیعاً حسن الانسجام.

خط: نسخ.

کاتب: محمدرضا بن محمد شریف حسین مرعشی

تاریخ: رجب ۱۲۴۵ ه.

یادداشت تملک حسین بن احمد با مهر بیضوی بر روی برگ سوم. عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه نویسی شده.
۳۱۵ گ، ۲۱×۳۱، ۲۶ س، ۱۲/۵×۲۱.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره دارد.

(ثبت: ۲۱۲۱۲۳)

۴۰۱ || شوارع الهدایه فی شرح الکفایة

(فقه امامیه ـ عربی)

از: محمد ابراهیم بن محمدحسن کرباسی (د: ۱۲۶۲ ه).

شرح کفایة الاحکام محقق سبزواری (د: ۱۰۹۰ه) است.

نک: التراث العربی، ج ۸، ص ۱۸۶.

آغاز: بسمله. کتاب الصلوة و هی صلوة کغلبة بدلیل صلوات اسم یوضع موضوع المصدر و هو التصلیة کما فی الصحاح والقاموس واواخر المصباح و غیرها.

انجام (افتاده): الخامس لوخالف الترتیب لم یترتب علیه اثره قضاء الحکم الشرطیة و یظهر ثمرته فی مواضع...

خط: نسخ.

یادداشت تملک محمدطاهر [معزی] در شوال ۱۲۶۱ بر روی برگ اول. در حاشیه تصحیح شده. عناوین و نشان‌ها قرمز.
۱۵۷ گ، ۲۰×۳۰/۵، ۲۸ س، ۱۱/۵×۲۰/۵.
جلد: تیماج مشکی.

(ثبت: ۲۱۲۱۲۴)

۴۰۲ || تحریر الاحکام الشرعیه علی مذهب الامامیه

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلّی (د: ۷۲۶ ه).

نک: الذریـــعه، ج ۳، ص ۳۷۸ ـ ۳۷۹، ش ۱۳۷۵.

آغـــاز: بســمله. و بــه‌نستعین الحــمد لله المـتقدس بکـماله عـن مشـابهة المـخلوقات المتنزّه بعلوّه عن مشارکة الممکنات... اما بعد فـان هـذا الکـتاب المـوسوم بـتحریر الاحکام الشرعیه علی مذهب الامامیه.

انجام: لانّ مولی الام قد زال ولاؤه عنه قبل قتله و مولی الاب لم‌یکن له عـلیه ولاء حـال جنایته فیکون دیته من ماله.

خط: نسخ.

کاتب: محسن بن علی موسوی حسینی.

تاریخ: عصر سه‌شنبه یوم شعبان ۱۲۷۵.

یادداشت تملک محمدطاهر بر صفحه بدرقه و روی برگ چهارم ربیع‌الثانی ۱۲۷۶ ﻫ. چند یادداشت کلامی و فقهی بر رو و پشت برگ اول و دوم. تملک محمدرضا بن محمد جواد [معزی] بری روی برگ چهارم. رکابه‌نویسی شده. عـناوین و نشـان‌ها قـرمز. در حـاشیه تصحیح شده.

۳۷۹ گ، ۲۰/۵×۳۰، ۳۰ س، ۱۳×۲۲/۵.

(ثبت: ۲۱۲۱۲۵)

۴۰۳ || تحریر القواعد المنطقیة فی شرح التسمسیة

(منطق ـ عربی)

از: قطب‌الدین مـحمدبن مـحمد رازی بـویهی (م ۷۷۶ﻫ).

کتابشناسی: در این نسخه علاوه بـر خـطبه شارح، خطبهٔ دیگری ـ به دست کاتب بر ظهر کتاب افزوده شده است.

نک: آستان قدس، ج ۲۴، ص ۲۷ ـ ۴۵.

آغـاز: بسـمله. الحـمدلله الذی ابـدع نـظام الوجود... وبعد فلمّا کـان بـاتّفاق اهـل العـقل واطباع ذوی الفضل... بسم الله الرحمن الرحیم انّ ابهی در تنظم ببنان البیان وان ازهر زهر تنشر فی اردان... وبعد فقد طال مهر الحاج المشتغلین عـلی المـتردّدین... قـال ورتّـبته عـلی مـقدّمة وثلاث مقالات وخاتمة... اقول الرسالة مرتبة علی مـقدّمة وثـلاث مـقالات وخـاتمة واما المقدّمة فی بیان ماهیّة المنطق.

خط: نسخ.

کاتب: محمدرشید بن ابوالقاسم الموسوی.

تاریخ: دوشنبه ۲۰ شوال ۱۲۶۷ﻫ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. چند یادداشت در روی برگ آغاز با تاریخ ۱۲۶۸ﻫ. یادداشت تولد نورچشمی محمدطاهر در ۱۱ صـفر المـظفر ۱۲۶۸ﻫ. یادداشت استکتاب محمدحسین بن اسدالله در دههٔ اول شعبان ۱۲۶۷ﻫ بر پشت برگ آخر. دارای حواشی از سیدمیرشریف در صفحات آغاز.

۱۳۷ برگ، ۲۰ × ۳۰/۵، ۱۴ سطر، ۱۲/۵ × ۱۸.

جـلد: تـیماج مـجدول قـهوه‌ای بـا تـرنج و سرترنج. گوشه‌ها و عطف تیماج قرمز.

(ثبت ۲۱۲۱۲۶)

۴۰۴ || مجمع البیان لعلوم القرآن

(تفسیر امامیه ـ عربی)

از: ابوعلی فضل بن حسن بن حسن بن فضل طبرسی (م ۵۴۸ه).

کتابشناسی: مشتمل بر تفسیر سورهٔ عنکبوت تا تفسیر آیه ۱۹ از سوره بلد است.

آغاز: (افتاده) ولا یکون ایضاً بدلاً لانّه لیس الاوّل ولا بعضه ولا مشتملا علیه ولایکون ایضاً صفةً لان انّ الثانیة یحسب وعلمه فیها لایخلوا مما ذکرناه فاذا لم یستقم حمله علی شیء مما ذکرناه تبیّت موضع اغفاله فی المسئلة.

انجام: (افتاده) وتواصوا بالمرحمة... اصحاب المیمنة یؤخذ بهم ناحیة الیمین ویأخذون کتبهم بأیمانهم... والذین کفروا بآیاتنا أی بحجّتنا ودلالتنا وکذبوا انبیاءناهم اصحاب المشئمة یأخذون کتبهم بشمایلهم ویؤخذ بهم ذات.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده.

۲۹۲برگ، ۲۰/۵×۳۰/۵، ۲۷ سطر، ۱۲×۲۰.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابرو باد سبز. عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز و مشکی

(ثبت ۲۱۲۱۲۷)

۴۰۵ || الفصول الغرویة فی الاصول الفقهیه (ج ۱)

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدحسین بن محمدرحیم (عبدالرحیم) طهرانی اصفهانی حائری (م ۱۲۵۰ه).

نک: الذریعه، ج ۱۶، ص ۲۴۱ ـ ۲۴۲، ش ۹۵۹ مجلس: ش ۱۶۳ مجموعه امام جمعه خوی. جلد دوم این کتاب در همین مجموعه، ش

آغاز: بسمله. الحمدللّه الذی ارشدنا الی معالم الشریعة ومعارج الیقین ونور قلوبنا بزبدة من لوامع... فیقول المفتقر إلی الرحمة ربّه الکریم محمدحسین بن محمدرحیم غفراللّه ذنوبهما... انه لما ساعدنی التوفیقات.

انجام: وعلی هذا فما ذکره الفاضل المعاصر فیما اذا لم یعلم النسخ بالتنصیص اوبالاجماع او بالعلم او بالتأخر انه یجب التوقف لا التخییر مدعیا ان هذالیس من قبیل اخبار ائمتنا اذا حصل التعارض بینهما غیر واضح بل التحقیق ما عرفت.

خط: نسخ.

نشان‌ها سیاه. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک شیخ محمدرضا معزی بر روی برگ نخست نسخه. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده.

۲۵۴ برگ، ۲۲×۳۰، ۲۳ سطر، ۱۲×۲۱/۵.

جلد: تیماج مشکی گرهی مجدول فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۱۲۸)

۴۰۶ || الفصول الغرویه فی الاصول الفقهیة (ج ۲)

(اصول فقه امامیه ـ عربی)

از: محمدحسین بن محمد رحیم (عبدالرحیم) طهرانی اصفهانی حائری (م ۱۲۵۰ه).

نک: الذریــعه، ج ۱۶، ص ۲۴۲، ش ۹۵۹؛ مجلسی، ش ۱۶۳، مجموعه امام جمعه خوی

آغــاز: بسـمله. المـقالة الثـانية فـی الادلّـة السمعیه القول فی الکتاب فصل اتـفق عـلماء الاسلام والمنتبین إلیه من الأنـام عـلی حـجّیه الکتاب... ثم المعروف بینهم حجیّة محکماته من نصوصه وظواهره.

انجام: وهذا الجمع ایـضاً فـاسد کـما بـقیه ومثله ما حکی عن بعض الافاضل مـن حـمل اخبار الا رجاء علی غـیر المـتناقضین واخـبار التخییر علی المتناقضین هذا غایة ما اردنا بیانه وقصدنا فی سلك التحریر بتیانه والحمدللّه اولاً وآخرا وظاهرا وباطنا والصلوة علی محمد وآله الطاهرین صلوات اللّه علیه وعلیهم اجمعین.

خط: نسخ.

کاتب: محمدکاظم بن محمدصادق دزفولی.

تاریخ: شعبان ۱۲۶۶هـ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شـده. یادداشت تملک محمدطاهر مـعزی بـر روی برگ آغاز نسخه.

۲۳۶ برگ، ۲۱×۳۱، ۲۳ سطر، ۱۲×۲۱/۵.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۱۲۹)

۴۰۷ || مسالك الأفهام (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: زین‌الدیـن بـن عـلی عـاملی، شـهید ثـانی (م ۹۶۵هـ).

کتابشناسی: از کتاب تجارة تا کتاب الوصیة را شامل است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۳۷۸، ش ۳۵۱۶؛ نسخه ش ۴۱۸۷.

آغاز: بسمله وبه نستعین. حمدله. والصلوة علی سیدنا محمد وآله الطاهرین قد سبق فـی کلام المصنف فی زکوة التجارة کغیره ما یـدل علی ان المراد بالتجارة عقد المعاوضة....

انجام: ویحتمل بطلان النکاح لبطلان عـتق بـعضها عـلی کـل تـقدیر، ولانـه لو صـح لوجب المسمی، اذا المقتضی لبطلان المسمی هو تـوقفه علی صحة النکاح عتق بعضها علی کل تقدیر.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۸ ربیع‌الاول ۱۰۹۴هـ.

رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شـده. یادداشت تملک هدایت‌اللّه ابن محمدمهدی بر روی برگ آغاز و روی برگ آخر نسخه.

۲۵۰ برگ، ۲۱ × ۲۹/۵، ۲۹ سطر، ۱۲/۵ × ۲۳/۵.

جلد: تـیماج مـصنوعی قـهوه‌ای بـا تـرنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۱۳۰)

۴۰۸ || مجمع البیان لعلوم القرآن (ج ۶)

(تفسیر امامیه ـ عربی)

از: ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی (م ۵۴۸هـ).

کتابشناسی: مشتمل بر تفسیر سورهٔ توبه تا پایان سورهٔ مریم است.

نک: الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۴، ش ۱۷۷۳؛ نسخهٔ شماره ۱۸۸ مجموعه امام جمعه خوئی به مجلس.

آغاز: بسمله وبه نستعين. سورة التوبة مدنيه كلها وقال يعقوب... عدد آيها هى مائة وتسع وعشرون آية كوفى وثلاثون فى الباقين....

انجام: وكم اهلكنا قبلهم من قرن اى قبل هولاء من قرن مكذبين... والمعنى انهم ذهبوا فلا يرى لهم عين ولا يسمع لهم صوت وكانوا اكثر اموالا واعظم اجساما واشد خصاماً من هولاء فلم يغنهم ذلك لما اردنا هلاكهم فحكم هؤلا حكم اولئك فى انهم لايبقى منهم عين ولا اثر.

خط: نسخ.

کاتب: جعفر بن عبدالله بن احمد بن خميس المضرى اصلاً وخلفا بادى مسكناً.

تاریخ: پنج‌شنبه ۱۵ رجب ۱۰۸۰.

نشان‌ها و عناوین شنگرف. در حاشیه تصحیح شده. رکابه‌نویسی شده. یادداشت تملک محمدرضا معزی در ذی حجه ۱۳۲۲ھ بر روی برگ نخست نسخه. علامت بلاغ در حاشیهٔ بسیاری از صفحات.

۲۶۴ برگ، ۲۰/۵ × ۲۸/۵، ۲۵ سطر، ۱۲/۵ × ۲۰/۵.

جلد: تیماج قرمز، عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۱۳۱)

---

۴۰۹ || قواعد الاحكام فى معرفة الحلال والحرام (ج ۱)

(فقه امامیه ـ عربی)

از: حسن بن یوسف بن مطهر، علامه حلی (م ۷۲۶ھ).

کتابشناسی: این نسخه از کتاب الطهاره تا وصایا را شامل است.

نک: الذريعه، ج ۱۷، ص ۱۷۶ ـ ۱۷۷، ش ۹۳۰، شماره ۶۵ مجموعه طباطبایی مجلس شورای اسلامی.

آغاز: بسمله. الحمدلله على سوابغ النعماء... اما بعد فهذا كتاب قواعد الاحكام فى معرفة الحلال والحرام لخصّت فيه لبّ الفتاوى خاصّه وبيّنت فيه قواعد احكام الخاصّة اجابة لالتماس احبّ الناس إلىّ.

انجام: التاسع لو دفع اليه مالاً وقال اصرف بعضه إلى زيد والباقى لك فمات قبل الدفع انعزل، ولو قال ادفع إليه بعد موتى لم ينعزل.

خط: نسخ.

عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح شده. یادداشت تملک محمدطاهر بن محسن معزی و سپس محمدجواد معزی و سپس محمدرضا بن محمدجواد معزی بر روی برگ آغاز نسخه. یادداشتی درباره اینکه «ماه در کدام برج است» از خواجه نصیرالدین طوسی در پشت برگ آخر نسخه. دارای حواشی با امضای «ایضاح» و «ع ل» یادداشت بلاغ با تعبیر «بلغ المقابله» در بسیاری برگ‌های نسخه.

۲۰۰ برگ، ۲۰ × ۳۰/۵، ۲۰ سطر، ۱۱/۵ × ۱۷.

جلد: تیماج مصنوعی با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۱۳۲)

۴۱۰ || کمال‌الدین و تمام النعمة

(حدیث امامیه ـ عربی)

از: محمدبن علی بن بابویه، شیخ صدوق (م ۳۸۱ه).

کتابشناسی: آقابزرگ نام آن را اکمال الدین واتمام النعمة دانسته است.

نک: الذریـــعه، ج ۲، ص ۲۸۳، ش ۱۱۴۷ مجلس، ۸۰۸ مجموعه طباطبایی.

آغاز: بسمله. الحمدللّه الواحد الاحد الفرد الصمد الحی القادر العلیم الحکیم العلیّ العظیم المتعالی عن صفات المخلوقین ذی الجلال والاکرام والافضال والانعام الذی له الاسماء الحسنی.

انجام: یقدرون علی منل هذا فیختاروه، أن یکون خیارهم بهذه الصفة فیقدموه... وقال: کبر مقتا عنداللّه وعندالذین امنوا کذلک یطبع اللّه علی کل قلب متکبر جبار.

خط: نسخ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه تصحیح شده. چند برگ از آغاز و انجام نسخه نونویس.

۲۳۰ برگ، ۱۷×۲۹، ۲۵ سطر، ۱۰/۵×۱۸.

جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای با ترنج و سرترنج.

(ثبت ۲۱۲۱۳۳)

۴۱۱ || المصباح المنیر (لغت ـ عربی)

فی غریب الشرح الکبیر

از: احمدبن محمدبن علی مغربی، فیّومی (م حدود ۷۷۰ه).

کتابشناسی: تاریخ تألیف؛ دههٔ آخر شعبان ۷۳۴ه.

نک: کشف الظنون، ج ۲، ص ۱۷۱۰؛ مجلس ش ۱۵۵ مجموعه طباطبایی.

آغاز: بسمله. قال العبد الفقیر الی اللّه تعالی احمدبن محمدبن علی المغربی الحمدللّه رب العالمین... فانی کنت جمعت کتابا واوسعت فیه من تصاریف الکلمة واضفت إلیه زیادات من الفاظ المشابهات والمتماثلاث.

انجام: ولیس الفاضل من لایغلط بل الفاضل من بعد غلطه ونسئل اللّه تعالی حسن العاقبة فی الدنیا والآخرة وان ینفع به طالبه والناظر فیه وان یعاملنا بما هو اهله، قال المصنف وکان الفراغ من تعلیقه علی ید مؤلّفه فی العشر الاواخر من شهر شعبان المعظّم المبارک سنة اربع وثلاثین وسبعمائة من الهجرة النبویّة وصلّی اللّه علی سیّدنا محمد وآله وصحبه فی ۷۳۴.

خط: نسخ.

کاتب: اسداللّه بن عبدالنبی اصف شوشتری به خواهش مقرب الخاقان ومؤتمر السلطان آقامحمدرضا مستوفی.

تاریخ: ۱۸ جمادی الآخر ۱۳۱۳ه.

عناوین قرمز.

کاغذ ۲۰۲ برگ، ۲۱ × ۳۳، ۲۷ سطر، ۱۰/۵ × ۲۳.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گره‌دار فرسوده یک لا.

(ثبت ۲۱۲۱۳۴)

۴۱۲ انیس المسافر وجلیس الحاضر (الکشکول) (ج ۲)

(ادبیات ـ عربی)

از: یوسف بن احمدبن ابراهیم اوالی بحرانی (م ۱۱۸۶هـ).

نک: جلد اول کتاب به شماره ۳۹۱ همین مجموعه؛ الذریعه، ج ۲، ص ۴۶۵ـ ۴۶۶، ش ۱۸۰۷؛ سپهسالار، ج ۳، ص ۲۱۹، ش ۲۹۱۵.

آغاز: بسمله. الحمدللّه المنان وصلوته علی سید ولد عدنان... وبعد فهذه المجلد الثانی من کتاب انیس المسافر وجلیس الحاظر لفقیر ربه الکریم یوسف بن احمدبن ابراهیم الاوالی الموالی للسادة النجباء الموالی بضم المیم.

انجام: وله ایضا عفی اللّه عنه... هذه الدار فقف بالسعد/ نبکی مربع الانس خلا اصبحت منها/ کان لم تغن بالامس وتدکن قری الاذن، هوی النفس فی النفس.

خط: نسخ.

تاریخ: ۱۲۶۷هـ.

نشان‌ها و عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده.

یادداشت تملک محمدطاهر معزی در رمضان ۱۲۹۴هـ بر پشت برگ آخر نسخه.

۱۷۹ برگ، ۲۱ × ۳۰، ۲۵ سطر، ۱۴ × ۲۲.

جلد: تیماج مشکی مجدول فرسوده.

(ثبت ۲۱۲۱۳۵)

۴۱۳ مجموعه

۱. کبری فی المنطق (۱ الف ـ ۲۸ ب)

(منطق ـ فارسی)

از: علی بن محمدبن علی حسینی استرآبادی، میرسید شریف جرجانی (م ۸۱۶هـ).

آغاز: (افتاده برگ نخست) محسوسات و معقولات و محسوس آنست که بیکی از حواس انسانی پنج گونه که آن باصره و سامعه و شامه و ذایقه و لامسه است مدرَک شود و معقول آنست که باینها مدرک نشود.

انجام: (افتاده برگ آخر) فصل اما قیاس استثنایی بر دو قسم است.. این عدد یازوجست یا فرد لیکن زوجست پس فرد نیست لیکن فردیست پس زوج است و یا مرکب باشد منفصلهٔ....

۲. تهذیب المنطق (۳۰ الف ـ ۴۲ ب)

(منطق ـ عربی)

از: سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی (م ۷۹۲هـ).

نک: کشف الظنون، ج ۱، ص ۵۱۵ـ ۵۱۶.

آغاز: (افتاده) للنسبة فتصدیق والا فتصوّر ویقنان بالضرورة الضرورة والاکتساب بالنظر وهو ملاحظة المعقول لتحصیل المجهول.

انجام: (افتاده) ما یسمّونه الروس الثمانیة الأوّل العرض... السادس فی ایّ مرتبة هو لیقدّم علی ما یجب.

۳. تدبیر الأطفال (۴۴ الف ـ ۷۴ ب)

(طب ـ فارسی)

از: والدهٔ فتح علی بیکا [ظ].

کتابشناسی: نسخه با دستورهای پزشکی برای اطفال آغاز شده (باب هفتم) باب هشتم،

اندر پروردن بچه از پس شیرخوارگی، باب نهم اندر تربیت فرزند بمکتب و حرفه، آنگاه تدبیر الشیوخ شروع می‌شود. ظاهراً ترجمه کتابی از عربی به همین نام است.

آغاز: (افتاده) باشد با کلنار و نار پوست و سماق و زرده چوبه شش در مسنك مازو چهار در مسنك شب یمانی دو درم جمله را بسایند و اندر دهان طفل وا پراکنند... .

انجام: هر حرفی از آن بگوش اهل صاحب کمال عقدیست از لآلی ابکار و هر رمزی از... اهل افضال گنجیست از یواقیت آبدار مصرع تو سخن را نگر که حالش چیست.

خط: نسخ.

۷۴ برگ، ۱۸ × ۱۱، مختلف سطر.

جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۱۳۶)

۴۱۳ || ابواب الجنان

(اخلاق ـ فارسی)

از: مولی رفیع الدین محمدبن فتح اللّه، واعظ قزوینی (م ۱۰۸۹ه).

نك: نسخه شماره ۱۴۰ اهدایی فیروز به مجلس شورای اسلامی؛ نسخه شماره ۷۷۹ اهدایی طباطبایی به کتابخانه مجلس؛ الذریعه، ج ۱، ص ۷۶ـ۷۷، ش ۳۶۹.

آغاز: (افتاده) طبایع اکثر مردمان بشنیدن این سخنان مایل و راغب و بجان و دل امثال این کتب را خریدار و طالب میباشند بنابراین بنده وضیع بیمقدار حمد رفیع واعظ خاکسار... .

انجام: (افتاده) سخن تو بر زبان میراندند این بدنامی را بر شانه پسندیدم و مرتکب گناهی عظیم گردیدم که بان... مستوجب قتل کردم تا اگر مرا سیاست نمایی و بقتل من حکم فرمائی مردمان تو را در آن معذور دارند.

خط: نستعلیق.

نشان‌ها و عناوین قرمز. آفت‌دیده و وصالی شده. در حاشیه برخی صفحات تصحیح شده.

۲۰۴ برگ، ۱۸ × ۳۰، ۲۴ سطر، ۱۰/۵ × ۲۲.

جلد: تیماج مشکی با ترنج.

(ثبت ۲۱۲۱۳۷)

۴۱۴ || ابواب الجنان

(اخلاق و مواعظ ـ فارسی)

واعظ قزوینی.

آغاز (افتاده):... اما حامی محشر و ساقی کوثر حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام که اذعان فرمانش سرمایهٔ دین و ایمان است در مذمّت خمر و قبح ارتکاب شرب آن بدین عنایت مبالغه و تأکید نموده

انجام (افتاده): خلاصه مضمون آنکه این صفت غضب فکری است از شیطان که در دل فرزند آدم افروخته می‌شود. و لهذا در آن وقت چشمها سرخ و رگ‌های گردن بر باد و قوی می‌گردد...

خط: نستعلیق.

عناوین و نشان‌ها قرمز. در حاشیه تصحیح

شده. به شدت آفت دیده و ترمیم شده.

۲۱۰ گ، ۳۰×۱۸، ۲۴ س، ۲۲/۵×۱۰/۵.

جلد: تیماج مشکی دارای ترنج و سرترنج.

(ثبت: ۲۱۲۱۳۷)

۴۱۵ || مجموعه

۱. المطول (۱ الف ـ ۲۸ ب)

(بلاغت ـ عربی)

کتابشناسی: بخشی از مطول است شامل بخشی از بیان و بدیع.

آغاز: (افتاده) بهذا الخطاب مخاطب دون مخاطب بل کل من... منه الرؤیة... یدخل فی هذا الخطاب وفی بعض النسخ....

۲. تاریخ امامان شیعه (۲۹ ب ـ ۹۷ ب)

(تاریخ ـ فارسی)

از: ناشناخته.

کتابشناسی: کتابی است در تاریخ امامان که آنچه در این نسخه است شامل تاریخ حضرت فاطمه سلام اللّه علیها و امیرالمؤمنین و امام حسن و امام حسین علیهما السلام است.

آغاز: (افتاده) امیر بنشست و فاطمه را در کنار گرفت فاطمه دیدهٔ مبارک باز کرد ناگاه از باران غم و سیلاب دیدهٔ پرنم امیر قطرات بر رخسارهٔ فاطمه باریدن گرفت فاطمه دیده باز کرد... گفت ای علی وقت وصیت است نه هنگام تعزیت.

انجام: (افتاده) که لشکریان در قتال امام حسین تعلّل می‌نمایند بانگ بر ایشان زد که این همه توقف و تأخیر چیست زرعة ابن شریف....

خط: نستعلیق (کتاب اول)، رسالهٔ دوم نسخ. نشان‌ها و عناوین قرمز. رساله دوم رکابه‌نویسی شده.

۹۷ برگ، ۲۵ × ۱۵/۵.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد. گوشه‌ها و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۱۳۸)

۴۱۶ || اصول الکافی

(حدیث امامیه ـ عربی)

از: محمدبن یعقوب کلینی (م ۳۲۹ ه‍).

کتابشناسی: شامل بخشی از کتاب الحجة (باحالات الائمه فی السن) تا کتاب العشرة (باب النوادر) است.

نک: ش ۹۱۳۰، مجلس شورای اسلامی؛ الذریعه، ج ۱۷، ص ۲۴۵ ـ ۲۴۶، ش ۹۶.

آغاز: (افتاده) محمدبن عیسی، عن ابن الفضل الشیبانی عن هارون بن الفضل قال رایت ابالحسن علی بن محمد فی یوم الذی توفی فیه ابوجعفر علیه السلام... باب حالات الائمه فی السن. عدّة من اصحابنا عن احمدبن محمد.

انجام: (افتاده) قال ابوعبداللّه علیه السلام اختبروا اخوانکم بخصلتین فان کانتا فیهم والا فاعزب ثم اعزب ثم اعزب محافظة علی

الصلوات من مواقیتها والبر بالاخوان فی العسر.

خط: نسخ.

عناوین قرمز. رکابه‌نویسی شده. در حاشیه برخی صفحات تصحیح شده. یادداشت تملک محمدطاهر معزّی که از ملاعلی به او هبه شده است در پشت برگ آخر نسخه.

۱۸۳ برگ، ۱۸×۲۵، ۲۵ سطر، ۱۱/۵×۱۹.

جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابروباد سبز. گوشه و عطف تیماج مصنوعی قهوه‌ای.

(ثبت ۲۱۲۱۳۹)

نمایه‌ها

پدیدآورندگان

آثار

The Manuscripts Catalogue of the Islamic Consultative Assembly Library

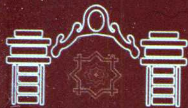
Vol. 39

(Dedicated by Shaikh Mohammad Kazem Mo‘ezzi Dezfuli)

Authored by

Mohsen Sadeqi

Tehran 2012

THE MANUSCRIPTS CATALOGUE
of
the Islamic Consultative Assembly Library

Vol.39

(Dedicated by Shaikh Mohammad Kazem Mo'ezzi Dezfuli)

Authored by

Mohsen Sadeqi

Tehran 2012